

hlízetí pouze potud, pokud pokuta nepřipadla resp. nebyla již vyplacena udavačům a přistihačům.¹⁶⁾

Nárok na odměnu udavače a na podíl přistihače zanikne, nevyzvedne-li udavač neb přistihač odměny neb podílu ve 3 měsících po obdržení návrhu.¹⁷⁾

Udavačům a přistihačům není poskytnuto mimo naznačenou odměnu a podíl žádných zvláštních výhod, zejména nejsou záskyly peněžní (odměny neb podily) osvobozeny od poštovního¹⁸⁾, kvitance jejich jsou jako obyčejná obdržení potvrzení podrobena poplatku atd.¹⁹⁾

Že nepřislouží odměny ani udavačům ani přistihačům, když nejde o pokuty za přestupky poplatkové, nýbrž pouze o tak zvané pokuty za neporádek, není potřebí zvlášť dokládati.²⁰⁾

Osvobození od poplatků.

§ 179.

Poplatkový zákon připouští mnohé výjimky z uvedených všeobecných pravidel o poplatnosti předmětů, připouští totiž rozličná osvobození.

Pro poskytování tohoto osvobození — jak z poplatkového zákona samého, tak z dotyčených ustanovení dodatečných s určitostí lze souditi — jeví se býti pravidelně rozhodujícími momenty: Všeobecné dobro a zájmy veřejné, národohospodářské a pod., pak povšechné zájmy obchodu, zájmy humanitní, účely dobročinné a konečně nepatrnost věci samé.

¹⁶⁾ Rozh. m. t. ze dne 5. ledna 1851 č. 34,941. (Sb. norm. p. Čechy čís. 123, str. 190.)

¹⁷⁾ Zák. ze dne 31. března 1890 § 11., al. 2. (č. z. č. 53). — Zák. ze dne 18. září 1892 § 30., al. 2. (č. z. č. 172).

¹⁸⁾ Rozh. m. t. ze dne 5. listopadu 1880 č. 32,429. — Výn. fin. řed. p. Kráj. ze dne 30. března 1879 č. 739. (Přil. p. Kraj. č. 7, str. 32.)

¹⁹⁾ Rozh. m. t. ze dne 20. srpna 1868 č. 24,589. (Přil. p. Hor. Rak. čís. 15, str. 86 z r. 1882; p. Kor. čís. 2, str. 9; p. Mor. č. 2, str. 6; p. Hal. č. 24, str. 123.)

²⁰⁾ Za pokutu pro nešetření pořádku sluší míti předepsání dvojnásobného poplatku proto, že k žádosti za vklad toho kterého práva do knih veřejných nebyl přiložen přepis listiny pro sbírku listin určený. (Srov. nař. m. t. ze dne 17. října 1851 č. 34,308, Sb. norm. p. Čechy č. 189, str. 286.)

Dle všeobecnosti těchto motivů nebylo ovšem lze z předu vypočítati taxativně veškerá možná osvobození. Tomu však není na závadu, že poplatkový zákon uvádí více méně všeobecné zásady, které byly rozhodující pohutkou pro zákonodárce při ustanovování odchylek od všeobecného pravidla poplatnosti. Odchyłka taková musí však zákonem býti vyslovena a pokud tak se nestalo, nelze ze všeobecného důvodu veřejné prospěšnosti a pod. dovolávati se osvobození. Osvobození poplatkovým zákonem a dodatky jeho vyslovená lze určitě uvésti, čímž ovšem nijak není vyčerpán možný počet osvobození jsoucích v souladu s vyslovenou všeobecnou intencí zákona.

Že každé ustanovení o osvobození od poplatku eo výjimku od pravidla přesně a přísně má býti vykládáno, jest všeobecné pravidlo právníké, které též hned v prvním odstavci předběžných připomenutí k sazbě zákona ze dne 9. února 1849 také zřejmó bylo vysloveno.

Různá osvobození tato se zakládají zvlášť:

A) na povaze věci, o které se vyhotovi spis neb listina, aneb která jest předmětem právního jednání, aneb

B) na povaze osoby, od které nebo pro kterou předsevezme se jednání právní.¹⁾

Osvobození zakládající se na povaze věci jest buď:

a) osvobozením bez výminky neb

b) pod výminkou; osvobození trvá totiž ve všech případech aneb pouze potud, pokud trvají jeho podmínky, na kterých závisí.²⁾

Konečně může věcné osvobození buďsi bez výminky buďsi pod výminkou vztahovati se:

a) pouze k poplatkům, jež se řídí dle povahy spisů neb listin, aneb

b) též poplatkům z příloh, přiložených ke spisům kolk u podrobeným.³⁾

¹⁾ § 10. popl. zák.

²⁾ § 12. popl. zák.

³⁾ § 11. popl. zák.

A) Osvobození zakládajících se na povaze věci.

§ 180.

I. Podání.

Ve smyslu uvedených ohledů odchylky od pravidla odůvodňovacích mají býti od poplatku osvobozeny:

a) Žádosti za udělení almužny, za propůjčení porcí chudinských, aneb za přijetí do ústavů určených pro zaopatřování a ošetrování osob chudých neb osob bez výživy aneb pro ošetrování a vychovávání dětí osob takových.^{1) 2)}

b) Žádosti za osvobození od školného platu neb za propůjčení stipendia, jsou-li žádosti ty doloženy řádným vysvědčením o chudobě.³⁾

Ponevadž dle popl. zák. nerozhoduje o povaze listiny název, nýbrž obsah její a ponevadž vysvědčení, kterými se potvrzuje nemajetnost té které osoby, jsou podrobena těmž zásadám, jak vysvědčení o chudobě, mají býti osvobozeny od poplatku žádosti za osvobození od školného, jakmile jsou doloženy i podobným vysvědčením o nemajetnosti.^{4) 5)}

¹⁾ Pol. saz. ^{80/44} a) popl. zák.

²⁾ Ve smyslu odstavce tohoto bude zajisté nadeženo, nevyžadují-li se poplatky ze žádosti za zaopatření podobné, jako v ústavech chudinských, byť by i zaopatření nemělo se státi přijetím do chudobince, nýbrž jiným ovšem podobným způsobem.

V souhlasu s tímto náhledem bylo též vysloveno, že žádosti za udělení invalidního nadání krajské jeskyně Adelsberkové (postojna) na základě tohoto odstavce popl. zák. mají býti poplatku prosty. (Rozh. m. f. ze dne 19. března 1863 č. 12.999. — Pril. p. Štyr. č. 10, str. 43); podobné žádosti za udělení podpory z vojenského fondu taxovního (Zák. ze dne 13. června 1880 § 20. f. z. č. 70) a popl.

³⁾ Pol. saz. ^{80/44} b) popl. zák.

⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 3. prosince 1870 č. 29.499. (Pril. p. Hor. Rak. č. 1, str. 2 z r. 1880; p. Čechy č. 21, str. 62; p. Mor. č. 12, str. 48.)

⁵⁾ Dřívejší předsnější náhled ministeria finanční, že pro osvobození žádosti za osvobození od školného žádá zákon zřejmě legální vysvědčení o chudobě a že proto nelze k tomu účelu míti za dostačitelno vysvědčení o nemajetnosti, ustoupil náhledu mírnějšímu. (Srv. rozh. m. f. ze dne 12. července 1862 č. 21.191. — Pril. p. Rak. č. 3, str. 9; p. Čechy č. 19, str. 66 z r. 1871.)

Výhoda tato jest dle zřejmého znění zákona omezena na žádosti za osvobození od školného neb za propůjčení stipendia,⁶⁾ pročež nelze míti za poplatku prosty jiné žádosti buďsi písemně buďsi do protokolu dané, na př. za povolení úlev neb za osvobození od povinné návštěvy školní, i když by rádným vysvědčením chudoby byly doloženy⁷⁾ atd.

e) Žádost za osvobození od poplatku v právní rozepři již započaté neb nastávající aneb za ustanovení zástupce úřadem daného, když jsou opatřeny vysvědčením chudoby.⁸⁾

d) Žádosti zástupců z úřední moci ustanovených, by v právní při úřadem na ně vložené osvobození byli od poplatků, by tyto byly zaznamenávány, by ku zaplacení poplatku lhůty byly povoleny, neb by tyto byly odepsány, aneb by zastupování byli sprostěni.⁹⁾

e) Spisy, kterými se úřadu podávají účty z výloh činěných pro stát neb pro veřejné ústavy jsoucí pod správou úřadů státních neb správy obecní.¹⁰⁾

Sem náleží též žádosti úředníků za nové upravení (readjustování) účtu cestovního, nejeví-li se býti odvoláním k vyšší stolici neb žádosti za mimořádné (výjimečné) naložení.^{11) 12)}

⁶⁾ Stipendium mají co do poplatků na roveň býti postaveny platy za učení se řemesla a tak zvané nadace roční, placené z přebytků pokut důchodkových. (Rozh. m. f. ze dne 13. února 1894 č. 36.538. — PŘl. k věst. m. f. č. 1, str. 5; přil. p. Slez. č. 3, str. 9.)

⁷⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 26. dubna 1881 č. 2125. (Přil. p. Čechy č. 7, str. 21; p. Dol. Rak. č. 5, str. 9; p. Štyr. č. 5, str. 17; p. Kraj. č. 4, str. 8; p. Mor. č. 4, str. 17; p. Pfm. č. 8, str. 40.)

⁸⁾ Pol. saz. ^{60/44} c) pop. zák.

⁹⁾ Pol. saz. ^{60/44} d) pop. zák.

¹⁰⁾ Pol. saz. ^{60/44} e) pop. zák.

¹¹⁾ Vým. m. f. ze dne 4. listopadu 1856 č. 30.815. (Přil. p. Štyr. č. 42, str. 183.)

¹²⁾ Rozhodnutím m. f. ze dne 19. února 1861 č. 58.389 (Přil. p. Hal. č. 7, str. 27; p. Krak. č. 7, str. 19) bylo vysloveno, že podání, kterými se předkládají c. k. úřadům ku prozkoumání účty lékárníků a osob zdravotníků na dodané věci léčební a ku poukázání výplaty ve smyslu pol. saz. ^{60/44} e) mají býti poplatku prosty, avšak nařízením m. f. ze dne 23. října 1888 č. 22.702 (Věst. m. f. č. 45, str. 751) bylo poukázáno na poplatnost těchto účtů co účtů obelodníků a živnostníků, pročež mají i zmíněná podání podrobena býti poplatku dle všeobecného pravidla.

f) Žádosti za náhradu nákladu učiněného ve prospěch státu neb obce k odvrácení škody nastávající, neb na náhradu škody, již zapraviti jest na státu neb na obci.¹³⁾

g) Podání, obsahující oznámení a návrhy v záležitostech veřejných a nikoliv v soukromých záležitostech podavatelových.¹⁴⁾

Připojena-li k oznámení bezprostředně žádost za odměnu neb uznání, není osvobození na závadu.¹⁵⁾

Za taková podání osvobozená byla zvlášť poznamenána:

z) Podání, kterým dle § 6. zákona ze dne 25. května 1868 (č. z. č. 47) ohlašuje se politickému úřadu přestoupení k jiné církvi neb náboženské společnosti.¹⁶⁾

β) Podání, kterými dovolenci, záložníci a zemští branci, pak zemští střelci v Tyrolsku a Vorarlberku dle uložené jim povinnosti oznamují pouze za přímou evidenci příchod do domova, změny obydlí, cestování a pod.¹⁷⁾

γ) Podání, kterým ve smyslu § 149. všeob. zák. horního ze dne 23. května 1854 činí se úřadům horním oznámení o sjezdu ležirském,¹⁸⁾ pak statistické výkazy o díle, pracovní řád a stanovy o bratrských pokladnách, které dle téhož zákona (§§ 186., 200. a 212.) mají úřadům horním býti předkládanými a konečné podání v příčině vykazování prací na základě výhradního práva kutacího.¹⁹⁾

¹³⁾ Pol. saz. ^{50/44} f) pop. zák.

¹⁴⁾ Co lze míti za záležitosti veřejné, budiz v každém případě zvlášť uvazováno. Mnohdy nelze lehká, stanoviti zde přesné meze a mnohdy bude potřeba, v příčině té rozhodovati instancí nejvyšší. Tak na př. při olázece, zda-li sluší míti žádosti za povolení ku porážení dříví v lesích soukromých neb obecních za oznámení v záležitostech veřejných, bylo rozhodnutím min. fin. ze dne 1. dubna 1880 č. 1293 (Pril. p. Mor. č. 7, str. 31; p. Tyr. č. 4, str. 11) vysloveno, že nikoliv, když jde o povolení ku porážení dříví za příčinou jeho prodeje.

¹⁵⁾ Pol. saz. ^{50/44} g) pop. zák.

¹⁶⁾ Nař. m. f. ze dne 28. prosince 1868 č. 37.375. (Věst. m. f. č. 1, str. 1 z r. 1869.)

¹⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 2. října a 26. listopadu 1871 č. 28.027 a 32.503. (Věst. m. f. č. 35 a 41, str. 180 a 221.)

¹⁸⁾ Nař. m. f. ze dne 29. května 1876 č. 11.292. (Věst. m. f. č. 17, str. 101.)

¹⁹⁾ Nař. m. f. ze dne 12. června 1863 č. 26.401. (Věst. m. f. č. 29, str. 199.)

δ) Oznámení, jež v záležitostech horních činiti kážou ohledy veřejné.²⁰⁾

ε) Žádosti k úřadům politickým, aby do přísahy byly vzati zřízení v přičině ochranné služby lesní a honební, třeba by byly podány od soukromých držitelů lesů, poněvadž sluší míti zřizence ty podle § 53. lesního zákona ze dne 3. pros. r. 1852 (ř. z. č. 250) za stráž veřejnou.²¹⁾ — Totéž má platnosti i pro podání v přičině skládání služebně přísahy zřizenců pro ochranu lovu a rybářství.²²⁾

ζ) Podání majitelů živnosti a živnostnických pomocníků k c. k. inspektorům živnostenským, jež učiněna byla na základě úředního vyzvání inspektora živnostenského.²³⁾

η) Podání, kterými na základě § 88a zákona ze dne 8. března 1885 (ř. z. č. 22) od živnostníků mají úradu živnosten-

²⁰⁾ Tak bylo rozhodnutím m. f. ze dne 13. prosince 1888 č. 35.244. (Pril. p. Hal. č. 25, str. 74) vysloveno, že ve smyslu zemsk. zák. pro Halič ze dne 17. prosince 1884 (z. z. č. 35 z r. 1886) mají býti poplatku prosti následující podání k horním úřadům učiněná:

1. Podání osob k dobývání mineralit v § 1. uvedeného zem. zákona oprávněných v přičině oznámení o započatí s dolováním (§ 14. zem. zák.).

2. Podání k dolování oprávněných, kterým předkládají se úřadům horním požadované plány k děláni hor (§ 16. z. zák.).

3. Podání oprávněných v přičině oznámení o zastavení dolování (§ 20. zem. zák.).

4. Podání těchž oprávněných, kterými sdělují se horním úřadům jména osob, jimž svěřeno jest řízení práce a dozor (§ 23. z. z.).

5. Podání osob, jimž svěřeno jest řízení a dozor v přičině průkazu o jich věcné způsobilosti (§ 26. odst. 1. zem. zák.).

6. Podání k dolování oprávněných osob v cizině dle těch v přičině jmenování zmocněnce (§ 26. odst. 2. zem. zák.) a

7. Podání spoluúčastníků na právu k dolování v přičině oznámení o zřízení zmocněnce (§ 29. odst. 4. zem. zák.).

²¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 22. února 1868 č. 5816. (Pril. p. Dol. Rak. č. 7, str. 16; p. Korut. č. 12, str. 86; p. Štyr. č. 27, str. 66; p. Kraj. č. 16, str. 67; p. Slez. č. 3, str. 11; p. Bukov. č. 32, str. 138); a ze dne 2. listopadu 1883 č. 28.215. (Pril. p. Hor. Rak. č. 3, str. 10 z r. 1884; p. Korut. č. 5, str. 27; p. Mor. č. 5, str. 16.)

²²⁾ Rozh. m. f. ze dne 17. listopadu 1884 č. 31.825. (V. Ges. v. 9. Feber 1850. Úřední vyd. z r. 1886 str. 151.)

²³⁾ Rozh. m. f. ze dne 27. listopadu 1887 č. 36.905. (Pril. p. Kor. č. 13, str. 49; p. Kraj. č. 21, str. 131; p. Slez. č. 7, str. 17; p. Čechy č. 13, str. 60 z r. 1888; p. Hor. Rak. č. 3, str. 8 z r. 1888; p. Přím. č. 9, str. 100; p. Hal. č. 1, str. 1 z r. 1888; p. Buk. č. 5, str. 17.)

skému předloženy býti rády pracovní, a pak podání, kterými též osoby předkládají úřadu živnostenskému návrhy statutu o nemocenských pokladnách, jaké zřídili káze § 89. uvedeného zákona ze dne 8. března 1883²⁵⁾, jakoz i oznámení, jaká činili uloženo jest zák. ze dne 16. ledna 1895 (r. z. č. 21) živnostníkům za příčinou zaměstnání dělníků ve dny nedělní a sváteční.²⁶⁾

3) Podání, kterými živnostníci na základe § 39. zákona ze dne 15. března 1883 (r. z. č. 39) oznamují živnostenskému úřadu, že přenesli živnost na jiné místo v obci.²⁷⁾

4) Žádosti za povolení vývozu cukru oproti vrácení daně zpuštěné²⁸⁾, a v témž smyslu bude lze míti za poplatku prostě podání v příčině vývozu cukru oproti poskytnutí bonifikace zákonem ze dne 20. května 1888 § 2. (r. z. č. 97) stanovené.

5) Podání notářů v příčině předložení otisků pečeti notářské, podpisů notářových, pak v příčině ustanovení dne pro složení přísahy a nastoupení notářství.²⁹⁾

6) Podání, kterými úředníci oznamují uzavření sňatků.³⁰⁾

²⁵⁾ Slov. rozh. m. l. ze dne 6. dubna 1889 č. 1923. (Přil. p. Čechy č. 31. str. 21; p. Mor. č. 7. str. 29; p. Slouz. č. 4. str. 7; p. Dol. Rak. č. 2. str. 30; p. Hor. Rak. č. 7. str. 32; p. Štýr. č. 2. str. 23; p. Kor. č. 9. str. 39; p. Kraj. č. 11. str. 38; p. Přim. č. 6. str. 43; p. Tyr. č. 4. str. 17; p. Hal. č. 7. str. 26; p. Buk. č. 4. str. 22; p. Dalm. č. 11. str. 36.)

V témž rozhodnutí bylo sehem vysloveno, že mají býti poplatku poisty rády pracovní a návrhy statutu, které se zmínějnými podáními se předkládají, ač osvobození to plyne již sehem ze zákona samého.

²⁶⁾ Zák. ze dne 16. ledna 1895 (r. z. č. 21).

²⁷⁾ Slov. rozh. m. l. ze dne 31. srpna 1880 č. 19592. (Přil. p. Hal. č. 22. str. 59.)

²⁸⁾ Rozh. m. l. ze dne 24. května 1877 č. 8723. (Přil. p. Čechy č. 7. str. 29.)

²⁹⁾ Rozh. m. l. ze dne 1. listopadu 1875 č. 27726. (Přil. p. Mor. č. 16. str. 61; p. Hor. Rak. č. 2. str. 8 z r. 1876.)

³⁰⁾ Rozh. m. l. ze dne 19. února 1872 č. 4972. (Přil. p. Kraj. č. 4. str. 45 z r. 1873; p. Přim. č. 2. str. 33 z r. 1873; p. Dol. Rak. č. 6. str. 13 z r. 1873; p. Salmobr. č. 1. str. 6 z r. 1873; p. Štýr. č. 3. str. 19; p. Hor. Rak. č. 1. str. 4 z r. 1873; p. Mor. č. 8. str. 19 z r. 1873; p. Dalm. č. 29. str. 121 z r. 1873.)

h) Oznámení činěná za tím účelem, aby nebyly zhoršeny neb škodu nevzaly věci náležející státu, obcím neb veřejným, obecně užitečným ústavům, by jich práva porušená byla zachráněna aneb hrozící škoda odvrácena, necht' pak, jenž oznámení činí, má úcastenství ve věci té proto, že mu povoleno jest bráti požitky z ní, čili nic.³⁰⁾

Sem sluší též raditi:

a) Oznámení představených obcí za příčinou, by někdo dán byl v opatrovanství, není-li představený v záležitosti té sám súčasťoucn co osoba soukromá.³¹⁾

β) Tabulky opatrovnické, které se podávají úradům opatrovnickým.³²⁾

γ) Žádosti učitelů na školách národních za vymození jejich příjmů dotačních.³³⁾

δ) Podání správě duchovních k politickým úradům v příčině udržování neb stavby budov farních.³⁴⁾

ε) Oznámení takových skutků neb opomenutí, ježto se trestají dle zákonů z příčin a zájmů veřejných a to i tehďáz, když řízení a vyšetřování počítí může toliko k žádosti toho, koho se to týká a když oznámení má i za účel, by někdo obdržel nějaké odměny, aby došel zadostučinění nebo náhrady škody.³⁵⁾

Za předměty sem a k následujícímu odstavci lit. k) náležející bylo zvlášť uvedeno:

a) oznámení učiněná úradům politickým neb policejním o ztrátě věci.³⁶⁾

³⁰⁾ Pol. saz. ^{50/44} h) popl. zák.

³¹⁾ Rozh. min. sn. ze dne 26. listopadu 1863 č. 45.933. (Přil. p. Tyr. č. 21, str. 59.)

³²⁾ V. Saz. popl. zák.

³³⁾ Rozh. min. sn. ze dne 19. ledna 1863 č. 69.933. (Přil. p. Hal. č. 6, str. 17; p. Krakov č. 4, str. 7; p. Dalm. č. 2, str. 9.)

Zde jde pouze o žádosti za vymahání různých příjmů dotačních, a nikoliv snad o žádosti za udělení kvinkvenálek a jiných přídatků.

³⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. dubna 1860 č. 3720. (Přil. p. Hal. čís. 15, str. 81.)

³⁵⁾ Pol. saz. ^{50/44} i) popl. zák.

³⁶⁾ Nař. m. f. ze dne 6. ledna 1865 č. 59.326. (Vest. m. f. č. 2, str. 6; přil. p. Hal. č. 2, str. 14; p. Kráj. č. 6, str. 36.)

β) Spisy podané na základě „Regolamento di polizia campestre“ ze dne 28. září 1814.³⁷⁾

γ) Spisy podané obviněnými neb zavázanými v řízení pro přestoupení předpisů policie námořské, nevyjímajíc též stížnosti stran na rozsudky a nálezy vynesené úřady příslavnými a zdravotními.³⁸⁾

δ) Veškerá podání v řízení pro přestupky zákona lesního ze dne 3. prosince 1852 (ř. z. č. 250).³⁹⁾

ε) Veškerá podání pro zkracování práva propi-načního, obmezi-li se na vše trestní.⁴⁰⁾

ς) Veškerá podání v příčině nezapočaté, zanedbané neb předčasně zanechané návštěvy školní, nevyjímajíc též stížnosti na rozhodnutí první stolice.⁴¹⁾

ζ) Petice k zeměpánu, ku sněmu říšskému neb zemskému, nebo k zastupitelstvům obcí, pokud se v nich nejedná o zájmy jednotlivce, nýbrž o zájmy celých tříd občanů, státu samého, zemi korunních, nebo obcí.⁴²⁾

η) Spisy podané od osob obviněných nebo zatknutých v řízení, předsevzatém za příčinou zločinů, přečinů a přestupků vůbec a přečinů tiskových a přestupků důchodkových zvláště, vyjímajíc mimořádné žádosti za milost v řízení o přestupech důchodkových.⁴³⁾

Všude všeliká jednání ve věcech trestních — vyjma jednání disciplinární —, nechtě tato se projednávají u kteréhokoli úřadu neb soudu a všeliké spisy k tomu se vztahující stranou (buďsi obviněným buďsi osobou třetí) podané (nevyjímajíc ani udání či denunciaci) jsou poplatků sprostěny.⁴⁴⁾

³⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 15. října 1850 č. 21.840 (Felsenbrunn I, č. 66).

³⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 20. září 1855 č. 38.109. (Phil. p. Štyr. č. 52, str. 242; p. Dalm. č. 1, str. 1 z r. 1856.)

³⁹⁾ Nař. min. řu. ze dne 11. února 1854 č. 1791. (Věst. m. f. čís. 13, str. 100.)

⁴⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 10. března 1869 č. 6448. (V. Gesetz v. 9. Feber 1850, Úř. vyd. z r. 1886 str. 152.)

⁴¹⁾ Nař. m. f. ze dne 16. května 1871 č. 9775. (Věst. m. f. č. 18, str. 85.)

⁴²⁾ Pol. saz. ^{50/44} k) popl. zák.

⁴³⁾ Pol. saz. ^{50/44} l) popl. zák.

⁴⁴⁾ Zák. ze dne 23. května 1873 § 380. (ř. z. č. 119.)

Za předměty pod odstavce tento spadující byly zvlášť poznamenány:

α) Veškerá podání vztahující se k náhradě pro neodůvodněné odsouzení.⁴⁵⁾

β) Podání za vydání úředních vysvědčení, jaké na zřeteli má § 11. zák. ze dne 15. listopadu 1867 (ř. z. č. 131) jakož i tato vysvědčení sama, poněvadž tento § 11. jeví se býti doplňovacím ustanovením trestního řádu.⁴⁶⁾

γ) Žádosti za úplné neb částečně prominutí pořádkové pokuty⁴⁷⁾, a pak zvýšených poplatků⁴⁸⁾ předepsaných na základě §§ 79.—81. popl. zákona⁴⁹⁾ (v. § 171. odst. 3.) neb na základě § 3. cis. nařízení ze dne 16. března 1851 (ř. z. č. 67) (v. § 146.)⁵⁰⁾, nechtějí opírá se žádost o důvody právní neb pouze o přičiny polehčovací.⁵¹⁾

δ) Stížnosti a rekursy k úřadům finančním pro zvýšené poplatky předepsané na základě § 20. zákona ze dne 8. března 1876 (ř. z. č. 26) (v. § 171. odst. 2.)⁵²⁾ pak žádosti za prominutí pokut před-

⁴⁵⁾ Zák. ze dne 16. března 1892 § 9. (ř. z. č. 64).

⁴⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 17. listopadu 1868 č. 36.657. (Přil. p. Čechy č. 6, str. 26.)

⁴⁷⁾ Vým. m. f. ze dne 30. ledna 1892 č. 47.057 (přil. p. Hor. Rak. č. 8, str. 37; p. Přim. č. 4, str. 37; p. Hul. č. 15, str. 107 z r. 1893); dle ze dne 30. června 1892 č. 15.626. (Přil. p. Hul. č. 15, str. 107 z r. 1893.)

⁴⁸⁾ Rekursy proti poplatku řídnému spadují pod následující odstavce 9.

⁴⁹⁾ Rozh. min. fin. ze dne 30. listopadu 1851 č. 13.295 (Sl. norm. p. Čechy č. 198, str. 294; Ges. v. 9. Feber 1850. Úř. vyd. z r. 1886 str. 152); ze dne 15. března 1859 č. 2254 (přil. p. Štyrsko č. 13, str. 45); ze dne 11. srpna 1865 č. 15.618 (přil. p. Štyr. str. 92; p. Kraj. č. 25, str. 125; p. Hor. Rak. č. 2, str. 9 z r. 1866); ze dne 8. srpna 1869 č. 21.172. (Přil. p. Tyr. č. 8, str. 29; p. Slez. č. 11, str. 23 z r. 1877); ze dne 4. října 1881 č. 22.536 (přil. p. Mor. č. 10, str. 39; p. Kor. č. 16, str. 88) a ze dne 11. srpna 1885 č. 21.172 (přil. p. Hor. Rak. č. 12, str. 64).

⁵⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 11. července 1865 č. 23.379. (Přil. p. Štyr. č. 30, str. 110; p. Kor. č. 26, str. 104; p. Kraj. č. 26, str. 133.)

⁵¹⁾ Výnos c. k. zem. ředit. fin. p. Tyr. ze dne 24. dubna 1869 č. 4947 (přil. p. Tyr. č. 4), dle kterého žádosti za prominutí zvýšeného poplatku z právidla mají býti poplatku podrobeny, nelze v podstatě míti za odůvodněný.

⁵²⁾ Rozh. min. fin. ze dne 12. března 1881 č. 3952. (Přil. p. Mor. č. 6, str. 26; p. Tyr. č. 4, str. 7.)

psaných na základě zákona ze dne 23. června 1882 (ř. z. č. 62) pro nešetření předpisů o prodeji lektin lihových.⁵³⁾

Obdobně bude se zachováti při podáních v příčině zvýšené daně z tržby cenných papírů (v. § 171. odst. 1.).

e) Podání v trestním řízení pro přestoupení zákona o punzování ze dne 26. května 1866, §§ 73.—87. (ř. z. č. 75.) vyjmeče mimořádně žádosti za milost (§ 95., odst. 3., lit. g).⁵⁴⁾

č) Rekursy v záležitostech trestních pro přestupky předpisů o daních přímých, jakož i podání v řízení pro přestupky důchodkové vůbec⁵⁵⁾ a konečně podání činěná proti uložené pokutě peněžitě, vyjmeče podání proti trestům disciplinárním.⁵⁶⁾

g) Podání, kterým kdo sám činí oznámení o přestoupení zákona v příčině kolkování smének a listin co do kolku smenkám na roven postavených a sebou prohlašuje, že vzdává se každé další stížnosti (v. § 171. odst. 2.).⁵⁷⁾

h) Podání berních i jiných úředníků obsahující ospravedlnění pro opomenuté přeškrtnutí známek kolkových.⁵⁸⁾

i) Podání e. k. notářů za prominutí pořádkových trestů e. k. soudy jim uložených.⁵⁹⁾

z) Podání obviněných a zavázaných pro přestupky předpisů policie námořské v příčině manifestu lodního.⁶⁰⁾

⁵³⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 9. února 1885 č. 2689 (Pril. p. Hal. č. 6, str. 25); dlo ze dne 5. října 1882 č. 25,310. (Pril. p. Hor. Rak. č. 6, str. 18 z r. 1883; p. Kraj. č. 7, str. 14; p. Mor. č. 1, str. 2 z r. 1883; p. Slez. č. 4 z r. 1883; p. Kor. č. 19, str. 165; p. Přímu. č. 15, str. 65 z r. 1884.)

⁵⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 25. července 1892 č. 20,561. (Pril. p. Dol. Rak. č. 9, str. 17; p. Hor. Rak. č. 10, str. 46; p. Štyr. č. 5, str. 13; p. Kor. č. 4, str. 36; p. Kraj. č. 9, str. 49; p. Přímu. č. 8, str. 71; p. Tyr. č. 5, str. 19; p. Čechy č. 47, str. 115; p. Mor. č. 18, str. 70; p. Slez. č. 7, str. 17; p. Buk. č. 5, str. 25; p. Hal. č. 15, str. 114 z r. 1893; p. Dalm. č. 9, str. 27.)

⁵⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 3. února 1857 č. 38,209 (Pril. p. Rak. č. 4, str. 8); dlo ze dne 2. listopadu 1860 č. 59,654. (Věst. m. f. č. 56, str. 363.)

⁵⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 18. února 1871 č. 40,368. (Pril. p. Čechy čís. 8, str. 23.)

⁵⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 31. března 1876 ud § 21., al. 2. (ř. z. č. 54.)

⁵⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 9. listopadu 1864 č. 42,692. (Pril. p. Štyr. č. 42, str. 193.)

⁵⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 11. února 1866 č. 5390. (Pril. p. Dol. Rak. č. 14, str. 30; p. Kraj. č. 8, str. 41.)

⁶⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 29. září 1855 č. 38,109. (Pril. p. Štyr. č. 52, str. 242; p. Dalm. č. 1, str. 1 z r. 1856.)

l) Podání, jaká k politickým neb policejním úřadům mají býti činěna na základě ustanovení §§ 12., 13., 15. a 32. spolkového zák. ze dne 15. listopadu 1867.⁶¹⁾

Osvobození z tohoto odstavce (lit. l) plynoucí nemůže býti obmezeno na spisy, které směřují přímo a bezprostředně k činům trestným neb jejich následkům, nýbrž musí míti místa též při spisech vztahujících se k neblahým následkům dalším. Tak nebude na př. lze odepríti osvobození od poplatku pro rekursy proti vyloučení z obce a pod.

m) Stížnosti v příčině osobního chování se osob úředních,⁶²⁾ v něž se však nepojimají stížnosti neb rekursy proti rozhodnutí nebo nějakému ustanovení úřednímu nebo žádosti za změnění takového rozhodnutí neb ustanovení; pak stížnosti na zlé užívání moci otcovské, na chování se poručníků, opatrovníků a veřejných zástupců, ježto se nesrovnává s jich povinností a na nepřiměřené opatrování nalezené u osob soukromých.⁶³⁾

n) Spisy a prohlášení obviněných osob v předešlém odstavci (lit. m) uvedených, pokud se vztahují toliko k ospravedlnění jich jednání nebo k žádosti za ochranu nebo zadostiučinění.⁶⁴⁾

Sem sluší řaditi rekursy proti nálezům syndikátním, poněvadž zde nezakročuje soudce co osoba soukromá, nýbrž ve své vlastnosti co první soudce.⁶⁵⁾

o) Podání v řízení o rozloučení svazku manželského pro některou z překážek manželství v § 94. v. z. o. uvedených.⁶⁶⁾

p) Výklady, ježto podávají osoby úřední na učiněné výtky účtům nimi kladeným za příčinou vyří-

⁶¹⁾ Zák. ze dne 15. listopadu 1867 §§ 16., 32. (č. z. č. 134.).

⁶²⁾ Odstavec tento mluví ovšem pouze o osobním chování se osob úředních, tedy o osobách jednotlivých. Ve smyslu a intenci zákona nemůže býti odepráno osvobození od poplatku podáním, jejichž účelem jest, docílití vhodnějšího způsobu psaní se strany úřadů.

⁶³⁾ Pol. saz. ^{50/44} m) popl. zák.

⁶⁴⁾ Pol. saz. ^{50/44} n) popl. zák.

⁶⁵⁾ Rozh. mín. řn. ze dne 27. ledna 1858 č. 54.786 (přil. p. Hal. č. 7, str. 78) a dle ze dne 27. ledna 1859 č. 66.749. (Nař. m. f. č. 5, str. 23.)

⁶⁶⁾ Pol. saz. ^{50/44} o) popl. zák.

zeni účtů těchto, pak žádosti jich za poskytnutí lhůt k výkladům a za rozhodnutí úřadů správních v příčině výtek učiněných.⁶⁷⁾

Osvobození těchto podání má místo bez rozdílu, zda-li platí instancí nižší neb v dalším postupu instancí vyšší. Jakmile ale účty jsou vyřízeny, nemohou podání proti takovému vyřízení požadovati více osvobození od poplatku.

Podané snad žádosti za milost vůbec nelze řaditi mezi podání zde míněná, i kdyby řízeny byly proti nevyhovujícím vyřízením instancí nižších, poněvadž v záležitostech, v kterých rozhoduje milost, nemá rekurs vůbec místa.⁶⁸⁾

Sem spadají též žádosti stanic poštovních za prominutí pokut retardací pro opoždění dopravy poštovní. Rekursy podané proti konečnému vyřízení říditelstva poštovního nemají ovšem více osvobození tohoto požívatí.⁶⁹⁾

q) Podání učiněná

1. v příčině vyměření poplatku neb

2. v příčině předepsání neb zvláštními zákony odůvodněného snížení, uvrácení nebo posečkání veřejných dávek pro potřeby říšské, okresní, zemské a obecní zavedených, pak

3. *přímé* rekursy, stížnosti a pod. o správnosti předepsaných kolků a přímých poplatků.⁷⁰⁾

Zákon činí — jak uvedeno — rozdíl mezi poplatky (odst. 1. a 3.) a pak mezi veřejnými dávkami vůbec poplatky nevyjímaje (odst. 2.).

Smysl zákona nese se směrem, osvoboditi od poplatku veškeré spisy a podání učiněná v příčině předepisování dávek veřejných vůbec, spisy a podání totiž, která k účelům naznačeným činí káže buďsi zákon sám aneb od případu k případu úřad veřejný. Ve skutečnosti se také zásada tato bezvýnimčně praktikuje a nepovažují se za poplatek prostě na př. pouze pří-

⁶⁷⁾ Pol. saz. ^{50/41} p) popl. zák.

⁶⁸⁾ Nař. m. t. ze dne 17. července 1862 č. 26.027. (Věst. min. fin. č. 32, str. 204.)

⁶⁹⁾ Rozh. m. t. ze dne 2. dubna 1853 č. 11.109. (Géron. sb. p. Čechy č. 144, str. 255.)

⁷⁰⁾ Pol. saz. ^{50/44} q) popl. zák.

znání či fase podaná v příčině předepsání ekvivalentu poplatkového, nýbrž i každá fase podaná v příčině vyměření jiných dávek veřejných, na př. domovní daně činžovní, daně z příjmů atd.

Podání učiněná v příčině snížení, odepsání neb navrácení dávek veřejných vůbec a poplatků zvlášť jsou poplatku prosta potud, pokud toto odůvodněno jest zvláštními předpisy zákonnými, jako na př.:

Žádosti za slevu poplatku při změně drzby během 10 let, i když se podá žádost na základě pozdějšího vřelání neb vyznačení dřívějšího držitele v knihách pozemkových;⁷¹⁾ žádosti za dočasné osvobození od placení daně domovní z titulu stavby;⁷²⁾ žádosti za vrácení daně z masa na základě § 35. zák. ze dne 16. června 1877 (ř. z. č. 60);⁷³⁾ podání v příčině výměny zkažených známek kolkových, když zákon takovou výměnu připouští;⁷⁴⁾ podání v příčině platu z výhradního práva kutacího a z měr;⁷⁵⁾ podání v příčině vrácení cla neprávne placeného;⁷⁶⁾ žádosti podané za odepsání daně gruntovní neb domovní na základě nehod elementárních; podání v příčině odepsání daně činžovní proto, že místnosti nebyly pronajaty a žádného neposkytovaly užítku; žádosti za odepsání daně výdělkové na základě vzdání se provozování živnosti a přepsání neb vrácení listu živnostenského; žádosti za navrácení poplatku na základě § 63. popl. zák., t. j. na základě zrušení neb změny rozsudku první stolice, za který poplatek již byl zapraven, tím způsobem, že z rozsudku změněného (definitivního) žádný neb menší poplatek

⁷¹⁾ Rozh. mín. fn. ze dne 3. srpna 1877 č. 14.974. (Prhl. p. Mor. č. 12, str. 46; p. Čechy č. 11, str. 47; p. Štyr. č. 6, str. 22; p. Kor. č. 7, str. 17; p. Přím. č. 15, str. 58; p. Hor. Rak. č. 9, str. 40; p. Sléz. č. 17; p. Hal. č. 15, str. 75; p. Buk. č. 9, str. 38; p. Dalm. č. 19, str. 61.)

⁷²⁾ Rozh. m. f. ze dne 7. května 1874 č. 10.892. (Prhl. p. Hor. Rak. č. 9, str. 39; p. Mor. č. 14, str. 57; p. Přím. č. 15, str. 73; p. Buk. č. 22, str. 97; p. Kor. č. 5, str. 11 z r. 1875.)

⁷³⁾ Nař. mín. fn. ze dne 26. června 1877 § 7., al. 1. (ř. z. č. 61.)

⁷⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 29. prosince 1853 č. 47.611. (Prhl. p. Hal. čís. 5, str. 42 z r. 1854.)

⁷⁵⁾ Nař. m. f. ze dne 12. června 1863 č. 26.401 al. 1. (Věst. m. f. č. 29, str. 199.)

⁷⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 8. dubna 1861 čís. 8994. (Prhl. p. Štyr. č. 14, str. 47.)

vychází (v. § 103. odst. 12.); žádosti za navrácení neprávne zapravené daně spotřební a pod.

Osvobození to má místa pro veškerá podání s předepisováním dávek souvisících, tedy i pro rekursy proti vyzvání, by podány byly fase, různé pomůcky a pod., na kterých vyměření dávky teprv zbudováno býti má⁷⁷⁾ a čeli-li podání či rekurs proti pravosti a správnosti dávky předepsané, nemá míti na osvobození takových podání od poplatku záložného vlivu, zda-li při úředním rozhodnutí v podání samém vývody poplatníkovy byly uznány za zákonem odůvodněné čili nie a má úplné stačiti, když strany poplatné řečené sníženi, odepsáni, neb navráceni měly či považovaly za zákonem odůvodněné a když nebylo žádáno pouze za milost mimo zákon jsoucí.⁷⁸⁾ Podobně nemá rozhodovati, zda-li dávka hned prvotně proti zákonu byla vyměřena aneb zda-li teprv později na základě nastalých změněných okolností zákonem neodůvodněnou se stala, byť by i prvotní předepsání zcela správné bylo bývalo.⁷⁹⁾

Žádosti za posečkání mají býti poplatku prosty, když posečkání to podobně jak částečné neb úplné odepsání dávky odůvodněno jest zákonem, když jest zapotřebí, prokázati a doložiti pouze to, na čem zákon závislým učinil nárok na posečkání.⁸⁰⁾

Při nynějším stavu zákonodárství rakouského můžeme lehce stanovití, které žádosti za posečkání jsou poplatku podrobeny a které jsou poplatku prosty pouze při daních nepřímých, kde platí pravidlo, že daň spotřební dříve má býti placena, než-li se předsevzme čim poplatný a že poplatek má býti placen též buď ihned aneb za určitý čas po doručení rozkazu pla-

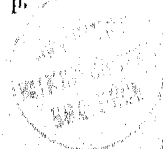
⁷⁷⁾ Rozh. min. fn. ze dne 1. března 1865 č. 59.183. (Pril. p. Štyr. č. 14, str. 48; p. Kor. č. 19, str. 70; p. Kraj. č. 18, str. 96; p. Hor. Rak. č. 2, str. 7 z r. 1866.)

⁷⁸⁾ Rozh. min. fn. ze dne 4. srpna 1863 č. 29.402. (Pril. p. Štyr. č. 2, str. 3 z r. 1865; p. Kor. č. 9, str. 35 z r. 1865; p. Kraj. č. 9, str. 46 z r. 1856.)

⁷⁹⁾ Nař. m. f. ze dne 12. května 1863 č. 11.500. (Věst. min. fn. č. 22, str. 161.)

Spr. soud nálezem svým ze d. 10. července 1894 č. 2391 vyslovil názor opačný; avšak nelze popřítí, že liberálnější názor min. fn. tenoru zákona jest bližší, než-li přísný výklad slova.

⁸⁰⁾ Slov. rozh. min. fn. ze dne 25. dubna 1853 č. 6995. (Sb. norm. p. Čochy č. 174, str. 306.)

tebního. Považka těchto berní snese přísnější nakládání než-li daně přímé; pročež také při daních nepřímých šetří se co nej-přísněji ustanovení zákona co do ustanovení o poplatnosti žádosti za posečkání a vyžaduje se povždy a všude poplatek, jakmile žádané posečkání není zákonem odůvodněno⁸¹⁾ jako jest na př. při žádostech za povolení úvěru při daních spotřebních vůbec a při daních potravních zvlášť a pak při poplatcích, které na základě §§ 9. a 10. zák. ze dne 13. prosince 1862 (v. § 165. ad b) odst. 12.) mohou býti zaznamenány, po případě pojištěny a teprv později placeny po splnění podmínek v uvedených §§ blíže naznačených.⁸²⁾

Jináka jest věc při daních přímých, kde nemáme podobných přesných ustanovení zákoných, na základě kterých by kdo se dovolával mohl posečkání s placením co práva zákonem zaručeného, ač zřejmá a jasná odpověď na otázku, zda-li a pokud lze mít zde žádosti za posečkání za poplatku prostě, jeví se býti při daních přímých ještě důležitější, než-li při daních nepřímých. V životě praktickém kloní se při tomto neurčitěm stavu věci nemalá část k zásadě všeobecné poplatnosti podobných žádosti, k zásadě, že má býti jimi naloženo dle znění zákona, dle práva a nikoliv dle zásad slušnosti, jejichž závažnost dle individuálních názorů může býti rozdílná. Avšak nehledí-li se k věci zveřejňovacím sklem fiskálním, sotva bude lze při velké části podobných žádostí odepřítí osvobození od poplatku. Při přímých daních vůbec a při daních realních (dani gruntovní a domovní) zvlášť nemůže ani v nejmenším býti pochybováno o tom — jak z rozličných ustanovení též zřejmě vysvítá — že vedle ohledů finančních spadají sebou na váhu též ohledy politické, národohospodářské a politicko-socialní, které jistě jsou závažnější ještě než-li ohledy čistě finanční. Tyto ohledy poslední byly také pohutkou pro rozličné ač veřejně neprohlášené výnosy úřadů centrálních, dle kterých nemá býti vedena exekuce pro neplacení daní realních na gruntovníka, který bez své viny stal se dočasně ku placení neschopným a dle kterých v podobných případech uložena jest povinnost úřadům daní vybirajícím, z povinnosti úřední učiniti o tom

⁸¹⁾ Srov. rozl. m. f. ze dne 7. října 1864 č. 48.535. (Přil. p. Kraj. č. 2, str. 20 z r. 1865.)

⁸²⁾ Srov. rozl. m. f. ze dne 20. února 1871 č. 4329. (Přil. p. Kraj. č. 3, str. 8; p. Dalm. č. 25, str. 70.)

oznámení úřadu zemskému, by povoleny byly ku zapravení platební lhůty přiměřené.

Mají-li kontribuentovi, jenž bez svého provinění stal se dočasně ku placení nespůsobilým, povoleny býti lhůty ku zaplacení z povinnosti úřední, nebude lze čítati žádost za posečkání v podobných případech podanou za předmět poplatku, nemá-li se dospěti k anomálii, že tím, kdož podáním žádosti za posečkání zvláštní podává doklad toho, že stará se o berní povinnost jemu uloženou, lhůte mělo by býti naloženo než-li tím, který v té věci záduých zvláštních kroků nečinil a nemá-li se dospěti k další anomálii, že by podobný poplatník ku placení dočasně nespůsobilý po případě byl nucen při podání žádosti platiti poplatek, který po různu převyšuje částku, za jejíž posečkání žádá. Největší nesrovnalost by musela se pak také jeviti mezi žádostmi za odepsání a za posečkání daní reálních. Žádost za odepsání daně domovní jest od poplatku osvobozena, když obydeľné stavení třeba jen částečně elementární nehodou ohně bylo poškozeno, kdežto, když by hospodáři vyhořela stodola s celou sklizní, stáje se všim dobytken a pol. a když by takovýto v největší bídě a nouzi postavený hospodář žádal za posečkání a nikoliv za odepsání daně domovní, měl by tuto žádost ještě opatrovati kolkem? Zdravý rozum by se přičil takovému nakládání.

Ve smyslu tomto uvedlo nařízení min. fin. ze dne 30. listopadu 1851 č. 13.295⁸³⁾ mezi podáními na základě pol. saz. 44 q) od poplatku osvobozenými též žádostmi za posečkání placení daně za příčinou nehod elementárních neb příhod nešťastných, nařízení, k jehož seřízení a zachování opětně bylo poukázováno.⁸⁴⁾

V též smyslu ustanovuje nařízení c. k. místodržitelství království Českého ze dne 19. ledna 1850 § 17.,⁸⁵⁾ že má nastupováno býti exekucí proti poplatkoví, když by ve lhůtě ku placení ustanovené nebyl zaplatil, ač jest-li příčina tohoto nezaplacení nezáleží v tom, že strana bez provinění

⁸³⁾ Sb. norm. p. Čechy č. 198, str. 204.

⁸⁴⁾ Slov. rozhl. m. l. ze dne 2. října 1855 čís. 29.984 a oběž. fin. řed. v Krajině ze dne 22. října 1869 č. 1396. (Příl. p. Kraj. č. 11, str. 67 z r. 1870; p. Dalu. č. 4, str. 10 z r. 1872). — Výn. fin. řed. v Hrad. Štýr. ze dne 1. srpna 1855 č. 8819. (Příl. p. Štýr. č. 41, str. 199.)

⁸⁵⁾ Zák. zem. p. Čechy č. 24.

svého v tu chvíli platiti nemůže, což by představený obce měl oznámiti, by okresním hejtmánstvím příčina ta byla vyšetřena.

Podobně a sebou zřejmě tytéž zásady vyslovuje nejv. rozhodnutí ze dne 13. května 1843,⁸⁶⁾ jehož dosavadní úplná platnost jest uznána a k němuž se také výslovně táhne oběžník zemského finančního úřadu v Krajině ze dne 22. října 1869 č. 1396 Pr. 87)

Stížnosti (rekursy) na předepsané již dávky veřejné, jsou osvobozeny — jak shora sub 3. bylo uvedeno — pouze tenkrát, jde-li o poplatky a kolky a i zde jsou osvobozeny jenom první stížnosti a nikoliv stížnosti další; jde-li o daně

⁸⁶⁾ Dotyčný odstavec (14.) zní: „Wenn Elementar-Ereignisse an Wirthschafts-Gebäuden und eingebrachten Ernten, welche sich nach den obigen Bestimmungen zur Nachsicht nicht eignen, oder Viehseuchen und andere unverschuldete Unglücksfälle die Zahlungsfähigkeit eines Contribuents so sehr erschöpfen sollten, dass er der Steuer-Anforderung nicht rechtzeitig zu genügen vermöchte, so ist der Bezirksobrigkeit gestattet, unter legaler erschöpfender Nachweisung dieser Umstände einen die halbe Jahresschuldigkeit dieses Contribuents nicht erreichenden Steuer-Rückstand auf ein halbes Jahr in der Art zur Zufriedung in Antrag zu bringen, dass der Steuer-Rückstand neben der currenten Schuldigkeit in höchstens sechs Monatsraten eingebracht werde.“ (Samml. der polit. Gesetze für das Laibacher Gouvernement-Gebiet im Königr. Illyrien XXV. č. 128.) (Srov. rozh. m. f. ze dne 2. října 1870 č. 29.984. — Pril. p. Kraj. č. 11, str. 67 z r. 1870; p. Dalm. č. 4, str. 10 z r. 1872.)

⁸⁷⁾ Rozhodnutím min. fin. ze dne 25. listopadu 1881 č. 13.096 (Pril. p. Mor. č. 12, str. 51; p. Slez. č. 2 z r. 1882) bylo nařízeno, by za příčinou zjednodušení práce se psaním spojené, dále za příčinou ulehčení stranám a pak za příčinou docelení úplných zpráv o momentech na zjištění eráru vliv majících zaveden byl pro předkládání žádostí za posečkání zvláštní formulář ve způsobě tabely.

Dle téhož výnosu má se mezi jinými též míti na zřeteli, že o žádostech za posečkání ústně při úřadě přednesených sepsán býti má zvláštní protokol dle určitého formuláře, na kterém má býti přilepena kolková známka žadatelem (poplatníkem) dodaná, a dále jest v témž výnosu doloženo:

„Nepředlož-li strana na vzdor vyzvání z jakýchkoli příčin zákonný kolek, buďž učiněna obstávka kolková (Stempelbefund) (výjma řídké případy žádosti za posečkání poplatku prostých) a že tak se stalo, buďž na dotyčném protokole vyznačeno tím způsobem, že u přitomnosti strany napíše se na prostoru určené pro přilepení známky kolkové poznámka: „Stempelbefund aufgenommen.“

Drakonické ustanovení toto, které vyžaduje dřívě poplatek a pak teprve vyšetřuje a zjišťuje, zda-li a pokud kolkování žádostí jest odůvodněno či nik, lze oprávně pouze o slepou fiskálnost, nikoliv ale o důvody podstatně vážné a důvody zdravé finanční politiky zvlášť.

a dávky jiné, a nikoliv o poplatky a kolky, nepožívají podobné sližnosti vůbec žádného osvobození.⁸⁸⁾

Podání, kterým se urguje či popohání vyřízení záležitosti, na př. vyměření poplatku, daně, atd. nelze mít ani za rekursy, ani za podání učiněná v příčině vyměření daně neb poplatku a proto bude nutno, podrobili je poplatku dle pravidla všeobecného (50 kr. z archu), ač nečiní-li se podobným podáním sebou oznámení neb nepředkládají-li se jim sebou pomůcky pro vyměření poplatku a pod., kde nebude lze upřítí jim osvobození od poplatku.⁸⁹⁾

r) Vyjádření, opovědě, listiny a pod. v řízení týkajícím se cla, potravní daně a kontroly, kterýmž poplatník za dost činí tomu, co v příčině řízení toho jest předepsáno, není-li zde činiti o nějakou výjimku nebo výsadu neb o něco, k čemuž dle dosavadních zákonů a předpisů potřebí jest zvláštního povolení.⁹⁰⁾

Za předměty sem náležející byly zvlášť uvedeny:

α) Oznámení o vyrábění kořalky daně prosté.⁹¹⁾

β) Podání, jaké činili kážou §§ 36. a 37. patentem ze dne 29. listopadu 1850 (ř. z. č. 462) a vůbec veškerá podání vztahující se k povinnému odvádění sklizeného tabáku a která se vyžadují v příčině kontroly.⁹²⁾

γ) Podání v příčině dovolovacích listin důchodkových.⁹³⁾

δ) Žádosti na základě § 353. řádu celn. a monop. podané za zvláštní povolení ku provozování obchodu mimo města a městysy, a vůbec ku provozování živnosti kramářské se zbožím v okršlku pomezním kontrole

⁸⁸⁾ Slov. rozh. m. l. ze dne 2. října 1889 č. 31.312. (Přil. p. Čechy č. 65, str. 50; p. Mor. č. 9, str. 39; p. Hor. Rak. č. 2, str. 6 z r. 1890; p. Hal. č. 20, str. 55; p. Buk. č. 5, str. 28.)

⁸⁹⁾ Slov. rozh. m. l. ze dne 15. června 1895 č. 13.669. — Přil. k věst. m. l. č. 7, str. 76.)

⁹⁰⁾ Pol. saz. $\frac{50}{44}$ r) popl. zák.

⁹¹⁾ Nař. min. fin. ze dne 25. února 1858 čís. 8104. (Věst. min. fin. č. 9, str. 61.)

⁹²⁾ Rozh. m. l. ze dne 10. dubna 1851 č. 10.930. (Felsenbrunn I, č. 146.)

⁹³⁾ Rozh. m. l. ze dne 30. července 1853 č. 11.451, lit. e). (Felsenbrunn II, č. 438.)

podrobeným, pak eventuelní žádosti za potvrzení těchto povolení se strany úřadů okresních a konečně žádosti živnostníků vedoucích obchod se zbožím kontrolním v okrajků pomezím za prodloužení platnosti listin zjišťovacích (§ 362. řádu celn. a monop.).⁹⁴⁾

e) Ohlášení zboží k vývoznímu řízení celnímu, pak-li se předloží současně s nákladním listem rádně kolkovaným.⁹⁵⁾

Stížnosti na vyřízení podobných žádostí a podání od poplatku osvobozených nepoživají více osvobození (v. § 95. odst. 2. d) pak odst. 3. g).

č) Žádosti podané v příčině povolení pro odebrání neb prodej lihu denaturovaného,⁹⁶⁾ jakož i žádosti v příčině povolení pro odebrání nedenaturovaného a nezdaněného lihu k účelům lékařským a vědeckým.⁹⁷⁾

η) Podání učiněná na základě §§ 35., 47., 48., 51. zák. ze dne 26. května 1866 (r. z. č. 75) při úřadech punzovních neb úřadech pro kontrolu punzovní zřízených, pokud nemají jiný účel, než-li splnit podmínky pro řízení tímž zákonem určené.⁹⁸⁾

⁹⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 19. února 1883 č. 1460 (Přil. p. Hal. č. 5, str. 18); nař. m. f. ze dne 19. května 1885 čís. 15.527. (Věst. m. f. č. 14, str. 99.) Vyřízení žádostí těchto se strany úřadů (povolení, potvrzení a pod.) jsou buďtěk poplatku prosty.

⁹⁵⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 17. července 1880 č. 10.398. (Přil. p. Čechy č. 13, str. 40; p. Mor. č. 9, str. 34 z r. 1881; p. Dol. Rak. č. 3, str. 8; p. Hor. Rak. č. 5, str. 17; p. Kor. č. 9, str. 67; p. Hal. č. 10, str. 50; p. Přim. č. 17, str. 131; p. Kraj. č. 8, str. 23 z r. 1881.)

⁹⁶⁾ Srov. rozh. mín. fin. ze dne 13. a 28. října 1888 č. 32.041 a 36.912. (Přil. p. Štyr. č. 12 a 13, str. 33 a 35; p. Slez. č. 7, str. 30; p. Kraj. č. 21 a 23, str. 106 a 111; p. Čechy č. 108, 109 a 119, str. 152 a 161; p. Mor. č. 9 a 10, str. 53 a 59; p. Kor. č. 16 a 19, str. 76 a 87; p. Tyr. č. 7, str. 30; p. Přim. č. 9 a 10, str. 110 a 121; p. Hal. č. 20 a 22, str. 59 a 66; p. Buk. č. 4 a 5, str. 18 a 19; p. Dol. Rak. č. 5, str. 9; p. Hor. Rak. č. 9, str. 60; p. Dalm. č. 21 a 24, str. 59 a 72.)

⁹⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 28. května 1892 č. 15.930. (Přil. p. Dol. Rak. čís. 6, str. 11; p. Hor. Rak. č. 9, str. 42; p. Štyr. č. 5, str. 11; p. Kor. č. 4, str. 18; p. Kraj. č. 6, str. 25; p. Přim. č. 8, str. 69; p. Tyr. č. 3, str. 9; p. Čechy č. 36, str. 105; p. Mor. č. 14, str. 55; p. Slez. č. 6, str. 13; p. Buk. č. 4, str. 22; p. Dalm. č. 8, str. 24; p. Hal. č. 15, str. 108 z r. 1893.)

⁹⁸⁾ Osvobození toto nemá se však vztahovati k podáním na základě § 19. zákona o punzování učiněných, poněvadž uvedené tam zproštění úřadního punzování a zapravení poplatku za to zřejmě naznačeno jest co výjimečné a na volné uvážení úřadu dané. (Srov. rozh. m. f. ze dne 25. června 1892 č. 20.561.)

ž) Písemné přihlášky pohřebních hospodářů v příčině vydávání dobytčí soli za cenu sníženou,⁹⁹⁾ a pod.

š) Reklamacce, ježto se podávají v zákonné lhůtě za příčinou obsahu seznamů, jimiž se má ustanoviti právo volební neb osobní plnění oproti státu, zemím, komunitám, obcím atd. ku př. za příčinou plnění povinnosti branné, úradu porotčího a pod., a to za tou příčinou, že někdo, jenž dle platných předpisů do seznamu měl býti vepsán, v seznamu byl vynechán, nebo že někdo, nenáležeje tam, do seznamu byl vepsán; podobné rekursy podané v zákonné lhůtě proti rozhodnutí o takových reklamaciích.¹⁰⁰⁾

Semu náleží též podání a spisy, vztahující se k službě vojenské, pro které byly vysloveny výhody následující:

z) Poplatku prostá jsou veškerá podání učiněná na základě branného zákona ze dne 5. pros. 1868 (ř. z. č. 151) a instrukce k jeho provádění vydané v příčině dočasného osvobození od povinnosti k odvodu, v příčině propuštění z přesazení povinnosti služební, jakož i v příčině propuštění z vojska, opírající se podání taková o práva *zákonem* odůvodněná; pak žádosti aspirantů pro jednoroční službu dobrovolnickou, jakož i jejich žádosti za přípustění ku zvláštní zkoušce v příčině průkazu o vyšším vzdělání pro dobrovolnickou službu vyžadovaného; dále zákonem přípustěné rekursy proti rozhodnutí o podáních právě uvedených a konečně veškeré pomůcky těchž podání a rekursů.¹⁰¹⁾

— Příl. p. Dol. Rak. č. 9, str. 17; p. Hor. Rak. č. 10, str. 46; p. Štyr. č. 5, str. 13; p. Kor. č. 4, str. 36; p. Kraj. č. 9, str. 49; p. Přím. č. 8, str. 71; p. Tyr. č. 5, str. 19; p. Čechy č. 47, str. 115; p. Mor. č. 18, str. 70; p. Slez. č. 7, str. 17; p. Buk. č. 5, str. 25; p. Dalm. č. 9, str. 27; p. Hal. č. 15, str. 114 z r. 1893.)

⁹⁹⁾ Nar. m. č. ze dne 20. prosince 1893 § 6., al. 2. (ř. z. č. 176. — Z. z. p. Čechy č. 3 z r. 1894).

¹⁰⁰⁾ Pol. saz. ^{50/41} s) popl. zák.

¹⁰¹⁾ Když takové doklady, které nehledie k tomuto uvedenému titulu tvoří dle jejich povahy předmět poplatku již při jejich vyhotovení, budíž dle nařízení odst. 5. předběžných připomenutí k službě poplatkového zákona na listině udán účel, ku kterému, a osoba, které sloužili má. Osvobození toto nemá se vztahovati ani k legalisování podpisů stran na dotčených listinách, ani

β) Podobně bylo vysloveno osvobození od poplatku pro žádosti v příčině přijmutí mladíků za lodnické neb strojnické hochy při e. k. válečném námořnictvu a pak pro žádosti za vyhotovení certifikátu, jakého dle § 114. instrukce ku provádění branného zákona z r. 1868 jest zapotřebí pro jednoroční službu při nastoupení dobrovolníka k vojsku státnímu (válečnému námořnictvu).¹⁰²⁾

Podání podobná (α) a β), podaná v příčině změnění neb zrušení rozhodnutí, z kterých dle zákona nelze dále se odvolati, nejsou osvobozeny více od poplatku a spadají pod všeobecná ustanovení, uvedená o podáních poplatných; a takléž nelze míti za poplatku prosty žádosti v příčinách podobných, nejednají-li se o právo zákonem odůvodněné, nýbrž jde-li pouze o výhody na volném uzení a uvázení kompetentního úřadu závislé.¹⁰³⁾

γ) Žádosti za místo důstojnické v domobraně i s přílohami.¹⁰⁴⁾

δ) Podání k e. k. konsulátům a vyslaneectvím v cizozemsku, pokud nebylo učiněno od zdejších příslušníků státních v zemích zdejších se zdržujících.¹⁰⁵⁾

ε) Podání učiněná ku správám a úřadům pošt, telegrafů neb železnic státních v příčině dopravy psaní, svrchků a zboží; pak v příčině jich zasilání, dodávání, dalšího dovážení nebo stran náhrady za psaní a kusy zaslané nebo stran navrácení platu povozního (poštovního).¹⁰⁶⁾

k podáním, jichž účelem jest změniti neb zrušiti rozhodnutí nějaké, proti kterému dle zákona rekurs nemá více místa. (Nař. min. fin. ze dne 6. března 1870 č. 5107. (Věst. m. f. č. 11, str. 43); dále srov. též: rozh. m. f. ze dne 18. října 1859 čís. 36.892 (Pril. p. Štyr. č. 34, str. 141) a ze dne 23. února 1863 č. 7491 (Pril. p. Tyr. č. 7, str. 15) a pak nař. m. f. ze dne 6. února 1834 č. 15.426. (Věst. m. f. č. 5, str. 21.)

¹⁰²⁾ Nař. m. f. ze dne 27. října 1870 č. 31.174, al. 1. (Věst. min. fin. č. 40, str. 196.)

Průkazy sustentační pro jednoroční dobrovolníky eo aspiranty na místa důstojnická atd. (v. § 189., lit. d).

¹⁰³⁾ Rozh. m. f. ze dne 23. února 1887 č. 41.507.

¹⁰⁴⁾ Pozn. k odst. 85. § 18. zák. ze dne 19. ledna 1887 (f. z. č. 5).

¹⁰⁵⁾ Pol. saz. ⁵⁰/₄₄ t) popl. zák.

¹⁰⁶⁾ Pol. saz. ⁵⁰/₄₄ u) popl. zák.

Seu náleží též:

α) Podání k úřadu poštovnímu, kterým se žádá, by zá-
silky poštovní vydávány byly osobě jiné, než-li adre-
sátovi, necht' se k tomu končí volí forma podání neb forma
plně moci.¹⁰⁷⁾

β) Podání v příčině zaplacení odškodného 20 zl. za
ztračené psaní rekomandované,¹⁰⁸⁾ a žádosti za vyhotovení dupli-
kátu ztračené poštovní poukázky;

γ) Žádosti k telegrafním úřadům za vydání ověřených
přepisů depeší podaných neb obdržených, neodůvod-
nuje-li jejich ostatní obsah poplatnost.¹⁰⁹⁾

δ) Podání abonentů při telefonu státním k říditelstvu pošt
a telegrafů v příčině technického neb provozovacího zařízení te-
lefonových stanic stanice abonentních.¹¹⁰⁾

ε) Všeckrá podání k c. k. říditelstvům státních
drah, k dotyčným správám dopravním, a k ostatním orgánům do-
pravním, pokud týkají se pouze předmětů dopravy osob a zboží
aneb ostatního bezprostředního řízení podniku železničního a pokud
jsou takové povahy, že by nevyzadovaly poplatek, kdyby za pří-
činou téhož obchodu byla podána k některému podniku soukro-
mému.^{111) 112)}

¹⁰⁷⁾ Rozh. mín. řin. ze dne 24. srpna 1854 č. 37.027. (Felsenbrunn II,
č. 551.)

¹⁰⁸⁾ Potvrzení o příjmu též náhrady není více od poplatku osvobozeno.
(Rozh. mín. řin. ze dne 1. března 1877 č. 3129. Příl. p. Čechy č. 4, str. 13.)

¹⁰⁹⁾ Rozh. m. ř. ze dne 7. prosince 1866 č. 52876. (Příl. p. Hor. Rak.
č. 1, str. 7 z r. 1867; p. Dol. Rak. č. 16, str. 37; p. Štyr. č. 13, str. 50 z r.
1867; p. Kraj. č. 3, str. 14 z r. 1867.)

¹¹⁰⁾ Rozh. m. ř. ze dne 18. května 1892 č. 10.081. (Příl. p. Dol. Rak.
č. 5, str. 9; p. Hor. Rak. č. 10, str. 16; p. Štyr. č. 4, str. 10; p. Kor. č. 4, str.
18; p. Přímo. č. 6, str. 59; p. Tyr. č. 2, str. 7; p. Mor. č. 13, str. 50; p. Slez.
č. 5, str. 12; p. Hal. č. 10, str. 38; p. Buk. č. 4, str. 21.)

¹¹¹⁾ Srov. rozh. m. ř. ze dne 3. ledna 1882 č. 88 a oběž. m. ř. ze dne
22. března 1882 č. 8132 (Příl. p. Hor. Rak. č. 9, str. 55; p. Štyr. č. 4, str. 20;
p. Kor. č. 11, str. 100; p. Kraj. č. 12, str. 96; p. Tyr. č. 1, str. 2; p. Čechy č.
4, str. 15; p. Mor. č. 4, str. 12); a ze dne 19. dubna 1884 č. 12.138. (Příl. p.
Hal. č. 12, str. 18.)

¹¹²⁾ Žádosti o podání, nejsoucí v bezprostředním spojení s provozováním
vozby železniční neb s obchodem, jako na př. žádosti za udělení nějakého místa
služebního při říditelstvu, žádosti spolků a společností za dary a podpory ma-
teriální neb peněžní atd. nejsou od poplatku osvobozeny a vyžadují poplatek dle
všeobecných pravidel (50 kr. z archu).

v) Spisy, ježto se podávají erárním továrnám a erárním průmyslovým podnikům vůbec, pak správám státních statků anebo statků veřejných fondů, pod státní správou jsoucích, pokud se podání ta vztahují toliko k samému provozování podniků těchto neb k správě statků a pokud jsou povahy takové, že kdyby v podobné záležitosti podala se osobě soukromé, nebyla by poplatku podrobena, tedy i účty či konta, nóty, výkazy a pod. (v. § 186.).¹¹³⁾¹¹⁴⁾

x) Podání v příčině projednávání pozůstalosti, pokud veškerá pozůstalost bez srážky dluhů nepřevyšuje 25 zl.¹¹⁵⁾

y) Spisy, které se podávají na základě zákona ze dne 7. září 1848 v příčině vyhledání, vymození a vydání náhrady za vyvazení pozemků, pak v příčině knihovního pojištění kapitálů vyvazovacích, v příčině výmazu zrušeného vybývání a v příčině upravení držebnosti vůbec.

Osvobození toto nevztahuje se však na spisy, ježto podávají strany úřadům nebo soudům, aby zjednaly platnosti svému právu k náhradě.¹¹⁶⁾¹¹⁷⁾

z) Spisy, ježto se podávají k obcím, k představenstvu obecnímu neb úřadům a ústavům od obce zřízeným, týkají-li se soukromých záležitosti mezi žadatelem a obcí neb ústavu obecními.¹¹⁸⁾

¹¹³⁾ Popl. saz. ^{50/44} w) popl. zák.

¹¹⁴⁾ Podání k erárním solivárnám a k úřadům pro prodej soli nespádají pod odstavce tento, poněvadž stát nedrží solivary jure privatorum, a poněvadž jsou tyto dle své povahy berní režii, kterou se vybírá daň monopolní. Podání taková spádají pod všeobecné pravidlo a jsou podrobena poplatku (50 kr. z archu). (Srov. rozh. min. fn. ze dne 16. září 1877 čís. 23.095. — Příl. p. Čechy č. 13, str. 58.)

¹¹⁵⁾ Pol. saz. ^{50/44} x) popl. zák.

¹¹⁶⁾ Pol. saz. ^{50/44} z) popl. zák.

¹¹⁷⁾ Bližší viz vyvazování pozemků při § 202., lit. a).

¹¹⁸⁾ Pol. saz. ^{60/44} aa) popl. zák.

Tudíž má míti platnosti pro zastupitelstva, úřady a ústavy zemské a obdobně též pro zastupitelstva, úřady a ústavy okresní.¹²⁹⁾

III) Úřední korespondence (dopisování úřední) t. j. spisy, které úřady, soudy, osoby úřední neb zřízení státní správy zemi zdejších neb cizích vydávají o úředních záležitostech jim svěřených k jiným úřadům, soudům, osobám úředním, neb zřízením správy státní zemi zdejších neb cizích, pak k zastupitelstvu říšskému, zemskému, okresnímu neb obecnímu, necht' spisy tyto týkají se věci soukromých neb jiných.¹³⁰⁾

Zařízení veřejné, jejichž korespondence v záležitostech jim svěřených má požívatí osvobození od poplatku, sluší míti též kolektanty ložerní, skladařiky tabáku a známek kolkových.

Podobně osvobození bylo vysloveno pro korespondenci advokátních,¹³¹⁾ notářských¹³²⁾ a obchodních i živnostenských komor¹³³⁾ s úřady veřejnými. (V. též osvobození osobní, § 203. q).

¹²⁹⁾ Slov. rozl. m. l. ze dne 17. května 1866 č. 23836. (Přil. p. Dol. Rak. č. 14, str. 34; p. Hor. Rak. č. 9, str. 48; p. Štyr. č. 25; p. Kor. č. 7, str. 19; p. Kraj. č. 12, str. 62)

¹³⁰⁾ Pol. saz. § 44. lb); pak pol. saz. § 10. popl. zák.

¹³¹⁾ Advok. řád ze dne 6. července 1868 § 32. (č. z. č. 96).

¹³²⁾ Not. řád ze dne 21. května 1855 § 157. (č. z. č. 94). — Platnost tohoto řádu jest ovšem zánikem ze dne 25. července 1871 (č. z. č. 75) zrušena a na jeho místo nový řád notářský postaven, do kterého nebylo přijato ustanovení dřívějšího řádu z r. 1855, že korespondence těchto komor se soudy a úřady veřejnými má býti osvobozena od poplatků či kolků, avšak přičiny, z kterých pro komory notářské osvobození toto z r. 1855 bylo vysloveno, trvají až posud a důležitost této komerční dříve přikládaná jest dle obsahu řádu pozdějšího sotva lze odůvodniti jinak než nedopatřením. Platí-li bezzávadně a všim právem, že osvobozena od poplatku jest korespondence komor advokátních, obchodních a živnostenských, nelze totéž osvobození popřiti komorám notářským, kterým částečně též mohla by býti vindikována povaha úřadu veřejného. — Korespondence komor notářských ve skutečnosti má se také za poplatek prostou, ne zákon výhodou tu vyslovující pozbyl platnosti a novým zákonem výhodou tu zřejmě vyslovenou nebyla.

¹³³⁾ Zák. ze dne 29. června 1868 § 32., al. 2. (č. z. č. 85).

Podání soudně ustanovených sekvestorů a administrátorů fideikomisů v záležitostech správy jim svěřené sem však nespádají, poněvadž osobám tento nejsou svěřeny záležitosti úradní.¹²⁴⁾

Vedle těchto osvobození poplatkovým zákonem zamýšlených, byly ještě následující spisy (podání, žádosti a pod.) zvlášť poznamenány za předměty od poplatku osvobozené, a sice:

bb) Podání a vůbec korespondence s říditelstvem důchodu loterního o prodeji losů pro loterní hru jemu svěřenou, když má býti výnos věnován účelům obecně užitečným.¹²⁵⁾

cc) Oznámení, která činili káže zákon ze dne 29. února r. 1880 §§ 15., 16. a 35. (ř. z. č. 35) o zamezení a udusení nakažlivých nemocí zvířecích, pak zákon ze dne 29. února 1880 §§ 12., 14. a 20., (ř. z. č. 37) o zamezení a udusení pádu dobytka.¹²⁶⁾ ¹²⁷⁾

dd) Podání k soudům živnostenským.¹²⁸⁾

ee) Podání dlužníků, by knihovně bylo vtčeno prohlášení neb nové dlužní úpisy, které byly vydány ve smyslu § 6. instrukce B) k nařízení mín. vn. spr. a fin. ze dne 24. června 1859 (ř. z. č. 123) o řízení při hromadném (kumulativněm) ukládání jmění sirotčího.¹²⁹⁾

ff) Oznámení osob provozujících živnosti svobodné neb řemeslné, že místnosti provozovací (dílhu, krám a pod.) přeložily na jiné místo v též obci,

¹²⁴⁾ Rozh. m. l. ze dne 14. března 1873 č. 3416. (Přil. p. Čechy č. 3, str. 11; p. Salmbr. č. 2, str. 12.)

¹²⁵⁾ Nař. mín. fin. ze dne 17. prosince 1854 č. 52564. (Věst. mín. fin. č. 90, str. 638.)

¹²⁶⁾ Žádostem za povolení přivozu neb průvozu dobytka a jednotlivých plodin a výrobků zvířecích z jiných zemí, v kterých platnosti má zákon ze dne 29. února 1880, aneb z cizozemsku do Rakouska neb Rakouskem, podobně osvobození nepřislúší. (Výn. m. l. ze dne 2. ledna 1893 č. 44380. — Přil. p. Hor. Rak. č. 9, str. 72; p. Mor. č. 7, str. 28; p. Hul. č. 30, str. 205.)

¹²⁷⁾ Nař. mín. fin. ze dne 31. ledna 1883 č. 2557. (Věst. m. l. č. 4, str. 64; přil. p. Hul. č. 2, str. 7.)

¹²⁸⁾ Zák. ze dne 14. května 1869 § 79., al. 4. (ř. z. č. 63).

¹²⁹⁾ Nař. mín. fin. ze dne 15. června 1861 č. 16581. (Věst. mín. fin. č. 28, str. 157.)

jak učinili káze § 39. zákona ze dne 15. března r. 1883 (ř. z. č. 39).¹²⁰⁾

gg) Žádosti a stížnosti v příčině vydání zbrojního listu průvodního.¹²¹⁾¹²²⁾

hh) Žádosti (i s přílohami) poddůstojníků za udělení služebních míst civilních neb za zaznamenání, když na takové dle § 18. zákona ze dne 19. dubna 1872 (ř. z. č. 24) mají nároky oprávněné a taktéž žádosti (i s přílohami) osob vojenských, kterým vyhrazené místo služební bylo propůjčeno pouze prozatímně, když žádají za definitivní propůjčení místa takového.¹²³⁾

ii) Žádosti za ověření.¹²⁴⁾

kk) Podání ukladatelů, zákonných jich zástupců neb zmocněnců k sporitelnému úřadu postovnímu a jich orgánům ve služebných záležitostech sporitelů postovních.¹²⁵⁾

ll) Žádosti a doklady záložen a spolků zákonem ze dne 1. června 1889 (ř. z. č. 91) blíže naznačených, podané v příčině uznání se strany řídicích úřadů finančních, že splněny jsou podmínky pro poskytování výhod v témž zákoně naznačených (v. § 35.)¹²⁶⁾

¹²⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 28. února 1885 č. 5513. (Přil. p. Hor. Rak. č. 12, str. 62; p. Čechy č. 6, str. 25.) Srov. též rozh. m. f. ze dne 13. července 1869 č. 18271. (Přil. p. Čechy č. 11, str. 42; p. Štyr. č. 11, str. 31 z r. 1870; p. Kraj. č. 11, str. 66 z r. 1870; p. Dalm. č. 23, str. 61 z r. 1871; p. Mor. č. 11, str. 43 z r. 1880; p. Hor. Rak. č. 4, str. 15 z r. 1880; p. Kor. č. 9, str. 65 z r. 1880; p. Přímu. č. 16, str. 128 z r. 1880.)

¹²¹⁾ Čis. pot. ze dne 24. října 1852 § 18. (ř. z. č. 223). — Rozh. m. f. ze dne 15. března 1854 č. 7171. (Přil. p. Hal. č. 13, str. 104.)

¹²²⁾ Pro žádosti za vydání průvodních listů pro zásilky zbraní a střeliva není sice zřejmě vysloveno osvobození, lze však za to míti, že má též místa proto, že lze za vydání těchto listů žádati ústně bez poplatku a nestojným nakládáním by bylo, kdyby za žádost písemnou mělo býti placeno. (Srov. nař. m. f. ze dne 11. února 1860. ř. z. č. 39.)

¹²³⁾ Zák. ze dne 19. dubna 1872 (ř. z. č. 24). — Rozh. m. f. ze dne 8. června 1882 č. 8771. (Přil. p. Čechy č. 16, str. 47; p. Mor. č. 3, str. 8; p. Dol. Rak. č. 3, str. 9; p. Hor. Rak. č. 10, str. 60; p. Kor. č. 11, str. 100; p. Kraj. č. 5, str. 10; p. Hal. č. 10, str. 59; p. Dalm. č. 21, str. 175.)

¹²⁴⁾ Změn. pod. saz. ¹⁷/₁₈₆₂ z r. 1862.

¹²⁵⁾ Zák. ze dne 28. května 1882 art. 21., al. 3. (ř. z. č. 56); nař. m. obch. ze dne 10. října 1882 § 6. (ř. z. č. 163.)

¹²⁶⁾ Zák. ze dne 1. června 1889 § 5., al. 2. (ř. z. č. 91.)

mm) Podání, či žádosti za certifikáty, jaké na základě § 25, zák. ze dne 11. dubna 1889 (ř. z. č. 41) a § 3, a) nařízení min. vyučování ze dne 2. srpna 1889 (ř. z. č. 125) vydávají politické úřady studujícím za tím účelem, by na vysokém učení mohli býti zapsáni.¹³⁷⁾

Další osvobození pro podání vyslovená v § 202.

§ 181.

2. Přílohy.

Zde platí zásada, že osvobození pro podání vyslovená mají též místa pro poplatek za přílohy k těmto podáním od poplatku osvobozeným, což ovšem ničehož nemění na povinnosti poplatkové při spisech a listinách, jež hned při jejich vyhotovení aneb před jich upotřebením úředním poplatku mají býti podrobeny.¹⁾

Z příloh k poplatným podáním připojených jsou poplatku prosty:

Podání v přechně utvoření a správy bratrských a pomocných pokladen v. § 189., lit. y) z).

¹³⁷⁾ Rozh. n. l. ze dne 5. června 1891 č. 19391. — Příl. p. Hor. Buk. č. 11, str. 41; p. Mor. č. 16, str. 73; p. Hal. č. 19, str. 82 z r. 1892.)

b) V jednotlivých zákonných nařízeních bývá mnohdy vedle osvobození od poplatku pro podání sehou vysloveno zvlášť ještě osvobození pro přílohy těchto podání, na př. v zák. ze dne 19. ledna 1887 pozn. k § 18, odd. 85, (ř. z. č. 5.) jenž vyslovuje osvobození žádostí za místa důstojnická v domobraně i s přílohou; v zák. ze dne 19. dubna 1872, ř. z. č. 24, dle kterého mají býti poplatku prosty žádosti poddůstojníků za udělení služebných míst civilních i s přílohami a pod. (V. též: § 202.)

Poznámky tyto nemohou a nemají také na zřeteli poplatek, který sluší platiti z příloh co lakových, poněvadž by se ustanovení lakové jvíto býti úplně zbytečným, nýbrž poplatek, který má býti placen z listin, jichž se co přílohy k podání či co dokladů pro oprávněnost žalatelovu upotřebí. — Názor tento potvrzují např. n. l. ze dne 6. března 1870 čís. 5107 (Věst. mín. flu. č. 11, str. 43), dle kterého má se dostati osvobození od poplatku jak podáním, tak i veškerým pomůckám těchto podání, kteráž se číni a provádějí branného zákona ze dne 5. prosince 1868 (ř. z. č. 151) (v. též § 189., lit. d) 3a).

Rozumí se samo sebou, že znutněně přílohy či pomůcky jsou osvobozeny od poplatku pouze pod výminkou a že tedy sluší šetřiti zde ustanovení ve směru tomto platných (v. § 207.)

a) Knihy, brožurky a rukopisy k tisku určené, pokud se jich neužívá co průvodů pro podání neb protokol zvláště sdělaných;²⁾

b) Veskeré úvěrní papíry zdejší i cizozemské, jich kupony a talony a pak papíry peníze zastupující;³⁾

c) Listiny a spisy pro jistou potřebu osvobozené, upotřebí-li se jich k této potřebě co příloh;⁴⁾

Za listiny sem spadající byly zvlášť prohlášeny certifikáty hospodářských společností, kterými mají býti doloženy žádosti hospodářů za přecházení solných odpadků ku lnojení;⁵⁾ průkazy a seznamy, jichž jest co dokladů zapotřebí pro povolení volného přivozu zboží, průkazy o původu zboží a pod.^{6) 7)}

d) Vыведceni chudoby;⁸⁾

e) Úřední vyhotovení připojené k listinám a spisům aneb úřední potvrzení o vykonaném řízení úředním, o pravosti podpisu, o pravosti vysvědčení atd. nepovažují se za zvláštní přílohy poplatné.^{9) 10)}

f) Listiny a spisy, které co takové jsou sice poplatku podrobeny, z kterých však byl poplatek placen přímo, buďsi na základě zvláštního povolení neb na základě jednáni, buďsi že na nich přímé zapravení poplatku úředně jest potvrzeno.¹¹⁾

²⁾ Pol. saz. ^{62/21} a) popl. zák.

³⁾ Pol. saz. ^{62/21} b) popl. zák.

⁴⁾ Pol. saz. ^{62/21} c) popl. zák.

⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 20. července 1876 č. 17.091. (Přil. p. Tyr. čís. 11, str. 37.)

⁶⁾ Pol. saz. ^{30/102} c) popl. zák. — Srov. též: nař. m. f. ze dne 15. května 1880 č. 11.506, al. 4. (Věst. m. f. č. 17, str. 68.)

⁷⁾ Účty (recepty) na léky dodané chudým na útraty státní neb zemské, které příkládají se k žádostem lékárníků ku prozkoumání se strany úřadů zdravotních a účetních a k likvidování vycházející částky jsou co přílohy poplatku prosty. (Nař. m. f. ze dne 30. dubna 1894 č. 11.221. — Přil. k věst. m. f. č. 5, str. 24; přil. p. Hor. Rak. č. 3, str. 28; p. Kraj. č. 7, str. 27.)

⁸⁾ Pol. saz. ^{62/21} d) popl. zák.

⁹⁾ Pol. saz. ^{62/21} e) popl. zák.

¹⁰⁾ Sem náleží na př. zpálené recepty soudní (Srov. Jur. Bl. IV. r. 1875 č. 19, str. 257) nikoliv ale recepty poštovní (v. § 96.).

¹¹⁾ Pol. saz. ^{62/21} f) popl. zák.

Rozsudky a nálezy soudní (všech stolic), které vydají se žalobci a žalovanému bez kolku, poněvadž poplatek přilepením patřících známek kolkových na seznamu spisů neb hotovými byl již zapraven, nevyžadují při jejich soudním upotřebení co příloh (na př. při žádosti exekuce kolku dalšího a mají co do poplatku z příloh považovány býti tak, jako by na nich dotyčné známky kolkové byly skutečně upotřebeny.¹²⁾

Další osvobození příloh viz. §§ 189. a 202.

§ 182.

3. Přepisy.

Od poplatku osvobozeny jsou:

a) Přepisy, osobou soukromou sdělané, když nejsou vidimovány ani soudem, ani notářem, ani osobou, proti které listina má svědčiti, ani žádnou osobou třetí,¹⁾ pak

b) Jednoduché i vidimované přepisy listin pro úřady poplatky vyměřující a pro sbírky listin knih pozemkových.²⁾

Podobně jsou poplatku prosty:

Kopie nákresů při jednání v přičině knihovního dělení parcely katastrální, které strana pro úřad poplatkový a pro sbírku knihovní předložiti jest povina;³⁾

c) Vidimované přepisy listin, které notáři ve spisech na místě prvopisů založiti jsou vázáni, když z rozkazu soudu neb komory vydali tyto soudu neb komoře zmíněné.⁴⁾

Osvobození tohoto odstavce jsou osvobozeními bez výjimky.

¹²⁾ Nař. m. f. ze dne 9. června 1864 č. 19.913. (Věst. min. fin. čís. 30, str. 262.)

Přílohy k podání v přičině zřízení a správy bratrských a pomocných pokladen v. § 180., lit. y) z).

¹⁾ Změn pol. saz. $\frac{33}{2}$ f) z r. 1862.

²⁾ Nař. min. fin. ze dne 30. května 1850 al. 4. (ř. z. č. 214). — Zák. ze dne 25. července 1871 § 90. (ř. z. č. 95).

³⁾ Zák. ze dne 23. května 1883 § 1., al. 4. (ř. z. č. 82).

⁴⁾ Zák. ze dne 25. července 1871 § 50. (ř. z. č. 75).

Co do osvobození důvodů rozhodovacích a prepisů výpovědi svědků a znalečů v řízení soudním v. § 97. lit. a), pak vidimovaných prepisů stanov v. § 35.

§ 183.

A. Protokoly.

Osvobozeny mají býti:

a) protokoly sepsané soudcem z povinnosti úřadu v soudním řízení nesporném, pokud nezastupují místo spisů podacích neb listin poplatku podrobených, a pokud neobsahují popisy jmění, necht pak strana, již se dotýče, za takové jednání sama snad žádala a necht jedná se pouze o záměry soukromé. Jmenuvite sem mají náležeti:

α) Protokoly sepsané se zůstavitelem neb svědky o posledním pořizení, aneb o prohlášení závěti,¹⁾

β) protokoly sepsané o soudních závěrkách a

γ) protokoly sepsané o projednání takových pozůstalostí, které bez srážky dluhů nečiní více než 25 zl.²⁾

b) Protokoly akordní, jeví-li se býti pouhými projednávacími protokoly v zájmech služby veřejné a neobsahují-li žádné právní jednání.³⁾

1) Co zvlášť se týče osvobození protokolů sepsaných o prohlášení závěti, má osvobození býti omezeno na akt prohlásovací a nemůže býti rozšířováno na uznání neb neuznání posledního pořizení; přijme-li se toto sebou do obsahu protokolu, stává se tím protokol předmětem poplatku. (Rozh. mín. ún. ze dne 28. června 1856 čís. 15.408. — Příl. p. Tyr. čís. 16, str. 28.)

Dále jest osvobození toto omezeno na poplatek z protokolu co takového, pročež se nemá vztahovati k poplatku (1 zl.) z právního důvodu pro převod jmění při pozůstalostech nepřevyšujících bez srážky dluhů 25 zl. (v. § 113.); k poplatku z podání, v kterémž se žádá za výslech svědků závěti ústní a pod.

2) Pol. saz. $\frac{7}{100}$ a) popl. zák. — Srov. nař. m. f. ze dne 3. června 1865 č. 25.318. (Věst. m. f. č. 25, str. 136); rozh. m. f. ze dne 13. března 1865 čís. 62.600. (Příl. p. Štyr. č. 27, str. 97; p. Kor. č. 24, str. 93; p. Kraj. čís. 17, str. 90.)

3) Obsahuje-li taký protokol právní jednání, jeví se býti právní listinou a má býti podroben poplatku dle povahy téhož jednání právního.

c) Protokoly sepsané soudy neb okresními úřady politickými se sluhý soudními o zaopatřování vězňů, v kterých se stanoví náhrada za ošetřování za osobu na den.⁴⁾

d) Protokoly sepsané o odhadu náhrady za zvířata z příčin policejních zabitá a o secei zvířat těch.⁵⁾

e) Protokoly, které na základě § 9. minisl. nařízení ze dne 25. srpna 1860 (ř. z. č. 210) sepisují se ve třech exemplářiích o udavších se porodech, krčech a úmrtích na soukromých lodích obchodních neb na c. k. lodích námořských, nebyly sice zřejmě uvedeny za poplatku prosty, avšak jistě sluší jim vindikovali osvobození takové, jaké přísluší knihám a rejstříkům farními úřady vedeným o porodech, sňatech a úmrtích;

f) Protokoly sepsané dle § 8. zákona ze dne 3. května 1868 (ř. z. č. 47) a § 12. min. nařízení ze dne 1. července 1868 o uzavření sňatku před úřady světskými;⁶⁾

g) Protokoly sepsané o vymezení pole dočlového,⁷⁾ neobsahují-li žádná ujednání mezi stranami, pak protokoly sepsané v záležitosti sázení stavidel, když jednání dělo se na základě § 8. vykonávacího nařízení ze dne 20. září 1872 z povinnosti úřední bez písemné neb ústní žádosti soukromé, nýbrž pouze v zájmech veřejných;⁸⁾

h) Protokoly o sepisování konkursní podstaty;⁹⁾

i) Protokoly sepsané o způsobilosti toho kterého žadatele pro některé odvětví služby veřejné (zkušební protokoly a pod.);¹⁰⁾

⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 28. května 1859 č. 12.164. (Přil. p. Čechy čis. 11, str. 47.)

⁵⁾ Nař. m. žal. vnitr. ze dne 12. dubna 1880 k §§ 38. a 39. (ř. z. č. 36); a ze dne 12. dubna 1880 k § 35. (ř. z. č. 38).

⁶⁾ Protokoly tyto jsou prosty poplatku z protokolu co takového, od poplatku z právní listiny (50 kr. z arehu), jakou se taký protokol býti jeví, nejsou osvobozeny. — Srov. nař. m. f. ze dne 28. prosince 1868 č. 37.375, odst. 6. (Věst. m. f. č. I, str. 1 z r. 1869.)

⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 21. února 1854 (Přil. p. Štýr. č. 8, str. 17); nař. m. f. ze dne 12. června 1868 č. 26.401, al. 5. (Věst. m. f. č. 29, str. 199.)

⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 16. dubna 1873 č. 2056. (Das Ges. v. 9. Feber 1849. Úř. vyd. z r. 1886 str. 229.)

⁹⁾ Nař. m. f. ze dne 9. ledna 1869 odst. 1. (ř. z. č. 7).

¹⁰⁾ Pol. saz. $\frac{70}{81}$ b) popl. zák.

k) Protokoly, v kterých se žádá za vydání úřední listiny o smíru před důvěrníky obce uzavřeném, dle kterého se bylo vyrovnáno na placení částky až do 50 zl.;¹¹⁾

l) Protokoly sepsané při živnostenských soudech, neobsahují-li právní listinu.¹²⁾

m) Protokoly sepsané živnostenskými inspektory z povinnosti úřední u vykonávání práv dle §§ 5. a 8. zákona ze dne 17. června 1883 (ř. z. č. 117) jim příslušících za příčinou zjištění skutkových okolností, jakož i protokoly, které jim jest sepsati u vykonávání uložené jim tímž zákonem (§ 12.) povinnosti kontrolní o oznámeních a stížnostech na zaměstnavatele, o stávkách dělnických, o práních dělníků a pod., neobsahují-li žádné podání strany, výbrž pouze povahu skutku, který snad má tvořiti předmět dalšího jednání úředního.

Proto nebude míti místa osvobození, když protokoly živnostenskými inspektory byly sepsány o žádostech neb stížnostech dělníků neb jiných žadatelů v soukromých zájmech stěžovatelů, když zastupují místo podání, které kompetentní cestou má býti vyřízeno neb když obsahují listinu právní na př. narovnání a pod.¹³⁾

n) Protokoly sepsané při projednávání o dodávkách vojenských (Subarredirungs-Verhandlungen), nebylo-li učiněno žádné podání.¹⁴⁾

Další osvobození protokolů od poplatku v. zvláštní osvobození od poplatku § 202.

§ 184.

5. Vklady do knih veřejných.

Osvobozeny od poplatků mají býti:

α) Vklady pro nabytí práva vlastnického nebo služebnosti požívání neb práva k užívání věci ne-

¹¹⁾ Zák. ze dne 21. září 1869 § 9., al. 3. (ř. z. č. 150).

¹²⁾ Zák. ze dne 14. května 1869 § 79., al. 4. a 5. (ř. z. č. 63.)

¹³⁾ Sv. rozl. m. l. ze dne 5. dubna 1889 č. 5923. (Pril. p. Čechy č. 31, str. 21; p. Mor. č. 7, str. 29; p. Slez. č. 4, str. 7; p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Hor. Rak. č. 7, str. 32; p. Štyr. č. 7, str. 23; p. Kor. č. 9, str. 39; p. Kraj. č. 11, str. 38; p. Přím. č. 6, str. 43; p. Tyr. č. 4, str. 12; p. Hal. č. 7, str. 26; p. Buk. č. 4, str. 22; p. Dalm. č. 11, str. 36.)

¹⁴⁾ Rozl. m. l. ze dne 13. ledna 1853 č. 48.132 (Felsenbrunn II. č. 365).

movité, nebo práva jí na roven položeného, když právní jednání neb titul nabývání, na jehož základě vklad učiněn býti má, jest předmětem poplatku z převodu majetku.¹⁾

Sem sluší řaditi též vklady posledním porizením ustanovených substitucí, poněvadž substituce, jakmile se stane účinnou, jest podrobena poplatku rovně jak převody majetku v případě smrti.²⁾

b) Vklady v příčině převodu menších nemovitostí s hodnotou až do výše 500 zl., když sebou splněny jsou další podmínky, na nichž visí poskytnutí výhod zákonem ze dne 31. března 1890 poskytnutých (v. § 74. I.).³⁾

c) Vklady pro nabytí jiných práv věcných, není-li věc, o níž jde, cenitelná neb učiněna-li cena více než 100 zl.⁴⁾

d) Vklady pro úplné neb částečné vymazání práva.^{5) 6)}

1) Změn. pol. saz. ^{102/45} A) a) z r. 1862.

2) Nař. m. f. ze dne 2. prosince 1857 č. 48.035. (Věst. m. f. č. 54, str. 523.)

3) Zákonem ze dne 31. března 1890 (č. z. č. 53) jest pouze naznačeno, jaký poplatek z uvedených převodů má býti placen, totiž pouze poplatek z částí bez úplatku převedené a není zřejmá vysloveno, že převody ty mají býti prosty poplatku za převod majetku. Mohla by se namanouti otázka, zda-li proto, že neplatí se poplatek za převod, nemá býti tady dle pravidla ubračován poplatek za vklad do knih veřejných?

Zřejmou intencí zákona uvedeného jest, poskytnouti výhod poplatkových při převodech menších venkovských a malých nepatrných majetností vůbec a nebylo by jistě po smyslu zákona, kdyby na druhé straně chtělo se vzíti, co se na jedné straně dává, ano bylo by nakládání takové proti zřejmému smyslu téhož zákona, poněvadž by pak tímto dobrodlním poplatkem mohli přijíti z deště pod okap, ztrativše nárok na slevení poplatku v případech změny držby během 10 let.

Názor tento byl též rozhodnutím m. f. ze dne 23. června 1894 č. 21.301 (příl. k věst. m. f. č. 7, str. 38; příl. p. Kráj. č. 12, str. 49) vysloven.

4) Změn. pol. saz. ^{102/45} B) b) z r. 1862.

5) Změn. pol. saz. ^{102/45} D) an) z r. 1862.

6) Kde měl platnost akceidenční pat. ze dne 15. května 1779 a sebou dekret dv. kanc. ze dne 8. dubna 1836, bylo placeno z kupních cen a do knih vtělených dluhů z každé kopy míšenské t. j. z každých 1 zl. 10 kr. — 1 kr. či 1/4284°/_o. Placeno mělo býti z toho, co při uzavření smlouvy hotovými bylo složeno, hned; z pojištěných dalších lhůt, jakož i ze vtělených pohledávek vůbec tenkrát, když tyto v knihách přišly k vymazání. Pak-li by i ještě nyní v knihách přišly k vy-

c) Vklady, které zvláštními zákony od poplatku byly osvobozeny.^{7) 8)} (v. § 202.)

f) Opětující vklad téhož práva, byl i částečně pominulého během soudního řízení sporného neb poradem práva (cestou exekuce) ve prospěch télež osoby aneb když dle nařízení musí vklad po jistém čase býti opětován a nemá sebou býti zapsána změna v osobě právo mající.^{9) 10)}

g) Vklad jednoho a téhož práva, byl i dílem pominulého na více věcí nemovitých v knihách jednoho a téhož úradu aneb i více úradů, přenešení práva s jedné věci nemovité na jinou věc téhož vlastníka, obmezení vtlčeného práva na část téže věci a rozdělení závazku za právo na několika nemovitých věcech vložené na jednu každou věc zvlášť (zrušení závazku rukou společnou a nerozdílnou).¹¹⁾

Oddělení jednotlivých částí od statku v knihách veřejných vložené nevyžaduje předcházející vyrozumění a svolení

mazání lakové položky, které do knih přišly dříve, než-li nabyl platnosti nyní platný zákon poplatkový, buďž dle zásad akcidentního pat. vyměřen poplatek, když nelze prokázáno, že dle téchže zásad bylo již zapraveno.

Vyměřen tohoto poplatku přísluší soudům, předepsání a vybrání úradům berním. (Naf. m. t. ze dne 19. února 1854 č. 7337; naf. m. spr. ze dne 13. února 1854. Věst. m. t. č. 17, str. 123; Vým. fin. zem. fed. p. Čechy ze dne 9. prosince 1854 č. 16.066; a ze dne 19. srpna 1855 č. 32.590. — Příl. p. Čechy č. 48, str. 236 z r. 1854, a č. 33, str. 181 z r. 1855.)

⁷⁾ Změn. pol. saz. ^{102/35} D) bb) z r. 1862.

⁸⁾ Tak se stalo na př. při prvotním vyvazování pozemků jakož i při dalším vyvazování rozličných břemen, jak jednotlivými zákony zemskými bylo usouzeno, při aliodifikaci statků lenních atd. (v. § 202., lit. a) c).

⁹⁾ Změn. pol. saz. ^{102/35} D) cc) z r. 1862.

¹⁰⁾ By nárok na osvobození podle zákona byl odůvodněn, jest zapotřebí, by splněny byly veškeré podmínky uvedené a nikoliv snad jedna neb druhá z nich. (Srv. nář. spr. s. ze d. 10. června 1884 č. 1257. Budw. VIII. 2162.)

Poplatky o které zde jde, nejsou poplatky z právního jednání, nýbrž poplatky za úřední výkon (§ 1., D) 2.) popl. zák.) Pro objem a dosah úředního výkonu co základu tohoto poplatku rozhodují tedy pouze pomůcky a spisy, které soud při lénič výkonu má po ruce a které soud sám vydá o tom, co vykonal. (Srv. nář. spr. s. ze d. 30. dubna 1878 č. 639 a ze d. 17. listopadu 1885 č. 2853 Budw. II. 257, IX. 2775.)

¹¹⁾ Změn. pol. saz. ^{102/35} D) dd) z r. 1862.

lých osob, pro které vloženy jsou na statku práva věcná lenkrátě, když se pro oddělené části učiní nová knihovní vložka a když tam zapíšu se veškerá práva na statku vtělená a to práva zástavní jako zástavy společné a nerozdílné. Vklady takové jsou takéž od poplatku osvobozeny.¹²⁾

Osvobození toto (lit. g) jest však obmezeno na takové případy, v kterých rozličné věci zavázané nacházejí se v jednom a též státním obvodu finančním, totiž v obvodu zemí radou říšskou zastoupených aneb v obvodu zemí uherských.¹³⁾

h) Vklad o rozdělení majetnosti neb požívání její, vtělené do knih k ruce nerozdílné, mezi podílíky knihovní.¹⁴⁾

Osvobození vkladů od poplatku v případech sub lit. f—h uvedených má bez výminky místa jen tehdá, když za původní nebo první vtělení aneb za vložení na první věci zapraven byl poplatek, jaký vyměřen byl neb měl býti vyměřen toho času, když vklad byl učiněn. Nevychází-li to z knih úředních, tedy jest strana povina, to prokázati.¹⁵⁾

i) Vklady práv, kteráž sobě majitel neb uživatel věci nemovitě anebo jiného práva do knih zapsaného na též věci vyhradil neb vymínil, když právo své zcela neb z části na jiného přenesl, jako na př. pohledávání ceny trhové, důchody, výměnky a pod.^{16) 17)}

Ustanovení toto (lit. i) může dle svého znění míti platnosti pouze pro vtělení práv odstupujícím majitelem atd. sobě vyhrazených z takových právních jednání, která uzavřena byla mezi živými a kde vyhrazení to má míti platnosti právě pro osobu majetek přenášející.

¹²⁾ Zák ze d. 6. února 1869 § 1. (ř. z. č. 18).

¹³⁾ Nař. mín. fin. ze d. 2. října 1868 č. 31.603 § 12. (ř. z. č. 135).

¹⁴⁾ Změn. pol. saz. ^{102/45} D) ce) z. r. 1862.

¹⁵⁾ Pozu. k odst. ce)—hh) změn. pol. ^{102/45} z. r. 1862.

¹⁶⁾ Změn. pol. saz. ^{102/45} D) ff) z. r. 1862.

¹⁷⁾ Při vkladech zbytků kupních cen pro prodávajícího na nemovitosti odprodané a sebou na jiné nemovitosti, která náležel sice kupujícímu, není však předmětem koupě, budiž za vklad na tuto druhou nemovitost požadován pouze poplatek stálý, poněvadž se tato hypotéka druhá jeví býti pouze hypotékou simultátní, a kterýžto vklad spadá pod předcházející odstavce lit. g). (Srv. rozl. m. f. ze d. 3. dubna 1861 č. 13.156. — Příl. p. Štýr. č. 13, str. 44.)

Proto lze sprostiti vklady dědičných podílů jenom tenkrát a potud, když a pokud se jeví co pohledávání ceny trhové a proto dlužno považovati za předmět poplatku vklady práva zástavního pro výplaty zůstavitelem nařízené, pak vklady práva zástavního pro pozadavky spoludědiců na základě přenechání pozůstalostních věcí movitých a pod.¹⁸⁾

Co zvlášť se týče vkladů podílů dědičných do knih veřejných, budíž přihlíženo k tomu, zda-li mají býti převzaty věci pozůstalostní jedním z dědiců neb odkazníků proti vyplacení ostatních na základě ustanovení posledního pořizení aneb na základě zvláštního dohodnutí. V případech poslednějsích máme nové právní jednání, které jest zvláštním předmětem poplatku a knihovní pojištění nároků dědičných, pokud vztahují se k dělitelným věcem nemovitým, spadá pod tento odstavec a jest od poplatku osvobozeno, poněvadž nároky tyto nabyly povahu pohledávky ceny trhové. V případech prvéch nemá osvobození místa, poněvadž spoludědicům a spoluodkazníkům nebylo posledním pořizením propůjčeno žádné právo k věci.^{19) 20)}

¹⁸⁾ Za tímtož přičinami sluší považovati vtčení práva zástavního na vtčlenění zbytku trhové ceny k rukoum kupujícího pro depurační závazek prodávajícího za předmět poplatku, i kdyby to současně ve smlouvě o prodeji nemovitosti smlévané bylo vyhraženo či obsaženo. (Srov. nář. spr. soudu ze dne 13. července 1880 č. 1390. — Budw. IV. 831.)

¹⁹⁾ Rozh. m. č. ze dne 6. července 1865 č. 16.195. (Pril. p. Štýrsko č. 30, str. 109; p. Rak. č. 2, str. 10 z r. 1866; p. Kor. č. 26, str. 104; p. Kráj. č. 26, str. 132.) — Srov. též nář. spr. s. ze dne 12. října 1886 čís. 2510. (Budw. X., 3204.)

²⁰⁾ Rozhodnutím min. fl. ze dne 17. ledna 1865 č. 60.323 (Viz: Pril. p. Kor. č. 9, str. 17; p. Kráj. č. 2, str. 4; p. Hor. Rak. č. 6, str. 35.) bylo vysloveno, že vklad práva z koupe a kupní ceny na realitě kmenové pro kupce jednotlivých parcel od tétož reality kmenové odprodaných má býti osvobozen od poplatku $\frac{1}{100}$ proto, že se vkládá k rukou osob, mezi nimiž uděl se převod jmění nemovitého, který jest předmětem poplatku za převod. — Poněvadž však dle znění zákona jest vyslovena výhoda osvobození sub i) uvedeného pouze pro odstoupujícího, prodávajícího atd. nebude dobře lze ospravedlnovati vyslovené zde rozšíření osvobození též na vklady pro nastupujícího a kupujícího.

V případech, kde nemovitost buďsi ze zákonného práva dědickeho buďsi následkem posledního pořizení více dědicům připadla se svolením soudu před odevzdáním dědictví převezme jeden z dědiců aneb i osoba jiná na základě dohodnutí se o vyplacení a pojištění dědickeých podílů ostatních, po případě všech spoludědiců, není osvobozen vklad práva zástavního pro podíly dědicné, vloží-li se právo to přímo pro dědice, a to proto, že dle § 5. cis. nar. ze dne 17. března 1853 (č. z. č. 53) v l. 1. při prodejích nemovitostí z pozůstalosti posud neodevzdaných — když tak se dělo se svolením soudu — vyměřen má býti poplatek tak, jako by zde převodu cestou dědictví nebylo, totiž tak, jako by zůstavitel posud byl držitelem usedlosti.

Proto bude lze při takových prodejích osvoboditi vklad zbytků kupní ceny pouze tehdy, když vklad těchto práv stane se v zájmech pozůstalosti, již se dotýče.²¹⁾

b) Vklady práv osob, které při bezúplatném přenášení věci dle zákona nedělitelných mezi živými nebo v případě smrti aneb při částečně úplatném postoupení věci takových obdržeti mají z ceny věci to, co od držitele postoupené věci z práva dědickeho neb z darování mají pohledávati.²²⁾

Zda-li vklad práva opírá se o listinu odevzdací, o listinu postupní neb zvláště vydaný dlužní úpis, jest lhostejno a postačí úplně, když převod pohledávky řádně byl prokázán.²³⁾

Za nemovitosti dle zákona nedělitelné lze považovati pouze takové věci, při kterých nedělitelnost se zakládá v ustanovení zákonném a nikoliv snad v ustanovení soukromém.²⁴⁾

²¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 19. prosince 1891 čís. 39.861. (Pril. p. Dol. Rak. čís. 1, str. 1 z r. 1892; p. Mor. čís. 18, str. 93; p. Hor. Rak. čís. 1, str. 4 z r. 1894.)

²²⁾ Změn. pol. saz. $102/45$ D) gr) z r. 1862.

²³⁾ Výhody v odstavci tomto vyslovené lze velmi zřídka použiti nyní, kde zákonem ze dne 26. září 1868 (č. z. č. 15) byla vyslovena neomezená dělitelnost pozemků a statků rolnických.

²⁴⁾ Rozh. min. fin. ze dne 1. července 1863 čís. 29.282. (Pril. p. Štyr. č. 26 str. 104.)

²⁵⁾ Srov. nál. spr. soudu ze dne 12. října 1886 č. 2510. (Budw. X. 3204.)

l) Vklady, jichž potřebí, by ten, kdo práva do knih vloženého posledně nabyt, mohl býti do knih zapsán za nástupce právního.²⁶⁾

Byla-li intabulace neb prenotace následkem *re-kursu* zrušena neb zmeněna, může strana, prokázavši ze tomu tak jest, žádati za vrácení neb upravení poplatku vyměřeného.²⁷⁾

Dočlema-li změna intabulace nebo prenotace jinou cestou, než-li rekursem, na př. cestou zvláštní pře právní neb narovnáním, nelze z toho důvodu platných činili nároků na změnu poplatku dle prvotní intabulace neb prenotace správně předepsaného.²⁸⁾

m) Vklady prohlášení knihovních věřitelů a knihovních dlužníků, jehož předmětem jest výhradně snížení míry úrokové, prodloužení lhůty splacení a změna modality splacení pro pohledávky knihovně vtělené.²⁹⁾

n) Vklady železničených pozemků do jiných knih veřejných, když tak se děje v případě § 45. zákona ze dne 19. května 1874 z povinnosti úřadu; totéž platí o přenesení závad z této příčiny vykonané, nemá-li zároveň do knih zanesena býti změna v osobě oprávněného. Vklad práva zástavního nemá býti předmětem poplatku.

Taktéž jsou osvobozeny vklady práva zástavního v knihách železničených pro majetníky prioritních obligací železničních, a to i tehda, když vklad se učiní na základě listiny před počátkem platnosti uvedeného zákona vydané, kterouž se zjišťuje, že zavazeno jest nemovitě jmění podnikatelstva železnic.³⁰⁾

V. též: osvobození zvláštní § 202.

o) Vklady učiněné na základě zákona ze dne 24. dubna 1874 (č. z. č. 48) (v příčině hájení práv držitelů zástavních listů) za účelem vložení a vymazání závazku jistotního.³¹⁾

p) Vklady jistoty c. k. notářů hypotekou dané, poněvadž jde zde v zájmech veřejných o zjištění možných nároků

²⁶⁾ Změn. pol. saz. ^{107/48} D) lh) z r. 1862.

²⁷⁾ Pozn. I. ku změn. pol. saz. ^{102/48} z r. 1862.

²⁸⁾ Srov. nř. spr. soudu ze dne 30. září 1884 č. 2131. (Budw. IV. 2232.)

²⁹⁾ Rozh. m. t. ze dne 26. dubna 1881 č. 11.259. (Pril. p. Čechy č. 6, str. 19; p. Tyr. č. 5, str. 8.)

³⁰⁾ Zák. ze dne 19. května 1874 § 54. (č. z. č. 70).

³¹⁾ Zák. ze dne 24. dubna 1874 § 5., od. 4. (č. z. č. 48).

na náhradu, aniž by sebou šlo o určitou osobu, která by vkladem tímto věcné právo nabyla³²⁾ a podobně vklady jistot zřizenců státních, když takové hypotekou byly dány.³³⁾

q) Vklady do veřejných knih, že konfiskace byla zrušena.³⁴⁾

§ 185.

6. *Korespondence kupecká.*

Korespondence živnostníků a obchodníků o předmětech jejich obchodu neb živnosti buďsi mezi sebou buďsi s osobami jinými, obsahují-li nějaké právní jednání k tomu se vztahující, — jest pod výminkou osvobozena.

Užití způsobu dopisu pro vyhotovení směnky, dlužního úpisu, listu zástavního, poukázky neb akreditivu, postupu pohledávky, kupeckých účtů vůbec a bilančních účtů zvláště (contokorentů), listiny v obchodě dopravním, jež podrobeny jsou poplatku stálému,¹⁾ smlouvy o půjčce na loď, smlouvy pojišťovací, společenské aneb pro vyhotovení právní listiny o jiných předmětech k jejich obchodu neb živnosti nenáležících — vyžaduje poplatek za dotyčnou listinu právní a pokud setýče za dotyčené právní jednání.²⁾³⁾

³²⁾ Nař. m. f. ze dne 26. března 1861 č. 10.164. (Věst. m. f. č. 16, str. 91.) Rozh. m. f. ze dne 4. listopadu 1856 č. 32.167. (Příl. p. Tyr. č. 30, str. 52.)

³³⁾ Rozh. m. f. ze dne 24. března 1853 č. 8006. (Sb. norm. p. Dol. Rak. č. 51, str. 64. — Příl. p. Štyr. č. 31, str. 155 z r. 1855.)

³⁴⁾ Nař. min. fin. ze dne 14. srpna 1857 č. 26.357. (Věst. m. f. čís. 36, str. 347.)

¹⁾ Za poplatnou část kupecké korespondence bylo poznamenáno: zřeknutí se všelikého nároku k náhradě, když dle § 3. instrukce výnosem min. fin. ze dne 9. července 1890 č. 22.015 prohlášené o revizi váhy a vzorků tulo při zásylkách cukru surového předsevezmou kontrolní orgány na místě kupec. (Srov. rozh. m. f. ze dne 28. července 1893 č. 26.933. — Příl. p. Čechy č. 57, str. 54; p. Mor. č. 21, str. 98; p. Sléz. č. 5, str. 24.)

²⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 9., al. 2. (č. z. č. 20).

³⁾ Ministerium financí vyslovilo v určitém případě rozhodnutím ze dne 12. května 1873 č. 11.350 (Příl. p. Čechy č. 6, str. 23; p. Mor. č. 2, str. 7 z r. 1874; p. Dalm. č. 33, str. 98 z r. 1874) zásadu, že osvobození toto předpokládá, by

Poplatkové výhody s kupeckou korespondencí spojené předpokládají vůbec, že korespondence jest korespondencí kupeckou a nelze proto výhod těch dovolávali se tomu, kdož dříve nespůlnil podmínky pro nastoupení obchodu neb živnosti zákonem vůbec předepsané a neopatřil sobě list na placení daně živnostenské.⁴⁾

Korespondence přestává býti korespondencí kupeckou, jakmile jest opatřena podpisy obou stran, jichž se dotýče.⁵⁾

Jde-li o věci nemovité a jejich užívání, jako o smlouvy o nájem neb pacht, nelze takové jednání míti za jednání k obchodu náležející.⁶⁾

§ 186.

7. Počty či účty.

Z počtů či účtů jsou osvobozeny:

a) Účty, které kdo, jsa k tomu vázán poměrem služebním neb cojednatel, klade osobě, která má právo,

korespondence kupecká týkala se předměta obchodu, průmyslu neb živnosti toho kterého obchodníka, průmyslníka neb živnostníka, že osvobození to má se dostati pouze zmíněné korespondenci těchto osob a že nemůže se vztahovati k odpovědím na tutéž korespondenci se strany osob jiných. Proto bylo vysloveno, že oferty na dodání vagonů se strany továrny na vagony, jako se podávají železnicím, jsou pod výminkou poplatku prosty, že ale odpověď železnic, kterou se oferta přijímá, nemá tohoto osvobození užívati proto, že zhotovení vagonů neleželo mezi předměty obchodu železničního.

Výklad tento, který by byl s to z převlečné části illusorním učinili výhodu zákonem stanovenou, nebyl správním soudem za odůvodněný uznán proto, že slova zákona „o předmětech provozování svého obchodu a své živnosti“ („Gegenstände ihres Handels- und Gewerbe-Betriebes“) sluší míti ve smyslu § 19., al. 2. zákona ze dne 8. března 1876 (v. § 124.) za identické se slovy „o jednáních toho obchodu neb té živnosti se týkajících“ („über die diesen Betrieb betreffenden Geschäfte“) a že tedy mezi jednání, kterému má býti poskytnuta výhoda osvobození, náleží též jednání, čísel ku započítávání věcí movitých, jichž ku provozování živnosti neb obchodu jest potřeba, na př. při železnicích započítávání vagonů a pod. (Srov. nál. spr. soudů ze dne 14. února 1878 č. 225. — Budw. II. č. 213.) — Na proti tomu byl týmž soudem v nálezu ze dne 24. března 1885 (Budw. IX. 2474) všeobecně vysloven náhled, dle kterého osvobození poskytnuté korespondenci kupecké nemá se vztahovati též k dopisům „osob jiných“, na př. k dopisům, kterými objednávají sobě jednotlivci pro svou potřebu u obchodníka zboží, jako síci streje atd. atd.

⁴⁾ Srov. nál. spr. soudu ze dne 16. června 1886 č. 1596 (Budw. X. 3107).

⁵⁾ Srov. nál. spr. soudu ze dne 20. dubna 1886 č. 972 (Budw. X. 3025).

⁶⁾ Srov. rozl. m. f. ze dne 19. prosince 1869 č. 41.738. (Pril. p. Hor. Rak. č. 1, str. 2 z r. 1870.)

složení účtů požadovati (podobně archy neb rejstříky odvodní, které zaměňují se mezi tím, jenž účet klade a tím, jenž se účet klade), listiny přejímací mezi těmiž osobami vydané,¹⁾ pak výtky účetní a výklady na ně, pokud spisy ty týkají se bezprostředně jmění, o kterém se účty podávají, dále listiny (listiny neb dokumenty účetní), týkající se předmětu účtu, pokud vydány jsou tím, co účet dává, tomu, komu se účet vydává, neb naopak, pokud listiny tyto nejeví se býti listinami (doklady) o právních poměrech mezi oběma stranami nebo o splňování závazků na těchto poměrech právních se zakládajících na př. smlouvu o službě, kvitance vydatele účtů na služné obdržené ze jmen, o němž účet vydává atd. — pokud nevede se o účty ty právní pře.

Když jsou předmětem sporu právního, v. § 121.

Pokud se uvedené účty a průvody týkají majetku osob nezletilých nebo jiných opatrovanců aneb ústavů veřejných, spolků církevních nebo obel, nepodrobují se proto poplatku, že se předloží veřejným úředníkům ke zkoušce, k nahlédnutí aneb pokladnicím za příčinou kasovního s nimi naložení.²⁾

b) Účty o vydání, ježto bylo vynaloženo v záležitostech státu, neb veřejných ústavů jsoucích ve správě úřadů státních neb obecních, ať byla k tomu konci dána nějaká záloha nebo ne; pak účty o nákladu učiněném na opatrování nemocných, trestanců a pod.

Osvobození toto jest bezvýmínečně.³⁾

Za předměty sem náležející byly zvlášť poznamenány:

α) Účty opatrovnícké a poručenské;

β) Absolutoria a uznání účtů špitálních a chudinských fondů se strany soukromých úřadů patronátních, poněvadž právní poměr patrona k těmto ústavům a korrelativní povinnost těchto jsou povahy politické;⁴⁾

¹⁾ Pol. saz. ^{37/00} lit. b).

²⁾ Pol. saz. ^{00/83} lit. A) popl. zák.

³⁾ Pol. saz. ^{00/83} lit. B), 1.) popl. zák.

⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 5. března 1861 čís. 71413. (Pril. p. Čechy čís. 6, str. 16.)

γ) Účty, které vydávají správám naleziuců lékaři a lékárníci na dodané léky neb o poskytnuté pomoci lékařské nalezencům.⁹⁾

ε) Účty, které kdo vede o hospodaření se svou vlastní majetností, neb které někdo, nejso obchodníkem neb živnostníkem, někomu jinému vydává v příčině svých pohledaností za ním, nejsou-li opatřeny potvrzením, že splněny byly nároky činěné.^{9) 7)}

Těmto účtům mají býti na roven postaveny knížky, které vedou dělníci sami o pracích jim přikázaných a jimi odvedených.⁸⁾

δ) Účty a výkazy, kterými za příčinou kontroly v okresích pomezních musí doloženo býti zboží za tím účelem, by prokázán byl původ zboží kontrole podrobeného, pokud neobsahují listinu poplatnou a pokud nezastupují místo listu nákladního.⁹⁾

ϕ) Účty, výkazy a pod., které vydají a předloží se výhradně za účelem prokázání dluhů a povinností pozůstalostních pro vymezení poplatku.¹⁰⁾ (V. též § 189. lit. d) δ) 7.)

§ 187.

8. Knížky sirotčí.

Sirotčí knížky, t. j. knížky, které vydávají sirotčí úřady poručníkům a opatrovníkům (zákonným zástupcům svěřenců) o jmění poručenců a opatrovanců

⁹⁾ Nar. mín. fin. ze dne 28. listopadu 1864 čís. 44.199. (Věst. mín. fin. č. 56, str. 419.)

Pro kvítance na obdrženou náhradu nebylo nikde osvobození vysloveno.

⁹⁾ Pol. saz. ^{100/63} lit. B) 3.) popl. zák.

⁷⁾ Jsou-li podobné účty opatřeny obdržecím potvrzením, čili jsou-li saldovány, jest takové obdržecí potvrzení podrobno poplatku dle všeobecných pravidel (V. § 66. Srov. nář. spr. soudu ze dne 5. října 1881 č. 1561. Budw. V. 1171.)

⁸⁾ Rozh. m. t. ze dne 30. června 1850 č. 18.581 (Felsenbrunn I. č. 33).

⁹⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 10., al. 2. (ř. z. č. 20).

¹⁰⁾ Použití podobných účtů, výkazů a pod. k účelům projednání pozůstalosti, aneb v záležitostech poručenských neb opatrovníckých vyžaduje poplatek dle zásad všeobecných. (Srov. rozh. m. t. ze dne 9. září 1853 č. 34.263. Felsenbrunn II. č. 449; a ze dne 3. července 1857 č. 3517. — Příl. p. Štyr. čís. 22, str. 92.)

v pokladně sirotčí uloženého aneb dlužníkům sirotků o částkách jim zapůjčených, jsou poplatku prosty, i když by obsahovaly sebou obdržeci potvrzení na úroky placené, pokud při vydávání kapitálu dlužníkovi a při jeho splacení dlužníkem zvláštní byly sdělány listiny právní a řádně poplatku podrobeny. Taktéž jsou poplatku prosty kvitance sirotků na obdržené úroky, když by jim sirotčí knížky nebyly vydány.

Osvobození toto jest bezvýnimčné.¹⁾

§ 188.

9. *Knihy obchodní a živnostenské.*

Dle vyslovených hlavních zásad (§§ 12., 107.) mají býti předmětem poplatku knihy vedené v přečině a za účelem provozování obchodu, průmyslu, živnosti neb zprostředkování obchodu a z těchto knih opět pouze ty knihy a zápisky, které za poplatné zákonem byly poznamenány.

Poplatnost knih nemá býti bez důvodu rozšiřována a když a pokud nejsou splněny vyslovené podmínky poplatnosti, nemají knihy a zápisky považovány býti za předmět poplatku.

Pravidlem jest, že účelem obchodu, průmyslu a živnosti jest docíliti zisk a proto nebude moci býti řečeno o poplatnosti knih vedených v záležitostech zisku nehledících.

Proto nebude lze odůvodniti poplatnost knih a zápisků rozličných pensijních a vůbec zaopatřovacích ústavů pro vdovy a sirotky a pod., pak knihy Vídeňské společnosti kapitály a důchody vzájemně pojistující a knihy společnosti škody vzájemně pojistovacích vůbec, poněvadž v těchto případech nejde o docílený zvláštní zisk — při čemž obyčejné zúrokování vkladů nelze míti za zisk zvláštní — který by mezi účastníky měl býti rozdělen, jak nalezáme při podobných společnostech akciových.¹⁾

¹⁾ Pol. saz. ⁸⁹/₁₁₂ popl. zák. — Nař. m. spr. a fn. ze dne 16. listopadu 1850 § 60. (ř. z. č. 448). — Rozh. m. l. ze dne 7. února 1852 č. 3645 (Felsenbrunn I., č. 269.)

¹⁾ Srov. rozh. m. l. ze dne 27. října 1855 č. 7763. (Pril. p. Rak. č. 44, str. 103.)

S téhož hlediska bylo zvlášt' vystaveno osvobození od poplatku pro knihy a zápisky následující a mají tedy zůstatí poplatku prosty:

a) Zápisky, rejstříky, knihy a pod., které za příčinou berní kontroly aneb z jiné příčiny veřejné věsti jest jednotlivým druhům živnosti zákonem uloženo.^{2) 3)}

Pak-li by však podobných knih bylo užíváno sebou k účelům obchodním, na př. rejstříků v příčině daně z tržby cenných papírů předepsaných k prvním zanesením obchodů poplatných, pak-li totiž neuvívá se takých zápisků, knih atd. výhradně k účelům, za kterými jsou osvobozeny, nýbrž sebou k obyčejným účelům obchodním, odpadá jim příčina osvobozovací.⁴⁾

b) Knihy sloužící pouze manipulaci a vnitřnímu provozování obchodu a jmenovitě knihy prepisů listovních a zůznamné knižecíky, jaké při sobě nosí obchodníci neb živnostníci.^{5) 6)}

²⁾ Srov. nař. m. f. ze dne 24. dubna 1877 a. 1887. (Věst. mín. fin. č. 7, str. 35.)

³⁾ Podobné knihy, rejstříky, listy odběrací a pod. musí neb mohou vésti živnostníci daní zpotřební podrobení, obchodníci s látkami třaskavými (na zák. § 99. nař. ze dne 22. září 1883, ř. z. č. 156), protokolovaní obchodníci s cennými papíry a pod. (Zák. ze dne 18. listopadu 1892, ř. z. č. 197; srov. též rozh. m. f. ze dne 27. února 1893 č. 6443. — (Přil. p. Čechy č. 20, str. 16; p. Buk. č. 3, str. 14; p. Hor. Rak. č. 4, str. 22; p. Kor. č. 4, str. 18; p. Kraj. č. 4, str. 17; p. Přím. č. 6, str. 34; p. Tyr. č. 3, str. 23; p. Mor. č. 8, str. 29; p. Hal. č. 18, str. 140; p. Dalm. č. 7, str. 17.)

⁴⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 25. června 1893 č. 26.130. (Přil. p. Mor. č. 16, str. 83 z r. 1894; p. Hor. Rak. č. 11, str. 99; p. Hal. č. 30, str. 217.)

⁵⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 11. (ř. z. č. 20.)

⁶⁾ Co vše sluší mítí za knihy a zápisky sloužící pouze manipulaci a vnitřnímu provozování obchodu a živnosti a závodů vůbec, nelze při různosti vnitřních zařízení manipulačních taxativně uvéstí a při rozhodování v jednotlivých případech bude potřeba povždy míti na zřeteli zásady hlavní, jaké pro poplatnost knih a zápisků byly uvedeny.

Tak bylo na př. vysloveno, že při společnostech škody z ohně vzájemně pojišťovatelích nemají býti předmětem poplatku:

a) Seznamy katastrální všech nemovitostí při spolku pojištěných,

b) Korrespondence členů se správou spolku a pak prohlášení či vyjádření stran, že přistupují ku spolku pojišťovatelstvu;

c) Obdržecí potvrzení členů spolku o náhradě škod nehodami elementárními způsobených, jaká se jim dle stanov dostala od správy spolku,

d) Súčtování spolku mezi agenty a subagenty, a

e) Kniha hlavní a kontokorentní, pak knihy saldokontové a jiné knihy, rejstříky a tabule obchodní (Srov. rozh. m. f. ze dne 31. prosince 1855 čís.

e) Knižky zápisné, jaké dávají zaměstnatelové zaměstnaným, a do kterých se zanáší odevzdání lítek neb odvedené práce, i kdyby tam zaměstnatelem zaneseno bylo zapravení mzdy.⁷⁾

d) Knihy na prodané zboží, jaké věsti doly uhelné jsou vázány, pokud závazanosť tato trvá.⁸⁾

e) Knihy a zápisky společenstev pro napomáhání živnosti a hospodářství na základě zák. ze dne 9. dubna 1870 (ř. z. č. 70) zřízených, které se vedou o právních poměrech společenstva k jejím členům.^{9) 10)}

Tatáž výhoda byla rozšířena na samostatná, do rejstříku nezapsaná, avšak na zásadě svépomoci spočívající společenstva, na záložny zřízené z fondů kontribučenských a peněz berních, na záložny obecné a podpůrné spolky vůbec na základě svépomoci spočívající¹¹⁾ v. l. § 202. III. 7).

f) Knihy vedené živnostenskými společenstvy o záležitostech společenských; když by však společenstva ta užila práv v § 114. zák. ze dne 15. března 1883 (ř. z. č. 39) blize

32.858. — Příl. p. Štyr. č. 35, str. 154 z r. 1856; p. Krak. str. 269 z r. 1856; p. Lvov č. 5, str. 85 z r. 1856; a ze dne 13. března 1861 č. 11.284. — Příl. p. Krak. č. 25, str. 105; p. Lvov čís. 7, str. 24 z r. 1862). Při těchto spolecích nelze se však dovolávat osvobození pro podání i s přílohami v přímě exekučního dobývání nezapravených příspěvků assekuračních, a opět naproti tomu protokoly sepsané během exekuce politické jsou poplatku prosty. (Srov. rozh. m. f. ze dne 31. srpna 1859 č. 29.582. — Příl. p. Štyr. č. 30, str. 127.)

Podobného osvobození má se dostati l. § společenstev pojišťujícímu škody pohromou živelní způsobené, nenesou-li se za ziskem podnikatelů neb účastníků. (Srov. rozh. m. f. ze dne 29. dubna 1866 č. 14.792. — Příl. p. Dol. Rak. č. 8, str. 17; p. Hor. Rak. č. 9, str. 47; p. Štyr. č. 20, str. 76; p. Kor. č. 8, str. 23; p. Kraj. č. 10, str. 56.)

7) Osvobození toto jest osvobození pod výminkou.

8) Rozh. min. fin. ze dne 19. března 1863 č. 8490. (Příl. p. Čechy čís. 6, str. 24.)

9) Zák. ze dne 21. května 1873 § 2. (ř. z. č. 87). — Zák. ze dne 27. prosince 1880 (ř. z. č. 1 z r. 1881). — Zák. ze dne 15. dubna 1881 (ř. z. č. 51).

10) Osvobození toto nevztahuje se nijak na knihy a zápisky, do kterých se zanáší právní poměry společenstva k osobám jiným. Knihy a zápisky tyto buďte dle všeobecných pravidel podrobeny poplatku.

naznačených, pozbydou osvobození osobní, pokud nejsou snad osvobozeny věcně na základě odstavce předcházejícího (lit. e).¹²⁾

g) Ve více případech bylo zvlášť vysloveno osvobození kněh a zápisů od poplatku, ač osvobození to plyne již více méně zřejmě ze zásad pro poplatnost kněh obchodních a živnostníkůých uvedených, a sice:

α) Pro knihy bratrských pokladen, jejichž účelem jest podporování mizných dělníků, jejich vdov a sirotků, poněvadž dle zák. hor. ze dne 23. května 1854 nelze je míti za ústavy výdělku hledící.¹³⁾

β) Pro knihy a zápisky, které se vedou při okresních zastupitelstvech o příjmech a výdáních přírážek okresních, neobsahují-li poplatné vyjádření osob třetích, na př. potvrzení obdržecí a p.¹⁴⁾

γ) Pro knihy spořitelců beroucích se za účelem, za kterým jsou zřízeny, tož jsou knihy vkladů a knihy zápujček na nemovitosti. Pro jiné knihy a zápisky, do kterých se zanášejí eskompt směnek, lombard a pod., jsou podrobeny poplatku jak při závodech obchodních a průmyslových vůbec.¹⁵⁾

δ) Pro vážní rejstříky juxta opatřené, jsou-li vedeny ve veřejných opatřeních pro vážení a měření dle § 8. zákona ze dne 19. června 1866 (č. z. č. 85) zřízených, neprovazuje-li se vše po živnostensku.¹⁶⁾

ε) Pro knihy na účtování mzdy a knihy platební jaké byly zavedeny nařízením min. obchodu ze dne 1. června 1880

¹²⁾ Zák. ze dne 27. prosince 1880 (č. z. č. 1 z r. 1881). — Nař. min. fin. ze dne 13. srpna 1881 č. 20.635 (Věst. m. f. č. 38, str. 237). — Zák. ze dne 15. dubna 1885 (č. z. č. 51). — Rozh. m. f. ze dne 3. května 1885 č. 13.585. (Pril. p. Tyr. č. 8, str. 19.) — Zák. ze dne 28. července 1889 § 45., al. 2. (č. z. č. 127).

¹³⁾ Rozh. m. f. ze dne 18. ledna 1886 č. 38.172. (Pril. p. Mor. č. 7, str. 20; p. Hor. Rak. č. 3, str. 8; p. Kor. č. 3, str. 10.)

¹⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 1. září 1880 č. 33.775. (Pril. p. Čechy č. 10.)

¹⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 17. listopadu 1869 č. 35.903. (Pril. p. Čechy č. 15, str. 55.)

¹⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 6. května 1851 č. 9069. (Sb. norm. p. Čechy čís. 150, str. 216); a ze dne 17. srpna 1875 č. 18.126. (Pril. p. Čechy č. 15, str. 60.)

¹⁷⁾ Provozují-li však soukromníci neb i obce měření a vážení podle §§ 9. a 16. téhož zákona ze dne 19. června 1866 po živnostensku, mizí veškerá výhoda poplatková. (Rozh. m. f. ze dne 4. června 1878 č. 9332. Pril. p. Čechy č. 11, str. 62; p. Mor. č. 11, str. 40; p. Kor. č. 18, str. 56.)

(ř. z. č. 63) na lodích námořnictva obchodního, dále knihy přepisů, denník lodní a soukromý denník lieutenanta merchantního.¹⁷⁾

č) Pro knihy spolků zpěvackých, sborů a spolků střeleckých, a p. jakož i spolků nehledících k zisku, jako spolky pro zakrývání losů (Losvereine).¹⁸⁾

η) Pro protokoly exhibitní v průmyslových závodech vedené, nevykazují-li více, než-li přehled dostých kusů jednacích a jejich formální vyřízení.¹⁹⁾

θ) Pro zápisky advokátů, jako denníky kasovní, expensní, účetní, pak hlavní knihy účetní a expensní.²⁰⁾

ι) Pro knihy a mapy vodní, neobsahují-li žádné vyjádření a žádný podpis strany.²¹⁾

κ) Pro knihy společnosti škodu z ohně a krupobíjí vzájemně pojišťujících, co podniků k zisku nehledících.²²⁾

λ) Pro knihy, které vede německý řád za účelem své činnosti pro dobrovolnou zdravotní službu ve válece i v době pokoje.²³⁾

μ) Pro poznámky a záznamy subagentů, kteří neuzavírají pojištění samostatně, nýbrž sprostředkují pouze

¹⁷⁾ Takové knihy na lodích obchodního námořnictva nazývané jsou: kniha administrace (libro d'amministrazione) o veškerých příjmech a vydáních lodi; tak zvaná „Vaccueta“ o účetních povinnostech a pohledávkách veškerých osob plaveckých na lodi, a kniha „Boceaporte“ o přijímání a vydávání nákladu lodního, které sluší mít za doklady účetní pod výminkou osvobození. (Rozh. mín. fin. ze dne 9. března 1881 č. 27.384. Příl. p. Příl. č. 5, str. 28.)

¹⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 6. listopadu 1875 č. 24.657. (Příl. p. Mor. č. 16, str. 61.) Srov. též: Rozh. m. f. ze dne 27. října 1855 č. 7763. (Příl. p. Rak. č. 41, str. 103.)

¹⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 31. března 1856 č. 9903. (Příl. p. Štyr. čís. 22, str. 90.)

²⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 23. května 1850 č. 14.594. (Pelsenbrunn I., č. 25.)

²¹⁾ Nař. m. orby ze dne 6. května 1873 č. 4294. (Z. z. p. Čechy čís. 41, str. 168.)

²²⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 10. února 1858 č. 1233 (Příl. p. Čechy č. 3, str. 10); a ze dne 13. března 1861 č. 11.284. (Příl. p. Krak. č. 25, str. 105; p. Lvov č. 7, str. 24 z r. 1862.) — Srov. též: rozh. m. f. ze dne 31. prosince 1856 č. 32.858. (Příl. p. Štyr. č. 35, str. 154 z r. 1856; p. Krak. str. 269; p. Lvov č. 5, str. 85 z r. 1856.)

²³⁾ Nař. m. f. ze dne 6. listopadu 1871 č. 33.823. (Věst. mín. fin. čís. 39, str. 204.)

takové, tak že se smlouvy pojišťovací uzavírají při pojišťovací společnosti neb při některé její generální agentuře neb reprezentaci, kde nutno řečené agenty mají za zřizence společnosti.²⁴⁾

V. též: Osvob. zvláštní (§ 202.) a osvob. osobní (§ 203. pozn. *) k lit. a) bb).

§ 189.

10. Listiny.

Za listiny poplatku prosté byly prohlášeny:

a) Listiny, které vedle vlastních listin průvodních musí býti podávány k účelu pouhé manipulace úřední veřejným neb obecním pokladnám a ústavům pod správu státní patřícím (jako na př. listy odevzdací (Gegensehne) a pod.)¹⁾

Osvobození toto jest osvobozením bez výminky.

Podobného osvobození pro listiny vydané pouze ku vnitřní manipulaci úřední má se dostati e. k. priv. rak. ústavu pro úvěr pozenkový (k. k. österr. Boden-Credit-Anstalt), hypoteční bance pro král. České a společenstvům výdělkovým a hospodářským ve smyslu zákona ze dne 9. dubna 1873 zřízeným.²⁾

b) Vábec listiny, které vydávají se k žádosti veřejných úřadů výhradně k účelům veřejným a jež sdělati strana dle občanského zákona není povina, pokud se jich neživá k jiným účelům, než-li právě naznačeným.³⁾

K listinám sub 1. a 2. uvedeným sluší čítati:

α) Zjišťovací listiny dané při uvěření daně potravní.⁴⁾

β) Směnky za touž příčinou vydané.⁵⁾

γ) Listiny zjišťovací a věnovací dané dle vzorů 1., 2., 3., 7. a 8. min. nař. ze dne 13. června 1893 č. 47.387. (Věst. min. fin.

²⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 1. února 1875 č. 685. (Příl. p. Čechy č. 5, str. 16.)

¹⁾ Pol. saz. ^{20/102} a) popl. zák.

²⁾ Nař. m. ze dne 1. června a 26. prosince 1864 (ř. z. č. 50 a 99). -- Zák. ze dne 21. května 1873 § 8. (ř. z. č. 87).

³⁾ Pol. saz. ^{20/102} b) popl. zák.

⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 23. prosince 1868 posl. al. (ř. z. č. 243).

⁵⁾ Zák. ze dne 26. června 1868 § 1., al. 1. (ř. z. č. 73.)

čís. 29, strana 215) za přičinou uveření kupní ceny za odebranou sůl.

Směnky stranami vydané ve smyslu odst. 7. uvedeného nař. mín. fin. nepoživají osvobození od poplatku.⁶⁾

6) Příznávky k vyměření daně (z příjmů, daně cizovnit. ekvivalentu poplatkového a pod.)

e) Vyjádření neb dlužní úpisy vydané dle § 6. instrukce pro kumulativní ukládání jmění sirotčích, jsou-li opatřeny doložkou, že byly vydány pouze v přičině článku uvedeného.⁷⁾

ž) Obdržecí potvrzení o dlužních úpisech, na půjčky ze jmění sirotčích, která bývají vyžadována při vydání těchto úpisů;⁸⁾ a pak

7) listiny, které na základě kumulativních dlužních úpisů úřady sirotčei z povinnosti úřední vydávají jednotlivěčnu na důkaz jejich vlastnictví.^{9) 10)}

⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 10. září 1893 č. 33.211. (Přil. p. Dol. Rak. č. 24, str. 49; p. Hor. Rak. č. 11, str. 93; p. Štyr. č. 14, str. 109; p. Kor. č. 15, str. 82; p. Kraj. č. 19, str. 95; p. Přim. č. 22, str. 177; p. Tyr. č. 6, str. 51; p. Čechy č. 65, str. 59; p. Mor. č. 25, str. 119; p. Slez. č. 7, str. 29; p. Hal. č. 5, str. 56 z r. 1894; p. Buk. č. 11, str. 50; p. Dalm. č. 21, str. 69.)

⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 30. dubna 1860 (č. z. č. 114).

⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 8. listopadu 1859 č. 45.610. (Přil. p. Štyr. č. 4, str. 11 z r. 1860.)

⁹⁾ Nař. mín. spr. a fin. ze dne 16. listopadu 1850 § 65., odst. 1. (č. z. č. 448) a rozh. m. f. ze dne 17. října 1861 č. 49.699. (Přil. p. Štyr. č. 32, str. 97.)

¹⁰⁾ Dle § 24. instrukce pro sirotčí úřady ze dne 24. června 1859 (č. z. č. 123) má při úplném vypořádání poručenců s pokladnou sirotčí povždy vrácena býti zápisná knížka poručencům vydaná, a podobně dle § 45. téže instrukce má býti vrácena zápisná knížka, která dlužníkovi se vydává, jakmile dluh pokladně sirotčí úplně jest zaplacen a zaplativšímu dlužníkovi vrátí se dluhopis a kvitance. V případě, že by hodnověrně byla prokázána ztráta knížek těchto, vydá poručence obdržecí potvrzení na částku jemu vyplacenou a co dodatek má připojit, že a proč zápisnou knížku nevrátil a sebou dodati prohlášení, že ani jemu, ani jeho právním nástupcům nepřisluší jaký nárok z těchto knížek zápisné oproti pokladně sirotčí. — Dlužník zaplativ kapitál musí v tomto případě vydati zvláštní potvrzení na to, že vrácen mu byl dluhopis, v kterém též má sebou uvést, že a z jakých důvodů nelze mu vrátiti knížku zápisnou.

Tato prohlášení a obdržecí potvrzení stran jsou též pod výminkou poplatku prosty. (Srov. rozh. m. spr. ze dne 24. února 1894 č. 3821. — Přil. p. Hal. č. 7, str. 78.)

3) Výkazy o dělení pozemností za přičinou upravení katastru daně gruntovní.¹¹⁾

č) Pokladniční certifikáty o nezaplacených posud zálohách ze služného, kterými dlužno doložití žádosti za zálohy nové.¹²⁾

z) Kvitance úředníků postoupivších do vyšší třídy služného buďtež podrobeny poplatku pouze potud, pokud příjem s vyšší třídou spojený nebyl již kvitován dříve co příjem s dřívější nižší třídou spojený, poněvadž kvitování celých částek s vyšší třídou spojených děje se pouze z příčin administrativních. Zda-li při podobném postoupení byla sebou změněna hodnota úředníková, neb zda-li nový plat poskytuje se z léhoz neb jiného fondu, jest lhostejno.¹³⁾

ž) Listiny vydané při jednání dle „regolamento di polizia campestre“ ze dne 28. září 1814.¹⁴⁾

ř) Úřady vyzádané potvrzení obchodních firem o tom, že zadatel za vydání legitimačního listku pro cestující v jejich obchodu co cestující jest zaměstnán.¹⁵⁾

š) Listiny pojišťovací, ježto se musí dávat v řízení trestním a vůbec ku zabezpečení obecních záležitostí mimo veřejnou službu neb smlouvu nějakou.¹⁶⁾

(Osvobození toto jest osvobozením bez výminky.¹⁷⁾)

Ve smyslu tohoto ustanovení bylo zvlášť vysloveno osvobození od poplatku:

z) Pro rukojemství a zjišťovací listiny obchodníků a povozníků, jaké mají na zřeteli §§ 134., 137., 140. a 222. celního a monopolního řádu z r. 1835.¹⁸⁾

¹¹⁾ Pol. suz. ^{75/61} B) a).

¹²⁾ Rozh. m. f. ze dne 17. září 1862 č. 50.344. (Přil. p. Hal. č. 23, str. 82, p. Dalm. č. 13, str. 82.)

¹³⁾ Slov. výt. zem. řed. řin. ve Lvově ze dne 22. července 1852 č. 32.357 a ze dne 17. prosince 1854 č. 52.742. (Přil. p. Hal. č. 45, str. 317.)

¹⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 15. října 1850 č. 21.840. (Felsenbrunn I, č. 66.)

¹⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. března 1888 č. 5876. (Přil. p. Čechy č. 11, str. 51; p. Mor. č. 8, str. 44; p. Kráj. č. 22, str. 109; p. Přím. č. 8, str. 104.)

¹⁶⁾ Věnovací listiny v. § 64.

¹⁷⁾ Pol. suz. ^{29/101} e) popl. zák.

¹⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 29. prosince 1852 č. 47.065. (Sb. norm. p. Čechy č. 671, str. 1168.)

β) Pro listiny zjišťovací za poplatky ku placení nedospělé.¹⁹⁾

γ) Pro listiny zjišťovací (listiny o zřízení zástavy se strany poplatníků aneb listiny rukojemské se strany osob třetích), jakých jest potřebí v příčině pojištění daně uvěřené vůbec²⁰⁾ a v příčině povolení úvěru celního zvlášť.²¹⁾ 22)

δ) Listiny, ježto musí býti předloženy proto, aby na jich základě uložila, vyměřila neb zrušila se nějaká přímá neb nepřímá dávka neb veřejná povinnost pro potřeby státu, zemi, okresů, obcí neb k veřejným účelům vůbec, aneb aby tu, kde tomu předpisy dovolují, zastavilo a přetrhlo se placení takových dávek neb plnění takové povinnosti aneb lhůty k tomu se povolily, pokud se neuzivá listin těchto k jiné potřebě, než-li právě uvedené.²³⁾

Za listiny sem náležející byly zvlášť poznamenány:

a) Certifikát o zkoušení kontrolních aparátů pro vinopalny určených.²⁴⁾

β) Listiny, kterými mají doložena býti podání v příčině plnění povinnosti brauně, pak doklady v příčině vydržování (průkazy subsistenční) i s přílohami, jako na př. úřední výkazy o jmění, dekrety ustanovovací, potvrzení známých osob o aspirantech v jejich závodech zaměstnaných, pak přepisy diplomů lékařů, zvěrolékařů, farmaceutů a pod., jakými jest se opatřili jednoročním dobrovolníkům

¹⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 14. září 1853 č. 35.187. (Felsenbrunn II., č. 451. — Sb. norm. p. Čechy č. 346, str. 599.)

²⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 7. března 1857 č. 40.543. Příl. p. Štyr. č. 9, str. 45; p. Rak. č. 11, str. 21.)

²¹⁾ Nař. m. f. ze dne 14. října 1858 č. 55.585 (ř. z. č. 243). — Nař. min. vnitr. a fin. ze dne 27. října 1881 odst. 34. (ř. z. č. 127) v příčině posečkáni a pojištění kolku z karet hraček.

²²⁾ Vyslovené osvobození pro listiny zjišťovací v příčině uvěřeni cla má se vztahovati též k upsáním hypotéky, k listinám jistotným, k listinám, jimiž dávají se v zástavu cenné papíry a k listinám o ručení společném a nerozdílném, jaké vydávají se dle formulářů, výnosem min. fin. ze dne 7. ledna 1879 čís. 23.840 (Věst. m. f. č. 5, str. 57) naznačených. (Nař. m. f. ze dne 10. ledna 1894 č. 47.023. Věst. m. f. č. 3, str. 12.)

²³⁾ Pol. saz. ²⁰/₁₀₂ d) popl. zák.

²⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 6. srpna 1862 (ř. z. č. 53).

co aspirantům na místa rezervních důstojníků neb vojenských úředníků²⁵⁾ a podobně listiny, kterých co dokladů jest zapotřebí k podáníu za propuštění ze svazku vojenského.*²⁶⁾ 27)

γ) Certifikáty o dokončení stavby vydané v příčině osvobození od placení daně domovní.²⁸⁾

δ) Listiny, spisy, účty a ponůcky vůbec vydané výhradně za příčinou vyměření poplatku aneb také výhradně ku prokázání pozůstalostních dluhů a břemen.²⁹⁾

²⁵⁾ Nař. m. f. ze dne 6. března 1870 č. 5107 (Věst. m. f. č. 11, str. 43) a ze dne 6. února 1884 č. 15426 (Věst. m. f. č. 5, str. 21.)

^{*}) Podání a stížnosti v záležitostech těchto v. § 180. lit. s).

²⁶⁾ Nař. m. f. ze dne 10. ledna 1859 č. 1977 (r. z. č. 13). — Rozh. m. f. ze dne 31. ledna 1863 č. 59.851 (Pril. p. Hal. č. 8, str. 25; p. Krak. č. 6, str. 12; p. Dalm. č. 7, str. 54); dle ze dne 16. listopadu 1864 č. 52.529. (Pril. p. Štyr. č. 11, str. 34 z r. 1865; p. Kor. č. 15, str. 59 z r. 1865; p. Kraj. č. 17, str. 90 a č. 21 z r. 1865; p. Dalm. č. 40, str. 258.)

²⁷⁾ Výtahy z katastru daně gruntovní, jakých co vysvědčení dle § 39. brumého zákona ze dne 5. prosince 1868 odst. 2., lit. b) a d) je zapotřebí ku prokázání nároku na dočasně osvobození od povinnosti vojenské náležitosti sdělati berním úřadům bezplatně a bez poplatku, avšak výtahy podobné mají pouze obsahovati potvrzení o nemovitém majetku rodiny, a po případě každého jejího člena, s udáním místa a obce, domu neb domů, pak pozemků s jejich úhrnou výměrou, a pak výkaz o daních z majetku nemovitého, ze živnosti atd. též sumárně dle jednotlivých daní bez přírážek k fondu zemskému, školnímu atd. Konečně má na podobných výkazech povždy zřejmě vyznačena býti poznámka, že vyhotovení stalo se za přítomnou prokázání nároku na dočasně osvobození od povinnosti branné.

Byly-li by na berním úřadu žádány doklady jiné, budíž jejich vyhotovení podrobeno obyčejným poplatkům katastrálním a kolkovým. (Srov. vñ. zem. fin. řed. v Terstu ze dne 14. dubna 1874 č. 3555. — Pril. p. Příim. č. 11, str. 54.) Upotřeben těchto listin, třeba i pouze úřadem, na př. co příloh zprávy a pod. k jiným než právě naznačeným účelům, na př. v příčině povolání sňatku pro osobu od branné povinnosti dočasně osvobozenou, vyžaduje dodatečně učinění za dost nastavší tmu povinnosti poplatkové. (Srov. rozh. m. f. ze dne 27. září 1865 č. 40.257. — Pril. p. Hor. Rak. č. 7, str. 40 z r. 1871; p. Příim. č. 3, str. 10 z r. 1871; p. Hal. č. 32, str. 176 z r. 1866; p. Štyr. č. 10, str. 43 z r. 1866; p. Kraj. č. 8, str. 43 z r. 1866.)

²⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. března 1886 č. 6063. (Pril. p. Dol. Rak. č. 4, str. 7; p. Hor. Rak. č. 8, str. 24.)

²⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. prosince 1871 č. 35.393. (Pril. p. Hor. Rak. č. 2, str. 3 z r. 1872; p. Dalm. č. 15, str. 44 z r. 1872; p. Mor. č. 6, str. 22 z r. 1880; p. Kraj. č. 3, str. 8 z r. 1880; p. Kor. č. 3, str. 20 z r. 1880; p. Štyr. č. 2, str. 3; p. Příim. č. 16, str. 127.)

ε) Exempláry inventárů příslušenství kostelů a far, které jsou určeny pro dozorečí úřady církevní a politické.³⁰⁾ Ostatní exempláře jsou poplatku podrobeny.

ζ) Přihlášky k dani živnostenské, vyjádření v příčině vrácení neb zřeknutí se živnosti za tím účelem, by daň byla odepsána.

η) Doklady k tomu cíli, by prokázáno bylo, že splněny jsou podmínky pro povolení poplatkových výhod zákonem ze dne 31. března 1890 (ř. z. č. 53) vyslovených.

ε) Listiny, jimiž dle celních, kontrolních a policejních neb jiných předpisů obchodu se týkajících musí býti opatřeno zboží při jeho dopravě neb prodeji, nebyly-li výslovně za předmět poplatku prohlášeny, pokud se jich neuzije jinak.³¹⁾

Pod odstavce tento spadají sebou:

α) Průkazy a seznamy, jichž jest co dokladů zapotřebí pro povolení volného přivozu zboží, i když se jich co příloh použije k podání či žádostem za totéž povolení.^{32) 33)}

β) Průvodní listy živnostníků pro dopravu zbraní a munice.³⁴⁾

γ) Listiny, kterými v obchodu s Itálií dlužno prokázati původ zboží, jakož i jejich ověření.³⁵⁾

δ) Prohlášení zasilatelovo, kterého jest zapotřebí ve smyslu mezinárodní konvence ze dne 3. listopadu 1881 (ř. z. č. 105 z r. 1882) při vývozu věcí, ku kterým sluší míti zřetel za příčinou mšice révokazu.³⁶⁾

³⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 2. ledna 1870 č. 40.151. (Příl. p. Čechy č. 4, str. 16; p. Štyr. č. 12, str. 35. — Tisť. sbírka norm. Čes. místodr. z r. 1870 č. 144, str. 67.)

³¹⁾ Pol. saz. ^{20/102} o) popl. zák.

³²⁾ Nař. m. f. ze dne 15. května 1880 č. 11.506 al. 4. (Věst. m. f. č. 17, str. 68.)

³³⁾ Vyřízení předsevzatá celními úřady dle příslušících jim práv působení nejsou právě uvedeným nařízením dotknuta. (Srov. rozh. m. f. ze dne 17. července 1880 č. 20.676. — Příl. p. Slez. č. 8, str. 38.)

³⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 11. února 1860 (ř. z. č. 39).

³⁵⁾ Závěreční prot. ke smlouvě státní ze dne 7. prosince 1887 ad art. VIII. § 3. (ř. z. č. 148).

³⁶⁾ Zák. ze dne 3. dubna 1875 § 20. (ř. z. č. 61) a min. nař. ze dne 1. května 1883 § 2., al. 2. (ř. z. č. 58).

e) Nákladní listy s poznámkou „cevní dokument“ opatřené, které vydávají se na základě mezinárodního dohodnutí o dopravě železniční dle předepsaného formuláře sholoveného vedle nákladního listu (nákladního listu a duplikátu nákladního listu, které oba poplatku jsou podrobeny).³⁷⁾

Účty a výkazy, kterými dlužno dokládali zboží v pomezním okrsku, v. § 186 lit. d).

f) Listiny, které třeba sdělati za příčinou odhadu neb postoupení nemovitostí (realit, pozemků), jichž se musí vlastníci vzdáti v zájmu veřejném t. j. pro potřeby státu neb obce neb vůbec k účelům veřejným, které v podobných případech byly sdělány o držení postoupeného pozemku a o tom, že knihovní věřitelé a jiní interessenti jsou spokojeni, vyplatí-li se kupní cena vlastníkovi pozemků a které za příčinou bezpečnosti eráru musí býti dříve předloženy, než-li vyplatí se kupní cena, pokud se listin takových neuzivá k účelům jiným, než aby uskutečněno bylo postoupení nemovitostí v zájmech veřejných.³⁸⁾

Nejčastější případy, v kterých ustanovení tato přicházejí k platnosti, nalézáme při železnicích. Pro tyto bylo zvlášť vysloveno, že výhod zde vyslovených má se jim dostati při vyvlastňování nemovitostí k účelům železničním, necht' jde o nemovitosti, jež mají přejíti ve vlastnictví společnosti železniční aneb pouze o shoření budov jsoucích v požární čáře železniční a necht' pak co do ceny nahrazené bylo jednání jakkoliv ukončeno, třeba i narovnáním; ano výhody tyto mají míti místa i když by podnikatelstvo železniční pozemky nabylo cestou obupolného dohodnutí se, jen když mu v té přičině přísluší právo ku vyvlastnění a když generální inspekce rakouských drah vydá potvrzení, že železnici, již se dotýče, bylo by příslušelo právo vyvlastnění při všech plochách zakoupených a že veškeré tyto plochy byly věnovány k účelům železničním.³⁹⁾

³⁷⁾ Rozh. m. l. ze dne 25. prosince 1892 č. 47.889. (Pril. p. Hor. Rak. č. 4, str. 21 z r. 1893; p. Přím. č. 7, str. 36 z r. 1893; p. Mor. č. 10, str. 41 z r. 1893; p. Hal. č. 16, str. 127.)

³⁸⁾ Pol. saz. ^{20/102} l) popl. zák.

³⁹⁾ Nař. m. l. ze dne 18. července 1854 č. 26.787 (Věst. m. l. č. 57, str. 426); rozh. m. l. ze dne 24. dubna 1876 č. 9357. (Pril. p. Mor. č. 4, str. 15;

Vyvláštění netkne se pouze vlastníka reality, nýbrž i zástavního věřitele, protože se tento má dostati těchž výhod jako vyvláštěným pro listiny (rozlišená ohlášení a pod.), jakých pro zabezpečení jejich práv jest zapotřebí. Výhody tyto nemohou se však vztahovati ku právní při o likviditě pohledávky neb ku kvitancím na obdržené pohledávky vydaným.⁴⁰⁾

Osvobození toto vztahuje se ku veškerým podáním a listinám vydaným v době, pokud expropriace řízení budsi nálezem, budsi narovnáním nebylo ukončeno a částka náhradní nebyla vyplacena; protože osvobození nemá se dostati podáním a listinám do pozdější doby spadajícím, jmenovitě žádosti za knihovní vtělení práva vlastnického k nemovitostem vyvláštěným neb železniční společností na místě vyvláštění po dobrém nabytém, žádosti za knihovní oddělení a pod. jsou předměty poplatku dle všeobecných pravidel, ač nebyly-li té které společností železniční povoleny zvláštní výhody poplatkové na základě zákonů speciálních neb na základě udělení koncesí.⁴¹⁾

Jaký poplatek procentový dlužno pak platili z nemovitostí takto nabytých v. § 67. odst. 4.

Ustanovení poplatkových pro řízení expropriace vyslovených má býti též použito při jednání excisním, jaké dle § 21. odst. 2. zák. ze dne 7. května 1874 (ř. z. č. 50) má míti místo při možných přefáčeních; mají býti tedy poplatku prosty zvlášť veškeré protokoly o komisionálních vyšetřováních sepsané, písemná vyjádření účastníků, narovnání a knihovní vtělení.^{42) 43)}

g) Ohledací nálezy, odhadní protokoly a přehledy škod, ježto se udály na soukromém majetku při provádění záležitosti v zájmu veřejném, na př. při trasování drah, při evičení vojenském, při operacích válečných a pod. pokud se listiny těchto ne-

p. Kraj. č. 5, str. 10; p. Dol. Rak. č. 2, str. 5; p. Hor. Rak. č. 15, str. 85; p. Kor. č. 11 a 15, str. 103 a 139.)

⁴⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 18. července 1856 č. 22.803. (Přil. p. Tyr. č. 18, str. 31.)

⁴¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 19. května 1894 č. 23.470. (Přil. k věst. mín. fin. č. 5, str. 24; přil. p. Kraj. č. 10, str. 37.)

⁴²⁾ Naf. m. f. ze dne 24. dubna 1876 č. 9357. (Věst. m. f. č. 13, str. 76.)

⁴³⁾ Rekursy proti rozhodnutím politických úřadů v téže záležitosti v. § 203., odst. 2.

uzívá k jiné potřebě, nežli ku vyšetření, zjištění neb vyplacení náhrady.⁴⁴⁾ 45)

h) Postupy dané na dlužní úpisy státní a na dlužní úpisy těmto na rovně postavené,⁴⁶⁾ a pak postupy vkladních knížek poštovní spořitelny od jednoho vkladatele druhému.⁴⁷⁾

Osvobození toto jest osvobozením bez výminky.

Osvobození postupů daných na směnky a listiny jin na rovně postavené, v. další odstavce sub *n*).

i) Listiny sepsané na základě zákona ze dne 7. září 1848 mezi oprávněnými a povinnými ozrušení svazku poddanského, o vyvazení pozemků a o náhradě.⁴⁸⁾

Bližší v.: Osvobození zvláštní (§ 202. lit. *a*).

k) Kvilovací reversy c. a k. důstojníků.⁴⁹⁾

Osvobození toto jest bezvýmínečné.

l) Reversy, které dávají pěstounové správám nalezců, když přijímají nalezence zdarma.⁵⁰⁾

m) Nákladní listy (též nákladní listy námořské — *connaissements, polices de chargement, polizze de carico*) při zásilkách, které v zemích cizích ku dopravě byly odevzdány, necht pak doprava děje se pouze zeměmi cizími aneb i zdejšími. Nákladní listy vydané na pohraničních stanicích zdejších železnic považují se za vydané v cizině, když stanice pohraničná nalezá se ještě na půdě cizí, byť by i měly provázeti zásilky na cestách v zemích zdejších.⁵¹⁾

⁴⁴⁾ Pol. saz. ^{20/102} g) popl. zák.

⁴⁵⁾ Ve smyslu tohoto a též sebou předešlého odstavce bylo naloženo s listinami, protokoly, spisy atd. sepsanými v příčině upravení Dunaje. (Rozh. m. f. ze dne 31. července 1869 č. 22.278. — Příl. p. Dol. Rak. č. 5, str. 9.)

⁴⁶⁾ Pol. saz. ^{20/102} h) popl. zák.

⁴⁷⁾ Zák. ze dne 28. května 1882 art. 21. (č. z. č. 56). Nař. m. obch. ze dne 10. října 1882 § 6. (č. z. č. 163).

⁴⁸⁾ Pol. saz. ^{20/102} i) popl. zák.

⁴⁹⁾ Pol. saz. ^{20/102} k) popl. zák.

⁵⁰⁾ Pol. saz. ^{20/102} l) popl. zák.

⁵¹⁾ Pol. saz. ^{20/102} m) popl. zák. — Nař. m. f. ze dne 10. dubna 1873 č. 9345 (Věst. m. f. č. 10, str. 70). Srov. též: rozh. mín. fin. ze dne 15. dubna 1880 č. 2237. (Příl. p. Mor. č. 7, str. 26; p. Kraj. č. 6, str. 16.)

Nákladní listy vydané o zásilkách nejvyššími úřady hofmistrovskými neb sekretářstvím Jeho Veličenstva a všech členů nejv. domu císařského, pak nákladní listy vydané vyslanci neb jejich zástupci, když opatřeny jsou jejich pečeti a pak nákladní listy c. k. úřadů⁵²⁾ a konečně osobní a nákladní listy při dopravě vojska, když děje se doprava osob neb věcí na náklad slátní a kde tedy podobné transporty od dotyčených železnic neb podniků paroplavebních dopravovány býti musí dle snížené sazby, jaká pro podobné dopravy byla ujednána buďši již v listině o koncesi neb zvláštním dohodnutím.⁵³⁾

n) Akcepty, žira, rukojemství a obdržecí potvrzení na směnkách škále I. podrobených, pak na směnkách poplatku prostých a taktéž akcepty, žira, rukojemství a obdržecí potvrzení daná na listiny směnkám co do poplatku na roveň postavené, tedy při varrantech, poukázkách a závazných listech kupeckých — pokud jsou podrobeny poplatku dle škály I., pak při poukázkách, podrobených stálému poplatku 5 kr. — dále žira neb cesi dané na poukázky priv. Rakousko-Uherské banky⁵⁴⁾, na chequesy⁵⁵⁾ a konečně postupy (indosamenty) skladních listů, jaké dle § 16. reglementu pro skladiště Terstské (Magazzini Generali di Trieste) toto vydává, když listy ty zní „na řád“,⁵⁶⁾ a to i tehdy, když se jich užívá co příloh.⁵⁷⁾

Osvobození toto jest osvobozením bez výnimky.

o) Listy abonentní, prenumeracní a subskripční, pokud se jich neužívá k potřebě úřední.⁵⁸⁾

⁵²⁾ Rozh. m. f. ze dne 26. ledna 1863 č. 1698. (Přil. p. Štyr. č. 24, str. 80.)

⁵³⁾ Rozh. m. f. ze dne 15. června 1863 č. 14.056. (Přil. p. Čechy č. 8, str. 29; p. Hál. č. 6, str. 29; p. Tyr. č. 4, str. 7; p. Kor. č. 11, str. 23; p. Kraj. č. 7, str. 53; p. Přim. č. 15, str. 92; p. Hor. Rak. č. 5, str. 24; p. Dol. Rak. č. 4, str. 11; p. Mor. č. 11, str. 35; p. Buk. č. 8, str. 27.)

⁵⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 30. března 1851 (č. z. č. 75); statut bank, art. 93 (č. z. č. 51 z r. 1887).

⁵⁵⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 7., al. 1. (č. z. č. 20).

⁵⁶⁾ V přil. p. Přim. č. 10, str. 67 z r. 1880.

⁵⁷⁾ Pol. saz. ^{20/102} n) popl. zák. — Zák. ze dne 8. března 1876 §§ 11. a 12. (č. z. č. 26); zák. ze dne 28. dubna 1889 § 40. (č. z. č. 64).

⁵⁸⁾ Pol. saz. ^{20/102} o) popl. zák.

Úplně hostejna jest forma, jakou vyžaduje ten který úřad, pro potvrzení předplatného co doklad účelní.⁵⁹⁾

p) Listiny, jaké v zemích zdejších vydávají osoby vyslanécké, k Rakouskému státnímu svazku náležející, pak vládou Rakouskou uznání konsulové cizích mocí v jich úřední vlastnosti pro příslušníky státu, kterýmž jsou zřízení — pokud se jich neužije k úřední potřebě v zemích zdejších.⁶⁰⁾

q) Příkazy, nařízení a informace, které — mimo zmocňovací listiny — dává pán služby neb zmocňovatel služebníkoví neb zmocněnému k jeho jistotě naproti zmocňovateli a nikoliv k tomu konci, aby sloužily za důkaz tam, kde činí jest s osobami jinými.⁶¹⁾

Užije-li se spisů těchto co příloh účelních, plati o jejich případně poplatnosti a o výměře poplatku, co o účtech podobných bylo vysloveno (v. § 186.).

r) Listiny, jaké výhradně za příčinou vnitřní manipulace stranám vydávají ústavy úvěr poskytující, když listiny ty nejeví se býti vlastními spisy průvodními pro uzavřená jednání právní a když ústavy tyto jsou pod dozorem úřadů státních neb zemských. Za tou příčinou musí formuláče podobných listin před jejich zavedením, jakož před každou zamýšlenou změnou předloženy býti úřadu finančnímu (okresním ředitelstvím fin.), by tento prozkoumaj je, činil své návrhy ministeriu financí, které pak — když není závady — tuto vlastnost a povolení jejich vysloví.⁶²⁾

⁵⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 10. srpna 1854 č. 34.842. (Pril. p. Štyr. čís. 28, str. 102.)

⁶⁰⁾ Pol. saz. ^{20/103} q) popl. zák.

⁶¹⁾ Pol. saz. ^{20/103} r) popl. zák.

⁶²⁾ Zák. ze dne 10. července 1865 art. II. (č. z. č. 55); nař. m. f. ze dne 16. ledna 1866 art. II. (č. z. č. 9). — Rozh. m. f. ze dne 29. srpna 1887 čís. 19.078. (Pril. p. Hal. č. 29, str. 96; p. Čechy č. 101, str. 147; p. Mor. č. 7, str. 41 z r. 1888; p. Hor. Rak. čís. 5, str. 19 z r. 1888; p. Přim. čís. 8, str. 102 z r. 1888.)

Ústavy a společenstva, jež opomenou vymočí sobě uznání jejich listin co listin manipulačních, slibnou škodlivé následky případné obšťávky učiněné.⁶³⁾

Podobně bylo zvlášť vysloveno, že společenstva výdělková a hospodářská, jež jsou zřízena na základě zákona ze dne 9. dubna 1873 (ř. z. č. 70) a jež pěstují oběhody úvěrní, dále do rejstříku nezapsaná, na principu svépomoci spočívající samostatná společenstva výdělková a hospodářská (spolky úvěrní, konsumní a pod.), pak okresní záložny hospodářské a záložny občanské jsou osvobozeny od poplatku co do listin, které se vydávají od společenstev stranám neb od těchto společenstevům *vedle* vlastních listin průvodních o uzavřených jednáních právních pouze za příčinou zavedené vlivní manipulace.⁶⁴⁾

s) Pojišťování a přistupování k společenským ústavům zaopatřovacím, ježto se obmezují na náklad za pohřeb, lékařskou pomoc a opatrování v nemoci, na podpory v případech dočasně neb trvalé nespůsobilosti k výdělku, pokud nehledí sebou k zisku podnikatelů.

Osvobození toto vztahuje se jak k poplatku ze smlouvy, tak k poplatku z jednotlivých konání se opětujiících (příspěvků) a k poplatku z platu, k jakému jest společnost povina, když nastane událost pojištěná.⁶⁵⁾

t) Osobní listy jízdní při železnicích a podnicích paroplavebných, pak nákladní listy a to jak při zvláštních vlacích tak i při osobních listech obyčejných vlaků pro osoby, jimž zákonem (pol. saz. $\frac{41}{75}$ c. d. v. § 203. lit. c) d) přísluší osobní osvobození od poplatku.⁶⁶⁾

⁶³⁾ Slov. rozh. m. f. ze dne 29. srpna 1887 č. 19.078. (Přil. p. Hal. čís. 29, str. 96; p. Hor. Rak. č. 5, str. 19 z r. 1888; p. Mor. č. 7, str. 41 z r. 1888; p. Kraj. č. 14, str. 67 z r. 1888; p. Přim. č. 8, str. 102 z r. 1888.)

⁶⁴⁾ Zák. ze dne 21. května 1873 § 8. (ř. z. č. 87); zák. ze dne 27. prosince 1880 (ř. z. č. 1 z r. 1881) a zák. ze dne 15. dubna 1885 (ř. z. č. 51).

⁶⁵⁾ Změn. pol. saz. $\frac{40}{87}$ pozn. k E) a F) z r. 1862. — Rozh. m. f. ze dne 3. května 1885 č. 13.585. (Přil. p. Tyr. č. 8, str. 19.)

⁶⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 16. ledna 1863 č. 1300. (Přil. p. Štyr. č. 6, str. 22.)

u) Bolely na mzdu neb povozné, obsahují-li pouze potvrzení práce skutečně vykonané a poukázku na mzdu vydělanou.⁶⁷⁾

v) Seznamy aktiv a pasiv křidatářů, vyjma že by se jich užilo co příloh podání poplatku podrobeného.⁶⁸⁾

x) Smlouvy o přijetí nezletilých osob do učení, necht' byly uzavřeny písemně neb ústně.⁶⁹⁾

y) Smlouvy a listiny, jichž je třeba k založení a vypořádání právních poměrů mezi bratrskými pokladnami, jejich jednolemi, spolčenými a pojištěnci, zejména kvitanee na vyplacené podpory, pak oznamení, výkazy a ostatní podání i s přílohami, jež při dolech zaměstnatelé nebo pokladny podávali jsou poviny.⁷⁰⁾

z) Všechny smlouvy a listiny, potřebné ku založení a vyřízení právních poměrů mezi do rejstříku zapsanými pokladnami pomocnými a pojištěnci jakož i veškerá ohlášení a zprávy, jež mají býti podávány úřadu dozoreému a zápisy do rejstříku o pomocných pokladnách.^{71) 72)}

§ 190.

11. Smlouvy sjednací.

Smlouvy tyto jsou osvobozeny od poplatku, když se uzavírají takové mezi správou státní neb pachtěrem daně se strany jedné a mezi poplatníkem se strany druhé v příčině zapravování veřejných dávek k potřebám státním neb obecním. — Osvobození samo jest bezvýminečné.¹⁾

⁶⁷⁾ Naproti tomu při pracích podnikatelům zadaných nemá býti jinak vypláceno, nežli na kvitanee řádně kolkované. (Rozh. m. f. ze dne 30. července 1859 č. 26.343. Příl. p. Štyr. č. 34, str. 144; p. Hal. č. 41, str. 222.)

⁶⁸⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 30. dubna 1881 č. 8856. (Příl. p. Dol. Rak. č. 5, str. 10; p. Kor. čís. 11, str. 61; p. Kraj. čís. 10, str. 32; p. Mor. čís. 10, str. 38.)

⁶⁹⁾ Zák. ze dne 8. března 1885 § 99., al. 3. (ř. z. č. 22).

⁷⁰⁾ Zák. ze dne 28. července 1889 § 45., al. 1. (ř. z. č. 127).

⁷¹⁾ Zák. ze dne 16. července 1892 § 43., al. 2. (ř. z. č. 202).

⁷²⁾ Osvobození toto má se vztahovati též k veškeré agendě smírčích soudů na základě §§ 19., 20. téhož zák. ze dne 16. července 1892 (ř. z. č. 202) zřízených. (Srov. rozh. mín. fin. ze dne 24. dubna 1890 čís. 2875. — Příl. p. Hal. čís. 14, str. 51.)

1) Pol. saz. ⁸⁴⁾/₄ popl. zák.

Osvobození nemá býti obmezeno na smlouvy sjeđnací, které každou dohlídku na poplatníka činí zbytečnou, nýbrž má se vztahovati též k veškerým smlouvám o míře daně a o způsobu jednání, kterými se mezi správou státní a poplatníkem obapólným dorozuměním stanoví, co by jinak v té míře neb tím způsobem nemohlo býti žáđáno.²⁾

Za to jest osvobození to obmezeno na osoby zákonem jmenované a na smlouvy mezi těmito osobami uzavřené. Proto nelze dovolávati se osvobození pro sjeđnací smlouvy uzavřené mezi správou státní a pachtěrem aneb mezi pachtěrem hlavním a podpachtěrem.³⁾ ⁴⁾

§ 191.

12. Poukázání.

a) Poukázání svěđčící služebníku neb splnomocníku toho, od něhož neb jehož jménem se vydávají,¹⁾ pak

b) poukázání, která se vydávají stranám na rozličná oddělení jednoho a téhož závodu pouze za příčinou závodního pořádku při zavedených odděleních manipulačních a konečně

c) ve smlouvách o převodech nemovitostí vyskytující se poukázání ku zaplacení dluhů na převedené nemovitosti knihovně pojištěných. Dle volného výkladu tohoto ustanovení nemá býti žáđán poplatek za poukázání na zaplacení pohledávky, která v době, když poukaz byl dán, nebyla sice ještě v knihách pojištěna, pro kterou však ještě před vydáním poukázání do zástavy byla dána nemovitost, o níž právě jde.¹⁾

Poukázání prostá daně z tržby cenných papírů v § 142. odst. 9.

²⁾ Rozh. min. fin. ze dne 7. listopadu 1850 čís. 33.085 (Felsenbrunn I, čís. 75.)

³⁾ Srov. rozh. min. fin. ze dne 23. března 1852 č. 10.257 (Felsenbrunn I, čís. 286).

⁴⁾ Úřady finanční subsumují sem po různu též dohodnutí se správy finanční s trafikanty o tak zvaném „slevení zisku“ (Gewinnrücklass); avšak dle našeho názoru nesprávně, poněvaďž nijak nejeví se býti splněny podmínky, na kterých toto osvobození závisí.

¹⁾ Změn. pol. saz. ⁹⁷/₁₁ lit. c) z r. 1862 a pol. saz. ⁹⁹/₈₃ dopl. zák. — Zák. ze dne 29. února 1864 § 12., posl. al. (ř. z. č. 20). V. též: Právník XXIV., str. 351; XXVII., str. 608.

§ 192.

13. Losy.

Losy pro výhry cenných papírů při loteriích, které konají se k dobročinným účelům, nebo při nichž úhrnek herních vkladů nepřevyšuje 500 zl., pak

losy při loteriích věcných k účelům dobročinným, aneb při loteriích, při kterých sázka herní nepřevyšuje 2 zl.¹⁾ 2)

§ 193.

14. Utvrzení práv.

Osvobození má zde míti místo, když utvrzení práv (zástavou, kaucí, hypotékou, rukojemstvím a pod.) bylo dáno

1. v listině sepsané o hlavním jednání právním,
2. v příčině hlavního jednání právního,
3. jedním z kontrahentů druhému.¹⁾

Nejsou-li tyto podmínky splněny, jest utvrzení práv předmětem poplatku (v. § 64.).

Výhoda tato vztahuje se však pouze k hlavnímu jednání právnímu a nikoliv sebou ke konáním vedlejším. Tak bude na př. upsání hypotéky pro pohledávku pořízené v dlužním úpisu samém od poplatku osvobozeno, nikoliv však pro závazky vedlejší na př. pro dání jistoty v určitém obnosu pro případ neplnění závazků převzatých a pod.²⁾ Naproti tomu nebude lze odepřítí osvobození pro vtělený závazek depurační a pod.³⁾

Umluveným závdavkem neb lítkupem, (§§ 908., 909. v. z. o.) nenabude se více práv, které by nebyly již sebou dány hlavním jednáním právním a nelze proto ani závdavek ani lítkup míti za předměty zvláštního poplatku.⁴⁾

Další osvobození utvrzení práv, v. § 189.

¹⁾ Pozn. 1. ku změn. pol. saz. ^{40/57} lit. B) z r. 1862.

²⁾ Osvobozením tímto nejsou nijak dotčena ustanovení loteriích předpisů o výhrách. — Zák. ze dne 31. března 1890 § 8. lit. a) (ř. z. č. 53).

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{101/84} z r. 1862.

²⁾ Srov. m. f. ze dne 6. ledna 1869 č. 41.370. (Pril. p. Štyr. č. 2, str. 34 z r. 1870; p. Kraj. č. 7, str. 30 z r. 1869; a č. 11, str. 63 z r. 1870; p. Hal. č. 7, str. 44.)

³⁾ Srov. výt. zem. řed. fin. p. Čechy ze dne 26. února 1885 čís. 76.129 (Právník XXV., str. 321).

⁴⁾ Widmer str. 181.

§ 194.

15. *Listy či listiny obdržecí.*

Osvobozeny jsou:

a) Obdržecí listy na dodaná úřední vyřízení. Osvobození jest bezvýmínečné.¹⁾

Sem mají býti řaděna též obdržecí potvrzení (kvitance) vydaná zástavnímu věřiteli na peníz vydrazitelem nemovitosti při úradě prvně složený.²⁾

Obsahuje-li list obdržecí vedle potvrzení obdržecího ještě věci další, jako prohlášení, vyjádření a pod., nemůže osvobození od poplatku míti místa, když další obsah listu obdržecího jeví se býti předmětem poplatku, který další obsah jest pak pro výměru poplatku rozhodujícím.³⁾

b) Listy obdržecí a přijímací povozníka neb nějakého ústavu dopravního, jimiž se stvrzuje, že byl někdo přijat k vezení (listky osobní) i kdyby se jimi dosvědčovalo, že povozné bylo zapraveno, vyjímajíc osobní listky jízdní podniků železničních a paroplavebních (v. § 129.); dále listky nákladní a osobní c. k. pošt jakéhokoliv způsobu, a potvrzení obdržecí, kteráž se vydají povozníkovi o doručení zásilky — pokud se listů těchto neužije u soudu neb u nějaké veřejné pokladny místo kvitance na povozné.⁴⁾

Totéž osvobození má se dostati:

α) Listům přijímacím, které vydávají speditorské stranám na zboží nákladní, kteréž jim bylo odevzdáno proto, by je povozníkem neb plavcem zaslali na místo určité.

β) Obdržecím potvrzením na dodané zboží, když toto bylo dodáno osobami, jež jsou ve službě zasila-

¹⁾ Pol. saz. ^{33/48} a) popl. zák.

²⁾ Rozh. m. f. ze dne 6. listopadu 1851 č. 36.004 (Felsenbrunn I, 227).

³⁾ Tak bude na př. obdržecí list, kterýmž se potvrzuje, že doručen byl nález rozhodčí tomu, jehož se dotýče, poplatku prost. Když by však na témž listu bylo připojeno prohlášení strany, že spokojuje se s nálezem tímto a vzdává se práva hledati dále právo před soudcem řádným, jeví se prohlášení to býti předmětem poplatku (50 kr. z archu) co vzdání se práva necenitelného, když nejví se snad býti poznámka taková nepodstatnou proto, že buďsi zákonem, statutem a pod., buďsi smlouvou o soudece rozhodého dovolávání se soudece řádného z předu již bylo vyloučeno.

⁴⁾ Pol. saz. ^{31/48} b) popl. zák.

telově, aneb jež povoznictví neprovozují po živnostensku; povždy však jen tehda, když se dodání potvrdí;⁵⁾ a

γ) Osobní lístky podniků, jež sprostředkují pouze vozbu místní, t. j. podniků, jež obmezují provozování svého obchodu na obvod jedné obce a na její okolí, až do vzdálenosti jedné míle, počítajíc od hranic řečeného obvodu. (Podniky tramwayové jak koňské tak parní, omnibusy, parníky lokální a pod.)⁶⁾ — Podniky podobné podejtež úřadu o tom doklady, že jejich obchod provozovací nalézá se v naznačených mezích prostorných a povinností úřadu jest, v patrnosti míti každou změnu místního rozsahu těchto podniků.⁷⁾

ε) Obdržecí listy na vrácení nedlhu (indebitum), na nahrazení přeplacených dávek (daní neb poplatků) veřejných (státních, zemských, okresních neb obecných) a pro minutých veřejných dávek neb pokut.⁸⁾

Sem náleží též kvitance spolků veteránských na příspěvky jim placené bez ohledu na výši jejich.⁹⁾

δ) Obdržecí listy na navrácení věcí soudně neb úřadně zabavených aneb pro pojištění pokuty složených, a vůbec veškerých věcí (vyjma deposita soudní), které byly pouze v uschování správy státní, obecní neb ústavů veřejných a které řádnému držiteli opět se vrací, jako vadia, služebné a jiné kauce, listiny zjišťovací a pod., nebyla-li věc odevzdaná co půjčka dána.¹⁰⁾

Za předmět sem náležející byla zvlášť poznamenána obdržecí potvrzení notářů na kupony z obligací, které z ohledů veřejných co kauci byli složili;¹¹⁾ pak sluší sem řaditi kvitance na částky, které po uhrazení poža-

⁵⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 14., al. 2. a 3. (ř. z. č. 20).

⁶⁾ Zák. ze dne 11. května 1871 § 1. (ř. z. č. 39) a zák. ze dne 30. března 1875 § 1. (ř. z. č. 42).

⁷⁾ Srov. nař. min. fin. ze dne 17. května 1871 č. 14.641. (Věst. min. fin. č. 18, str. 80.)

⁸⁾ Pol. saz. ^{31/48} c) popl. zák.

⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 11. srpna 1870 čís. 24.983. (Příl. p. Čechy čís. 15, str. 76.)

¹⁰⁾ Pol. saz. ^{31/48} d) popl. zák.

¹¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 6. listopadu 1872 č. 25.225. (Příl. p. Čechy č. 13, str. 50; p. Hor. Rak. č. 11, str. 33; p. Mor. č. 3, str. 11; p. Kor. č. 10, str. 82.)

davku pojišťovny neb zastavárny vybývají z docilených cen při prodeji zástav propadlých a které jednotlivým stranám se vyplácí.¹²⁾

e) Obdržecí potvrzení na zálohy *proti sčítování* dané na náhradu výloh uhrazených zřízení neb zmocněnci na účet státu, obce neb veřejného ústavu řízeného úřady státními, pak na paušály, pokud nejeví se býti osobním příjmem k výživě neb pohodlí příjemce ku př. diety, příbytečné a pod.^{13) 14)}

Za předměty sem náležející byly zvlášť poznamenány:

α) Kvitance politických úřadů na úhrněčné zálohy na cestování; částky z toho jednotlivým úředníkům a zřízcům vůbec vyplacené či jich potvrzení jsou však jen potud osvobozeny, pokud nebyly dány k výživě neb pohodlí příjemců.¹⁵⁾

β) Kvitance obcí na příspěvky k uhražování nákladu na četnictvo.¹⁶⁾

γ) Kvitance komandantů četnických na ekvivalent za palivo a svitivo pro kanceláře četnické.¹⁷⁾

δ) Kvitance úředníků horních na paušály kancelářské a na vydržování koňů.^{18) 19)}

e) Kvitance komisarů finanční stráže na kancelářský paušál.²⁰⁾

¹²⁾ Srov. Výhody jednotlivým ústavům povolené v § 203. lit. s).

¹³⁾ Pol. saz. ^{31/48} e) popl. zák.

¹⁴⁾ Za zálohy v odstavci tomto uvedené nelze mítí částečné splátky na povinnosti státní jiných druhů, které splátky sluší kolkovati a to dle částek, jejichž příjem právě byl potvrzen, nechť by splátka byla třeba ve formě a pode jménem zálohy dána. Na př. zálohy, jaké se poukazují při státních pokladnicích na kvitance lékárníků za dodané medikamenty a pod. (Srov. rozh. m. f. ze dne 23. července 1855 č. 27.117. — Příl. p. Hal. č. 11, str. 375.)

¹⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 18. listopadu 1851 č. 33.209 (Felsenbrunn I., č. 237).

¹⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. září 1851 č. 11.844 (Felsenbrunn I., č. 211).

¹⁷⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 25. ledna 1854 čís. 2010 (Felsenbrunn II., čís. 482).

¹⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 7. června 1852 č. 12.506 (Felsenbrunn I., č. 317).

¹⁹⁾ Paušály cestovné, náhrady za příbytečné, deputáty dříví, svíček neb jich ekvivalenty nepožívají žádných podobných výhod.

²⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 10. listopadu 1878 č. 13.190. (Příl. p. Čechy č. 14, str. 77; p. Mor. č. 15, str. 56; p. Slez. č. 13; p. Dol. Rak. č. 4, str. 9; p. Hor. Rak. č. 7, str. 35; p. Štyr. č. 11, str. 42; p. Kor. č. 19, str. 60; p. Kraj. č. 9

č) Kvitance c. k. okresních lékařů na paušály za náklady kancelářské a cestovné.²¹⁾

η) Kvitance okresních inženýrů na paušály silniční a vodní za náhradu nákladu na cesty.²²⁾

θ) Kvitance lesních hlídačů správy politické na mílné či na platy za cesty.²³⁾

ι) Kvitance učitelů náboženství na náhradu za povozy na základě § 3. zák. ze dne 17. června 1888 (ř. z. č. 99).²⁴⁾

Potvrzení příjmu od poplatku osvobozené pozbude výhodu tuto, jakmile jest v potvrzení příjem osvobození odůvodňující kumulován s příjmem jiným, jehož obdržecí potvrzení od poplatku osvobozeno není, na př. kvitance na částku obsahující cestovné a sebou diěty. Nemá-li výhoda řečená býti ztracena, budiž každá částka pro sebe vykázána a budiž pak kolkováno pouze dle částky poplatné.^{25) 26)}

str. 32; p. Příl. č. 16, str. 68; p. Tyr. č. 19, str. 67; p. Dalm. č. 31, str. 133; p. Hal. č. 19, str. 83; p. Buk. č. 12, str. 52.)

²¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 6. června 1884 č. 15.441. (Příl. p. Čechy čís. 11, str. 62.)

²²⁾ Kvitance dozorců sflničních a pořícných nejsou více osvobozeny, poněvadž tiito berou plat pro výživu a pohodlí osobní. Nař. m. f. ze dne 23. března 1876 č. 3706. (Příl. p. Čechy č. 7, str. 37.)

²³⁾ Rozh. min. řin. ze dne 30. srpna 1892 č. 28.331 (Příl. p. Příl. č. 14, str. 142); dto ze dne 20. října 1892 č. 36.301. (Příl. p. Mor. č. 32, str. 131; p. Hor. Rak. č. 1, str. 3 z r. 1893; p. Hal. č. 12, str. 57 z r. 1893.)

²⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 24. února 1894 č. 900. (Příl. k věst. min. řin. č. 2, str. 8; příl. p. Slez. č. 3, str. 10.)

²⁵⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 18. ledna 1860 č. 55.253 (Příl. p. Tyr. č. 4, str. 8); a ze dne 26. června 1870 č. 17.454. (Příl. p. Mor. č. 4, str. 11 z r. 1871; p. Štyr. č. 21, str. 58; p. Příl. č. 29, str. 129; p. Dalm. č. 9, str. 23 z r. 1871.)

²⁶⁾ Kvitance poštmiistrů na rozličné paušály, jako na paušál poselného, balného, na paušály rurální, paušály na průvodčí bezpečenské, na průvodčí poštovní a na výpomoc manipulační nenáleží pod ustanovení tohoto odstavce a jsou poplatku podrobena proto, že tiito funkcionáři účtují tyto paušály ve výši povolené co výdaj, aniž by byli povinni, skládati účet o způsobu, jakým jimi bylo naloženo. (Rozh. m. f. ze dne 7. září 1882 č. 19.583. — Příl. p. Čechy čís. 23, str. 65; p. Mor. č. 1, str. 2 z r. 1883; p. Hor. Rak. č. 16, str. 89; p. Kraj. č. 7, str. 13; p. Kor. č. 21, str. 177.)

Ve smyslu znění zákona bylo též vysloveno, že mají býti předmětem poplatku (dle škály II.) kvitance na částky, které se poskytují z peněz zemských jakožto subvence na vydržování škol

f) Obdržecí potvrzení na takové příjmy, které kdo přijal toliko co kommissionář správy státní, a na zálohy a částky zpět nahrazené, ježto v takovém jednání e. k. správě státní byly odvedeny.^{27) 28)}

Při smlouvách stavebních, které nejsou předmětem poplatku škálového (v. pozn. 7. k § 36.), nýbrž poplatku státního, dle kterých totiž převezme kdo provedení práce pouze proli náhradě rádně súčlovaného nákladu vzešlého, jsou ve smyslu tohoto odstavce a odstavce předešlého (lit. e) dotyčná obdržecí potvrzení poplatku prosta²⁹⁾ a podobně nemají býti poplatku podrobeny dlužní úpisy tabáčnických skladníků na zásoby převyšující poskytnutý jim úvěr, poněvadž podobné účty dlužní obsahují v první řadě pouze potvrzení uvrčeného jinú materiálu.³⁰⁾

g) Obdržecí potvrzení na náhrady za takové konání pro stát, obec, neb veřejné ústavy, ježto se nezakládají na nějakém občanském poměru právním, nýbrž které plníti káže nařízení jakožto dávkú neb jiné konání k účelům správy veřejné, na př. příprave, nocležné vojenské a pod.³¹⁾

odborných k volnému naložení jednotlivým společnostům a korporacím, kdežto kvitance na dotace pro výdaje z předu určené, na př. pro udělení určitého počtu stipendií v částkách též již z předu stanovených nemají býti podrobeny poplatku. (Srov. výn. m. f. ze dne 3. července 1873 č. 16.117. — Příl. p. Mor. č. 11, str. 36.)

²⁷⁾ Pol. saz. ^{31/48} f) popl. zák.

²⁸⁾ Sem budou ponejvíce náležeti obdržecí potvrzení soukromých železnic o příjmech na účet železnic státních a o náhradách za náklad pro tyto vynaložené (Srov. rozh. m. f. ze dne 6. července 1853 č. 24.296, odst. 3. — Felsenbrunn II., č. 425); a nař. m. f. ze dne 26. dubna 1857 č. 53.268, (Věst. m. f. č. 21, str. 169.)

Za kommissionáře správy státní mají býti též považováni okresní představení co do rozdělování odměn jednotlivým sluhům za obstarávání rozličných služeb při bernictví; pročež dotyčná obdržecí potvrzení řečených představených jsou poplatku prosta. Kvitance jednotlivých sluhů na částky jim dle uznání představeného udělené jsou však podrobeny poplatku dle všeobecného pravidla. (Srov. rozh. m. f. ze dne 5. února 1863 č. 63.936. — Příl. p. Tyr. č. 9, str. 20.)

²⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 3. prosince 1864 č. 35.979, (Příl. p. Mor. Rak. č. 1, str. 5 z r. 1866; p. Štyr. č. 11, str. 32 z r. 1865; p. Kor. č. 15, str. 58 z r. 1865; p. Kraj. č. 17, str. 88 z r. 1865.)

³⁰⁾ Rozh. min. fin. ze dne 20. ledna 1852 č. 1210. (Sb. norm. p. Čechy č. 42, st. 96.)

³¹⁾ Pol. saz. ^{31/48} g) popl. zák.

Sem spadají:

α) Potvrzení obdržených náhrad za plnění, jaké ukládá trestní řád takovým osobám, co k podobnému plnění nejsou vázány již mocí svého úřadu neb po zvláštní smlouvě. Zvláště sem náleží: kvitance svědků na náhradu jim danou za cestu tam a zpět a za zameškání; kvitance znaleců, již nejsou ve službě státní neb obecní, pak kvitance tlumočnicků, již nejsou pod stálou přísahou, na náhrady cestovního a jiné další náhrady jim příslušící; kvitance obcí neb členů obce na mlíně neb přípřežné při dopravě vyšetřovanců,³²⁾ kvitance zástupců chudých na náhradu za nutné a skutečně konané výlohy³³⁾ a pod.

β) Kvitance obcí na náhrady, které se jim dle § 3. zákona ze dne 2. ledna 1877 (ř. z. č. 33) vyplácejí ze státního fondu silničního za odklizení sněhu na silnicích říšských.³⁴⁾ ³⁵⁾

γ) Kvitance obcí na náhrady za plnění vojsku cestou rekvisice³⁶⁾ a pak kvitance obcí a jednotlivců na náhrady škod válkou způsobených.³⁷⁾

δ) Kvitance na náhrady, které po míře §§ 9. a 12. zákona ze dne 16. dubna 1873 (ř. z. č. 77) dostanou se jednotlivcům za jejich kouě v případě mobilisace odvedené pro potřebu vojsku stálého neb pro potřebu obrany zemské.³⁸⁾

ε) Kvitance na platy za tabák který dle předpisů platných musí býti dodán za ceny z předu určené.³⁹⁾ ⁴⁰⁾

³²⁾ Kvitance obcí a příslušníků obce na náhrady, které se jim dostane v případě řízení trestního mimo mlíně neb přípřežné — nepoživají osvobození od poplatku.

³³⁾ Nař. m. f. ze dne 2. září 1853 (ř. z. č. 175).

³⁴⁾ Převezme-li obec neb osoby třetí odklizení sněhu cestou akordu neb cestou pachtu, nepoživají osvobození od poplatku kvitance na náhradu za plnění smlouvy o převzaté.

³⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 1. února 1881 č. 28.093. (Přil. p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Kor. č. 5, str. 33; p. Mor. č. 6, str. 27.)

³⁶⁾ Rozh. min. fin. ze dne 15. května 1851 čís. 12.896. (Felsenbrunn L, čís. 166.)

³⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 23. února 1867 č. 962. (Přil. p. Čechy č. 4, str. 12; p. Hor. Rak. č. 8, str. 39.)

³⁸⁾ Nař. m. f. ze dne 3. června 1873 č. 14.341. (Věst. min. fin. čís. 17, str. 133.)

³⁹⁾ Kvitance podobné, které se opírají o smlouvu dodávací, nepoživají žádných výhod poplatkových.

č) Obdržecí potvrzení na příspěvky činovní (přílepení) pro byty vojenské z fondu zemského, podobně jak náhrady nájemného z fondu kamerálního na účet eráru vojenského.⁴¹⁾

γ) Obdržecí potvrzení dopravních (železničních) společností na náhradu za dopravu vojska,⁴²⁾ za dopravu výrobků státních dolů⁴³⁾ a pod.⁴⁴⁾ 45)

h) Obdržecí listy na úroky ze státních dlužních úpisů a obligací, ježto se pokládají jim za rovné, bylo-li při vydání úpisů takových osvobození přislíbeno, pak kvitance na úroky ze státních úpisů

⁴⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 10. dubna 1851 č. 10.930 al. 3. (Felsenbrunn I. č. 146). V souhlase se zásadou touto bylo též vysloveno, že nejsou od poplatku osvobozeny kvitance žalářníků na výdaje s výživou vězňů spojené, které jim nahrazuje soud za každou hlavu a den částkami smluvnými, poněvadž stravování to není dozorcům vězňů uloženo, nýbrž jest jim přenecháno pouze na základě soukromoprávního dohodnutí. (Srov. rozh. mín. řn. ze dne 9. října 1857 č. 26.359. — Příl. p. Rak. č. 30, str. 65.)

⁴¹⁾ Rozh. mín. řn. ze dne 3. září 1858 č. 36.301. (Příl. p. Styr. čis. 36, str. 166.)

⁴²⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 2. října 1858 č. 44.928. (Příl. p. Hal. str. 286; p. Krak. str. 129.)

⁴³⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 27. listopadu 1861 č. 60.905. (Příl. p. Krak. č. 1, str. 1 z r. 1862; p. Lvov č. 31, str. 102.)

⁴⁴⁾ Ve smyslu uvedeného odstavce lit. g) bylo vysloveno osvobození pro kvitance na částku (12.000 zl.), kterou každoročně vyplácí správa státní obce Vídeňské co náhradu za udržování určitých částí silnic erárních. (Zák. ze dne 21. března 1871 § 1. b) (č. z. č. 40.)

⁴⁵⁾ Právě uvedený odstavec lit. g) má na zřeteli kvitance na náhrady za konání pro stát, země, obce a pod., nezakládající se na nějakém občanském poměru právním, nýbrž na právu veřejném a nezmiňuje se zřejmě sebou o kvitancích na zaplacení daně a dávků státní, zemské, obecní a pod.

Nešťastné poukazování tarify poplatkového zákona při slovech „kvitance berní“, pak při slovech „obecní platy a dávky, kvitance o tom“ na „úřední vyhotovení“ a na „pol. saz. ¹⁰⁰/₇ lit. i)“ mohlo by snad vzbudit pochybnosti o tom, zda-li osvobození podobných listin vůbec má místa a když ano, zda-li osvobození takové jest osvobozením bez výnimky aneb pod výnimkou. — Pol. saz. ¹⁰⁰/₇ lit. i) vindikuje totiž osvobození od poplatku úředním zhotovením, ježto nejsou ani listiny právní, ani vysvědčení. Že kvitance jest listinou právní, nelze popřít a již proto nemůže býti dovoláváno se osvobození od poplatku pro podobná obdržecí potvrzení na zák. zmíněné pol. saz. ¹⁰⁰/₇. — O poplatnosti kvitancí poslednějších nemůže ovšem býti řeč již proto, že úřady a osoby podobně kvi-

opatřených kupony, když tyto byly vyzdviženy a úroky toliko na kvitance se platí.⁴⁶⁾

Za předměty sem spadající byly zvlášť poznamenány:

α) Kvitance na kapitál vyvazovacích obligací i s kupony, a když by kuponů nebylo, též kvitance na úroky až ku dnu zaplacení a konečně kvitance na premii, když by taková byla spojena se splacením kapitálu.⁴⁷⁾

β) Kvitance na úroky zlaté renty určitému jménu svěřící.⁴⁸⁾

γ) Kvitance na úroky z obligací obecného dluhu státního, pak dluhu vyvazovacích fondů zemí rakouských, když takové jsou věnovány za vojenskou kauci snubní, neb za snubní kauci gažistů e. a k. obrany zemské pak důstojníků a úředníků král. uherské obrany zemské a důstojníků král. uherského četnictva.^{49) 50)}

δ) Obdržecí listy na zaplacení neb navrácení platu školního (kolejního), ježto se odvádí veřejným fondům neb obcím.⁵¹⁾

tanec vydávající požívají osobní osvobození od poplatku (v. § 203. lit. a) a nastane pouze otázka, zda-li osvobození to jest osvobozením bez podmínky neb pod podmínkou. Kdyby nebylo v poplatkovém zákoně čili v sazbě zmíněných nešťastných ukazovek, nemohlo by býti ani pochybností o bezvýmínečném osvobození podobných kvitanek již proto, že) za důvod pro osvobození v předcházejícím odst. (7) obsažené zákonem jest uvedeno, že plnění prokazuje se co dávkou aneb co konání k účelům správy veřejné, a že proto nelze odepřít osvobození totéž při veřejných daních a dávkách samých. — Život praktický nevšimá si vůbec uvedených ukazovek a považuje kvitance na zaplacené daně a dávky za listiny od poplatku bez podmínky osvobozené, aniž by se strany úřadů jakés byly činěny obřátky.

⁴⁶⁾ Pol. saz. ^{31/48} h) popl. zák.

⁴⁷⁾ Cis. pat. ze dne 12. března 1851 § 66. (ř. z. č. 89). Min. nař. ze dne 31. července 1855 §§ 15. a 7. (ř. z. č. 136 a 137) a ze dne 22. října 1857 § 9. (ř. z. č. 202).

⁴⁸⁾ Nař. m. f. ze dne 27. ledna 1877 § 3. (ř. z. č. 8).

⁴⁹⁾ Vyhl. m. f. ze dne 25. září 1883 § 14. (ř. z. č. 154); dle § 12. (ř. z. č. 155). Nař. m. f. ze dne 12. prosince 1883 (ř. z. č. 184 a 185).

⁵⁰⁾ Kvitancím na úroky vinkulovaných nestátních dlužních úpisů, losů atd nelze vindikovati osvobození od poplatku, když takové zvlášť vysloveno nebylo. (Srov. na př. rozh. m. f. ze dne 24. května 1877 č. 8724. Příl. p. Mor. č. 9, str. 35, kterým bylo vysloveno, že výhody té nelze se dovolávat při dunajských losích regulačních).

⁵¹⁾ Pol. saz. ^{31/48} i) popl. zák.

Toto osvobození bylo též zvlášť opatřováno pro obdržecí potvrzení, které vydávají kvestury studujícímu na zaplacení kolejného.⁵²⁾

ķ) Obdržecí potvrzení na náhrady za škody způsobené nehodami elementárními.⁵³⁾

ļ) Obdržecí listy na almužny, t. j. dobrovolně neb nařizené pomůcky ku podporování nuzných, nechtě se pomůcky tyto dávají přímo jmenovaným nuzným, nebo ústavu ku zaopatřování chudých zřízenému, k čemuž se mají též čítati peněžité sbírky v případě nějakého neštěstí učiněné a příjmy z obročí chudých.^{54) 55)}

Za předměty sem spadající byly zvlášť poznamenány:

α) Kvitance na podpory z fondů dobročinných, pak kvitance obcí a zřízenců obecních na příspěvky k uhrazení cestovného (viaticum) a kvitance ústavů chudých na příspěvky jim dané.⁵⁶⁾

β) Kvitance patentálních invalidů a jejich dědiců na patentální služné invalidní.^{57) 58)}

Osvobození toto vztahuje se též ku kvitancím invalidních poddůstojníků, vojinů a námorníků na pense invalidní, jaké byly vstoupily na místo dřívějších platů invalidních a pak ku kvitancím na přídavky pro zranění.⁵⁹⁾

⁵²⁾ Nař. min. vyuč. ze dne 12. července 1850 § 46. (ř. z. č. 310.)

⁵³⁾ Pol. saz. ^{31/43} k) popl. zák.

⁵⁴⁾ Pol. saz. ^{31/43} l) popl. zák.

⁵⁵⁾ Almužnám na roveň jsou postaveny příspěvky (dary), které bez donutitelného nároku právního poskytují poškozeným spolky pojišťující škody ohněm způsobené. (Srov. nař. m. l. ze dne 27. října 1855 č. 7763. Pril. p. Rak. č. 41, str. 101.)

⁵⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 7. června 1851 č. 12.506 (Felsenbrunn I., č. 317).

⁵⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 25. prosince 1850 č. 36.556 (ř. z. č. 3 z r. 1851); rozh. m. f. ze dne 17. března 1853 č. 9377 (Felsenbrunn II., č. 383) a ze dne 14. srpna 1877 č. 21.250. (Pril. p. Mor. č. 15, str. 62.)

⁵⁸⁾ Osvobození toto má místa sebou pro invalidní pozilky dozorců ve fabrikách tabákových. (Rozh. m. f. ze dne 28. května 1892 č. 8300. — Pril. p. Hor. Rak. č. 10, str. 46; p. Pril. č. 11, str. 109; p. Mor. č. 17, str. 67; p. Hal. č. 9, str. 36.)

⁵⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 3. ledna 1877 č. 32.167. (Ges. v. 9. Febr. 1850. Úř. vyd. z r. 1886 str. 173); a ze dne 5. září 1883 č. 12.667. (Pril. p. Hor. Rak.

7) Obdržecí potvrzení na podpory, které se dostanou zraněným vojínům⁶⁰⁾ a které dostávají vojáci invalidní z nadání, pro ně r. 1848 a 1849 zřízených a na podpory poskytované invalidům z provinčních fondů invalidních.⁶¹⁾ ⁶²⁾

8) Obdržecí potvrzení rozličných výpomocných spolků pro raněné vojiny na dodané věci buďsi peníze, buďsi věci jiné.⁶³⁾

č. 11, str. 32; p. Kor. čís. 15, str. 111; p. Kraj. č. 9, str. 20; p. Příh. čís. 7, str. 35.)

⁶⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 5. července 1851 č. 18.875. (Sb. norm. p. Čechy č. 159, str. 223.)

⁶¹⁾ Za podobná nadání v následku víceletých udalostí r. 1848 a 1849 v skutek vešlých byla uvedena:

1. Nadání poln. zbrojmistra hraběte Latoura,
2. Nadání poln. zbrojmistra svob. pána Haynau-a,
3. Nadání poln. zbrojmistra svob. pána z Welandů,
4. Nadání H. vídeňského patriotického spolku,
5. Nadání Julie Ertlové,
6. Nadání faráře Petra Medinský-ho,
7. Nadání národní gardy ve Vrchlabí,
8. Nadání Františka Arnošta hraběte z Harrachů,
9. Nadání důstojnického sboru pěšího pluku čís. 19,
10. Nadání města Terstu a
11. Nadání Filipa Ludvika hraběte St. Genois.

⁶²⁾ Rozh. min. voj. ze dne 25. července 1851 (p. z. č. 176). — Rozh. říš. min. voj. ze dne 11. října 1877 č. 4049 a ze dne 12. dubna 1881 odd. 9., čís. 1692. (Příl. p. Tyr. č. 11, str. 23 z r. 1877; p. Kor. č. 9, str. 49 z r. 1881.) — Rozh. m. f. ze dne 17. dubna 1877 č. 8449. (Příl. p. Čechy č. 5, str. 20; p. Mor. č. 8, str. 29; p. Slez. č. 5; p. Hor. Rak. č. 5, str. 22; p. Kraj. č. 2, str. 12; p. Příh. č. 8, str. 27; p. Tyr. č. 3, str. 7; p. Hul. č. 7, str. 20) a ze dne 23. května 1881 č. 11.455. (Příl. p. Kor. č. 10, str. 57.)

Obdržecím potvrzením při jiných nadacích podobných, ač nelze-li tyto ve smyslu zákona míti za příjmy almužnám se rovnající, nemá se dostati osvobození od poplatku. Šrov. nař. říš. min. voj. ze dne 6. listopadu 1877 odd. 9., č. 6987 (Příl. p. Mor. č. 17, str. 75), kterýmž zásada tato zřejmě byla vyslovena v příčině nadace svob. pánem z Yppen-ů pro důstojníky-invalidy založené.

Naproti tomu bude sotva lze vůči zřejmému znění zákona hájiti s výsledkem výnos zem. řed. fin. v Sýrsku ze dne 23. ledna 1866 č. 576 (Příl. p. Štyr. č. 3, str. 5), dle kterého mají býti poplatku podrobena kvitanee invalidů na přídavky (příplatky) z invalidního fondu vnitrorakouského.

⁶³⁾ Nař. m. f. ze dne 25. února 1864 č. 9569. (Věst. m. f. čís. 11, str. 59). — Rozh. m. f. ze dne 2. ledna 1869 č. 41.488. (Příl. p. Čechy č. 2, str. 5.)

e) Obdržecí potvrzení německého řádu rytířského na sbírky a příspěvky příznivců (Beförderer), která vydává řád tento v přímé činnosti své, totiž v přímé dobrovolné služby sanitární za doby války i míru. Podobně mají býti poplatku prosty dotyčné listiny, kterými zjišťuje se přijetí té které osoby za příznivce, když v ní buď přímo buď nepřímo obsazeno jest potvrzení takového příspěvku.⁶⁴⁾

m) Obdržecí listy o výpovědích mimosoudních, pokud se jich neuzívá ku právní potřebě.^{65) 66)}

n) Obdržecí potvrzení na sumy neb na věci v hodnotě pod 2 zl.⁶⁷⁾

Pro posuzování otázky osvobození tohoto jest rozhodujícím suma kvitovaná, a nikoliv částky, z kterých se skládá.⁶⁸⁾

o) Obdržecí potvrzení knězi neb kostelních správceů na částky obdržené za mše nefundované.⁶⁹⁾

Osvobození toto vztahuje se jak k částce, která knězi čistá vybyde, tak i k tomu, co vyžaduje náklad s celebrací spojený; naproti tomu jest omezeno jednak co do předmětu, poněvadž jest osvobozeno pouze potvrzení příjmu za mše nefundované, a nikoliv za mše fundované, a jednak co do osoby, poněvadž jest osvobozen pouze kněz a kostelní správce a nikoliv osoby třetí, kterýchž potvrzení příjmu za služby při celebrování mše konané neb za věci v též přímé dodané, jest předmětem poplatku, nejsou-li dle předcházejícího odstavce lit. n) pro nepatrnost věci

⁶⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 6. listopadu 1871 č. 33.823, al. 3. (Věst. min. fl. č. 39, str. 204.)

⁶⁵⁾ Pol. saz. ^{31/48} m) popl. zák.

⁶⁶⁾ Nástiny obdržecích listin, které se přikládají soudním výpovědím, jsou podrobeny poplatku co přílohy (15 kr.) a výpovědi samy co soudní podání (36 kr. z archu). (Nař. m. spr. a fl. ze dne 4. července 1864 čís. 31.266. — Věst. m. f. č. 32, str. 278.) — Rozh. m. f. ze dne 28. srpna 1872 čís. 24.035 (Přil. p. Čechy č. 10, str. 40.)

⁶⁷⁾ Pol. saz. ^{31/48} n) popl. zák.

⁶⁸⁾ Dle téže zásady bylo vysloveno, že nejsou od poplatku osvobozeny kvitance jaké vydávají pachtlíři stravování v trestnicích na náhradu obdržanou z depositní pokladny trestnice za vedlejší požitky, jako poskytují jednotlivým trestancům, jako kávu, mléko, máslo a pod., když celková částka převyšuje 2 zl., i kdyby částky na každého jednotlivého trestance vycházející nepřevyšovaly 2 zl. a kdyby v kvitanci zvlášť byly uvedeny. Rozh. m. f. ze dne 13. března 1878 č. 4956. (Přil. p. Dol. Rak. č. 2, str. 4; p. Mor. č. 8, str. 31.)

⁶⁹⁾ Pol. saz. ^{31/48} o) popl. zák.

(pod 2 zl.) poplatku prosta. Vypláčí-li těmto osobám řečené příjmy kněz neb správce kostelní bezprostředně, jmenovitě když částky zákonem neb nadační listinou zřejmě a určitě jsou stanoveny, jeví se zde býti kněží a správy kostelní jednateli nadací neb těch osob, v jejichž zájmech jednají a požívají již co tací (dle pol. saz. ^{96/83} A) pop. zák.) osvobození od poplatku (v. § 186.), což však nijak není na závadu povinnosti, při vypláčení jednotlivých částek oprávněným šetřiti ustanovení poplatkového zákona.⁷⁰⁾

p) Obdržecí potvrzení, kterými stvrzují živnostníci a průmyslníci převzetí toho kterého předmětu ku zpracování.⁷¹⁾

q) Obdržecí potvrzení na směnkách, poukázkách, závazných listech a varrantech poplatku dle škály l. podrobených (v. §§ 29.—31.).

r) Obdržecí potvrzení na úroky neb na kupony neb talony, které na základě soudního povolení vypláčí či vydávají hromadné pokladny sirotčí ze jmění do řečených pokladen složeného zástupcům opatrovanců ku přijetí legitimovaným. Jinak jsou podrobeny poplatku stálému (v. § 126).^{72) 73)}

s) Kvitance na příjmy s penizem udatnosti (Medaillenzulagen) spojené.⁷⁴⁾

t) Kvitance představených obecních na částky, které co pořádkové pokuty při berních úřadech byly

⁷⁰⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 20. srpna 1851 č. 18.667 (Sb. norm. p. Čechy č. 178, str. 240) a ze dne 25. března 1852 č. 8629. (Sb. norm. p. Čechy č. 178, str. 376. — Felsenbrunn I., č. 290.)

⁷¹⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 15., al. 3. (ř. z. č. 20).

⁷²⁾ Nař. m. spr. a fn. ze dne 16. listopadu 1850 § 61. (ř. z. č. 448); dle ze dne 31. ledna 1867 al. 3. (ř. z. č. 27).

⁷³⁾ Podobně bylo vysloveno, že mají býti poplatku prosty:

Obdržecí potvrzení dlužníků sirotčích na dlužní úpis úřadem depositním vydaný (Nař. zem. řed. fn. v Štyr. ze dne 21. listopadu 1854 č. 12.066. Pbl. p. Štyr. č. 43, str. 199); obdržecí potvrzení na půjčku vydanou depositní pokladnou (Nař. m. f. ze dne 14. srpna 1863 č. 21.360. Pbl. p. Štyr. č. 31, str. 119); a kvitance sirotčích pokladen na splacené vtělené pohledávky starší hromadné pokladny sirotčí. (Rozh. m. f. ze dne 13. července 1860 čís. 24.337. — Pbl. p. Mor. č. 13, str. 101.)

⁷⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 11. července 1857 (ř. z. č. 129).

zaplacený na základě § 57. zákona ze dne 23. května 1883 (ř. z. č. 83) o udržování evidence katastru daně gruntovní.⁷⁵⁾

n) Kvitance na úroky z vojenských jistot sva-
tebních vyplacené na základě listu důchodního.⁷⁶⁾

o) Kvitance na peníze za odvedené koně vyplacené.⁷⁷⁾

p) Obdržecí potvrzení na výhry loterní.⁷⁸⁾

q) Obdržecí potvrzení dané v listině o hlavním
jednání právním sepsané, nechtě pak jde o kapitál neb
o úroky t. j. t. zv. kvitování per contractum.⁷⁹⁾

Osvobození toto předpokládá však, že hlavní jednání právní
ještě předmětem poplatku a že tomuto též zcela bylo podrobena,
až neopírá-li se neplacení poplatku či osvobození od poplatku
o zákon speciální. V soulase se zásadou touto bylo na př. vy-
sloveno, že podobná obdržecí potvrzení při vykupování pozemků
pro stavbu železnic jsou podrobena poplatku (dle škály II.) a mají
býti poplatku prosta, když by zvláštním zákonem neb v udělené
listině koncesi bylo propůjčeno osvobození od poplatků s vyku-
pováním potřebných pozemků spojených.⁸⁰⁾

Kvitance na vyplacení podpory z bratrských a pomocných
pokladen v. § 189. lit. y) e).

Veškeré případy osvobození zde uvedené jsou osvobozeními
bez výminky, až na případy sub lit. b) m) a p) naznačené, které
požívají osvobození pouze pod výmínkou.

V. též: Listiny poplatku prosté (§ 189.).

⁷⁵⁾ Nař. m. f. ze dne 11. června 1883 odst. IX., al. 2. (ř. z. č. 91).

⁷⁶⁾ Vyhl. m. f. ze dne 8. června 1873 č. 2298 § 14. (ř. z. č. 125). —
Vyhl. m. f. ze dne 25. září 1883 § 12, al. 1. (ř. z. č. 155).

⁷⁷⁾ Nař. m. zem. obr., m. orby, m. v. zář. ze dne 18. března 1801 § 48.
(ř. z. č. 35).

⁷⁸⁾ Pozn. 4. ku změn. pol. saz. $\frac{40}{100}$ lit. B z r. 1862. — Zak. ze dne
31. března 1890 § 9. (ř. z. č. 53).

⁷⁹⁾ Pozn. k pol. saz. $\frac{30}{100}$ a) pop. zák. Srv. též rozl. m. f. ze dne 14.
ledna 1876 č. 32.330. (Přil. p. Mor. č. 7, str. 28; p. Dol. Rak. č. 1, str. 1;
p. Tyr. č. 9, str. 21; p. Buk. č. 6, str. 25.)

⁸⁰⁾ Nař. m. f. ze dne 18. července 1854 č. 26.787. (Věst. m. f. č. 57,
str. 426); rozl. m. f. ze dne 10. března 1804 č. 11.501. (Přil. k věst. m. f.
č. 2, str. 8; přil. p. Slez. č. 3, str. 11.)

§ 195.

16. Plná moc.

Poplatku prosta jest:

a) Plná moc vůbec, která se nejeví býti právním jednáním, kterým se nenabývají práva dle občanských zákonů jako na př. plná moc, jakou kdo vydává za příčinou vykonání práva volebního do zastupitelstva obecního, zemského a pod., poučevadž jde zde pouze o vykonávání práv politickými zákony propůjčených, na nichž též vůbec závisí platnost plné moci.¹⁾

b) Plná moc, na základě které mají býti vydávány zásilky poštovní osobám jiným než-li adresátům.²⁾

c) Plná moc vydaná výhradně pro řízení v záležitostech vyvazování pozemků.³⁾

d) Plná moc, kterou vydá soukromý žalobce zástupci svému v záležitostech trestních, je-li tento účel v plné moci samé zřejmě uveden.^{4) 5)}

e) Plná moc vydaná držitelem pozemků dani gruntovní podrobených k cíli zastupování při řízení rekamačním.⁶⁾

f) Plná moc, kterou vydá gruntovník zástupci, by učinil oznámení o škodě způsobené pohromou živelní vůbec a mšičí révovou zvlášť.⁷⁾

¹⁾ Nař. m. f. ze dne 15. srpna 1861 (ř. z. č. 83).

²⁾ Rozh. m. f. ze dne 24. srpna 1854 č. 37.027. (Pelsenbrunn II. č. 551). — Pol. saz. ^{50/44} lit. u) (v. § 180. odst. . . .).

³⁾ Pol. saz. ^{37/102} lit. i) pop. zák. — Nař. m. f. ze dne 23. srpna 1855 č. 33.959. (Věst. m. f. č. 44, str. 339.)

⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 6. března 1865 č. 5728. (Věst. m. f. č. 13, str. 64.)

⁵⁾ Osvobození vztahuje se tedy pouze ku zvláštní plné moci vydané zřejmě pro záležitosti trestní a nemůže nijak rozšiřováno býti na zmocnění všeobecné (generální) byť by i plná moc v hlavě opatřena byla nadpisem či poznámkou, „v záležitostech trestních“. (Srv. Jur. Bl. 1886 (XV.) č. 15, str. 178.)

⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 11. května 1881 č. 9730. (Přil. p. Hor. Rak. č. 1, str. 6 z r. 1882; p. Kraj. č. 1, str. 1 z r. 1882; p. Kor. č. 16, str. 55; p. Mor. č. 10, str. 38.)

⁷⁾ Zák. ze dne 6. června 1888 § 6. (ř. z. č. 81). — Nař. m. f. ze dne 6. července 1890 (ř. z. č. 143).

g) Plná moc, jakou vydá obec jednolličím v příčině smluvení se s erárem o daň potravní,⁵⁾ jakož plně moci obcí vůbec, dané v záležitostech, v kterých nejví se obec býti osobou soukromou.

Osvobození tato jsou osvobozeními bez výminky.

§ 196.

17. Ověřování.

Osvobozena od poplatku jsou:

a) Ověřování cizozemská, která mají býti považována za část listiny poplatku prostou.¹⁾

b) Ověřování podpisů svědků vedle současného ověření podpisů stran a pak ověření podpisu notáře, jenž ověření před se vzal.²⁾

Připojení slova: „Coram me“ neb „Vidi“ „Viděl“ na té které listině v. § 98.³⁾

c) Ověřování dané v příčině vybírání úroků neb prepisování státních dlužních úpisů na jméno znějících, když se ověření děje vyhradně za účelem vybírání úroků aneb když se dá v příčině postupního prohlášení vyhotoveného na dlužním úpisu samém.⁴⁾

d) Soudní ověřování kvitancí na úroky z vojenských jistot svatebních vyplácené na základě listu důchodního.⁵⁾ Taktéž při kaucích gažistů c. a k. zemské obrany, pak důstojníků a úředníků král. uherské obrany zemské

⁵⁾ Srv. Prohl. Štyrského ředit. řn. ze dne 20. října 1859 č. 16.640. (Přil. p. Štyr. č. 33, str. 137); a prohl. Haličského řn. ředit. ze dne 31. července 1859 č. 26.611. (Přil. p. Hal. č. 39, str. 212; p. Krak. č. 24, str. 129.)

¹⁾ Změn. pol. saz. $\frac{17}{100}$ z r. 1862.

²⁾ Nař. m. sprav. a řn. ze dne 27. listopadu 1858 odst. 5. lit. c) (ř. z. č. 223).

³⁾ Změn. pol. saz. $\frac{17}{100}$ z r. 1862.

⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 18. června 1854 č. 9926 (ř. z. č. 170).

⁵⁾ Nař. m. f. ze dne 31. srpna 1858 č. 4043 § 24. (Věst. m. f. č. 44, str. 316.) — Nař. m. f. ze dne 3. června 1869 č. 16.122. (Věst. m. f. č. 25, str. 154.) — Vyhl. m. f. ze dne 25. září 1883 § 15., al. 4. a § 12., al. 3. (ř. z. č. 154 a 155).

a důstojníků uherského celnictva.⁶⁾ 7) (Kvitanec samé v. § 194. lit. b) 7.)

e) Ověření podpisů na listinách zjišťovacích v celním řízení s poukazem.

f) Ověření zápisů do pracovních knížek předse-
vzalá policejními úřady místními.⁸⁾

g) Ověření dané na listiny potřebné ku poukázání pů-
vodu zboží v obchodu s Itálií.⁹⁾

h) Ověření, jaké dle zvláštních předpisů za příčinou
kontroly musí úřadně býti dáno na jednotlivé listiny¹⁰⁾
jako na př. ověření listin rukojemských a zjišťovacích, jaké vy-
dati ukládá ustanovení §§ 134., 137., 140. a 222. celn. a monop.
řádu z r. 1835 obchodníkům a povozníkům.¹¹⁾

i) Ověřování podpisů na listinách rukojemských
a zástavních, jaké při poskytování úvěru berního za
daň z cukru neb lihu vydávají se na základě zákona ze dne
20. června 1888 (ř. z. č. 95 a 97) dle formulářů vykonávacími
nařízeními ze dne 10. srpna 1888 (ř. z. č. 133) a ze dne 9. čer-
vence 1888 (ř. z. č. 111) předepsaných.¹²⁾

k) Ověření, jaké ve smyslu art. III. smlouvy mezi Rakousko-
Uherskem a Německou říší uzavřené dne 25. února 1880 (ř. z.
č. 85) musí politický úřad dати na výtahy z matrik, by v Ně-
mecké říši měly platnosti.¹³⁾

⁶⁾ Nař. m. f. ze dne 12. prosince 1883 (ř. z. č. 184 a 185).

⁷⁾ Dle zásady, že výjimky od pravidla dlužno přísně vykládati, nelze do-
volávati se osvobození od poplatku pro notářskou legalisaci řečených kvitanec,
pak pro legalisaci ruhopisů a piné moei, o kterých jedná uve-
dená vyhláška ze dne 25. září 1883 v. § 19., al. 4. pak v. § 21., al. 10.
(ř. z. č. 154) a pak v. § 18., al. 2. (ř. z. č. 155).

⁸⁾ Zák. ze dne 8. března 1885 § 80. lit. b) (ř. z. č. 22).

⁹⁾ Závěreční prot. ke smlouvě obch. ze dne 7. prosince 1887 ad Art. VIII.
§ 3. (ř. z. č. 148).

¹⁰⁾ Pol. saz. ^{111/117} lit. r) pop. zák.

¹¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 29. prosince 1852 č. 47.065. (Sbor. norm. p. Čechy
č. 671, str. 1168; Felsenbrunn I., č. 361.)

¹²⁾ Rozh. m. f. ze dne 12. ledna 1889 č. 39.436. (Přil. p. Hor. Rak. č. 7,
str. 32; p. Štyr. č. 2, str. 10; p. Kraj. č. 7, str. 26; p. Přim. č. 6, str. 42;
p. Hal. č. 5, str. 20.)

¹³⁾ Rozh. m. f. ze dne 12. srpna 1891 č. 28.504. (Přil. p. Hal. č. 8, str.
36 z r. 1893.) — Nař. m. f. ze dne 10. ledna 1894 č. 47.029. (Vest. m. f. č. 3,
str. 12.)

l) Ověřovací doložky, dané na poštovní plně moci ve smyslu a na základě § 17. návodu o službě listonosů, jaký nařízením min. obch. ze dne 30. září 1880 č. 30.242 byl prohlášen.¹⁴⁾

m) Ověřené exempláře stanov, resp. ověřený přepis soudního nálezu o registrování tak zvaných záložen Raiffeisenovských (v. § 35.).

n) Ověřením listin a dokladů pro vyměření právních poplatků potřebných.¹⁵⁾

Osvobození tato jsou osvobozeními bez výminky.

V. též: Vysvědčení pop. prostá (§ 197.).

§ 197.

18. Vysvědčení.

Co do formy, v jaké se vysvědčení vydá, a co do pojmenování, jakým se opatří, platí totéž, co uvedeno bylo při vysvědčeních poplatných (v. § 109.)¹⁾

Bez výminky jsou osvobozena:

a) Vysvědčení o chudobě vůbec.²⁾ ³⁾

Sem spadají též vysvědčení o nenujtnosti vydaná za příčinou osvobození od placení školného a koleijného.⁴⁾

b) Vysvědčení o zkouškách na školách obecných, občanských a na řemeslných školách pokračovacích,⁵⁾ ⁶⁾ pak vysvědčení odchodní a propouštěcí,

¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 25. června 1887 č. 34.259. (Príl. p. Čechy č. 1, str. 7 z r. 1888; p. Hor. Rak. č. 5, str. 20 z r. 1888; p. Pfm. č. 8, str. 99 z r. 1888; p. Buk. č. 4, str. 14.)

²⁾ Srv. nauč. o form. jedn. ze dne 17. ledna 1885 § 5.

³⁾ Srv. nat. m. f. ze dne 8. února 1855 č. 957. (Věst. m. f. č. 11, str. 89.)

⁴⁾ Pol. saz. ^{111/117} a) pop. zák.

⁵⁾ Žádosti (podání) za vydání vysvědčení o chudobě neb nenujtnosti, za jich potvrzení neb vidování nejsou osvobozeny od poplatku. (Srv. rozh. m. f. ze dne 29. února 1876 č. 4495. — Príl. p. Čechy č. 10, str. 48) a taktéž nejsou osvobozena sebou různá vysvědčení další k rozlišeným účelům vydaná, na př. pro povolení příspěvků na vychování a pod., nebylo-li pro ně osvobození zvlášť vysloveno. (Srv. rozh. m. f. ze dne 19. června 1856 č. 7701. — Príl. p. Štyr. č. 31, str. 138.)

⁶⁾ Výn. min. fin. ze dne 8. února 1893 č. 39.476. (Príl. p. Hor. Rak. č. 5, str. 30; pro Mor. č. 13, str. 53; pro Hal. č. 16, str. 132.)

⁷⁾ Pol. saz. ^{111/117} lit. e) pop. zák.

vydaná dle ustanovení třetího oddělení vyučovacího řádu ze dne 20. srpna 1870 (ř. z. č. 105).⁷⁾ *)

e) Vysvědčení vydaná bohoslovceům o zkouškách z katechetiky a pedagogiky a pak vysvědčení vydaná osobám vojenským⁸⁾ o tom, že odbyly kurs pedagogický.

d) Vysvědčení dané ženichům a nevěstám vyznání křesťanského neb židovského o tom, že obdrželi potřebné cvičení náboženské.¹⁰⁾

e) Vysvědčení o opovědi, že někdo přestoupil od jednoho vyznání křesťanského k druhému.¹¹⁾

f) Vysvědčení očkovací.¹²⁾

g) Vysvědčení o vyplnění závaznosti ku čtení mši za tím účelem, by vyplacena býti mohla suma k tomu ustanovená neb důchod k tomu založený.¹³⁾

*) V zákoně ze dne 9. února 1850 bylo vysloveno osvobození pro vysvědčení o zkouškách ze škol normálních, hlavních a triviálních, pak dále pro vysvědčení o učení křesťanském a o návštěvě hodin opakovačích. Při změněm zařízení školství vůbec a návštěvy škol zvlášť lze prvotního ustanovení tohoto upotřebiti pouze analogně, což se též stalo. Srv. rozh. min. f. ze dne 30. června 1870 č. 19.259. (Přil. p. Štyr. č. 20, str. 55); dto ze dne 24. března 1874 č. 6922. (Přil. p. Hal. č. 5, str. 29); dto ze dne 12. srpna 1870 č. 24.519. (Přil. p. Dol. Rak. č. 6, str. 11; p. Kraj. č. 12, str. 77); dto ze dne 16. června 1878 č. 12.117. (Přil. p. Kraj. č. 6, str. 24; p. Čechy č. 8, str. 45; p. Štyr. č. 7, str. 23; p. Tyr. č. 8, str. 27; p. Mor. č. 8, str. 31; p. Slez. č. 6; p. Hal. č. 10, str. 40; p. Buk. č. 9, str. 39; p. Kor. č. 8, str. 25; p. Mor. Rak. č. 5, str. 20; p. Dalm. č. 16, str. 81.)

7) Nař. m. f. ze dne 21. července 1877 č. 14.726. (Věst. m. f. č. 15, str. 165.)

8) Osvobození, jaká nařízením min. fin. ze dne 15. června 1858 (ř. z. č. 113) vysloveno bylo pro vysvědčení nižších škol reálních, vzalo za své změnou ve formě a úloze nynějších škol reálních. (Nař. m. f. ze dne 6. února 1881 č. 37.747. — Věst. m. f. č. 7, str. 27.)

Vysvědčení o vyučování v náboženství, jaká vydávají soukromní učitelové žákům židovského vyznání, nelze považovati za vysvědčení škol obecných a nepoživají proto osvobození od poplatku. (Srv. rozh. m. f. ze dne 24. března 1874 č. 6922. Přil. p. Hal. č. 5, str. 29.)

9) Pol. saz. ^{111/117} h) pop. zák.

10) Pol. saz. ^{111/117} i) pop. zák.

11) Pol. saz. ^{111/117} k) pop. zák.

12) Pol. saz. ^{111/117} l) pop. zák.

13) Pol. saz. ^{111/117} p) pop. zák.

h) Vysvědčení, kterými musí býti doložen účet kladený správě státní neb obci, pokud této jest pečovati o záležitosti veřejné.¹⁴⁾

i) Dosvědčovací klausule, ježto dle zvláštních předpisů úřadně musí býti připojeny k jednotlivým listinám za příčinou kontroly neb za příčinou jich ověření.¹⁵⁾

Sem náleží zvlášt:

Publikační klausule na testamenty dané;

Narižené ověřování podpisů na odevzdacích recepisech při zásilkách pošty dopravní, když strana, již se dotýče, zdržuje se mimo místo, kdež jest pošta;¹⁶⁾

Ověření daná politickými úřady na výtahy z matrik ve smyslu art. III. smlouvy mezi Rak.-Uherskem a Německem uzavřené dne 25. února 1880 (ř. z. č. 85);¹⁷⁾

Ustanovení toto vztahuje se též k doložce ověřovací, jaká na plnou moc poštovní byla dána na základě § 17. navedení, jak o službě listonošů vñn. min. obchodu ze dne 30. září 1880 č. 30.242 bylo prohlášeno;¹⁸⁾ ¹⁹⁾

Ověření dané na listiny zjišťovací v příčině ověření cla²⁰⁾ a pod.

k) Vysvědčení o službě a chování, ježto se úřadně vepisují do knížek služebních²¹⁾ a podobně vysvědčení

¹⁴⁾ Pol. saz. ¹¹¹/₁₁₇ q) pop. zák.

¹⁵⁾ Pol. saz. ¹¹¹/₁₁₇ r) pop. zák.

¹⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 14. října 1851 č. 34.296.

¹⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 12. srpna 1891 č. 28.594. (Pril. p. Hor. Rak. č. 13, str. 48; p. Mor. č. 17, str. 81.)

¹⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 14. května 1887 č. 14.081. (Pril. p. Kraj. č. 11, str. 56; p. Korut. č. 7, str. 27; p. Buk. č. 4, str. 14.)

¹⁹⁾ Mezdní listiny pro pracovníky a cestáře, na kterých není příjem potvrzen jednotlivci (příjmateli) nýbrž dvěma svědky nesúčasnými, nemají povahu obdržecího potvrzení, nýbrž povahu vysvědčení, které není od poplatku osvobozeno, ač není-li osoba, již by bylo poplatek nésti, od poplatku osobně osvobozena, jako na př. silniční fond stavební, v kterých případech spadají podobná vysvědčení pod ustanovení tohoto § lit. i) a jsou poplatku prostá. (Srv. vñn. zem. řed. fin. v Praze ze dne 17. září 1860 č. 27.646, (Pril. p. Čechy čís. 10, str. 31.)

²⁰⁾ Vñn. m. f. ze dne 10. ledna 1894 č. 47.023. (Věst. m. f. č. 3, str. 12.)

²¹⁾ Pol. saz. ¹¹¹/₁₁₇ z) pop. zák.

vepsaná majitelem živnosti neb podniku v knížce pracovni.²²⁾ 23)

l) Potvrzení (certifikáty) vydané ministeriem voj. neb zem. obrany poddůstojníkům, kterým dle zákona ze dne 19. dubna 1872 přísluší nárok na vyhrazená jim místa služů aneb na přednost při propůjčování míst úřednických.²⁴⁾

Pod výminkou jsou osvobozena:

m) Vysvědčení, ježto se musí vydati, by kdo došel obroči chudinského, by byl zdarma přijat do nemocnice, porodnice, do domu nalezeneců neb chorých a vůbec do takových dobročinných ústavů, jež jsou určeny pro vydržování osob chudých a ku práci neschopných neb pro vychovávání dítek těchto osob nuzných.²⁵⁾

n) Vysvědčení o mravnosti a majetnosti osob ucházejících se o to, aby dostaly nalezenec pod opatrování, pak vysvědčení o zdraví pěstunek.²⁶⁾

o) Vysvědčení o tom, že kdo kde se zdržuje aneb bydlí a po případě vysvědčení zachovalosti za příčinou vydání listiny cestovní neb listu domovského.²⁷⁾

p) Vysvědčení lékařská pro ospravedlnění žáků ve škole obecné.²⁸⁾

q) Vysvědčení, za kteráž některý úřad žádá z obecních neb místních potřeb zdravotních aneb k úřední potřebě vůbec.²⁹⁾

Sem náleží na př. křestní, oddávací a úmrtní listy dovolenců a rezervistů e. a k. vojska a loďstva námořního, pak

²²⁾ Zák. ze dne 8. března 1885 §§ 80. a 81. (č. z. č. 22).

²³⁾ Zvláštní vysvědčení, jaké snad vydá živnostník pracovníkovi, jest dle všeobecných pravidel předmětem poplatku (15 kr. z archu). (Srov. voz. m. f. ze dne 2. května 1885 č. 15.861. — Příl. p. Hor. Rak. č. 11, str. 57.)

²⁴⁾ Zák. ze dne 19. dubna 1872 § 18. (č. z. č. 60).

²⁵⁾ Pol. saz. ^{111/117} b) pop. zák.

²⁶⁾ Pol. saz. ^{111/117} c) pop. zák.

²⁷⁾ Pol. saz. ^{111/117} lit. d) pop. zák. Srv. též rozh. m. f. ze dne 18. srpna 1860 č. 44.690. (Příl. p. Hal. č. 30, str. 178.)

²⁸⁾ Pol. saz. ^{111/117} lit. f) pop. zák. — Podobně má mítí osvobození toto místa při vysvědčeních vydaných v příčině osvobození žáků středních škol od tělocviku. (Rozh. m. f. ze dne 16. března 1894 č. 8310. — Příl. k věst. m. f. č. 4, st. 18; příl. p. Slez. č. 4, str. 19.)

²⁹⁾ Pol. saz. ^{111/117} lit. m) pop. zák.

země- a domobranců, vydají-li se za příčinou udržování evidence vojenské; ³⁰⁾ výtahy z matrik vyžadované od úřadů školních (školních rad místních, okresních a pod.) k účelům úředním; ³¹⁾ podobné výtahy k účelům sečítání obyvatelstva; ³²⁾ ³³⁾ certifikáty hospodářských společností vydané hospodářům žádajícím odpadky solní co hnojivo; ³⁴⁾ potvrzení okresních lékařů dané na žádost hospodářů polních o nutnosti upotřebení soli co preservativního prostředku proti obávanému dobytčímu moru; ³⁵⁾ lékařská vysvědčení, jakými mají býti doloženy žádosti za povolení volného přivozu mořské vody k účelům léčebným; ³⁶⁾ lékařská vysvědčení o poškození na těle (visa reperta), byla-li vydána k vyzvání úřadu veřejného, a nikoliv k žádosti strany, byť i za účelem zavedení řízení trestního; ³⁷⁾ pasy dobytčí, které se vydávají na základě

³⁰⁾ Nař. m. vn. ze dne 15. července 1878 č. 9036. (Příl. p. Buk. č. 12, str. 53. Tisl. sb. norm. Česk. místodr. z r. 1878 č. 194, str. 181. — Vestník zák. p. Tyr. č. 31, str. 24; Vestník zák. p. Slezsko č. 33, str. 65; příl. p. Hor. Rak. č. 12, str. 19.)

³¹⁾ Zpráva školy není úřadem a proto mohou ji býti vydány nekolikované výtahy z matrik pouze, když správa školní za takové žádá z rozkazu představeného úřadu školního.

Vystavování nekolikovaných výtahů z matrik pro rodiče dětí školou povinných nelze zákonem nijak odůvodniti. (Srv. rozh. m. f. ze dne 18. září 1885 č. 21.274. — Příl. p. Hor. Rak. č. 14, str. 75; a ze dne 3. října 1885 č. 29.956, — Příl. p. Štyr. č. 8, str. 24; p. Čechy č. 19, str. 94; p. Mor. č. 8, str. 25.)

³²⁾ Srv. cts. nař. ze dne 23. března 1857 § 25. (ř. z. č. 67.)

³³⁾ Při nezdaněném vyhotovení výtahů z matrik buďž na listu samém vyznačeno: jmeno úřadu, k jehož žádosti vydává se výtah, datum připsu, v němž za vyhotovení se žádá, pak poznámka „k úřední potřebě“ po případě zvlášť vyslovený účel, za kterým výtah se vydává. — Pro případ upotřebení lukových výtahů k účelům jiným, buďž učiněno za dost poplatkové povinnosti před jejich vydáním straně. (Výn. m. f. ze dne 7. června 1894 č. 24.914. — Příl. k věst. m. f. č. 8, str. 47.)

³⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 20. července 1876 č. 17.091. (Příl. p. Tyr. č. 11, str. 27.)

³⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 8. srpna 1858 č. 22.614. (Příl. p. Krakov č. 24, str. 105.)

³⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 10. ledna 1883 č. 37.104. (Příl. p. Hor. Rak. č. 11, str. 33; p. Kor. č. 8, str. 72; p. Kraj. č. 9, str. 22.)

³⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 14. března 1866 č. 6235. (Příl. p. Krakov č. 5, str. 17.)

zákona ze dne 29. února 1880 (ř. z. č. 35);³⁸⁾ vysvědčení obchodních komor neb představenstev živnostenských o spůsobilosti k dodávkám lhůtním, jaká musí býti přiložena k žádostem jednotlivců v příčině dodávek vojenských;³⁹⁾ vysvědčení vydaná v základě ustanovení Regolamentoo di polizia campestre ze dne 28. září 1814;⁴⁰⁾ vysvědčení či certifikáty o nevybraných úrocích, aby přepsány byly dlužní úpisy státní aneb by ku placení úroků jiný úřad byl poukázán;⁴¹⁾ vysvědčení vydaná duchovními správci dle § 2. zákona ze dne 25. května 1868 (ř. z. č. 47) o tom, že odeprény byly prohlásky neb oddávky;⁴²⁾ výtahy z matriky křtů a oddávek, které ex offio vydávají úřady farní k tomu cíli, by povoleno bylo, učiniti v matrice poznámku o legitimování nemanželského dítěte per subsequens matrimonium; výkazy berních úradů o daních v té které obci placených za účelem povolení přírážek obecních;⁴³⁾ vysvědčení, jichž jest potřeba, by prokázány byly podmínky, na nichž závisí zákonné osvobození od všeobecné povinnosti branné;⁴⁴⁾ certifikáty, jaké na základě § 25. zák. ze dne 11. dubna 1889 (ř. z. č. 41) a § 3. a) nařízení min. vnuč. ze dne 2. srpna 1889 (ř. z. č. 125) vydávají politické úřady studujícím za tím účelem, by na vysokém učení mohli býti zapsáni;⁴⁵⁾ potvrzení, jaké ve smyslu § 27. 1 b) nařízení min. zem. obrany ze dne 15. dubna 1889 (ř. z. č. 45) dávají představenstva o správnosti udání v žádostech, co podávají ke službě vojenské povinni za tím účelem, by bylo jim povoleno, stavěti se v okresu jiném než-li příslušném;⁴⁶⁾ vepisování do

³⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 15. listopadu 1868 č. 35.999. (Příl. p. Čechy č. 20, str. 85.)

³⁹⁾ Nař. m. f. ze dne 1. prosince 1855 č. 53.465. (Věst. m. f. č. 58, str. 453.)

⁴⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 15. října 1850 č. 21.840. (Felsenbrunn I. č. 66.)

⁴¹⁾ Nař. m. f. ze dne 8. února 1855 č. 957. (Věst. m. f. č. 11, str. 89.)

⁴²⁾ Nař. m. f. ze dne 28. prosince 1868 č. 37.375 odst. 3., al. 2. (Věst. m. f. č. 1, str. 1 z r. 1869.)

⁴³⁾ Rozh. m. f. ze dne 16. března 1877 č. 1148. (Příl. p. Mor. Rak. č. 5, str. 23.)

⁴⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 10. ledna 1859 č. 1977 (ř. z. č. 13).

⁴⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 5. června 1891 č. 19.394. (Příl. p. Mor. Rak. č. 11, str. 41; p. Mor. č. 16, str. 73; p. Hal. č. 19, str. 82 z r. 1892.)

⁴⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 24. dubna 1894 č. 1820. (Příl. k věst. m. f. č. 6, str. 30; příl. p. Kraj. č. 11, str. 41.)

originálů opovídacích knížek (indexů) studujících, jak doby, kdy, tak i výsledku, jakým ta která zkouška státní byla odbyta⁴⁷⁾ atd. (v. též: úřední vyhotovení v § 200. lit. k).

r) Vysvědčení pro osoby, ježto od státu, obce, veřejných ústavů, od soukromých ústavů pensijních a ústavů zaopatřovacích pod jakýmkoliv jménem dostávají podporu na výživu neb obročí chudinské — o okolnostech, na nichž řečený požitek závisí.⁴⁸⁾

Sem spadají též vysvědčení o nemocích, vydaná v příčině dosáhnutí daru z milosti od státu, obce neb nějakého veřejného ústavu.⁴⁹⁾

s) Vysvědčení o tom, že někdo jest na živě, jakého jest zapotřebí pro vybírání úroků ze státních dlužních úpisů, pro vyplácení výslužného a pod. zřízení státních.⁵⁰⁾

t) Vysvědčení daná na účely a listy odevzdací o kvalitě smlouvou převzatého plnění správě státní neb obecní neb veřejným ústavům aneb o tom, že splněny byly podmínky smlouvy za tím účelem, by podnikatelé mohli dojiti svých pohledaností.⁵¹⁾

u) Listy vážní.⁵²⁾

v) Výtahy z rejstříků křtů, oddavek a úmrtí, pak vysvědčení křestní, oddavací a úmrtní vyžadovaná cestou diplomatickou pro úřady cizozemské, pokud se jich v cizozemsku užívá a chová-li se ten který stát cizí podobně na vzájem, je-li toliž šetřeno reciprocity.^{53) 54)}

⁴⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 17. května 1856 č. 7001. (Věst. m. f. č. 21, str. 129.)

⁴⁸⁾ Pol. saz. ¹¹¹/₁₁₇ n) pop. zák.

⁴⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 26. března 1894 č. 1946. (Přil. k věst. m. f. č. 3, str. 14.)

⁵⁰⁾ Pol. saz. ¹¹¹/₁₁₇ o) pop. zák.

⁵¹⁾ Pol. saz. ¹¹¹/₁₁₇ s) pop. zák.

⁵²⁾ Pol. saz. ¹¹¹/₁₁₇ t) pop. zák. Srv. též rozh. m. f. ze dne 8. dubna 1855. č. 4659 (Felsenbrunn II. č. 617).

⁵³⁾ Pol. saz. ¹¹¹/₁₁₇ u) pop. zák.

⁵⁴⁾ Podobné vzájemnosti se šetří v Bavorsku (Srv. výu. mín. zál. zevn. ze dne 16. března 1851 (f. z. č. 63), v Sasku (Srv. nař. mín. vynuč. ze dne 15. dubna 1879, odst. 3. (f. z. č. 57) a v Rusku (Nař. m. f. ze dne 30. července 1874 č. 20.348. (Věst. m. f. č. 26, str. 140.)

Za předmět sem spadající bylo též naznačeno křestní vysvědčení za příčinou nabytí potřebného povolení k cestování po moři. Takové výtahy z knihy křtů nemají býti vydávány o sobě, nýbrž mají býti připojeny na konci vysvědčení, jaké k těmto účelům má vydati dotčený úřad obecní.⁵⁵⁾

x) Vysvědčení v cizozemsku vydaná.⁵⁶⁾

y) Vysvědčení pro osoby, jenž ucházejí se o odměnu za chov koňů o tom, že koně, jichž se dotýče, jsou jejich vlastnictvím.⁵⁷⁾

z) Vysvědčení představených, jaká dle § 3. zák. ze dne 3. března 1868 (ř. z. č. 17) vydávají představení o tom, že výměnou pozemků docílí se sečení pozemků.⁵⁸⁾

aa) Vysvědčení představených, potřebné k tomu, by povoleno bylo pálení kořalky dani nepodrobené.⁵⁹⁾

bb) Vysvědčení v záležitostech škod polních.⁶⁰⁾

cc) Kettuba dourassa (rituelní potvrzení oddavek) a chaliza (rituelní dispensace povinnosti, uzavřítí po případě sňatek s bratrem manželovým), které se vydávají při sňatech židovských.^{61) 62)}

§ 198.

19. Listy cestovní či průvodní.

a) Průvodní listy neznějící na dobu delší 8 dnů (Passirscheine) a listy přebytné (Aufenthalts-Certifikate.) V. též § 200. lit. h).

⁵⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 6. července 1858 č. 32,906. (Pril. p. Štyr. č. 19, str. 89; p. Dabn. č. 12, str. 69.)

⁵⁶⁾ Pol. saz. ^{111/117} w) pop. zák.

⁵⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 6. ledna 1861 (ř. z. č. 5).

⁵⁸⁾ Nař. m. f. ze dne 7. března 1868 odst. 6. (ř. z. č. 18); zák. ze dne 11. dubna 1873 § 1. (ř. z. č. 58); zák. ze dne 17. prosince 1879 § 1. (ř. z. č. 143).

⁵⁹⁾ Nař. m. f. ze dne 25. února 1858 č. 8104. (Věst. m. f. č. 9, str. 61.)

⁶⁰⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 15. října 1850 č. 21,840 (Folsenbrunn I. 66).

⁶¹⁾ Nař. m. f. ze dne 6. dubna 1864 č. 54,846. (Věst. m. f. č. 21, str. 198) dle ze dne 26. května 1866 č. 3291, (Věst. m. f. č. 26, str. 132.)

⁶²⁾ Smlouvy svatební, jaké bývají uzavřány pod názorem „Kettuba tou sso fu“ nepoživají žádného osvobození, poněvadž název či pojmenování právního jednání a řeč, v jaké takové jednání se uzavře, žádného nemá vlivu

b) Tak zvané průchodní neb průvozní list (Passirzettel), který se vydá při východu z místa toho kterého a při návratu opět odevzdá, neb naopak.

c) Veškeré listy cestovní, jež nebyly vydány zdejšími úřady veřejnými.¹⁾

d) Knižky pracovní, které v životě obyčejném slouží sebou ač neprávem za dokument cestovní, jsou poplatku prosty, pokud nebyly opatřeny doložkou legitimace cestovní.²⁾

e) Tak zvané „Livrets d'identité“ na jakých se v Lissaboně dne 21. března 1885 — 12 stáří usneslo a jejichž účelem jest, sloužiti jednotlivcům co průkazný doklad pro totožnost osoby při přijímání peněžních zásldek v cizině, když podobné listy v cizozemsku jsou vydány.³⁾

Osvobození tato jsou osvobozeními bez výminky.

V. též: osvobození úředních vyhotovení (§ 200.).

§ 199.

20. Nálezy znaleč.

Nálezy znaleč jsou poplatku prosty, byly-li podány k úřednímu vyzvání pouze pro objasnění příběhu.¹⁾

Tvoří-li podobné nálezy část listiny poplatné neb protokolu poplatného na př. inventáře, nevyžadují zvláštního poplatku, ač že by zvlášť byly přiloženy neb později doloženy.²⁾

§ 200.

21. Úřední vyhotovení.

Poplatku prosta jsou úřední vyhotovení, neobsahují-li právní listinu neb vysvědčení a nenáleží-li k poplatným přepisům (§ 97.),

na poplatnost. (Srv. nař. m. f. ze dne 13. srpna 1865 č. 17.776. (Věst. m. l. č. 39, str. 339.)

¹⁾ Pol. saz. $\frac{3}{80}$ lit. a—e) pop. zák.

²⁾ Zák. ze dne 8. března 1885 § 80. (f. z. č. 22).

³⁾ Pol. saz. $\frac{3}{80}$ lit. c); odst. 4. předb. příp. k sazbě z r. 1850. — Rozh. m. f. ze dne 4. prosince 1887 č. 39.729. (Přil. p. Čechy č. 24, str. 110; p. Kor. č. 14, str. 53; p. Kraj. č. 22, str. 136; p. Hor. Ruk. č. 6, str. 29 z r. 1888; p. Přim. č. 1, str. 7 z r. 1888; p. Buk. č. 1, str. 4 z r. 1888.)

¹⁾ Pol. saz. $\frac{20}{18}$ lit. a) pop. zák.

²⁾ Pol. saz. $\frac{26}{18}$ lit. c) pop. zák.

ověření (§ 98.), listinám cestovním (§ 99.), protokolům (§§ 100., 101.), rozsudkům (§§ 102., 103.), dekretem a zvláštním listinám oprávnujícím (§ 104.) a duplikátům (§ 105.).

Když tedy v jednolivých případech má býti rozhodováno o poplatnosti úředního vyhotovení, sluší povždy míti na zřeteli zásadu, že při vyhotoveních úředních domněnka svědčí osvobození od poplatku a že proto sluší míti každé vyhotovení úřední za poplatku prosté, když nebylo zřejmě vyznačeno za předmět poplatku. Zásadu tuto ministerium financí příležitostně též výslovně uznalo za odůvodněnou, uváděje v rozhodnutí svém ze dne 22. ledna 1855 č. 56.437,¹⁾ že úřední vyhotovení poplatná jsou uvedena taxativně a že tedy každé vyhotovení úřední jest poplatku prosto, ač nebylo-li za předmět poplatku zvlášť poznamenáno.

Z osvobození úředních vyřízení od poplatku nelze ovšem souditi na podobné osvobození pro podání, protokoly a pod., které úřednímu vyřízení předchází a jemuž jsou základem.²⁾

Na vzdor tomu, že poplatná úřední vyhotovení taxativně jsou uvedena a že tedy domněnka svědčí při úředních vyhotoveních pro osvobození od poplatku, bylo přede jak již v prvotním zákoně, tak i později v jednolivých případech za nutno uznáno, k vůli odvarování různosti náhledů vyslovili pro různá úřední vyhotovení osvobození od poplatku, ač osvobození to plyne již z uvedené zásady hlavní.

Tak bylo za poplatku prostá vyhotovení úřední zvlášť uvedeno:

a) Úřední vyhotovení v přičině povolení či propůjčení Rakouského občanství neb uznání příslušnosti Rakouské, pobytné listy obci (listy na zdržování se) a povolení ku vystěhování se.³⁾

b) Dovolovací listy ku provozování podniků dani potravin a dani ze spotřeby podrobených; li-

¹⁾ V přil. p. Halič č. 10, str. 74 z r. 1855; p. Korut. č. 7, str. 17 z r. 1866; p. Štyr. č. 11, str. 47 z r. 1866.

²⁾ Srv. na př. rozh. m. t. ze dne 5. dubna 1884 č. 9707 a ze dne 5. dubna 1884 č. 7785. (Přil. p. Mor. č. 5, str. 18 a č. 1, str. 2 z r. 1885; p. Mor. Rak. č. 8 a 10, str. 28 a 36; p. Kor. č. 13 a 15, str. 70 a 79; p. Kraj. č. 7, str. 20; p. Tyr. č. 3, str. 7; p. Hal. č. 12, str. 47.)

³⁾ Udělení příslušnosti obce v. § 104. odst. 2. hl. d).

cence ku prodeji tabáku a známek kolkových, když ustanovení nestane se k žádosti jednotlivce, nýbrž ex offio; ⁴⁾ dovolovací listy, které se vydávají na základě § 23. tiskového zák. ze dne 17. prosince 1862 (ř. z. č. 6 z r. 1863) pro sbírání předplatitelů (praenumerantů a subskribentů na tiskopisy); ⁵⁾ licence kolovrátkářů ku práci neschopných; ⁶⁾ licence či listiny o oprávnění k malé neb rozšířené pobřežní plavbě loďmi (cabotage); povolení či licence k obchodu s jedy, lékárnickým zbožím jedy obsahujícím a s chemickými preparáty zdraví škodlivými, jakož i dotyčné listky odběrací; ⁷⁾ licence pro sbírání hadrů, neobsahují-li oprávnění a mají-li sloužiti pouze za legitimaci oproti policii místní; úřední povolení v příčině oprávnění k veřejné agentuře; ⁸⁾ listiny propůjčovací a koncesní vydané úřady horními, listiny o kusu a pak potvrzení těchto úřadů o tom, že bylo učiněno oznámení o výhradném právu kutacím; ⁹⁾ vyhotovení úředních listů dovolovacích, nejeví-li se býti poplatnými listinami cestovními (§ 99.), poplatným vyhotovením oprávnění obsahujícím (§ 104.), poplatným svolením farním (co plná moc) k oddávkám v obvodu jiné fary, aneb poplatnými konsensy (§ 118.) neb poplatnými plnomocenstvími (§ 114. lit. a); ¹⁰⁾ certifikáty

⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 30. června a 12. listopadu 1851 č. 17,089 a 37,588. (Sb. norm. p. Čechy č. 196, str. 292.)

⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 27. února 1877 č. 563. (Pril. p. Čechy č. 4, str. 14.)

⁶⁾ Nař. m. f. ze dne 13. července 1858 č. 25,298. (Věst. m. f. č. 32, str. 226.)

⁷⁾ Nař. min. vn. a obch. ze dne 21. dubna 1876 § 6. (ř. z. č. 60.)

⁸⁾ Žádosti za vydání takových licencí a sebou listin cestovních jsou podrobeny poplatku dle pravidel všeobecných. (Srv. rozh. m. f. ze dne 12. srpna 1856 č. 14,521. Pril. p. Štyr. č. 36, str. 160; p. Tyr. č. 24, str. 40.)

⁹⁾ Nař. m. f. ze dne 12. února 1855 č. 10,862. (Věst. m. f. č. 11, str. 89); dto ze dne 12. června 1863 č. 26,401. (Věst. m. f. č. 39, str. 199.)

¹⁰⁾ Sem spadají a jsou od poplatku osvobozeny listy dovolovací, jaké dle zákonů v jednotlivých zemích platných vydávají úřady politické o povolených odchylkách od záповědi rybaření; podobně povolení politickými úřady dané v příčině upotřebení látek třaskavých. (Nař. m. zeměd. a horn. ze dne 28. března 1851 al. 2. (ř. z. č. 78.) — Rozh. m. f. ze dne 20. června 1881 č. 17,584 a ze dne 31. října 1882 č. 30,069. V. Ges. v. 9. Feher 1850. Úř. vyd. z r. 1886 str. 98 a pril. p. Mor. č. 7, str. 22 z r. 1882); vyřízení, kterým se uděluje zvláštní povolení ku provozování obchodu

pro odebirání trbacího prachu za ceny mírnější (limitované), vydají-li se na základě písemné neb protokolární žádosti kolkem (1 zl. z archu) opatřených,¹¹⁾ pak certifikáty pro vstoupení ku stálému vojsku co dobrovolník ve smyslu § 114. instrukce ku provádění branného zákona ze dne 5. prosince 1868.¹²⁾

Licence poplatné v. dekrety (§ 104.) a podání (§ 95. odst. 3. lit. a).

c) Úřední vyhotovení, kterýmž se oznamuje rozhodnutí o žádostech za povolení ku provozování živnosti, podniků a pod. aneb ku provádění jednotlivých výkonů výdělečných, k nimž zvláštního svolení jest zapotřebí¹³⁾ a pak vyhotovení listu na daň z výdělku.

d) Povolení k přivozu, vývozu neb průvozu zboží, když takového povolení vůbec jest potřeba.

e) Povolení ku sbírkám, t. j. povolení ku zařízení sbírek aneb ku nepřímému sbírání příspěvků pro osoby nešťastím stížené a pak dotyčné listiny neb listy sběrací o tomto povolení úřady vydané.

f) Listiny vyhovující žádosti za povolení pro odebirání neb prodej lihu denaturovaného.¹⁴⁾

g) Úřední vyřízení na podání stran v příčině sazení stavidel.¹⁵⁾

s předměty kontrolními v okršlku pohraničním mimo města a městyse pak ku provozování živnosti kramářské vůbec (§ 353. řádu celn. a monop.) a podobně úřední potvrzení takových povolení se strany okresních úřadů finančních. (Nař. m. f. ze dne 19. května 1885 č. 15.527 at. 1. Věst. m. f. č. 14, str. 99.)

¹¹⁾ Nař. min. p. zeměd. a hor. ze dne 28. března 1851 (ř. z. č. 78).

¹²⁾ Nař. m. f. ze dne 27. října 1870 č. 31.174. (Věst. m. f. č. 40, str. 196.)

¹³⁾ Listiny zvláštní, které vydávají se o udělení povolení, jako diplomy, patenty atd. jsou předmětem poplatku (V. § 95. odst. 3. lit. a) pak § 104.)

¹⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. a 28. října 1888 č. 32.041 a 36.912. (Příl. p. Stry. č. 12 a 13, str. 33 a 35; p. Slez. č. 7, str. 20; p. Kraj. č. 22 a 23, str. 106 a 111; p. Čechy č. 108 a 109, str. 152; p. Mor. č. 9 a 10, str. 53 a 59; p. Kor. č. 16 a 19, str. 77 a 87; p. Přím. č. 9 a 10, str. 110 a 121; p. Tyr. č. 7, str. 30; p. Hal. č. 20 a 22, str. 59 a 66; p. Buk. č. 4 a 5, str. 18 a 19; p. Mor. Rak. č. 9, str. 60; p. Dalm. č. 21 a 24, str. 59 a 72.)

¹⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 16. dubna 1873 č. 2056. (V. Ges. v. 9. Feber 1850. Úř. vyd. z r. 1886 str. 97.)

h) Průvodní certifikáty, t. j. certifikáty, které se vydávají, když průvodní list neb jakýkoliv průkaz cestovní zpět byl zadržén; certifikáty o zkoušení a periodickém vyšetřování parních kotlů, jak nařízením min. obch. ze dne 11. února 1854 § 18. (ř. z. č. 48) a zákonem ze dne 7. července 1871 § 1. (ř. z. č. 112) jest předepsáno¹⁶⁾ a certifikáty trestní.

i) Úřední konsensy a ratifikace, ku kterým dlužno čítati též politické konsensy ku sňatku obecní vydané.¹⁷⁾

k) Poštovské lístky (recepisy), pak originály ohlašovacích knížek (indexů) studujících a pak vpisování do nich doby, kdy, a výsledku, jakým ta která zkouška státní byla odbyta¹⁸⁾ a potvrzení doby trvání listu na obchod podomní pro osoby žádající za podobný list nový.¹⁹⁾ V. též vysvědčení poplatku prostá, § 197. lit. g).

l) Bezpečnostní listy úřadů policejních.

m) Lístky ubytovací.

n) Presentace veřejných úřadů a ústavů, úřední tabely kompetentů, úřední dekrety, jimiž kdo ustanovuje se v úřadu neb propouští z úřadu veřejného²⁰⁾ a úřední poukázky, t. j. listiny, kterými poukazující úřad druhému ukládá, by některé jiné osobě něco dal (na př. úřední poukázky na služné, odměny, výpomoci, podpory, diety a pod.).²¹⁾

o) Udělení hodností.

p) Vyřízení vydané v příčině povolení, zřízení neb zrušení svazku svěrenského, pak v příčině konečného vyřízení záležitosti oddělení jmění alodního od jmění svěrenského a konečně soudní vyřízení v příčině oddělení jmění alodního od jmění lenního.²²⁾

¹⁶⁾ Srv. nař. m. f. ze dne 2. srpna 1854 č. 32.955. (Věst. m. f. č. 61. str. 440.)

¹⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 6. července 1867 č. 25.485. (Přil. p. Štyr. č. 14. str. 35 z r. 1868; p. Hor. Rak. č. 10, str. 46; p. Kraj. č. 16, str. 64 z r. 1868.)

¹⁸⁾ Nař. m. f. ze dne 17. května 1856 č. 7001. (Věst. m. f. č. 21, str. 129.)

¹⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 8. dubna 1855 č. 4659 (Felsenbrunn II. č. 617.)

²⁰⁾ Podobné dekrety vydané osobami soukromými, jeví se býti jednak smlouvami o službu, jednak vysvědčeními poplatnými (v. §§ 36—38., 53. a 109.)

²¹⁾ Změn. pol. saz. ^{07/11} odst. 1. z r. 1862.

²²⁾ Pol. saz. ^{04/14} lit. c) pop. zák.

q) Listy, dekrety, certifikáty slibu poručnického, opatrovnického neb sekvestrovského a vyřízení účtů poručníky a opatrovníky kladených.²³⁾

r) Vyřízení obsahující povolení prominutí let (prohlášení za zleřilého), prominutí prohlášek a pak dispense vůbec.

s) Prohlášení za mrtvého a povolení k dopravě mrtvol, t. j. úřední legitimace z policejních ohledů potřebné pro další dopravování mrtvol.²⁴⁾

t) Edikty (vyzývací, svolávací, předvolací a pod.).

u) Soudní prohlášení o amortisaci listin a spisů po uplynutí lhůtě ediktální, aniž by kdo byl činil nároků proti zadateli amortisace.²⁵⁾

v) Listky přihlašovací, t. j. úřední potvrzení, že přihláška se stala.

x) Legitimace soudní a úřední.²⁶⁾

y) Listiny odevzdací.

Sem náleží zvlášť listiny odevzdací (adjudikační), které soudy vydávají stranám buďsi z povinnosti úřední buďsi k žádosti těchto v příčině nabytí nemovitosti při veřejné dražbě koupené k tomu konci, by pro strany splnivé podmínky dražební do knih veřejných mohlo pro ně vloženo býti právo vlastnické. Zda-li veřejná dražba byla exekuční neb dobrovolná, jest vůči ustanovení druhého odstavce § 278. zákona ze dne 9. srpna 1854 (ř. z. č. 208) lhostejno.²⁷⁾

z) Vyřízení, jimiž se povoluje vklad se strany soudů, jimž přísluší reální právomoc.²⁸⁾

aa) Doložka o prohlášení závěti.

bb) Přírknuti likvidovaných útrat advokátních se strany soudce neb úřední jich zmírnění.

²³⁾ Rozh. m. f. ze dne 6. října 1856 č. 18.103. (Přil. p. Štyr. č. 2, str. 9 z r. 1857; p. Tyr. č. 27, str. 46.)

²⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 9. července 1856 č. 20.397. (Věst. m. f. č. 30, str. 222.)

²⁵⁾ Nař. m. f. ze dne 13. dubna 1857 č. 54.732. (Věst. m. f. č. 20, str. 156. — Přil. p. Kruk. str. 27.)

²⁶⁾ Legitimace dané osobami soukromými jsou podrobeny poplatku jak plné moci.

²⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 24. února 1867 č. 574. (Přil. p. Dol. Rak. č. 10 str. 25; p. Štyr. č. 10, str. 38.)

²⁸⁾ Pol. saz. ^{107/46} a) pop. zák.

Nálezy na jich zaplacení na základě řízení sporného jsou předmětem poplatku dle zásad o soudních nálezech a rozsudcích poplatných (v. §§ 102., 103.).

cc) Rozhodovací důvody, které dle nařízení v soudním řízení summárním nevydávají se stranám sporným k jich žádosti, nýbrž z povinnosti úřadu²⁰⁾; dále rozhodovací důvody při rozsudcích soudů bagatelních, když pro nepřítomnost jedné neb obou stran při ústním prohlášení rozsudku musí býti doručeny s rozsudkem z povinnosti úřadu. Podobně není předmětem poplatku písemné zhotovení důvodů rozhodovacích, které při těchž soudech mají býti předloženy protokolu projednávacímu³⁰⁾; pak důvody rozhodovací, které spojeny jsou sebou s rozhodnutím, jež nevyhotoví se ve formě rozsudku³¹⁾ a konečně rozhodovací důvody vydané stranám v řízení dle všeobecného neb důchodkového zákona trestního.³²⁾

dd) Přejímací listiny úřadů depositních jak o soudních, tak o jiných depozitech a o placení při úřadech sirotčích, deponuje-li se předmět pro složitele neb i pro osobu jinou k uschování, a nikoliv k tomu konci, by tím zaplaceno bylo, co skládající dlužen jest tomu, pro něhož se věc deponovaná uschovává (V. též §§ 66., 176., co možné předměty poplatku stálého neb škálového) pak příkazy přejímací.^{33) 34)}

ee) Rozhodnutí soudů o žádosti za postoupení statků v případě nemožnosti placení oproti povolení dobrodiní zákonných.³⁵⁾

²⁰⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 20. (ř. z. č. 20).

³⁰⁾ Zák. ze dne 24. května 1873 § 4. (ř. z. č. 97).

³¹⁾ Nař. min. spr. ze dne 27. listopadu 1855 odst. 2. a 3. (ř. z. č. 203). — Nař. m. f. ze dne 23. října 1857 č. 38.703. — Nař. m. spr. ze dne 2. října 1857 č. 18.534. (Věst. m. f. č. 49, str. 479.)

³²⁾ Rozh. m. f. ze dne 30. července 1853 č. 11.451 (Felsenbrunn II. č. 438).

³³⁾ Pol. saz. ^{86/87} hl. A) a) a D) pop. zák.

³⁴⁾ V souhlase s pravidlem tímto bylo zvlášť vysloveno, že osvobozeno jest od poplatku soudní potvrzení o složení hotovosti a cenných papírů k soudu pro pozůstalosti farářů, nechtě přicházejí z matice náboženské aneb z deposit úřadů správních. (Rozh. m. f. ze dne 24. srpna 1893 č. 32.488. — Příl. p. Dol. Rak. č. 22, str. 45.)

³⁵⁾ Nař. m. f. ze dne 29. října 1852 (ř. z. č. 242).

ff) Z rozsudků a nálezů soudních:

- a) nálezy trestní,
- β) nálezy syndikátní,
- γ) nálezy zrušovací, a

δ) veškeré nálezy první neb vyšší stolice, které nejsou výslovně uvedeny a naznačeny za předmět poplatku (v. §§ 102., 103.)³⁶⁾ 37)

V řízení bagatelním mají býti poplatku prosty vedle nálezů zrušovacích, jejich důvodů rozhodovacích a vyhořovení stranám snad vydaných ještě dále nálezy bagatelním soudem během řízení pronesené, pojímajíc v ně i nařízení k vydání a výrok o nákladech za odročení, i když by nálezy takové stranám písemně byly dodány.³⁸⁾

gg) Povolení exekuce a soudcovská rozhodnutí během exekuce vůbec, i když by byla vynesena na základě předcházejícího slyšení stran³⁹⁾, pak soudcovské rozhodnutí, pronesené o rozdělení nejvyššího podání na základě dohodnutí se, není-li soudním řádem nařízeno, připojení kolokované přepisy rubrik, na kterých pak vyřízení vyhořoveno býti musí.⁴⁰⁾

hh) Vyrozumění úředními rubrikami, že na základě § 10. zák. ze dne 17. prosince 1862 z povinnosti úřední ediktem veřejně bylo prohlášeno zahájení řízení vyrovnáva-

³⁶⁾ Změn. pol. saz. 70/104 lit. a) b) c) z r. 1862.

³⁷⁾ Sem spadají též nálezy vynesené v řízení před říšským soudem a před správním dvorem soudním. (Srv. nař. m. f. ze dne 28. září 1869 (ř. z. č. 159); dle ze dne 28. června 1876 (ř. z. č. 86), pak nálezy vynesené na základě jednání dle „regolamento di polizia campestre“ ze dne 28. září 1814. (Srv. rozh. m. f. ze dne 15. října 1850 č. 21.840 Felsenbrunn I. 66.)

³⁸⁾ Zák. ze dne 24. května 1873 § 7. lit. a) a b) (ř. z. č. 97).

³⁹⁾ Když by však exekut podal na exekventa řádnou žalobu, jeví se tato nová pře při samostatnou a soudcovské rozhodnutí o ní jeví se býti rozhodnutím ve věci hlavní, necht' jest zde souvislosti mezi touto pře a záležitostí dříve již rozhodnutou. (Nař. m. f. ve srozum. s mín. spr. ze dne 24. října 1853 (ř. z. č. 223).

⁴⁰⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 16. února 1855 č. 5784. (Přil. p. IIal. č. 15, str. 107 Felsenbrunn II. č. 603) -- a ze dne 1. srpna 1861 č. 27.888. (Přil. p. Štyr. č. 26, str. 80.)

ciho⁴¹⁾ a dále vyrozumění úředními rubrikami při zapisování do knih pozemkových, které se děje na základě § 2. zák. ze dne 23. května 1883 (č. z. č. 82) z povinnosti úřední.⁴²⁾

ii) Rubriky stvrzovací, t. j. rubriky, na kterých potvrzují podací protokoly, že podání bylo učiněno.

kk) Sdělení c. k. obchodních soudů obchodním a živnostenským komorám o povolených zápisech a výmazech firem obchodních.⁴³⁾

ll) Vyřízení žádosti za povolení, by pobožnost domácí či soukromá mohla býti odbývána, na př. odbývání „minikumu“ v Haliči.⁴⁴⁾

mm) Povolení ku chování zbraní dovolených.⁴⁵⁾

Osvobození tato jsou osvobozeními bez výminky.

Právě uvedená vyhotovení úřední, pro které zákonem samým aneb nařízením dodatečnými osvobození od poplatku zvlášť a zřejmě bylo vysloveno, nejsou nijak vypočtena laxativně, pročež bude povždy muset býti přihlíženo k vyslovené zásadě, že — jak již uvedeno — při vyhotoveních úředních domněnka svědčí osvobození od poplatku. (V. též § 202.)

§ 201.

22. Pozůstalosti.

Zde má osvobození od poplatku místa:

a) Nepřevyšuje-li aktivní jmění pozůstalosti bez srážky dluhů 50 zl., a přechází-li od rodičů na děti jak manželské tak nemanželské i jejich potomky a naopak; pak od jednoho manžela na druhého, nebyly-li v době smrti zůstavitele rozloučení, dále od zvolitelů neb zvolitelkyň na zvolence i jejich potomky a konečně od

⁴¹⁾ Srv. rozh. řed. fin. zem. p. Čechy ze dne 22. ledna 1868 č. 1333. (Pril. p. Čechy č. 8, str. 8.)

⁴²⁾ Nota m. f. k m. spr. ze dne 4. března 1884 č. 1630. (Pril. p. Čechy č. 16, str. 86; p. Hor. Rak. č. 6, str. 17; p. Korut. č. 6, str. 34; p. Příma. č. 8, str. 30.)

⁴³⁾ Rozh. m. f. ze dne 9. října 1861 č. 53.233. (Pril. p. Čechy č. 14, str. 44.)

⁴⁴⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 21. dubna 1859 č. 6163. (Pril. p. Krak. str. 74.)

⁴⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 23. června 1854 č. 26.467. (Pril. p. Hal. č. 20, str. 150.)

lechánů neb lehyň na zetě a snachy.¹⁾ Lhostejno jest, zda-li pozůstalost taková skládá se z věcí movitých neb nemovitých.²⁾

b) Movité jmění náležející do pozůstalosti vyslanců při rakouském císařském dvoře ověřených, pak jejich úředníků a služebníků vyslaneckých, nejsou-li osoby tyto příslušníky rakouskými.³⁾

c) Movité jmění náležející do pozůstalosti cizozemců dle reciprocity (v. § 11.).

Osvobození od ekvivalentu poplatkového v. § 89.

§ 202.

23. Osvobození zvláštní.

Věcná osvobození tato vztahující se z pravidla k více jak jednomu druhu předmětů poplatku byla vyslovena:

a) Pro záležitosti týkající se vyvazování pozemků, jak prvotního¹⁾, tak i jeho pokračování na základě jednotlivých zákonů zemských.²⁾

¹⁾ Pol. suz. ^{78/100} B) D) popl. zák. — Nař. m. f. ze dne 31. srpna 1858 (ř. z. č. 138).

²⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. července 1853 č. 25.911. (Felsenbrunn II. č. 429.)

³⁾ Nař. m. f. ze dne 8. dubna 1854 odst. 2. lit. b) (ř. z. č. 84).

¹⁾ Jž císařským patentem ze dne 4. března 1849 § 33. (ř. z. č. 152) byla vyslovena zásada povšechná, že mají býti prosty poplatků veškeré listiny, spisy a jednání v příčině vyšetření a poskytnutí náhrady za břemena, služby a dávky zákonem ze dne 7. září 1848 zrušené.

Dle cis. patentu ze dne 11. dubna 1851 § 71. (ř. z. č. 84) a § 51. (ř. z. č. 87) a ze dne 8. listopadu 1853 § 64. (ř. z. č. 237), pak dle nař. m. vnitř. a spr. ze dne 9. ledna 1857 (ř. z. č. 10) mají býti poplatku prosty veškerá podání, veškeré protokoly a listiny, pak veškerá soudní vyhoštění a konečně výmazy a poznámky v knihách veřejných v příčině prikazování náhrad jistinných a v příčině výmazů vkladů, jež po zrušení svazku poddanského a po vyvazení pozemků bezpodstatnými se staly, výjimečně zvláštní řízení o správnosti sporných pohledávek. (Srv. též min. nař. ze dne 28. července 1856 § 30. (ř. z. č. 141); nař. m. vnitř. a spr. ze dne 31. října 1857 § 42. (ř. z. č. 218) a zák. ze dne 17. dubna 1871 (ř. z. č. 28).

Na základě cis. pat. ze dne 11. července 1850 § 9. (ř. z. č. 267), ze dne 5. července 1853 § 42. (ř. z. č. 130) a ze dne 8. srpna 1859 § 9. (ř. z. č. 178) měly podobně od poplatku býti osvobozeny veškeré listiny, spisy, vklady a veškerá pojednávání v záležitostech vyvazeni horního desátku v Čechách, na Moravě a v Slezsku, pak v záležitostech

Podobně bylo vysloveno osvobození od poplatků pro veskeré spisy (podání, protokoly, přílohy, právní listiny a vyjádření) v příčině náhrad požadovaných na základě § 2. zák. ze dne 25. dubna 1885 (ř. z. č. 58) jednajícího o upravení rybaření ve vodách vnitrozemských, pak v řízení, by utvořeny byly revíry rybářské a by vykoupěna byla práva rybářská, když zemské zákonodárství poslednějším narižuje; ve všech případech ale pouze pokud, pokud se spisů těch neupotřebí jinak. Taktéž má býti poplatku prosto nabytí práv

upravení a vykoupění práv ku dříví, pastvě a plodinám lesním, pak upravení a vykoupění různých služebností a společných práv držení a užívání.

Osvobození mělo se též vztahovati k právnímu jednání, když by ve smyslu § 42. patentu ze dne 5. července 1853 (ř. z. č. 130) a § 42. provozovacího nařízení ze dne 31. října 1857 (ř. z. č. 218) za práva užívání byly postoupeny nemovitosti, byť by i hodnota nebyla úplně stejná a byť by i difference ta byla hotovými vyrovnávána. (Rozh. m. f. ze dne 28. června 1868 č. 13 985. — Příl. p. Štyr. č. 30, str. 76; p. Příl. č. 13, str. 41; p. Hor. Rak. č. 6, str. 31.) Ve smyslu ustanovení těchto bylo sehou zvlášť vysloveno, že při vydání soudně deponovaných kapitálů vyvazovacích nemá býti požadován žádný poplatek sehovací a že kvitance na jejich příjem vydané mají býti též poplatku prosty. (Rozh. m. f. ze dne 29. října 1859 č. 38.413. Příl. p. Štyr. č. 35, str. 145.) Srv. též rozh. m. f. ze dne 9. listopadu 1859 č. 44.495. (Věst. m. f. č. 57, str. 432.)

?) V jednotlivých zemích korunních bylo zákony zemskými umožněno vyvazování další díli pokračování ve vyvazování prvotním, jehož předmětem jsou práva propinační, pak různé dávky na penězích neb dávky naturální kostelům, klášterům, školám, farám, kostelníkům atd.

Ve směru tomto bylo vysloveno osvobození od poplatků pro veskerá podání vztahující se k vyšetření, vymožení a vydání náhrady, ku knihovnímu pojistění kapitálů vyvazovacích a k výmazu povinností a břemen vyvazovaných. Vklady samy do knih veřejných mají též býti poplatku prosty.

Taktéž se má dostati osvobození *listinám*, které při provádění označeného vyvazování ku zjištění právních poměrů a ku vyměření náhrady byly vyhotoveny mezi oprávněným a povinným, pokud se jich neuzije jinak, než-li v příčině náhrady a vtělení do knih veřejných. — Osvobození nemá se však sehou vztahovati ku spisům, které podávají strany k soudům neb úřadům politickým, by ku platnosti přivedly neb provadly své nároky ku předmětu náhrady. (Srov. zák. ze dne 23. května 1869 (ř. z. č. 79) pro Čechy; — Zák. ze dne 23. května 1869 (ř. z. č. 80) a ze dne 20. března 1874 (ř. z. l. 23) pro Moravu a Slezsko; zák. ze dne 18. března 1872 (ř. z. č. 35) pro Štyrsko; zák. ze dne 18. března 1872 (ř. z. č. 35) pro Korutany; zák. ze dne 17. dubna 1871 (ř. z. č. 28) a ze dne 3. května 1874 (ř. z. č. 55) pro Itálii;

rybářských buďsi následkem zákona, buďsi následkem řečeného výkupu těchto práv rybářských.³⁾

Výhody uvedené visí na podmínce, že břemena a povinnosti byly *vyvazeny*; byly-li povinnosti různé zrušeny bez vyvazení, bez veškeré náhrady, jak na př. v Horních Rakousích, kde dle § 21. z. zák. ze dne 23. ledna 1870 bez veškeré náhrady zrušena byla povinnost, dávatí příspěvky vybírajícím učitelům, nejví se býti podmínka osvobození splněna a spisy ku provedení věci potřebné jsou poplatku podrobeny, poněvadž o vyvazení ve smyslu poplatkového zákona vůbec ani nejde. Ničeho nestojí ovšem v cestě, by potřebné listiny bez poplatku byly vydány, když vydávajícímu přísluší právo osobního osvobození od poplatku.⁴⁾

Výhody jednání vyvazovacímu poskytnuté čili osvobození od poplatku bylo rozšířeno též na obligace, jich kupony, na smírčí a jiné listiny, které sdělány či vydány byly v příčině přeměnění vyvazovacího dluhu pozemkového v dluh zemský.⁵⁾

Veškeré výhody vztahují se však pouze ke kolkům (z podání, protokolů, listin a pod.), nikoliv ale k poplatkům procentovým za převody nemovitostí.^{6) 7)}

Za příčinou zrušení a vyvazení propinačních práv v Haliči a Bukovině bylo vysloveno osvobození od poplatku pro dlužní úpisy a kupony půjčky, kterou haličský propinační fond a země Bukovina se zárukou zemskou učinila, pak pro veškerá podání, protokoly, přílohy a úřední spisy v příčině vyšetření, vymožení a vydání náhrady za zrušení propinačního práva, v příčině ustanovení a vybrání dávek a peněží-

zák. ze dne 11. března 1875 (ř. z. č. 25) pro Horní Rakousy; zák. ze dne 11. března 1875 (ř. z. č. 26) pro Istrii; zák. ze dne 29. března 1875 (ř. z. č. 51) pro Dolní Rakousy; zák. ze dne 3. března 1883 (ř. č. č. 33) pro Krajinu.

V též pol. saz. $\frac{3}{100}$ lit. i) (§ 189. lit. i); $\frac{6}{44}$ lit. z) (§ 180. lit. y); pol. saz. $\frac{102}{45}$ lit. D) bb) (§ 184. lit. c).

³⁾ Zák. ze dne 25. dubna 1885 § 8. (ř. z. č. 58).

⁴⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 26. ledna 1871 č. 38.672. (Přil. p. Hor. Rak. č. 2. str. 7.)

⁵⁾ Zák. ze dne 14. května 1887 (ř. z. č. 46).

⁶⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 13. září 1889 č. 11.987. (Přil. p. Hal. č. 29. str. 86.)

⁷⁾ Odchytku od zásady této připouští jednání ve smyslu § 42. uvedeného pat. ze dne 5. července 1853 (ř. z. č. 130).

tých pokut propinačnímu fondu náležejících a v příčině vymazání zrušených práv a zapsání nároků na náhradu v knihách veřejných — vyjma jednáni cestě právní vyhrazená; a konečně pro kvitance na vydanou náhradu propinačnímu oprávněnci.⁸⁾

Z téhož titulu bylo vysloveno osvobození od poplatku pro vyvazeni pozemkových práv obci Splětu na ostrově Suletě příslušících.*)

Podobně bylo vysloveno osvobození pro alodifikaci lenních statků, a sice pro veškeré listiny, spisy, pro veškerá jednání a veškeré vklady do knih veřejných s alodifikací souvisící.⁹⁾¹⁰⁾

b) Pro převádění jednotlivých mas jmění sirotků na pokladnu hromadného jmění sirotčího, jak diti se mělo ve smyslu cis. nařízení ze dne 9. listopadu 1858 (ř. z. č. 205). Zde se mělo dostat osvobození od poplatku veškerému úřednímu jednání s převáděním tím spojenému, jakož i veškerým prohlášením, protokolům, vyhotovením, podáním a přílohám, pokud měly sloužiti účelu naznačenému.¹¹⁾

c) Pro ústavy, jež podrobeny jsou dozoru úřadů říšských neb zemských, a jež pěstují obchody úvěrní. Těmto mají býti povoleny výhody:

⁸⁾ Zák. ze dne 21. dubna 1889 §§ 1. a 2. (ř. z. č. 58.).

^{*)} Za předměty, které od poplatků měly býti prosty, byly zde poznamenány: smlouva mezi obcí Splětem a obcí osadnicí v Suletě o vyvazeni zmíněných pozemkových práv; pak listiny o půjčce, kterou obec a osadnice v Suletě učiní k opatření vyvazovací sumy; kvitance obce Splětu na zapravený vyvazovací kapitál s úroky a konečně podání a knihovní zápis vyvazovací smlouvy, jakož i knihovní pojištění vyvazovací sumy a vyvazovací půjčky, pak příslušné knihovní zápisy. (Zák. ze dne 11. března 1890 — ř. z. č. 41.)

⁹⁾ Cis. nař. ze dne 9. listopadu 1858 § 4. (ř. z. č. 205); — zák. ze dne 18. března 1876 art. 1. (ř. z. č. 51).

¹⁰⁾ Zák. ze dne 17. prosince 1862 § 27. (ř. z. č. 103); zákony ze dne 12. května 1869 (ř. z. č. 103—112). Rozh. m. f. ze dne 13. srpna 1865 č. 28, 261. (Přil. p. Štyr. č. 44, str. 166; p. Kor. č. 33, str. 133; p. Kraj. č. 26, str. 132.)

¹¹⁾ Podobně bylo vysloveno zvlášť pro zakoupení léna „Vrané“ v Dalm. a pro následující alodifikaci léna peněžitého. (Zák. ze dne 24. prosince 1881 (ř. z. č. 147).

1. Osvobození od poplatků pro listiny sloužící manipulaci vnitřní¹²⁾ 13) (v. § 189., lit. r).

2. Jsou-li ústavy ty akciovými společnostmi neb komanditními společnostmi na akcie, má býti vyměřen poplatek z akcií, na jména znějících dle škály II. bez ohledu na dobu trvání smlouvy společenské.¹⁴⁾

3. Poplatek z akcií může býti placen po částech v době a po míře žádaných splátek a listiny o těchto částečných splátkách na akcii mohou býti vydány bez poplatku.¹⁵⁾ Splátky s poneháním volného splacení dalšího v. § 48.¹⁶⁾

4. Poplatek z kuponů akcií neb dlužních úpisů pod 500 zl. má býti vypočten tím způsobem, jako by povšechná suma těchto akcií neb úpisů rozdělena byla na kusy po 500 zl. (v. § 60.).¹⁷⁾

5. Ústavům pro úvěr pozemkový, bankám hypotečním a ústavům ku nabývání a prodeji nemovitostí oprávněných lze poskytnouti osvobození od poplatku pro vydané jimi zástavní listy aneb jakkoli zovoucí se dlužní úpisy a pro kupony k nim přiložené potud, pokud tyto dlužní úpisy jsou založeny

¹²⁾ Zák. ze dne 10. července 1865 art. II. (ř. z. č. 55); — nař. m. f. ze dne 16. ledna 1866 art. I. (ř. z. č. 9).

¹³⁾ Na základě ustanovení tohoto bylo na př. rozhodnutím m. f. ze dne 30. září 1869 č. 29.160 (Přil. p. Hal. č. 29, str. 154) vysloveno, že mají býti považovány za listiny manipulační, a že proto nemají býti předmětem poplatku protokoly sepsané s uchazeči o půjčky od Haléského rustikálního ústavu úvěrního, v kterých tyto prohlašují, že přistupují k ústavu, že podrobují se podmínkám v statutu obsaženým a že ku pojištění žádaných půjček a všech závazků vedlejších až do určité výše dávají v zástavu své reality, předpokládajíce ve smyslu stanov téhož ústavu, že v dlužních úpisech později vyhotovených hypotéka též se poskytne.

¹⁴⁾ Zák. ze dne 10. července 1865 art. IV. lit. a) (ř. z. č. 55).

¹⁵⁾ Zák. ze dne 10. července 1865, Art. IV. lit. c) (ř. z. č. 55).

¹⁶⁾ Ustanovení tohoto odstavce (lit. c) mělo se vztahovati ku společnostem, které dle dřívějších ustanovení vydání akcií poplatek posud nezapřavily, pouze v té míře a tím omezením, že úhrnná suma poplatků těchto společností nesmí býti menší, než-li jaká vychází dle uvedeného ustanovení nynějšího ze splátek dotyčenými společnostmi na akcie vypsanych a vybraných. (Nař. m. f. ze dne 16. ledna 1866 art. III. — ř. z. č. 9.)

¹⁷⁾ Zák. ze dne 10. července 1865 art. IV. lit. c) (ř. z. č. 55).

hypotekárními pohledávkami podle statut nabytých, za což jim však má býti uložena povinnost, odváděti přímo poplatek za kvitanci z kapitálu a úroků obdrženyých od dlužníků hypotekárních.^{18) 19) 20)}

Za výhody tyto (ad 5) musí však býti žádáno, o kterýchž žádostech rozhoduje ministerium financí, ač že by v stanovách schválených obsaženo bylo již ustanovení, že poskytují se poplatkové výhody zákonem ze dne 10. července 1865 a nařízením ze dne 16. ledna 1866 naznačené; v kterých případech není více zapotřebí žádosti zvláštní.^{21) 22)}

d) Pro seelování hospodářských pozemků bylo povoleno zákonem ze dne 3. března 1868 (ř. z. č. 17) osvobození od poplatků:

¹⁸⁾ Zák. ze dne 10. července 1865 art. III. (ř. z. č. 55).

¹⁹⁾ Výhody zákona ze dne 10. července 1865 (ř. z. č. 55) měly míti dle art. V. platnost pouze do konce prosince r. 1865, kteréž omezení však bylo zákonem ze dne 14. prosince 1866 (ř. z. č. 161) zrušeno.

²⁰⁾ Jiným papírům, jaké ústavy takové vydávají, na př. hypotekárním listům rentovým (Hypothekarrentenscheine), jejichž účelem jest, realizovati osobní úvěr majitele nemovitosti (eskomptování), nelze osvobození od poplatku přiknouti již proto, že osvobození záslavních listů závislou bylo učiněno na placení poplatku z amít a úroků, což by zde nemělo místa. Tagler str. 44 a násled.

²¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 29. srpna 1887 č. 19.078. (Pril. p. Hal. č. 29, str. 96; p. Hor. Rak. č. 5, str. 19 z r. 1888; p. Mor. č. 7, str. 41 z r. 1888; p. Příh. č. 8, str. 102 z r. 1888; p. Čechy č. 101, str. 147 z r. 1888.)

²²⁾ Tytéž výhody byly vysloveny pro hypoteční banku království Českého, (Prohl. min. ze dne 26. prosince 1864 al. 2-4, ř. z. č. 99) pro hypoteční banku markrabství Moravského, (Rozh. m. f. ze dne 15. května 1876 č. 11.342. — Pril. p. Mor. č. 8, str. 34) a pro všeobecný rakouský úvěrní ústav pozemkový (allg. österr. Boden-Creditanstalt) ve Vídni. (Nař. min. ze dne 1. června 1864 odst. 1-3. — ř. z. č. 50.)

Úvěrnímu ústavu pro obchod a průmysl (Credít-Anstalt f. Handel u. Gewerbe) byly na základě § 64. schválených stanov prvotních zvláštní povoleny výhody. (V. nař. m. f. ze dne 6. listopadu 1855 ř. z. č. 186.) Pro poskytování těchto zvláštních výhod nejevila se později býti více potřeba, protože vzaly také za své 27. dubnem 1864, totiž dnem, kterým nabyl platnosti schválený nový statut v říšském zákonníku více neprohlášený. (Srov. rozh. m. f. ze dne 24. prosince 1869 č. 37.846. — Pril. p. Dol. Rak. č. 2, str. 3 z r. 1870; p. Štyr. č. 1, str. 2 z r. 1870; p. Kor. č. 2, str. 3 z r. 1870; p. Příh. č. 1, str. 2 z r. 1870; p. Slez. č. 1, str. 1 z r. 1870; p. Buk. č. 4, str. 20 z r. 1870.)

1. pro veškeré listiny, protokoly, podání a jejich přílohy, jichž ku provedení sečení jest potřeba; ²³⁾

2. pro právní jednání se seclováním pozemku souvisecí.

Podmínky poskytování těchto výhod poplatkových jsou:

α) Pozemky, o něž jde, musí býti věnovány účelům hospodářským.

β) Směnou pozemků musí býti docíleno jich sečení buďsi na jedné, buďsi na druhé straně a

γ) pozemky směněné musí býti stejné hodnoty aneb nesmí převyšovati hodnotu jednoho pozemku hodnotu pozemku druhého o 50%.

Mají-li směněné pozemky hodnotu stejnou, mají místa výhody sub 1. a 2. uvedené, kdežto při hodnotě nerovné má platiti pouze výhoda sub 1. vyslovená a procentový poplatek z právního jednání buďž vyměřen dle všeobecných pravidel podle rozdílu či diference hodnot pozemků obojích.

Že podmínky jsou splněny, možno doložiti mapou katastrální a když by tato nebyla po ruce, úradním vysvědčením (kolku prostým) představeného lé obce, v jejíž obvodu jsou pozemky, jež mají býti sečeny, aneb i jiným způsobem hodnověrným. Úradu

²³⁾ Zákon ze dne 6. února 1869 (č. z. č. 18) o dělení pozemků jest v úzkém spojení se zákonem ze dne 3. března 1868 (č. z. č. 17) jednajícím o výhodách poplatkových při seclování pozemků a lze zvláště výhody zákona poslednějšho vztahovati též k listinám, podáním a jejich přílohám, jakož i k rozlišeným vyhotovením soudního řízení zákonem ze dne 6. února 1869 (č. z. č. 18) stanoveného, jen když knihovní dělení společných nemovitostí a upravení s tím souvisejících práv užívání a spravování děje se za příčinou seclování usedlosti a když má místa poměr hodnot věcí směněných, jak naznačen jest v zákoně ze dne 3. března 1868 (č. z. č. 17). (Srv. rozh. m. f. ze dne 12. února a 17. března 1871 č. 39,218. — Pril. p. Čechy č. 5, str. 15; p. Mor. č. 3, str. 5; p. Hor. Rak. č. 5, str. 31; p. Štyr. č. 4, str. 9; p. Kor. č. 5, str. 9; p. Kraj. č. 3, str. 7; p. Prám. č. 5, str. 28; p. Tyr. č. 3, str. 5; p. Dol. Rak. č. 1, str. 1; p. Bukov. č. 6, str. 25. — (V. též: Zák. zem. p. Korut. ze dne 5. července 1885 § 96. — Pril. p. Kor. č. 23.)

Pod tímtož podmínkami má míti místa osvobození od poplatku pro vysvědčení, která se na základě § 6. zákona ze dne 6. února 1869 (č. z. č. 18) vydávají o tom, že nebyl podán odpor se strany vyzvaných věřitelů nemovitostí, která k cíli arondování má býti dělena, a pak pro nálezy vynesené o odporu položeném věřiteli nemovitosti dotyčné. (Rozh. min. řn. ze dne 3. června 1871 č. 10,555 a výn. řn. řed. zemsk. p. Čechy ze dne 11. června 1871 č. 21,457. Pril. p. Čechy č. 11, str. 22.)

poplatky vyměřujícímu bylo však ponecháno na vůli v jednotlivých případech skutečně secelení zjistiti vhodným způsobem (na místě samém neb znaleci). Byla-li by zjištěna nesprávnost udání a potvrzení, nese náklad se zjištěním spojený, kdo neprávne vydal vysvědčení, a poplatky a pokuty poplatkové pak strany, jichž se dotýče.²⁴⁾ ²⁵⁾

Poplatkové výhody zákona ze dne 3. března 1868 (ř. z. č. 17) pro secelování pozemků vyslovené mohou míti místa, i když by směna pozemků byla se stala dříve, než-li nabytí platnosti zákon uvedený, jen když jsou splněny podmínky stanovené. O osvobození právního jednání od poplatku v podobných případech nelze ovšem mluvíti, tak že se výhody mohou vztahovati pouze k poplatkům z listin, podání atd.²⁶⁾

Na základě zákona ze dne 7. června 1883 §§ 4. a 5. (ř. z. č. 92) o secelování hospodářských pozemků mají býti poplatku prosty veškeré právní listiny, protokoly, veškerá podání, prohlášení, veškeré spisy, přílohy, nálezy, smíry, směnné smlouvy, legalisace a osvědčení v řízení secelovacím provedeném ve smyslu téhož zákona, pokud se jich neužije jinak.

Dále mají býti převody majetku a nabytí práv na základě plánu secelovacího poplatku prosty do 15 let po

²⁴⁾ Žádosti (nekolikované) za povolení těchto výhod mají býti podány herním úřadům, v jejichž obvodu nalezají se pozemky směnné; rozhodnutí o nich přísluší okresním ředitelstvům finančním, z kterého lze se odvolati k zemskému úřadu finančnímu, který buď vyhoví straně aneb předloží spisy ministeriu financí ku konečnému rozhodnutí. Žádosti sluší doložiti též smlouvami uzavřenými, bez kterých o záležitostech definitivně rozhodnouti ani není lze. (Prováděcí nař. ze dne 7. března 1868. — ř. z. č. 18. — Nař. m. f. ze dne 31. března 1871 č. 4046. — Věst. m. f. č. 13, str. 47.)

²⁵⁾ Platnost zákona ze dne 3. března 1868 (ř. z. č. 17) prvotně na dobu do konce r. 1873 obmezená byla dále prodlužována zákony ze dne 11. dubna 1873 (ř. z. č. 58), ze dne 17. prosince 1879 (ř. z. č. 143), ze dne 8. listopadu 1885 (ř. z. č. 159), ze dne 6. června 1888 (ř. z. č. 80) a ze dne 26. prosince 1893 (ř. z. č. 208) až do konce r. 1899.

²⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 5. srpna 1868 č. 23.664. (Příl. p. Dol. Rak. č. 8, str. 19; p. Bukov. č. 33, str. 141); dle ze dne 13. července 1870 č. 18.184. (Příl. p. Hor. Rak. č. 11, str. 45; p. Styr. č. 3, str. 6 z r. 1871; p. Krnj. č. 12, str. 75.)

dni, kdy uvedený zákon ze dne 7. června 1883 (ř. z. č. 92) nabude platnosti čili počne působiti.²⁷⁾

Taktéž mají býti poplatku prosty převody práv neb povinnosti v knihách zanesených s jednoho směněného pozemku na jiný pozemek buďsi v základě písemně prohlášeného souhlasu buďsi v základě svolujícího výroku komise zemské neb ministeriální.²⁸⁾

Tyléž výhody jsou poskytnuty řízení v příčině očistování lesů od cizích zákliček (enklav) a v příčině zaozkrouhlení hranic lesních; — pak v příčině dělení společných pozemků a v příčině upravení společných práv užívacích a spravovacích k pozemkům nerozdělenými zůstalým.^{29) 30)}

e) Pro řízení o knihovním oddělování pozemků od tělesa knihovního věcnými právy stíženého pro veřejné silnice nebo veřejné cesty (pro jich založení, přeložení, rozšíření neb udržování), dále pro stavbu k vedení nebo hrazení vody ve veřejném zájmu podniknutou.

Osvobození vztahuje se k podáním a jejich přílohám, protokolům, nálezům, vyhotovením a úředním potvrzením.³¹⁾

f) Pro zřizování, doplňování, obnovování a přeměňování kněh pozemkových. Osvobození toto má se vztahovati k veškerým protokolům, vyhotovením, podáním a přílohám potud, pokud mají sloužiti pouze ku provedení jednání zákonem ze dne 25. července 1871 (ř. z. č. 96) upraveného, vylučujíc jednání cestě právní vyhrazená.^{32) 33)}

²⁷⁾ Dle § 45. uvedeného zák. ze dne 7. června 1883 má tento nabýti platnosti v jednotlivých zemích současně se zemským zákonem, jenž o té věci bude vydán.

²⁸⁾ Zák. ze dne 7. června 1883 §§ 4., 5., 6. a 45. (ř. z. č. 92).

²⁹⁾ Zák. ze dne 7. června 1883 § 5. (ř. z. č. 93); — Zák. ze dne 7. června 1883 § 13. (ř. z. č. 94).

³⁰⁾ Zákon ze dne 7. června 1883 (ř. z. č. 94) zruší platnost zákona ze dne 5. července 1853 (ř. z. č. 130), jak mile sám ku platnosti dojde (§ 15. téhož zákona).

³¹⁾ Zák. ze dne 11. května 1894 §§ 1. a 12. (ř. z. č. 126).

³²⁾ Zák. ze dne 25. července 1871 § 28. (ř. z. č. 96).

³³⁾ Dle nejv. rozl. ze dne 25. listopadu 1858 neměla míti místa ustanovení poplatkového zákona pro první vklady do nových kněh pozemkových obcí Korutanských a Kraňských. (Rozl. m. f. ze dne 1. prosince 1858 č. 47.128. — Příl. p. Štyr. c. 38, str. 173.)

Totéž má platnosti pro upravení knih horních.^{34) 35) 36)}

Jednání, jímž mají býti upraveny knihy pozemkové, po skončeném řízení upravovacím na základě uvedeného zákona ze dne 25. července 1871 (ř. z. č. 96), nepožívá více výhod naznačených. Když by však taková podání bez kolků byla podána, buďž v inlinátu, kterým vše se sděluje bernímu úřadu, tento soudem požádán, by nezapravený poplatek od strany vybral bez veškerého zvýšení.³⁷⁾

Při zřizování vložek železničních má býti podle zákona ze dne 19. května 1874 § 54. (ř. z. č. 70) jednání s tím spojené poplatku prosto; pročež má se dostati osvobození od poplatku veškerým protokolům, vyhotovením, podáním a přílohám, pokud se jich užije k účelu naznačenému. Vklad práva zástavního má býti poplatku prost i tehda, když dříve než-li uvedený zákon nabyl platnosti, bylo by dáno listinou ujištění, že nemovitosti podniku železničního mají býti zavázány. Taktéž má osvobození míti místa, když na základě nařízení soudu ex offio vynesenuého přenáší se pozemky železniční do jiných knih veřejných a když za tou příčinou váz noucí na nich břemena sebou byla převedena, nemá-li býti sebou zanesena jiná změna v osobě oprávněného.

g) Pro podniky zřízené pro zvelebování zemědělství stavbami vodními (družstva vodní), jímž byly dány podpory ze státního fondu melioračního, bylo vysloveno osvobození od kolků a poplatků z podání, z úředních

³⁴⁾ Zák. ze dne 25. července 1871 § 29. (ř. z. č. 96).

³⁵⁾ Podobná ustanovení byla zvlášť vyslovena pro Tyrolsko zákonem ze dne 27. března 1869 § 4. (ř. z. č. 42) a pro Dalmatsko zákonem ze dne 20. března 1872 § 15. (ř. z. č. 79).

³⁶⁾ Totéž osvobození bylo zvlášť vysloveno pro úřední jednání, pak pro protokoly, spisy, přílohy a vyhotovení s ním souvisící, kterým na základě art. V. ets. patentu ze dne 23. května 1864 (ř. z. č. 146) vylučují se podniky tam naznačené z knihy horní a kterým se docíliti má knihovní oprava při vkladech dvojnásobných, jednak v knize horní a jednak v knize gruntovní. (Zák. ze dne 18. března 1872 § 1. ř. z. č. 32.)

³⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 18. listopadu 1887 č. 32.772. (Pril. p. Kruj. č. 22, str. 135; p. Čechy č. 6, str. 27 z r. 1888); ze dne 24. října 1888 č. 35.896. (Pril. p. Čechy č. 110, str. 152); a ze dne 15. prosince 1891 č. 44.252. (Pril. p. Čechy č. 2, str. 1 z r. 1892; p. Mor. č. 11, str. 45 z r. 1892; p. Mor. Rak. č. 10, str. 78 z r. 1893.)

jednání, ze smluv, jichž třeba, aby ve skutek byly uvedeny; z jiných listin k opatření potřebných peněz sloužících; z listin, jimiž se v přehledu chovají a stvrzují zaplacené příspěvky družstevníků a platy družstvem vykonané; dále z úředních jednání, aby vymoženy byly příspěvky družstevníků, jakož i z právních jednání a z listin o potřebném snad zakupování pozemků.

Opatří-li se peníze k těmto podnikům potřebné vydáním dílčích úpisů dlužních, může vláda osvoboditi úroky z těchto půjček od kolků kuponových.

Jest-li že země, obce neb družstva vodní podniknou meliorace, neobdržeвши podpory z fondu melioračního, může vláda též sprostiti je kolků a poplatků, jak právě uvedeno.^{38) 39)}

b) Pro konverlování pohledávek (půjček či dluhů) hypotečních:

³⁸⁾ Zák. ze dne 30. června 1884 § 11. (ř. z. č. 116).

³⁹⁾ „Podniknutím“ zoveme veškeré činy a veškerá jednání, která předsevzou (stavbu podnikají) osoby v § 4. zmíněného zák. ze dne 30. června 1884 (ř. z. č. 116) uvedené k tomu cíli, by provedly a uskutečnily obmyslené stavby vodní.

Na základě tohoto zák. bylo již celé řadě podnikatelstev vysloveno osvobození od kolků a poplatků.

Osvobození zde vyslovené není snad pouze osobní, nýbrž věčné, protože se vztahuje ku veškerým spisům (podáním, listinám), které pochází od osob určených neb od státních neb zemských orgánů jim představených, necht pak vydají se spisy ty jednostranně neb s jinými osobami ku provedení staveb příslušných; dále ku veškerým právním jednáním a listinám o nich sdělaným, která uzavírají osoby v § 4. uvedené mezi sebou, se správou státní, se zemí neb i s osobami jinými, pokud vydávají se listiny ty a uzavírají se právní jednání bez prostředně za přelínou provedení práce, zaopatření potřebných peněz neb zakoupení pozemků.

Na protě tomu nemůže osvobození to vztahováno býti k listinám, které vydány jsou pouze osobami třetími samostatně aneb i ve spojení s jinými osobami třetími. Proto dle všeobecných pravidel poplatkového zákona bude musiti býti naloženo s nabídkami (ofertami), s kvitancemi těch, což práce obdrželi, se smlouvami, jaké tyto podnikatelé uzavírají se svými zřizenci a dalšími příjemci prací, s jistinnými listinami osob těchto, s obdržecími potvrzeními (kvitancemi) dodavatelů na částky za dodané materialie (dřevo, kámen a pod.), s kvitancemi živnostníků na obdržené částky za práce dodané, s kvitancemi na služné inženýrů a ustanovených zřizenců vůbec atd. (Rozh. m. f. ze dne 20. května 1890 č. 2671. — Příl. p. Dol. Ruk. č. 2, str. 3; p. Hal. č. 12, str. 40.)

1. když hypoteční ústavy úvěrné, spořitelny, pak fondy a ústavy pod veřejnou správou postavené nebo k veřejnému kladení účtů zavázané konvertují pohledávky ze zá půjček hypotečních;⁴⁰⁾

2. když konvertují se takové pohledávky, v menší míře úroků zúročné, tak že míra úroků z těch kterých pohledávek trvale se sníží nejméně o $\frac{1}{4}\%$, aniž by se zvýšil kapitál a poplatky vedlejší, které se mají zapravovati kromě úroku;⁴¹⁾

3. když z obsahu dlužní aneb z výmazné listiny jde na jevo, že půjčky nové bylo upotřebeno k uhrazení pohledávky starší, a

4. když lhůta ku splacení půjčky není ustanovena níže 6 let, což však nelyká se výpovědi řádně vyhrazené stanovami spořitelen, hypotekárních ústavů, záložen atd.

Pak-li by však o zmíněné vyhrazení výpovědi nebylo postaráno ve stanovách a platných nařízeních toho kterého ústavu aneb bylo-li oproti těmto nařízením a stanovám ujednáno, nelze míti vyslovenou výjimku za splněnou. Vyhrazení výpovědi pro případ nedodržení umluvených splátek, jakož i započeti se splátkami během šesti let nemá na povolování výhod poplatkových žádného vlivu.^{42) 43) 44)}

⁴⁰⁾ Za právnícké osoby zákonem zde míněné sluší míti dle nař. ze dne 2. října 1868 (ř. z. č. 135) a zák. ze dne 26. března 1869 (ř. z. č. 36) též úvěrní spolky a záložny, ku poskytování půjček hypotekárních oprávněné, pak právnícké osoby, které mají své sídlo v zemích Uherských a taktéž ústavy cizozemské, pokud v zemích zdejších připuštěny jsou ku provozování obchodů.

⁴¹⁾ Při posuzování otázky, zda-li při konvertování dluhů hypotekárních snížen byl trvale úrok, rozhoduje poměr míry úrokové půjčky nové k míře úrokové půjčky co konvertována býti má, jaká ve veřejné knize jest vložena, a nikoliv k jiné snad míře úrokové, dle které ve skutečnosti bylo placeno. (Srov. rozh. spr. s. ze dne 19. prosince 1893 č. 4357. Budw. XVII. 7600.)

⁴²⁾ Zákonem ze dne 9. března 1889 § 2., odst. 3. (ř. z. č. 30) bylo poskytování výhod při konverzi dluhů peněžních závislým učiněno na další podmínce, že totiž zástavní právo nemá býti rozšířeno na jiné hypotéky, a že z dlužního listu a z listiny výmazné bylo zjevno, že půjčky nové bylo upotřebeno k uhrazení pohledávky starší.

Tyto dřívější podmínky byly zákonem ze dne 26. prosince 1893 (ř. z. č. 209) odstraněny.

Proto, že splatiti lze novou půjčku na základě oběma stranám — tedy také dlužníkovi — příslušícího práva k výpovědi již po uplynutí jednoho pololetí, nemají býti odprány výhody zákonem ze dne 9. března 1889 vyslovené. (Srov.

Zde má býti prominut:

a) poplatek škálový z dlužných a postupných listin za přičinou konvertování sdělaných až do stálého poplatku 50 kr. z každého archu, ač nečiní-li poplatek dle šk. II. méně;

b) poplatek procentový, který se platí za přičinou vložení podobných listin do kněh, a

c) poplatek škálový z kvitancí, které se z této přičiny vydávají na pohledávky, jež se mají konvertovati až do stálého poplatku 50 kr. z každého archu, ač nečiní-li poplatek dle škály II. méně, avšak pouze potud, pokud suma, která se má vymazati, nečiní více, než-li suma, ježto se má nově vložit.

Když suma konvertovaného dluhu, která dle výmazného prohlášení má býti vymazána, jest větší, než-li nová půjčka, nebo přesahuje-li nová půjčka konvertovaný dluh, tedy při prvním archu výmazného prohlášení nebo dlužní listiny budíž mimo stálý poplatek (50 kr.) dále zapraven z přebytku poplatků dle šk. II.

Za zápis nové půjčky do kněh veřejných budíž placen poplatek $\frac{1}{2}\%$ mimo 25% přírůzku z přebytku, jestli-že úhrná suma půjčky převyšuje 100 zl.

rozh. m. f. ze dne 17. května 1889 č. 17.317. — Příl. p. Buk. č. 4, str. 22; p. Hor. Rak. č. 9, str. 31 z r. 1891; dlo ze dne 19. června 1892 č. 22.116. — Příl. p. Mor. č. 22, str. 90; p. Hal. č. 15, str. 117 z r. 1893. — Srov. též: nál. spr. soudu ze dne 3. dubna 1894 č. 1343. Budw. XVII. 7813.)

43) Dluhy (peněžní dluhy, hypotekární dluhy) rozmačti jest nejen dluhy z půjčky, nýbrž i z uvěřených zbytků trhových cen, z rozdělení se o dědictví a z odkazů pocházejel.

Dluhům hypotekárním za rovné se pokládají dluhy, pro uěž proto, že tu není veřejných kněh, zástavní právo k nemovitosti bylo nabyto zájemmím poplsem.

44) Výhod pozbývá se úmluvami, jimiž při jednání úlovy poživajícím úroková míra se zvyšuje neb doba půjčky se snižuje na čas kratší šestí let.

Strany, co uzavírají takovouto úmluvu dle všeobecných pravidel popl. zák. poplatku podrobenou, zapravtež bezprostředně prominuté popl. škálové a procentové.

Strany tyto jsou povinny finančnímu úřadu ku vyměření těchto poplatků příslušnému do 8 dnů po uzavření smlouvy oznámili změnéné podmínky půjčky.

Nedostají-li se této oznamovací povinnosti, budče bez zavedení trestního řízení na základě nálezu přestupek zjišťujícího od osob ku zapravení poplatku zavázaných vybrány škálové poplatky trojnásobnou, a poplatek za vklad dvojnásobnou částkou.

Výhody naznačené mají platnosti obdobně také pro konverse postupem dosavadních hypotekárních dluhů právnickým osobám v odst. 1. řečeným, jsou-li splněny podmínky v odst. 2. a 3. uvedené.

Za výhody ty mají fondy a ústavy, potažité dlužníci hypoteční žádali a náležitě průkazy předložili nejdéle ve 30 dnech od sdělení těch kterých listin.

Žádosti tyto buďtež podány k řídicím úřadům finančním I. stolice (okresním ředitelstvím finančním, úřadům pro vyměřování poplatků) přímo neb prostředkem berního úřadu toho okresu, v kterém leží nemovitost za hypotéku daná a když je hypotéka společná a nerozdílná, tedy toho okresu, v kterém jest hlavní vkladba.⁴⁵⁾

Výtahy z knih pozemkových a prepisy listin jediné za příčinou tohoto průkazu předložené jsou též pod výminkou sprostěny kolku.⁴⁶⁾

⁴⁵⁾ Při konverzi, při které nepřevyšuje suma 2000 zl. bez vedlejších závazků, může býti zažádáno též ústně, a o žádostech takých buďtež sepsán protokol. V těchto případech buďtež pak z pravidla z úřední povinnosti konána vyšetřování o tom, zda-li ta jsou zákonné podmínky pro úlevy poplatkové. Ano úřadům finančním, jichž se dotýče, bylo nařízeno, v podobných nepatrnějších případech konverse předsevzít úřední výkony z povinnosti úřední i když by stranami za to zvlášť nebylo žádáno, provésti tedy ex officio z pravidla potřební šetření o tom — zda-li dány jsou zákonné podmínky pro výhody poplatkové, a pouze v případech bezvýminné nutné mají býti strany povinny, opatřit doklady potřebné.

⁴⁶⁾ V příčině těchto úlev poplatkových přísluší rozhodovati v první stolici okresním ředitelstvím finančním a úřadům pro vyměřování poplatků, z kterého rozhodnutí lze se odvolati k zemskému úřadu finančnímu co druhé stolici, která buď vyhoví straně, neb předloží spisy ministeriu financí ku konečnému rozhodnutí. Ministeriu financí jest též zústaveno rozhodovati v příčině úlev poplatkových při konvertování, kterým se zvýší kapitál o více než o 5%₀ pohledávky, která se má konvertovati.

Při podání žádostí za knihovní provedení konverse buďtež rubrikou stvrzovací aneb úředním potvrzením k původní listině připojeným prokázáno, že žádost za výhody poplatkové byla již u finančního úřadu podána.

Podání za úlevy tyto, jakož i rekursy proti vyřízení těchto podání jsou též od poplatku osvobozeny.

Co zřejmé za výhodu čili za odchylku od pravidla nebylo uvedeno, k tomu též nelze přihlížeti. Proto nepožívají žádně úlevy žádosti při soudcích podané vůbec a žádosti tabulární zvlášť, a proto dlužno zapraviti poplatek dle obecných nařízení z toho, ož konvertovaná pohledávka se zvýší, jak za listinu, tak i za

Výhody naznačené mají míti i tehda místa, když jedna neb více z položek konverlovaných byly úrokovány touž mírou, jak dluh nový. Ovšem výhody lze pak přirknouti pouze položkám, při kterých se jeví podmínky uvedeného zákona splněny.⁴⁷⁾

Nekonvertuje-li se jednoduchým snížením míry úrokové neb cestou cese, nelze upustiti od podmínky, že pohledávka konvertovaná léž knihovně byla vymazána a že tak se stalo, budiž do 30 dnů dodatečně prokázáno, jinak budlež povolené výhody (zákona ze dne 11. června 1881) odvolány.⁴⁸⁾

Podobně byly zvláštní poplatkové výhody vysloveny pro konversi prioritních obligací železničních pokud nebyly splatnými, a sice osvobození od poplatku pro nové obligace, pro listiny v příčině konverse sdělaných a zvláště pro eventuelní listiny narovnáci a zástavu pořizovací a pak pro knihovní vklady ve směru tom vymožené.

Převyšovala-li by suma kapitálu obligací nově vydaných sumu kapitálu obligací splacených, mají se uvedené výhody vztahovati pouze k části nově vydaných obligací, jež byly určeny k výměně neb ku zaplacení obligací starých.⁴⁹⁾

ž) Pro železnice místní (lokální) byly vysloveny výhody a mají býti poplatku prosty: veškeré smlouvy, vklad atd. — (Zák. ze dne 11. června 1881 a nař. mín. fn. a práv ze dne 22. června 1881, ř. z. č. 59 a 61.)

Z těchto důvodů musí se též zapraviti poplatek z těch kterých právních jednání, v listině mimo dlužní upsání neb postup obsažených.

Platnost ustanovení těchto původně na dobu až do konce r. 1885 vyslovená byla zákonem ze dne 2. března 1886 (ř. z. č. 36) a ze dne 26. prosince 1893 (ř. z. č. 209) prodloužena až do konce roku 1888 resp. 1899. — V. též: rozh. m. f. ze dne 2. ledna 1894 č. 53.403. (Přil. k věst. m. f. č. 1, str. 2; přil. p. Slez. č. 3, str. 5; p. Hal. č. 6, str. 67.) — V. Dr. Preissler: Nový zákon o úlevě poplatku při konverzi pohledávek hypotekárních. (Právník XX., str. 433 a násled.)

⁴⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 23. února 1883 č. 1143. (Přil. p. Dol. Rak. č. 3, str. 6; p. Hor. Rak. č. 6, str. 20; p. Kor. č. 14, str. 106; p. Kraj. č. 9, str. 20; p. Mor. č. 3, str. 11.)

⁴⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 22. března 1883 č. 9519. (Přil. p. Hor. Rak. č. 6, str. 18; p. Kor. č. 7, str. 68; p. Kraj. č. 9, str. 21; p. Přim. č. 6, str. 30.)

⁴⁹⁾ Zák. ze dne 25. května 1883 §§ 1.—3. (ř. z. č. 81). Platnost tohoto zákona prvotně do konce r. 1885 vyslovená byla prodloužena zákony ze dne 8. listopadu 1885 (ř. z. č. 160), ze dne 6. ledna 1888 (ř. z. č. 79) a ze dne 26. prosince 1892 (ř. z. č. 207) až do konce r. 1899.

knihovní vklady, podání a jiné listiny, kterými pod výminkou — totiž v případě uskutečnění projektované stavby železnice lokální — přislíbují se postoupení pozemků, propůjčení práv věcných, opatření hmot stavebních neb dopravních, placení hotovými aneb jakékoliv jiné příspěvky.

V případě udělení koncese pro stavbu železnice lokální mohou býti vládou poskytnuty následující výhody poplatkové:

1. Osvobození od poplatků pro veškeré smlouvy, vklady knihovní, podání a jiné listiny vydané za příčinou opatření kapitálu a zjištění jeho úrokování a za příčinou provozování až do zahájení dopravy a pak pro listiny sdělané za příčinou nabytí pozemků, za příčinou stavby a vypravení železnice až do konce prvního roku dopravy.

2. Osvobození od poplatků pro první vydání akcií a prioritních obligací včetně listy prozatímné, pro knihovní vtělení obligací prioritních a pro vykupování pozemků, a

3. osvobození od poplatků a tax za udělení koncese, za vyhotovni listiny koncesní a za kupony *po dobu 30 let.*⁵⁰⁾ ⁵¹⁾ ⁵²⁾

⁵⁰⁾ Zák. ze dne 25. května 1880 art. VII. a VIII. (č. z. č. 56).

⁵¹⁾ Ustanovení tohoto zákona měla míti platnost pouze do konce r. 1882, platnost jejich byla však prodlužována zák. ze dne 26. prosince 1882 (č. z. č. 180), zák. ze dne 28. prosince 1884 (č. z. č. 203), zák. ze dne 29. června 1886 (č. z. č. 104) až do konce roku 1886. Zákonem ze dne 17. června 1887 art. IV. a V. (č. z. č. 74) byla totiž ustanovení pojata mezi ustanovení „o zakládání a o provozování drah lokálních“ bez omezení doby časové.

Podobné výhody poplatkové mohly na základě zák. ze dne 20. května 1869 (č. z. č. 82) povolovány býti novým železnicím, v příčině kterých nedává stát ani garancie, aniž zjednává poklad státní část kapitálu.

Na základě těchto zákonů byly také celé řadě drah lokálních i jiných povolony naznačené výhody poplatkové ano i před vydáním zákonů zmíněných bývaly povolovány při stavběch železnic brzy větší brzy menší výhody poplatkové, jejichž objem povždy vyznačen jest v koncesních listinách těm kterým podnikatelství železničním v každém jednotlivém případě zvlášť vydávaných a též v říšském zákoníku prohlášených.

⁵²⁾ Dle zásady, že každou výjimku dlužno přesně vykládati, nebude lze zde dovolávati se osvobození od poplatku pro soudní podání, kterým se žádá

b) Pro jednání v příčině zakoupení garantovaných železnic státem, kde mají poživati osvobození od poplatku veškerá podání, vyhotovení, veškeré vklady, smlouvy a jiné listiny ve směru tom sběhlé.⁵³⁾

l) Pro spolky, které lze míti za společenstva výdělková a hospodářská ve smyslu zákona ze dne 9. dubna 1873 (ř. z. č. 70), pak pro samostatná, do rejstříku nezapsaná, avšak na základě svépomoci spočívající společenstva, pro záložny zřízené z fondů kontribučních a peněz berních, pro záložny obecné a konečně pro spolky a společenstevné jednoty zakládající se na zásadě vzájemnosti, které sobě obraly za úlohu, zabezpečovati a poskytovati dělníkům, pomocníkům a učenníkům peněžité podpory v případě onemocnění, pense v případě invalidity a stáří a pak pense pro jejich vdovy a sirotky (dělnické pokladny nemocenské a invalidní, spolky penzijní, spolky pohřební, podporovací a pod.),⁵⁴⁾ — poskytují se výhody následující:

1. Knihy a zápisky o právních poměrech společenstev k jejich členům jsou poplatku prosty.⁵⁵⁾

2. Poplatek ze smlouvy společenské má býti placen dle škály I. a dle sumy povšechných vkladů podle statutu od členů společenstva neb spolku každým půl rokem (od 1. ledna do 30. června a od 1. července do 31. prosince) učiněných bez ohledu na ustanovení o hodnotě opěťovaného se konání.

Obdržeci potvrzení společenstva na tyto vklady nemají vůbec poplatku býti podrobeny.

3. Při splátkách kapitálu na vklady společenstevníků platiž společenstvo poplatek pouze dle sumy povšechných splátek, každým půl rokem se udályn. (v. §§ 34., 35.)⁵⁶⁾

za náhradu škody stavbou dráhy způsobené při pozemcích pro dráhu nevyvlastněných. (Srov. rozh. spr. soudu ze dne 24. února 1885 č. 513. — Budw. IX. 2424.)

⁵³⁾ Zák. ze 14. prosince 1877 § 6., al. 2. (ř. z. č. 112).

⁵⁴⁾ Zák. ze dne 21. května 1873 (ř. z. č. 87); zák. ze dne 27. prosince 1880 (ř. z. č. 1 z r. 1881); zák. ze dne 15. dubna 1885 (ř. z. č. 51).

⁵⁵⁾ Zák. ze dne 21. května 1873 §§ 2., 8. (ř. z. č. 87).

⁵⁶⁾ § 3. tamtéž. Převade-li se na společenstvo smlouvou společenskou nemožnost, budsi právo vlastnické k ní, aneb pouze právo požívání neb užívání věci takové, budíž z převodu takého vyměřován poplatek dle pravidel všeobecných.

4. Při spolcích a pokladnách pomocných jsou od poplatku osvobozena podání, kterými se předkládají politickým úřadům stanovy a společenstevní smlouvy těchto spolků a pokladen, pak účetní závěrky a bilance, jakož i přílohy těchto spisů a takéž vklady a opětní se plnění se strany členů, jakož i společenstevná plnění oproti členům, pokud se neúčinkuje pro zisk podnikatelů.⁶⁷⁾

Naproti tomu jsou spolky jmenované povinny platit poplatky:

Ze spisů, jimiž se žádá za nějaký zápis do rejstříku společenského, a sice a) má-li se o tom spise nějaké veřejné vyhlášení učiniti, 1 zl.; b) když ne 36 kr.⁶⁸⁾

Zvláštní výhody poskytnuté tak zvaným záložním Raiffeisenovým v. § 35.

m) Při pokladnách pro pojišťování dělníků pro případ úrazu, a pak pro případ onemocnění (při úrazových, při závodních, stavebních, společenských, spolkových pokladnách nemocenských a pokladnách bratrských) jsou poplatků a kolků prosta veškerá jednání a veškeré listiny, jichž třeba jest ku založení a vypořádání právních poměrů mezi pokladnami nemocenskými a pojištěnci, pak oznámení, výkazy a ostatní podání i s přílohami, jež zaměstnatelé neb pokladny dle zákona ze dne 30. března 1888 (ř. z. č. 33) podávají jsou povinny.⁶⁹⁾

Výhody tyto mají se též vztahovati:

1. K podáním a protokolům, v kterých na základě zmíněného § 4. zákona ze dne 30. března 1888 žádají jednotlivé osoby při politických úřadech za sprostění povinnosti pojišťovací.⁶⁹⁾

⁶⁷⁾ Zák. ze dne 21. května 1873 § 3., al. 2., § 7. (ř. z. č. 87) a pozn. k E) pol. saz. ^{40/87}.

⁶⁸⁾ Zák. ze dne 21. května 1873 § 6. (ř. z. č. 87).

⁶⁹⁾ Zák. ze dne 28. prosince 1887 § 56. (ř. z. č. 1 z r. 1888), pak zák. ze dne 30. března 1888 § 75. (ř. z. č. 33). Srov. též: rozh. m. f. ze dne 9. června 1892 č. 12.454. (Příl. p. Hor. Rak. č. 3, str. 29 z r. 1894.)

⁶⁹⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 26. října 1889 č. 37.072. (Příl. p. Kraj. č. 18, str. 69; p. Příh. č. 12, str. 107; p. Čechy č. 6, str. 3 z r. 1890; p. Hor. Rak. č. 9, str. 34 z r. 1891.)

2. Ku smlouvám pojišťovacím mezi zaměstnavateli a dělníky.⁶¹⁾

3. K listům úmrtním, které se vydávají za účelem vybrání pohřebního pro zeměděleho člena z pokladny nemocenské.⁶²⁾

Výhody ty nemohou se však ve smyslu zák. vztahovati k účtům, saldování, přijímacím potvrzením a jakýmkoliv doklady kasovním, které docházejí pokladnám nemocenským od osob, které nelze čítati mezi pojištěnce.⁶³⁾

Podpůrné spolky a pokladny, které sobě vedle pojišťování obraly ještě jiné účely společenstevské, mají pak platiti ze vkladů k pojišťování se nevztahujícím, jakož i z dotyčených podílů v zisku a ze splacených kapitálů poplatků podobně jak společenstva pro napomáhání živnosti a hospodářství.⁶⁴⁾

n) Pro výmazy nepatrných pohledávek knihovních má býti poskytnuto osvobození od poplatků: Podáním za jejich výmaz v knihách veřejných, neb za zavedení řízení amortisačního, přivolení k výmazu a ověření podpisů na něm, necht' přivolení takové obsahuje sebou kvitančí, neb potvrzení výkonu, pak protokolům, vyhotovením a úřednímu jednání se zmíněným řízením o výmaz souvisejícím; dále i sporům v příčině výmazů takových pohledávek zavedeným, veškerým spisům (podáním, protokolům, spisům sporným, prepisům jednoduchým a vidímaným) ke sporu tomu potřebným a konečně i dotyčenému nálezu soudnímu.

Za nepatrnou pohledávku platí pohledávka nepřevyšující 100 zl., pak práva na nějaký jednotný výkon naturální, na př. opatření dobytka, neb nábytku či nářadí, vystrojení svatby neb

⁶¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 2. září 1890 čís. 31.539. (Pril. p. Hor. Rak. č. 5, str. 18; p. Hal. č. 12, str. 56.)

⁶²⁾ Rozh. m. f. ze dne 24. dubna 1890 č. 5384. (Pril. p. Hor. Rak. č. 5, str. 19.)

⁶³⁾ Rozh. m. f. ze dne 20. srpna 1891 č. 22.458. (Pril. p. Hor. Rak. č. 14, str. 54; p. Mor. č. 13, str. 51 z r. 1892.) — Srov. též: rozh. m. f. ze dne 9. června 1892 č. 12.454. (Pril. p. Štyr. čís. 5, str. 12; p. Přim. č. 7, str. 63; p. Hal. č. 8, str. 28 z r. 1892; p. Tyr. č. 2, str. 13 z r. 1893; p. Hal. č. 15, str. 109 z r. 1893.)

⁶⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 3. května 1885 č. 13.585. (Pril. p. Hor. Rak. č. 12, str. 60; p. Štyr. č. 3, str. 8; p. Kor. č. 8, str. 50; p. Kraj. čís. 9, str. 33; p. Čechy č. 11, str. 55; p. Mor. č. 4, str. 12; p. Slez. č. 3, str. 7; p. Hal. č. 20, str. 81.)

pohřbu a pod., nikoliv však opětuující se dávky neb služebností, jako výměnek, služebnost bytu, právo užívání a pod.⁶⁵⁾

Výhody tyto vztahují se pouze k výmazům vkladů před 1. červencem 1875 učiněných.⁶⁶⁾

o) Pro odevzdání farních ústavů chudinských do správy obecní, kde se má dostati osvobození od poplatků právním listinám, úředním vyhotovením, podáním a knihovním vkladům k těmž konci potřebným.⁶⁷⁾

p) Pro vyměřování taxy vojenské jsou poplatku prosta nutná zde vyhledávání, pak podání a odvolání, jakož i doklady k tomu potřebné.⁶⁸⁾

q) Pro podání, protokoly, přílohy a rubriky, pokud vztahují se pouze ku provedení knihovního pořádku, když takové bylo uloženo straně podle § 3. zákona ze dne 23. května 1883 (ř. z. č. 82), pokud neobsahují sebou žádost strany, aby povolen byl nějaký zápis do knih veřejných.⁶⁹⁾ 70)

Veškerá podání dle zákona ze dne 23. května 1883 (ř. z. č. 83) učiněná o nastalých změnách v držbě pozemkové (§ 16. téh. zak.), jakož i spisy úředníkem měrickým k tomu konci sepsané, by změny ty byly vy-

⁶⁵⁾ Zda-li bylo jedním podáním neb jedním protokolem podání zastupujícím žádáno za výmaz více pohledávek, z nichž žádná nepřevyšuje 100 zl., není nijak na závadu, i když by suma jich 100 zl. převyšovala. (Srv. rozh. m. f. ze dne 24. prosince 1877 č. 27.531. — Příl. p. Mor. Rak. č. 2, str. 10 z r. 1878; p. Slez. č. 1, str. 1 z r. 1878.)

⁶⁶⁾ Zák. ze dne 31. března 1875 (ř. z. č. 52). — Nař. m. f. ze dne 8. prosince 1875 č. 32.753. (Věst. m. f. č. 33, str. 198.)

Platnost uvedeného zákona byla prvotně omezena na dobu od 1. července 1875 do konce r. 1878; byla však zákony ze dne 29. prosince 1878 (ř. z. čis. 149); ze dne 11. dubna 1882 (ř. z. čis. 40); ze dne 21. února 1886 (ř. z. č. 21); ze dne 6. července 1888 (ř. z. č. 115) až do konce r. 1890 a zákonem ze dne 28. prosince 1890 (ř. z. č. 234) bez omezení doby určitě prodloužena.

⁶⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 16. března 1870 (ř. z. č. 29).

⁶⁸⁾ Zák. ze dne 13. června 1880 § 12. (ř. z. č. 70).

⁶⁹⁾ Zák. ze dne 23. května 1883 § 3., al. 4. (ř. z. č. 82).

⁷⁰⁾ Osvobození toto má se vztahovati též k žádostem za prodloužení lhůty pro provedení knihovního pořádku položené. (Rozh. m. f. ze dne 30. ledna 1892 č. 47.057. — Příl. p. Mor. Rak. č. 8, str. 37 z r. 1892; p. Mor. č. 8, str. 33. — Srv. též: rozh. m. f. ze dne 30. června 1892 č. 15.626. Příl. p. Mor. Rak. č. 12, str. 57; p. Příl. č. 4, str. 37; p. Mor. č. 21, str. 85; p. Hal. č. 15, str. 107 z r. 1893.)

šetřený, pak rekursy na výsledky měření, na výpočty výnosu a na předepsání daně, když tak se dělo pro udržení evidence katastru daně pozemkové.⁷¹⁾

r) Pro podání, listiny a jednání v příčině zamezení rozšiřování se mšice révové (*Phylloxera vastatrix*);⁷²⁾ jakož i pro podání, právní listiny a pro zápisy do knih pozemkových, týkající se udělených záloh poskytnutých majitelům vinic mšicí révovou postížených.⁷³⁾ Dále bylo zákonem ze dne 16. června 1894 § 1. (ř. z. č. 127) vysloveno, že vláda může k tomu svoliti, by z dlužních úpisů a vymazných listin vydaných za příčinou půjček neb podpor poskytnutých okresy, obcemi, sporelními, ústavy i jinými právníckými osobami k opětnému zřízení vinic mšicí révovou zničených, placen byl pouze poplatek 50 kr. z archu, nevychází-li dle škály II. poplatek menší, a by však z ostatních k tomu vztahujících se právních listin, podání a knihovněch zápisů nebyl vybirán poplatek nižší.⁷⁴⁾

s) Pro podání, přílohy, přepisy rubrik, pak protokoly při řízení ve sporech o škody honbou neb zvěři způsobených, když podle §§ 45. a 46. honebního zákona pro Čechy ze dne 1. června 1866 rozřešuje je soud smírčí, ač neobsahují-li právní listiny neb vysvědčení.⁷⁵⁾

t) Pro veškerá podání, jednání, veškeré listiny a převody majetku při rozdělení obecných pozemků podle Dalmatského zákona zemského ze dne 27. května 1876, vyjma řízení soudní v posledním odstavci § 3. téhož zákona uvedené.⁷⁶⁾

⁷¹⁾ Zák. ze dne 23. května 1883 § 56. (ř. z. č. 83).

⁷²⁾ Zák. ze dne 3. dubna 1875 § 20. (ř. z. č. 61).

⁷³⁾ Zák. ze dne 3. října 1891 al. III. (ř. z. č. 150). Nař. min. orby ze dne 10. listopadu 1891 § 1. (ř. z. č. 158).

⁷⁴⁾ Zák. ze dne 16. června 1894 § 1. (ř. z. č. 127).

⁷⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 22. června 1868 č. 18.984. (Pril. p. Čechy č. 12, str. 43.)

⁷⁶⁾ Zák. ze dne 27. května 1876 § 6. (ř. z. č. 115).

Platnost tohoto zákona byla sice omezena na dobu 10 let ode dne jeho platnosti; zákonem ze dne 12. března 1892 (ř. z. č. 52) byla však prodloužena až do 1. ledna 1902.

u) Pro korespondenci úvěrních záložních spolků v zákoně ze dne 1. června 1889 (ř. z. č. 91) blíže naznačených s veřejnými úřady, vyjmouc řízení soudní.⁷⁰⁾ 77)

v) Při příležitostech zvláště slavnostních a za jejich příčinou bylo poskytnuto osvobození od poplatku z listin, převodů, jmění, vkladů atd. Tak bylo vysloveno osvobození od poplatků pro nadání zřízená k účelům vyučovací, humanitním neb dobročinným a to při příležitosti jubilea vládaření Jeho Veličenstva a při příležitosti sňatku J. V. arcivévodkyně Gisely;⁷⁸⁾ dále při příležitosti pětadvacátého výročního dne sňatku Jeho Veličenstva;⁷⁹⁾ pak při příležitosti sňatku J. císa. Vys. korunního prince Rudolfa a při příležitosti pobytu Jeho Veličenstva v Haliči, při které bylo k účelům naznačeným zřízeno nadání Drem. Josefem Casimírem a Mykolášem Aywasem;⁸⁰⁾ při příležitosti narození arcivévodkyně Alžběty;⁸¹⁾ při příležitosti slavnosti 40letého panování Jeho Veličenstva;⁸²⁾ a při příležitosti sňatku J. V. arcivévodkyně Marie Valerie.⁸³⁾

Podobně byly tytéž výhody k týmž účelům poskytnuty při příležitostech zvláště truchlivých, jako při příležitosti požáru okružního divadla ve Vídni dne 8. prosince 1881.⁸⁴⁾

x) Pro cenné papíry, a sice:

1. Pro úvěrní papíry (listy zatímné, dílčí úpisy dlužní), jakož i kupony, vydané:

a) Obci Vídeňskou při povolené jí zemským zákonem ze dne 18. ledna 1867 (z. z. č. 10) půjčce 25 mil. zl.;⁸⁵⁾ a při

⁷⁰⁾ Zák. ze dne 1. června 1889 § 4. (ř. z. č. 91).

⁷⁷⁾ Blíže naznačení těchto úvěrních spolků záložních v. § 35.

⁷⁸⁾ Zák. ze dne 20. března 1874 (ř. z. č. 24).

⁷⁹⁾ Zák. ze dne 27. května 1879 (ř. z. č. 80).

⁸⁰⁾ Zák. ze dne 11. dubna 1881 (ř. z. č. 37).

⁸¹⁾ Zák. ze dne 17. března 1884 (ř. z. č. 43).

⁸²⁾ Zák. ze dne 16. února 1888 (ř. z. č. 24).

⁸³⁾ Zák. ze dne 1. června 1890 (ř. z. č. 96).

⁸⁴⁾ Zák. ze dne 8. dubna 1882 (ř. z. č. 39).

⁸⁵⁾ Nejv. rozhl. ze dne 21. března 1867. — Nař. m. f. ze dne 26. března 1867 (ř. z. č. 58).

další těže obci zemským zákonem ze dne 9. září 1893 (z. z. č. 49) povolené půjčky 35 mil. zl. (na rozšíření horského vodovodu).⁸⁶⁾

β) Obci Terstskou společně s Terstskou obchodní a živnostenskou komorou při výpůjčce 1 mil. zl. za příčinou zřízení a užívání skladů v novém přístavě Terstském.⁸⁷⁾

γ) Královstvím Haličským a Lodoměřským s velkovévodstvím Krakovským při zápůjčce (na zák. zem. zák. ze dne 12. února 1873 (z. z. č. 86) 1·6 mil. zl. pro zamezení nouze, pokud se půjčky té také skutečně k účelu vytčenému užilo; ⁸⁸⁾ dále při zápůjčce (na zák. zem. zák. ze dne 14. dubna 1888) 395.000 zl. pro utvoření kasárního zápůjčného fondu stavebního.⁸⁹⁾

δ) Zemským výborem Haličským na základě zákona zemsk. ze dne 28. prosince 1881 (ř. z. č. 5) při zápůjčce 1·1 mil. zl. k zemské subvenci na stavbu dráhy transversální.⁹⁰⁾

ε) Regulační komisí podunajskou při zápůjčce 24 mil. a 6 mil. zl.⁹¹⁾

ζ) Zemským zastupitelstvem Moravy, Haliče a Bukoviny při proměně vyvazovacího dluhu ve dluh zemský v částce 8 resp. 30 mil. a 6,259.090 zl.⁹²⁾

η) Vévodství Štyrskému při zápůjčce nejvyšší sumou 10 mil. zl. pro zřízení a provozování místních drah ve Štyrsku.⁹³⁾

2. Prozatímné listy a dílčí úpisy dlužní vydané:

⁸⁶⁾ Zák. ze dne 15. června 1894 § 1. (ř. z. č. 113).

⁸⁷⁾ Zák. ze dne 7. února 1882 (ř. z. č. 20).

⁸⁸⁾ Co do kuponů mělo osvobození od poplatku platit pouze pro kupony do konce r. 1882 splatné. — Zák. ze dne 28. března 1875 (ř. z. č. 60).

⁸⁹⁾ Zák. ze dne 20. června 1888 (ř. z. č. 114).

⁹⁰⁾ Zák. ze dne 6. června 1882 (ř. z. č. 72).

⁹¹⁾ Zák. ze dne 29. března 1870 § 2. (ř. z. č. 36); zák. ze dne 2. března 1878 (ř. z. č. 76).

⁹²⁾ Osvobození toto nemá se vztahovati pouze k poplatkům z kuponů a dlužních úpisů o této půjčce vydaných, nýbrž i sebou ku kvitancím vydaným o úrocích a jistinných splátkách a pak též ku směrům a jiným listinám, které k tomuto konci sdělali jest (bylo) nutno. (Zák. ze dne 6. června 1890 § 1. (ř. z. č. 117). — Zák. ze dne 4. ledna 1893 (ř. z. č. 6). — Prohl. min. fin. ze dne 8. února 1893 č. 791/F. M. (ř. z. č. 21.) — Zák. ze dne 1. prosince 1893 art. II. (ř. z. č. 174); nař. m. f. ze dne 23. ledna 1894 čís. 222/F. M. (Věst. m. f. č. 4, str. 18).

⁹³⁾ Zák. ze dne 15. června 1890 § 1. (ř. z. č. 121).

α) Zemským výborem Haličským na základě zemsk. zák. ze dne 22. března 1882 při zápůjčce 1,819,400 zl. k účelům konverse.⁹⁴⁾

β) Městem Stanislavovem při loterní zápůjčce 500,000 zl.⁹⁵⁾

γ) Rakouskou společností červeného kříže při nezúročitelné půjčce loterní 6 mil. zl.⁹⁶⁾

δ) Akciovým spolkem pro zvelebení Ináštství v Haliči.⁹⁷⁾

3. Pro úroky (kupony) z výpůjček učiněných družstvy pro upravení Adiže.⁹⁸⁾

γ) V případech poskytování podpor z prostředků státních neb zemských byly osvobozeny:

1. Právní listiny, podání, protokoly, vklady do knih veřejných a pod. v příčině podpor zákony ze dne 8. února 1880 (ř. z. č. 15) ze dne 25. března 1883 (ř. z. č. 42), ze dne 31. března 1885 (ř. z. č. 33), ze dne 16. května, 6. září a 10. listopadu 1890 (ř. z. č. 88, 172, a 198), ze dne 29. února 1892 (ř. z. č. 43), ze dne 29. prosince 1892 (ř. z. č. 1. z r. 1893), ze dne 27. prosince 1893 (ř. z. č. 1 z r. 1894) obyvatelům jednotlivých zemí pro ulehčení nouze poskytnutých.

2. Právní listiny, podání a protokoly při nezúročitelných zálohách poskytnutých zemskému zastupitelstvu Haličskému pro ulehčení nouze.⁹⁹⁾

3. Právní listiny, podání a protokoly v příčině povolení pomoci státní 50,000 zl. pro ulevění nouze těch, co požárem okružního divadla ve Vídni vzali škodu.¹⁰⁰⁾

4. Právní listiny, podání a protokoly sepsané v příčině záloh poskytnutých r. 1866 a 1890 ze zemského fondu Haličského osobám nouzí postiženým, případně vklady do

⁹⁴⁾ Zák. ze dne 6. června 1882 (ř. z. č. 72).

⁹⁵⁾ Zák. ze dne 26. března 1869 § 3. (ř. z. č. 39). — Rozh. m. f. ze dne 21. března 1869 č. 68,696. (Přil. p. Hal. č. 14, str. 74.)

⁹⁶⁾ Zák. ze dne 3. června 1882 § 2. (ř. z. č. 59).

⁹⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 27. května 1854 č. 22,625. (Přil. p. Hal. č. 17, str. 133.)

⁹⁸⁾ Zák. ze dne 23. dubna 1879 § 3. (ř. z. č. 76) zák. ze dne 11. června 1880 § 1. (ř. z. č. 76).

⁹⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 8. prosince 1868 č. 39,288. (Přil. p. Hal. č. 5, str. 35). Zák. ze dne 26. února 1880 § 3. (ř. z. č. 22).

¹⁰⁰⁾ Zák. ze dne 12. prosince 1881 (ř. z. č. 138).

kněh a pak listiny o půjčkách zemského fondu k témuž účelu učených.¹⁰¹⁾ Tytéž výhody byly dány při půjčce 1 mil. zl. kontrahované král. Českým za příčinou podpor obyvatelstva povodní postiženého,¹⁰²⁾ pak právní listiny, podání a protokoly při podporách a příspěvech zemím, konkurencím, vodním družstvům, obcím a jednovlivcům v Korutansku a Tyrolsku poskytnutých z peněz státních za příčinou škod r. 1882 povodněmi způsobených¹⁰³⁾ a podobně listiny k tomu konci vydané, by sehnána byla půjčka pro fond regulační, na němž se zemský sněm Tyrolský byl usnesl, až do sumy 3 mil. zl., pak listy prozatímné, díleč úpisy dlužní této zápůjčky a jich kupony, dále pojištění pro zálohy se závazkem zemským poskytnuté, když země uzná nutnost takového pojištění atd.

Výhody téhož objemu byly poskytnuty opětovnými povodněmi poškozeným krajinám Italským.¹⁰⁴⁾

5. Právní listiny, podání a úřední jednání týkající se poskytnuté nezúčitelné půjčky 500.000 zl. ze státních peněz obcí Karlovým Varům za příčinou povodně v listopadu r. 1890, pak půjčky a podpor, které poškozeným soukromíkům se daly.¹⁰⁵⁾

6. Právní listiny, podání a protokoly o státních podporách a subvencích zákonem ze dne 27. prosince 1893 (ř. z. č. 1 z r. 1894) částkou 800.000 na úlevu nouze (na opatření potravin, selvy, slámy a píce pro dobytek atd.) povolených, jakož i o podporách, subvencích a půjčkách z jiných veřejných fondů, tuto státní výpomoc doplňujících.¹⁰⁶⁾

¹⁰¹⁾ Nejv. rozh. ze dne 2. února 1866. — Vých. mín. fin. ze dne 6. února 1866 č. 5496. (Přil. p. Krak. č. 3, str. 9; p. Hal. č. 5, str. 22). — Zák. ze dne 29. prosince 1889 § 1. (ř. z. č. 1 z r. 1890).

¹⁰²⁾ Zák. ze dne 22. ledna 1893 (ř. z. č. 14).

¹⁰³⁾ Cis. nař. ze dne 26. září 1882 (ř. z. č. 130); zák. ze dne 12. března 1883 (ř. z. č. 28); zák. ze dne 13. března 1883 § 7. (ř. z. č. 30); zák. ze dne 13. března 1883 § 14. (ř. z. č. 31); zák. ze dne 7. července 1886 (ř. z. č. 128); zák. ze dne 2. ledna 1891 § 3. (ř. z. č. 11).

¹⁰⁴⁾ Cis. nař. ze dne 28. července 1884 § 5. (ř. z. č. 130) a ze dne 18. května 1885 § 3. (ř. z. č. 94).

¹⁰⁵⁾ Zák. ze dne 2. ledna 1891 § 3. (ř. z. č. 6).

¹⁰⁶⁾ Zák. ze dne 27. prosince 1893 § 4. (ř. z. č. 1 z r. 1894).

Taktéž při státních podporách a zálohách 400.000 zl. za touž příčinou poskytnutých na základě cis. nař. ze dne 24. července 1894 (č. z. č. 164).

z) Z různých příčin byla povolena zcela zvláštní osvobození v jednotlivých případech a to:

Z. Dlužním úpisům, obdržecím potvrzením, listinám výmazným a knihovním vtělením;

a) při výpůjčkách 1,000,000 zl. a 3,000,000 zl. učiněných na základě schváleného usnesení sněmu království Českého ze dne 16. února 1894;

β) při výpůjčce 1,100,000 zl. pro město Černovice na základě usnesení sněmu Bukovinského ze dne 20. ledna 1894; a

γ) při výpůjčce 850,000 zl. pro město Bělce na základě usnesení sněmu Slezského ze dne 1. května 1894.¹⁰⁶⁾

2. Městu Terstu a obchodní a živnostenské komoře v Terstu bylo povoleno bezvýměněně osvobození od poplatku pro smlouvu uzavřenou se státem dne 28. března 1887 o podmínkách koncese pro stavbu a provozování veřejných skladů a hangarů v novém přístavu Terstském.

Totéž osvobození bylo propůjčeno smlouvě, kterou městská obec s obchodní a živnostenskou komorou uzavřela o koncesovaném podniku skladním, pak smlouvám, které od ní s třetími osobami byly učiněny pro provedení staveb a jiných zařízení, které dle koncese ze dne 19. července 1887 bylo zříditi, jakož i dlužním úpisům, prozatímným listům a kuponům půjčky, která dle § 10. koncesních podmínek a podle nejv. rozh. ze dne 28. února 1889 učiněna byla až do sumy 11 mil. zlatých.¹⁰⁷⁾

Podobně bylo propůjčeno osvobození od poplatků a koliků úmlouvám učiněným o nabytí státem veřejných skladů a hangarů v novém přístavu Terstském od obce a obchodní a živnostenské komory v Terstu zřízených, a hangarů od paroplavební společnosti rak. Lloydů na „molo III.“ tohoto přístavu zřízených, jakož i majetkovým převodům, podáním, zápisům, vyhotovením, smlouvám a jinými listinami těmito úmlouvami podmíněným.¹⁰⁸⁾

3. Takovým pr ů m y s l o v ý m p o d n ě m, jichž účelem jest výroba věcí, jaké v zemích rakouských ještě vůbec se ne v y-

¹⁰⁶⁾ Zák. ze dne 28. prosince 1894 § 1. (č. z. č. 12 z r. 1895).

¹⁰⁷⁾ Zák. ze dne 30. května 1889 § 1. (č. z. č. 89).

¹⁰⁸⁾ Zák. ze dne 9. května 1894 čl. 3. (č. z. č. 84).

rábějí nebo toliko v rozsahu nynějším hospodářským poměrům nedostatečném a jestli-že zřízení podniků těch uznáno bude spolu vůbec za národohospodářsky prospěšné, když v čase od 1. července 1891 až do konce 1895 nově zřizeny budou a pracovali početně v městě Terstu a jeho okolí — může býti poskytnuto osvobození od poplatků ze smluv o zřízení společností; zřídí-li se však akciová společnost, toliko pro první vydání akcií a prozatímných listů akciových, jakož i nejvýše na dobu 12 let z kuponů akciových, a konečně od poplatků z nabytí pozemků ku provozování potřebných až do času, kdy provozování se počne.¹⁰⁹⁾

4. Smlouvám a listinám zřízeným o přenechání erárních hradebních pozemků čáry potravní a úředních budov na bývalé čáře potravní ve Vidni obci Videňské, jakož i zápisům, jež následkem toho v knihách pozemkových budou vykonány;¹¹⁰⁾ podobně při postoupení hradeb obci Olomucké.¹¹¹⁾

5. Družstvu utvořenému k vysušení jezera „di Morigno“ v Dalmatsku bylo poskytnuto osvobození od poplatků z převodu práva vlastnického k pozemkům vysušením nabytým, z veškerých podání, protokolů, listin a soudních aktů v té příčině potřebných a z prvních převodů vysušením nabytých pozemků od družstva na osoby jiné, spadne-li převod tento do doby 20ti let, počítaje od doby docíleného vysušení.¹¹²⁾

6. Pro právní jednání, podání, smlouvy a vůbec listiny, jmenovitě pro právní jednání a listiny ku zaopatření příspěvků země a společenskev cestou úvěru v příčině provedení upravení Adize mezi ústím Passerským a „Sacco“ jakož i kupony dílčích dlužních úpisů vydaných k uhrazení řečeného příspěvku zemského až do výše 1 mil. zl.¹¹³⁾

7. Pro dlužní a rukojemské listiny, po případě pro jejich vtělení do knih veřejných, jaké vydalo vodní

¹⁰⁹⁾ Zák. ze dne 8. ledna 1891 al. I. a II. a) (ř. z. č. 8).

¹¹⁰⁾ Zák. ze dne 1. dubna 1893 čl. IV. (ř. z. č. 51).

¹¹¹⁾ Zák. ze dne 28. prosince 1894 (ř. z. č. 5 z r. 1895). Příčinu toho, že v mnohém podobném případě neseškáváme se s výhodami naznačenými, jistě sluší hledati pouze v tom, že bylo opomenuto, těchž výhod domahati se v čas.

¹¹²⁾ Zák. ze dne 13. května 1874 lit. II. b) c) (ř. z. č. 74).

¹¹³⁾ Zák. ze dne 23. dubna 1879 §§ 5., 6. (ř. z. č. 64); dto ze dne 17. srpna 1891 § 3. (ř. z. č. 143).

družstvo pro zavodňovací krajiny Monfalkonské v příčině půjčky 140.000 zl.¹¹⁴⁾

8. Pro úmluvy sdělané na základě zem. zák. ze dne 27. prosince 1881 (z. z. č. 5 z r. 1882) v příčině zalesňování Krasu v obvodu města Terstu mezi zalesňovací komisí a držiteli pozemků a práv k pozítkům o tom, kterak zalesňování mělo by se dítí, a která pomoe by při tom měla býti poskytnuta, pak pro smlouvy a dohodnutí v příčině získání pozemků a vyvazení práv k pozítkům zalesňovacím fondem pro obvod města Terstu zřízeným.¹¹⁵⁾

Tyléz výhody byly vysloveny na základě zem. zák. ze dne 9. prosince 1883 (z. z. č. 13 z r. 1884) pro zalesňování Krasu v Gorici a Gradiscee¹¹⁶⁾ a na základě zem. zák. ze dne 9. března 1885 (z. z. č. 12) pro zalesňování Krasu v Istrii.¹¹⁷⁾

9. Pro právní listiny, podání a úradní jednání o nezúčtelných zálohách, které až do sumy 400.000 zl. na znovuvystavení vyhořelého města Stryje ze státních peněz byly poskytnuty, jakož i eventuelní jejich knihovní zjištění;¹¹⁸⁾ podobně byla bez poplatku do knih horních vložena zápůjčka 250.000 zl., která poskytnuta byla z důhodů státních držitelům Duchcovsko-Oseckých dolů vtržení vody v únoru 1889 zatopených.¹¹⁹⁾

10. Veškeré jednání a podání v záležitostech lapačných.¹²⁰⁾

11. Celá řada výjimečních osvobození — i takových, jakých posud povolováno nebylo, — bylo poskytnuto za příčinou provedení veřejných komunikačních staveb ve Vídni (1. Vídeňské městské dráhy i s jejími lokálkami, 2. upravení řeky Vídeňky za současného založení sběracích stok po obou stranách, 3. založení hlavních sběracích stok na obou stranách dunajského průplavu a 4. proměnění dunajského průplavu v obchodní zimní přístav proti větším povodním chráněný).¹²¹⁾

¹¹⁴⁾ Zák. ze dne 26. května 1879 § 4., al. 5. (ř. z. č. 14).

¹¹⁵⁾ Zák. ze dne 6. července 1882 § 1. (ř. z. č. 71).

¹¹⁶⁾ Zák. ze dne 7. března 1885 § 1. (ř. z. č. 29).

¹¹⁷⁾ Zák. ze dne 1. června 1890 (ř. z. č. 98).

¹¹⁸⁾ Zák. ze dne 5. července 1886 (ř. z. č. 110).

¹¹⁹⁾ Zák. ze dne 7. června 1880 § 2. (ř. z. č. 75).

¹²⁰⁾ Čis. naf. ze dne 21. března 1864 § 16. (ř. z. č. 31).

¹²¹⁾ Zák. ze dne 18. července 1892 čl. V., lit. a) b) c) e) (ř. z. č. 109). — Zák. ze dne 4. dubna 1893 čl. I. (ř. z. č. 50).

Těmto podnikům má býti totiž poskytnuto:

a) osvobození od poplatků ze smluv, žádostí, listin, z knihovních vkladů a ostatních úředních jednání a spisů k naznačeným účelům, a to:

1. až do dokončení příslušné komunikační stavby pro zaopatření kapitálu, a pro zabezpečení jeho zúrokování;

2. až do konce prvního roku po dokončení příslušné komunikační stavby pro nabytí pozemků ke stavbě a k zařízení jejímu vyjma jednání předsevzaté v soudním řízení ve věcech sporných.

b) Osvobození od poplatků z půjček (obligací, akcií, listů zatímných, priorit atd.), by opatřen byl kapitál na první zařízení a na řádné vystrojení místních drah, pak za vklad zástavního práva, aby pojištěny byly obligace prioritní, jakož i za převody při zakupování pozemků;

c) osvobození od zapravování poplatků kuponových až do 1. ledna 1928.

d) osvobození od poplatků a tax za udělení koncesí a za sdělení příslušných listin koncesních;

e) osvobození od poplatku z jízdních lístků při dopravě osob po tratích k městské dráze náležejících, pak pro přímé jízdní lístky ve transitní dopravě mezi tratěmi městské dráhy a železnicemi uvnitř Vídeňského obvodu městského ležícími, a to na dobu 30 let počítajíc ode dne zahájené vozby, nejméně však až do 1. ledna 1928.

f) Osvobození od poplatků procentových z převodů nemovitostí zakoupených k účelům naznačeným.¹²²⁾

Uvedenými zde osvobozeními zvláštními nijak není vyčerpána dlouhá řada poplatkových výhod, které v různých případech a za různými podmínkami byly poskytovány, které však pro všeobecnost nemají zvláštní ani zajímavosti ani důležitosti; na př. z doby dřívější: osvobození od poplatku pro korespondenci komitétu pro zbudování „národního divadla“ v Praze s veřejnými úřady, vyjma řízení soudní na dobu, pokud divadlo nebylo dostavěno;¹²³⁾ z doby novější: ústavy, co poskytly státní správě

¹²²⁾ Zák. ze dne 9. dubna 1894 čl. II. (ř. z. č. 73). — List. konc. ze dne 3. srpna 1894 § 2. (ř. z. č. 185).

¹²³⁾ Rozh. m. l. ze dne 24. června 1851 č. 12.843. (Sb. norm. p. Čechy e. 166.)

příjku a) 1,385,775 zl. ku zřízení, nabytí neb rozšíření budov poštovských a telegrafních v Bilsku, Celji, Litoměřicích, Pisku, Prostějově, Samboru, v Teplících a v Praze¹²⁴⁾; b) 630,000 zl. na stavbu vysoké školy zemědělské ve Vídni,¹²⁵⁾ a c) 103,000 zl. na rozšíření Vídeňských vysokých škol technických¹²⁶⁾ jsou prosty povinností kolkové a poplatkové co do příjmacích potvrzení na zaplacené úroky a kapitály atd. atd.

B. Osvobození zakládající se na povaze osoby.

§ 203.

Osvobození toto jest povoleno z části určitým osobám vůbec, a z části osobám s určitými vlastnostmi a osvobození samé není nikdy všeobecné a neomezené t. j. závisí vždy na podmínkách zákonem blíže určených, tak že při jejich nesplnění nemá též osvobození míti místa.

Dle poplatkového zákona a dle nařízení dodatečných jsou osobně osvobozeni:

a) Veřejní úřadové a veřejné ústavy ze státní pokladnice nadané, jakož i jejich zástupcové, když povinnost ku placení poplatku stihla by státní pokladnici neb fond veřejný.^{1) 2) 3) 4)}

¹²⁴⁾ Zák. ze dne 12. června 1894 § 2. (č. z. č. 124).

¹²⁵⁾ Zák. ze dne 24. června 1894 § 3. (č. z. č. 145).

¹²⁶⁾ Zák. ze dne 24. června 1894 § 3. (č. z. č. 146).

1) Pol. saz. 41/75 a) pop. zák.

2) Osvobození toto má se dostati berním úřadům a státním pokladnám vůbec při kvitancích na úroky ze státních úpisů dlužníků, náleží-li tyto kumulativnímu jmění srovnání. (Výn. m. f. ze dne 25. dubna 1853 č. 6080. — Výt. chronol. p. Čechy č. 175, str. 305; Felsenbrunn II. č. 403.)

3) Co platí setkání se osoba od poplatku osvobozená s osobou neosvobozenou v. § 204.

4) Za fondy státní pokladnic nadané byly jmenovány.

a) v Čechách:

fond náboženský (matice náboženská), fond studijní, fond škol normálních, fond silniční, fond navigační (vodní), fond veřejné bezpečnosti, fond strážů bezpečnosti a fond trestnic. (Dkt. dv. ze dne 11. dubna 1841 č. 14,007; prov. sb. zák. p. Čechy č. 113, str. 186. — Nař. m. f. ze dne 20. února 1867 č. 6577; příl. p. Čechy č. 13, str. 33; Zem. zák. č. 63.)

Veřejným úradům a ústavům sluší co do poplatnosti na roveň postavili též osoby úradní ano i osoby, které při jednot-

b) na Moravě:

Moravský fond studijní, fond ústavu technického a fond škol normálních a

c) ve Slezsku:

fond studijní, fond škol normálních, pak těšínský a evangelický fond gymnasiální. (Výn. řin. řed. zem. v Brně ze dne 24. dubna 1867 č. 3269. (Přil. p. Mor. č. 16, str. 55. — Oběž. Mor., Slez. vrbu. soudu ze dne 30. dubna 1867 č. 4881; Zem. zák. p. Mor. č. 15, str. 61; p. Slez. č. 16, str. 69.)

d) v Dolních Rakousích:

Z fondů: fond náboženský, fond škol normálních, fond studijní, stavební, fond pro silnice říšské, fond staveb vodních, fond bezpečnosti a fond stráže bezpečnosti.

Z ústavů: akademie věd, ústřední komise pro vyšetření a zachování památek stavebních, geologický ústav říšský, ústav geografický, ústav hydrografický, škola válečná, Novoměstská akademie vojenská, akademie dělostřelecká, akademie ženijní, akademie minořnická, ústav vojensko-administrativní, ústřední škola jízdecká, akademie orientální, vyšší ústav kněžstva světského, protestantské učiliště bohoslovecké, ústav polytechnický, učiliště hornická a lesnická, ústav pro učitele vojenské, vojenské ústavy vychovávací, vychovávací ústav pro dcery důstojníků v Hernalsu, ústav zvěrolékařský, museum umění a průmyslu, akademie umění výtvarného, akademie rytecká, dvorská a státní tiskárna ve Vídni, pak státní tiskárny v Praze a ve Lvově, dvorní divadlo ve Vídni, dvorní opera ve Vídni, papírna ve Schlägelmühlu, továrna na výrobu porcelánu ve Vídni, naleziště a trestnice. (Nař. m. t. ze dne 25. ledna 1867 č. 50.621. Zem. zák. p. Dol. Rak. č. 23, str. 87. — Přil. p. Dol. Rak. č. 9, str. 23.)

e) v Horních Rakousích:

fond náboženský, fond školní, fond studijní, fond silniční, fond pro stavby vodní, fond bezpečnosti a fond trestnic. (Výn. místodr. v Hor. Rak. ze dne 4. srpna 1867 čís. 8960. — Zem. zák. p. Hor. Rak. č. 20, str. 125.)

f) ve Štyrsku:

fond náboženský, fond studijní, fond škol normálních, fond silniční a fond pro stavby vodní. (Prohl. zem. řed. řin. v Hradeč. Štyr. ze dne 18. května 1867. — Zem. zák. p. Štyr. čís. 22, str. 103.)

g) v Korutanech:

fond náboženský, fond studijní a fond škol normálních. (Vyhl. řin. řed. p. Kor. ze dne 23. května 1867 č. 3016. — Přil. p. Kor. č. 7, str. 27; — Zem. zák. p. Kor. č. 17, str. 39.)

h) v Krajině:

fond náboženský, fond studijní, fond škol normálních, fond silniční, fond pro stavby vodní a fond veřejné

livých výkonech lze míti za osoby úradní při spisech, týkajících se záležitosti jim úradně přenesených, na př. znalce soudní, pročež nejví se býti předmětem poplatku jejich podání za povolení lhůty neb za její prodloužení ku podání dobrozdání, když takové soudem jim bylo uloženo^{b)} a pod. Podobně lze míti za poplatku prosta podání notářů co soudních

bezpečnosti. (Výn. řn. řed. p. Kraj. ze dne 28. března 1867 čís. 2207. — Příl. p. Kraj. č. 7, str. 26; Zem. zák. p. Kraj. č. 12, str. 29.)

č) v Přímoří:

fond náboženský, fond studijní, fond škol normálních, fond silniční, fond zemědělský, fond veřejné bezpečnosti, fond trestnice, fond katastrální a fond obchodní akademie v Terstu. (Nař. m. f. ze dne 20. února 1867 č. 6577. — Zák. zem. p. Přímoří č. 16, str. 33. — Prohl. min. spr. ze dne 27. srpna 1873 č. 10.732. — Příl. p. Přímoří č. 3, str. 22 z r. 1879.)

ě) v Tyrolsku:

fond náboženský, fond studijní a fond škol normálních (Výn. řn. řed. p. Tyr. ze dne 9. května 1867 č. 3264. — Příl. p. Tyr. č. 12, str. 33. — Zem. zák. p. Tyr. č. 43, str. 42); pak c. k. stěpnice. (Rozh. m. f. ze dne 24. listopadu 1885 č. 36.582. (Příl. p. Tyr. č. 16, str. 45.)

ř) v Haliči:

fond náboženský (Haličský a Krakovský), kterémuž na roveň postaven jest katolický dotáční fond Bukovinský. (Srov. rozh. m. f. ze dne 1. června 1860 č. 15.499. — Příl. p. Hal. č. 21, str. 101; p. Krak. č. 27, str. 165); fond studijní, fond silniční a pro stavby vodní, fond technické akademie, fond veřejné bezpečnosti a fond trestnic. (Výn. zem. řn. řed. p. Hal. ze dne 10. září 1867 č. 20.410. — Příl. p. Hal. č. 26, str. 137.)

K fondům státní pokladnici nadaným či k fondům veřejným sluší též citati zřízené v jednotlivých zemích vojenské fondy invalidní. (Srov. notu říš. min. voj. ze dne 26. září 1874 č. 4493. — Výn. m. f. ze dne 3. listopadu 1874 č. 27.126. Příl. p. Mor. č. 16, str. 66.)

Řecko-orientální náboženský fond Bukovinský není státní pokladnici nadán, pročež ředitelstvo statků tomuto fondu náležejících nepoživá osvobození od poplatků dle odstavce tohoto, nýbrž pouze dle následujícího odstavce 2. (Srov. rozh. m. f. ze dne 24. června 1871 č. 16.003. — Příl. p. Buk. č. 18, str. 77); — podobně nelze řaditi Spielbergský fond pro podporování trestanců mezi fondy trestnic orárem nadané. (Srov. rozh. m. f. ze dne 9. května 1868 č. 11.133. Příl. p. Čechy č. 8, str. 27); taktéž nejsou fondy vyvazovací fondy z pokladnice nadanými. (Srv. rozh. m. f. ze dne 25. ledna 1867 č. 50.621; příl. p. Dol. Rak. č. 9, str. 29. — Zem. zák. p. Dol. Rak. č. 23, str. 87) atd.

^{b)} Srv. rozh. m. f. ze dne 28. září 1878 č. 20.606. (Příl. p. Kor. č. 19, str. 62.)

komisarářů v přičině dobývání jejich poplatkových požadavků a pod.⁶⁾)

Při fonděch pokladnicí státní nadaných trvá osvobození potud, pokud trvá sama příčina osvobození, pokud totiž doslává se jim nadání z pokladnice státní.⁷⁾)

Úřady zřizené pro správu nemovitosti neb průmyslových závodů náležejících státu, nejvyššímu dvoru neb fondu státní pokladnicí nadanému nelze míti za úřady veřejné, pročez jsou také podrobeny všeobecným pravidlům poplatkovým a nemají tedy požívatí osobního osvobození.^{8) 9)})

Zásadně ustanovení toto nemá míti platnosti a odchylně se od pravidla má se dostati osobního osvobození od poplatku:

aa) úřadům zřizeným pro výrobu, přípravování a prodej věcí monopolních.¹⁰⁾)

bb) úřadům zřizeným pro správu poštovní, pro správu hor na účet státu, pak pro správu státních železnic neb telegrafů a telefonů.^{11) 12)})

⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 25. dubna 1862 č. 8511. (Pról. p. Hal. č. 13, str. 45; p. Dalm. č. 7, str. 49.)

⁷⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 25. ledna 1867 č. 50.621. (Pról. p. Dol. Rak. č. 9, str. 23) a ze dne 20. února 1867 č. 6577. (Zem. zák. p. Příh. č. 16, str. 33.)

⁸⁾ Pozn. k pol. saz. ^{44/76} a) pop. zák.

⁹⁾ Zastupování těchto úřadů lhaněním prokuraturou neděje se na základě plné moci těchto úřadů, nýbrž úřadů těchto představených, jimž jest bdiiti nad správou; pročez stoupí lhaněním prokuratura co zmocněnec úplně ve práva zmocněnitele, jenž co úřad veřejný požívá osobního osvobození od poplatků ve smyslu předcházejícího odstavce a).

¹⁰⁾ Pol. saz. ^{44/76} lit. a) pozn. aa) pop. zák.

¹¹⁾ Pol. saz. ^{44/76} lit. a) pozn. bb) pop. zák.

¹²⁾ Sem náleží též ředitelství pro provozování jízdy na železnicích státních, pokud by povinnosti ku placení poplatku byl pověřen erár. — Ve smyslu tomto jsou tedy poplatku prosty:

a) Jejich přípisy a podání k veškerým veřejným úřadům jak civilním tak vojenským, jak státním, tak zemským, okresním a obecním;

b) právní listiny ředitelství státních železnic neb jejich orgány jednostranně vydané, jako kvitance a jiná potvrzení, vadia, potvrzenky o složené kauce, účty, závěrečné listy, kontokorenty a účty bilanční, nákladní listy režijní, výtahy z knih, reversy, plné moci, cesse a rozličná jiná prohlášení, protokoly atd.

ce) úřadům, ježto jsou těmto státním zařízením právě (sub *aa*) a *bb*) uvedeným představeny.^{13) 14)}

- c) Veškeré hlavní a vedlejší knihy obchodní, záznamy, výkazy a pod. vztahující se ku provozování vozby železniční, a obchodu se soli, nechtě knihy neb zápisky ty vedou se u ředitelstva v dílnách, na stanicích aneb orgány jinými.

Dle zásady vyslovené nemá tedy osvobození to místa:

- a) při poplatných podáních, která činí ředitelstvo železnic státních společně s poplatnou společností neb osobou jednotlivou;
- b) při smlouvách s poplatnými osobami uzavřených, když se vyhotoví pouze v jednom exempláři; vyhotovili se ve 2 neb více exemplářích má býti poplatku prost pouze exemplář pro ředitelstvo železnic určený;
- c) při veškerých spisech a vyhotoveních, kde povinnost ku placení poplatku uložena jest straně, jako na př. dekrety ustanovovací, povyšovací, vysvědčení pro úředníky, sluhy a dělníky; dále řádná potvrzení, která vydává ředitelstvo železnic k žádosti zřizenců, komitentů nákladních neb jiných osob o jistých skutečných okolnostech, dražební protokoly o zbyvším (nezdvihnutém) zboží a věcech nalezených, recepisy na zboží podané, recepisy na zavazadla, listky jízdní a podobné.

Osvobození od poplatku, jaké pro ředitelstvo železnic bylo vysloveno, nevztahuje se dále k podáním a dopisům ředitelstva a jeho orgánů v záležitostech spořitelních, záložních a podpůrných, v záležitostech skladů potravin v Solnohradě a ve Vídni, v záležitostech humanitních fondů (fond pensijní, provišt, pokladny bra-trské, pokladny nehody pojišťující) ve správě ředitelstva železnic jsoucích a konečně v záležitostech spolku matice školské. (Rozh. m. f. ze dne 3. ledna 1882 č. 88. Čirk. m. f. ze dne 22. března 1882 č. 8132; příl. p. Hor. Rak. č. 9, str. 55; p. Štýrsko č. 4, str. 20; p. Korutany č. 11, str. 100; p. Krajinu č. 12, str. 96; p. Tyr. č. 5, str. 14; p. Čechy č. 4, str. 15; p. Mor. č. 4, str. 12.)

¹³⁾ Pol. saz. 44/75 a pozn. ce) pop. zák.

¹⁴⁾ K úřadům, kterým se mělo dostati osobního osvobození, byly svým časem řaděny ještě:

- a) bývalá správa Zbirovských hamrů a jejich skladišť prodejevých. (Výn. m. f. ze dne 3. dubna 1854 č. 29,639. — Felsenbrunn II, č. 510.)
- b) státní záložny zřízené na základě zákona ze dne 13. prosince 1873 (č. z. č. 162). (Nař. m. f. ze dne 27. prosince 1873 č. 34,427. Věst. m. f. č. 1, str. 1 z r. 1874.)
- c) Polytechnické ústavy státem nadané při kvitancích na částky obdržené za věci v jejich dílnách vyrobené (Nař. m. f. ze dne 29. července 1855 č. 32,464. Věst. m. f. č. 39, str. 312) a že obdobně nelze

Koupě nemovitosti pro erár neb prodej nemovitosti erárních nelze mít za předměty správy nemovitostí, pročez sluší podobně koupě a prodeje řadit pod zásadu hlavní. Tak sluší nůli na př. koupě a prodeje nemovitostí se strany erárních úřadů lesních za právní jednání uzavřené ve jménu eráru a pro erár, kterému náleží osobní osvobození od poplatku.¹⁵⁾ Strana poplatná zapravíž pak polovici poplatku na ní připadající. (V. § 204. lit. b).

b) Veřejné ústavy k veřejným účelům zřízené, ježto nejsou uadány z pokladnice státní, jichž správu však vedou přímo úřady státní neb obecní; správy jmění zádušního, ústav občanské obrany a obce samy jsou osvobozeny co do *listin a spisů* kteréž vydávají v příčině svěřených jim veřejných účelů, pak co do spisů, kteréž podávají k úřadům zřízeným pro dohled neb řízení správy ústavů těchto neb obcí v záležitostech, k tomuto dozoru neb řízení se vztahujících, nikoliv ale co do právního jednání, právních listin a spisů, ježto se vztahují na soukromé záležitosti neb jmění ústavů neb obcí, jich důchody a přebytky těchto. V tomto ohledu poslednějším buďtež co do poplatků pokládány za osoby soukromé.¹⁶⁾

Ve smyslu tohoto ustanovení zákona poplatkového sluší doložit, že vedle obcí má též dostati se osobního osvobození od poplatku dalším úřadům autonomním a to místním školním radám,¹⁷⁾ výborům zemským a zastupitelstvům okresním. Co do výborů zemských bylo pro ně osvobození to zřejmě vysloveno potud, pokud jeduají co orgány zemských zastupitelstev

podobných výhod popříli rozličným školám průmyslovým, nebude třeba zvlášť dovozovati. (Srov. výn. m. f. ze dne 18. března 1894 čís. 51.823; příl. k věst. m. f. č. 3, str. 14.)

¹⁵⁾ Srov. rozhl. m. f. ze dne 30. listopadu 1886 č. 39.222. (Příl. p. Rak. č. 28, str. 69.)

¹⁶⁾ Pol. suz. ^{44/70} b) pop. zák.

¹⁷⁾ Rozhl. m. f. ze dne 17. května 1892 č. 13.568. (Příl. p. Hor. Rak. čís. 11, str. 53; p. Příl. č. 10, str. 98; p. Mor. č. 21, str. 86; p. Hal. č. 5, str. 116 z r. 1893.)

v záležitostech jim svěřených.¹⁸⁾ Takléž sluší vindikovali zemským výborům osvobození od poplatku a při právním jednání jimi uzavřeným v záležitostech fondu zemského a jeho fondů vedlejších, jako fondu porodnice, nalezišce, káznice, fondu školního a pod., které nejsou sice nadány z pokladnice státní, za to ale z pokladnice zemské, z pokladnice, kterou lze míti tak dobře za veřejnou jak pokladnici státní. Při nastalé pochybnosti, náleží-li záležitost, o níž jde, ku náležitostem zemskému výboru zastupitelstvem zemským svěřeným, buďž poplatek žádán.¹⁹⁾

(Co do zastupitelstev okresních nebylo osvobození takové posud zřejmě vysloveno, ač již ve směru tomto opětně byla zastupitelstva ta co do poplatků na roveň postavena s obcemi.²⁰⁾

Na proti tomu lze vindikovali osvobození od poplatku pro zmíněné ústavy, jež nejsou nadány z pokladnice státní pouze v mezích, jaké zákon zřejmě a jasně uvádí, má totiž býti poskytováno pouze pro listiny a spisy, pročez nelze se dovolávat z tohoto titulu osvobození od poplatků za právní jednání, za

¹⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 20. června 1865 č. 27.810 (Příl. p. Dol. Rak. čís. 12, str. 29 z r. 1867; p. Štyr. č. 27, str. 64 z r. 1868; p. Korut. č. 12, str. 33 z r. 1868; p. Kraj. č. 8, str. 32 z r. 1868) a ze dne 16. října 1866 č. 42.946 a nař. zem. řed. fln. p. Čechy ze dne 11. února 1874 č. 2002. (Příl. p. Čechy č. 3, str. 13 z r. 1874.)

¹⁹⁾ Tak bylo na př. vysloveno, že nákladní listy pro poštovní zásilky výborů zemských jsou poplatku prosty, here-li se zásilka za účely naznačenými, na př. v záležitostech školních; že však v případech jiných podobné listy nákladní jsou poplatku podrobeny a v případě, že by nastala pochybnost v povaze zásilky, buďž — jak uvedeno — poplatek zapraven. (Rozh. m. f. ze dne 14. června 1878 č. 16.575. — Příl. p. Přím. č. 17, str. 71; p. Hor. Rak. č. 2, str. 7 z r. 1879; p. Korut. č. 3, str. 15 z r. 1879; p. Kraj. č. 1, str. 5 z r. 1879.)

²⁰⁾ Bylož na př. vysloveno, že spisům podaným okresními výbory a obcemi úřady k c. k. solním úřadům v příčině vydlání soli má se dostati osvobození od poplatku i od poštovného (Rozh. m. f. ze dne 24. června 1869 č. 19.738. — Příl. p. Hal. č. 22, str. 113), že stížnostem zastupitelstev obecních a okresních na zastavení jejich usnesení, pak na rozpustění zastupitelstva obecního neb okresního má se ve smyslu zákona poplatkového dostati osvobození od poplatku (Výn. m. f. ze dne 24. dubna 1868 č. 12.762. — Příl. p. Hal. č. 15, str. 80); dále že osvobození mají býti soudní podání okresních výborů v příčině pojištění neb exekučního dobývání přírážek okresních, kterým podáním osvobození prvotně bylo popíráno. (Rozh. m. f. ze dne 19. listopadu 1877 č. 26.570 a ze dne 16. října 1878 č. 26.775. — Příl. p. Čechy č. 1 a 15, str. 2 a 82 z r. 1878) a pod.

rozsudky, ze vkladů do knih veřejných, které poplatkovým zákonem za zvláštní předměty poplatku byly poznamenány a které nikterak nelze řaditi mezi „listiny a spisy (podání)“ co předměty poplatku.²¹⁾

Co týče se zvlášť obcí a o sobě stojících statků, které co do poplatků v příčině veřejných záležitostí obcím na roveň byly postaveny,²²⁾ sluší povždy míti na zřeteli, že obecní příjmy nejsou podrobeny poplatku potud, pokud se jich užívá k účelům obecním. Jen základní jmění obcí, příjmy jejich, které jeví se býti důchody ze jmění základního a přebytky příjmů, kteréž se přirážejí ku jmění základnímu, buďtež považovány co jmění soukromé a buďtež podrobovány poplatku.²³⁾

Ve smyslu tom bylo zvlášť vysloveno, že obce nejsou povinny poplatkem:

- a) z náhrad za rekvirované dodávky vojsku,²⁴⁾
- β) ze záloh na náklad pro četnictvo,²⁵⁾
- γ) z příjmů (obdržených potvrzení) pokut, které dle platných zákonů a předpisů připadají obci neb chudinským fondům,²⁶⁾
- δ) z podání za povolení ku vybírání přirážek obecních,²⁷⁾ 28) pak ze soudních podání v příčině pojištění neb exekučního vymáhání obecních přirážek k daním a poplatkům.²⁹⁾
- ε) z podání a rekursů obcí v příčině příslušenství;³⁰⁾

21) Srv. nář. spr. soudu ze dne 21. června 1877 č. 818. (Budw. I. 97) dle ze dne 29. května 1894 č. 2054. (Budw. XVIII. 7924.)

22) Nař. m. f. ze dne 26. září 1859 č. 44.119. (Věst. m. f. č. 50, str. 377.)

23) Rozh. m. f. ze dne 11. května 1851 č. 4854 (Felsenbrunn I. č. 124.)

24) Rozh. m. f. ze dne 15. května 1851 č. 12.896 (Felsenbrunn I. č. 167.)

25) Rozh. m. f. ze dne 13. září 1851 č. 11.844 (Felsenbrunn I. č. 211.)

26) Rozh. m. f. ze dne 17. června 1866 č. 24.078. (Přil. p. Dol. Rak. čís. 14, str. 34; p. Hor. Rak. č. 9, str. 48; p. Štyr. č. 20, str. 76; p. Kor. č. 9, str. 23; p. Kraj. č. 12, str. 61; p. Tyr. č. 5, str. 9.)

27) Rozh. m. f. ze dne 16. března 1877 č. 1148. (Přil. p. Hor. Rak. č. 5, str. 23.)

28) Výkazy herních úřadů k tomu konci potřebné v. § 197. lit. g).

29) Rozh. min. fin. ze dne 6. července 1878 čís. 14.835. (Věst. m. f. čís. 24, str. 288.)

30) Rozh. min. fin. ze dne 21. července 1853 č. 24.619. (Felsenbrunn II., čís. 434.)

ξ) z korespondence s e. k. okresními politickými úřady v příčině propachtování honitby;³¹⁾

η) z nabývání věci ku všeobecné potřebě co statku veřejného, jako náměstí, ulic a pod.;^{32) 33)}

³¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 27. července 1858 č. 39.036. (Pril. p. Štyr. č. 32, str. 155; p. Krak. str. 100.)

³²⁾ Rozh. m. f. ze dne 28. dubna 1871 čís. 9521. (Pril. p. Čechy čís. 11, str. 23.)

³³⁾ Nabyde-li se více, aniž by bylo lze zjistiti, mnoho-li k účelům veřejným bude věnováno, budiž poplatek vyměřen a budiž obci ponecháno, by svým časem za odepsání částečně bylo žádáno.

Jde-li zvlášť o nabývání věci nemovitých, budiž rozeznáváno, zda-li jde

1. o nabývání bez úplatku neb

2. „ za úplatek.

ad 1. Zde jest převod úplně poplatku prost, jakmile jest poukázáno neb úřadně stvrzeno, že nabytí nemovitosti bylo užito k účelům veřejným (k založení, přeložení, rozšíření cest, ulic, náměstí, k upravení toku vod atd.), a že v těch zemích, v kterých pro veřejný statek zvláštní zřízení jsou seznány, do těchto seznamů z knih veřejných byly přeneseny.

ad 2. Zde budiž dále rozeznáváno, zda-li

a) veřejné ohledy nabytí takové kázaly (§ 365. o. z. v.), zda-li tedy obci propůjčeno bylo právo vyvlastňovací aneb zda-li jí dle potvrzení politického úřadu na takové právo nárok příslušel, anebo

b) zda-li tak nebylo.

V prvých případech (ad a) jsou, byla-li nemovitost nabyta kupní smlouvou, jak právní jednání, tak i dotyčné listiny vyhotovené od poplatku osvobozeny. Byla-li nemovitost nabyta smlouvou směnnon, budiž poplatek z listiny a procentový poplatek z právního jednání předepsán pouze z hodnoty nemovitosti, jakou cestou směny nabyta strana poplatná.

V případech druhých (ad b) — když totiž právo expropriace nebylo neb nemohlo býti propůjčeno — budiž obec poplatku prostá, předpokládaje, že věnování dotyčné nemovitosti co statek veřejný (§§ 287. a 288. o. z. v.) jest zabezpečeno a stalo se přenesení pozemku z knihy pozemkové do seznamu statku veřejného, když takové seznamy vůbec se vedou — a poplatek procentový budiž pouze z polovice předepsán, jak nařizeno jest při setkání se osobou od poplatku osvobozené s osobou poplatku podrobenou (v. § 204. a též § 67., odst. 3. a 4.). (Nař. m. f. ze dne 12. srpna 1893 č. 33.019. Věst. mín. řin. čís. 43, str. 390.)

Nabývání nemovitosti k jiným účelům než-li ku všeobecné potřebě, na př. nabytí pozemku pro stavbu školy, pro stavbu budov obecních a pod. sluší mti za právní jednání, týkající se obecního jmění, které spadá pod všeobecná ustanovení poplatkového zákona. (Srov. rozh. m. f. ze dne 8. prosince 1878 čís. 28.345. — Pril. p. Hor. Rak. č. 2, str. 9 z r. 1879; p. Kor. č. 1, str. 5 z r. 1879 a sebou

3) ze smlouvy o propachtování dani neb přírážek, jež vybíratí jsou povinny; a z knihovnických vkladů smluv podobných;³⁴⁾

t) z procentové náhrady za vybírání daně potravní.³⁵⁾

Jak v tomto směru tak i v jiných směrech vůbec sluší míti povždy na zřeteli, zda-li obec jedná co osoba soukromá neb co osoba veřejná. Osвобоzení od poplatku vztahuje se povždy pouze k jednání druhému. Proto může na př. plná moc obcí vydaná býti brzy poplatna brzy od poplatku osvobozena, podobně nákladní listy³⁶⁾ atd.

K veřejným ústavům s úřady autonomními souvisícími a sem spadajícím dlužno čítati veřejné nemocnice, buďsi zemské, buďsi okresní, buďsi obecní,³⁷⁾ veřejné blázince,³⁸⁾ 39) místní fondy chudinské,⁴⁰⁾ stavební fondy okresních silnic⁴¹⁾ a pod.

rozh. m. f. ze dne 19. října 1866 č. 4466 a 41.784. (Přil. p. Kraj. č. 13, str. 52 z r. 1867; p. Hor. Rak. č. 1, str. 3 z r. 1867.)

³⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 20. června 1853 č. 18.846; a ze dne 30. června 1856 č. 21.969. (Přil. p. Štyr. č. 31, str. 137.)

³⁵⁾ Gl. nař. ze dne 12. května 1859 § 10. (č. z. č. 77); nař. m. f. ze dne 30. dubna 1860 č. 58.486. (Věst. m. f. č. 26, str. 204.)

³⁶⁾ Scov. rozh. m. f. ze dne 6. ledna 1890 č. 25.455. (Přil. p. Hal. č. 12, str. 39.)

³⁷⁾ Scov. rozh. min. fin. ze dne 29. března 1851 č. 9734 (Předp. norm. p. Hal., Krak. a Buk. z r. 1851 č. 152, str. 208; — přil. p. Tyr. č. 14, str. 56 z r. 1856); a ze dne 5. října 1886 č. 31.025. (Přil. p. Mor. č. 3, str. 7; p. Hal. č. 28, str. 135; p. Kor. č. 19, str. 88 z r. 1888; p. Kraj. č. 14, str. 66 z r. 1888; p. Přim. č. 8, str. 102 z r. 1888; p. Čechy č. 102, str. 148 z r. 1888; p. Hor. Rak. č. 5, str. 18 z r. 1888.)

³⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. července 1871 č. 19.269. (Přil. p. Soln. č. 1, str. 2.) — Rozh. m. f. ze dne 26. května 1855 č. 22.050, týkající se nemocnice Terstské. (Přil. p. Štyr. str. 155.)

³⁹⁾ Dle toho požívají osvobození od poplatku potvrzení uvedených nemocnic a blázinců o příjmu nákladu na výživu, ošetřování a vydržování vůbec.

Jeví-li se však při tom nemocnice neb blázince co zástupce neb správce ošetřovaného, vydá-li na př. za tohoto kvitance na provisi, pensi, na dary z milosti, neb na kupony z cenných papírů při depositním úřadě složených, nepožívají podobné listiny osvobození od poplatku, poněvadž zástupci neb správci nelze větších práv a výhod přifknouti, nežli přísluší tomu, koho zastupuje.

Podobně budou poplatku prosty vklady práva zástavního pro správu veřejných těchto ústavů k vůli pojištění nákladu

Pod odst. tento lit *b*) byly vráđeny též hromadné pokladny sirotčů.⁴²⁾

Mezi ústavy, kterým dle uvedeného ustanovení zákona přináleží osobní osvobození od poplatku, sluší dále řaditi společenstva živnostenská co do listin a spisů, které vydávají k účelům, jaké jim živnostenskými zákony jsou přikázány, pak co do podání k úřadům majícím nad nimi dozor v záležitostech k tomuto doзору čelících.⁴³⁾ Osvobození toto má se vztahovati též ku stanovám, jaké předložiti podobným společenstvům uloženo jest na základě zákona ze dne 15. března 1883 (ř. z. č. 39) za příčinou jejich znovuzřízení neb přeměnění⁴⁴⁾ a ku knihám jimi vedeným v záležitostech společenských.⁴⁵⁾

V. též knihy od popl. osvobozené (§ 188. lit. *e*), *f*).

Co zvlášť se týče far a kostelů ritu latinského, armenského a řecko-katolického sluší rozeznávati fary a kostely nadané t. j. fary a kostely, jež dostávají z matice náboženské neb z katolického dotačního fondu Bukovinského připlatky či doplněk na kongruu a pak fary a kostely, jimž se podobných doplnků a příspěvků nedostává. Fary a kostely první spadají pod odstavec predešlý (lit. *a*), kdežto fary a

na ošetřovance, buďsi již vzošlého, buďsi budoucího a pod. (Srov. rozh. m. f. ze dne 12. ledna 1867 č. 57.431. — Příl. p. Dol. Rak. č. 12, str. 69; p. Štyr. č. 27, str. 64 z r. 1868.)

⁴⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 15. července 1882 č. 19.706. (Příl. p. Hor. Rak. č. 16, str. 89; p. Čechy č. 19, str. 55.)

⁴¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 23. ledna 1864 č. 58.558. (Příl. p. Čechy č. 7, str. 21 z r. 1868; p. Štyr. č. 27, str. 64 z r. 1868; p. Kraj. č. 16, str. 67 z r. 1868.)

⁴²⁾ Poněvadž ale osvobození tohoto odst. vztahuje se pouze k úpisům a listinám, nebude lze mluvití o osvobození vkladů knihovnic ve prospěchu těchto pokladen, podání v soudním řízení sporném i nesporném, kvitančí na splacené kapitály půjčené a na úroky takých kapitálů. (Rozh. m. f. ze dne 9. května 1893 č. 3559. — Příl. p. Dol. Rak. č. 10, str. 19; p. Hor. Rak. č. 8, str. 56; p. Štyr. č. 9, str. 70; p. Kor. č. 7, str. 44; p. Příl. č. 12, str. 73; p. Tyr. č. 5, str. 37; p. Čechy č. 46, str. 47; p. Mor. č. 18, str. 81; p. Slez. č. 5, str. 19; p. Hal. č. 20, str. 155; p. Buk. č. 6, str. 28.)

⁴³⁾ Vým. m. f. ze dne 17. března 1861 č. 4616. (Vest. m. f. č. 12, str. 70.)

⁴⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 20. ledna 1884 č. 1637. (Příl. p. Čechy č. 3, str. 22; p. Hor. Rak. č. 4, str. 14; p. Kor. č. 2, str. 9; p. Kraj. č. 2, str. 5; p. Mor. č. 2, str. 3; p. Slez. č. 2, str. 3; p. Příl. č. 4, str. 12.)

⁴⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 18. ledna 1886 č. 38.172. (Příl. p. Mor. č. 7, str. 20; p. Hor. Rak. č. 3, str. 8; p. Kor. č. 3, str. 10.)

kostely matici nenadané spadají pod odstavec tento a mají užívati osobní osvobození od poplatku pouze v míře zde naznačené, mají totiž býti osvobozeny pouze od poplatku z listin a spisů vydaných v přičině svěřených jim účelů veřejných, pak z podání k úřadům pro dohled zřízeným. V jiných ohledech a jmenovitě v přičině jmění nenadaným farám a kostelům patřícího jsou podrobeny všeobecné povinnosti poplatkové. Odehylku či výjimku od tohoto pravidla poslednějšiho tvoří pouze řízení soudní v záležitostech kmenového jmění nedotovaných far neb kostelů, když je zastupuje e. k. prokuratura finanční, pro které řízení bylo vysloveno osvobození od poplatku již dekretem e. k. dv. komory ze dne 8. května r. 1845 čís. 10.829. — Výjimečné ustanovení toto má i na dále zůstatí v platnosti.⁴⁶⁾

Podání, jimiž samostatní katolíci správci duchovní a autorisovaní duchovní výpomocní předkládají příznání příjmů v přičině dovršení kongruy, jsou od poplatku osvobozena.

Osvobození to vztahuje se ku všem podáním, které se vůbec činí za přičinou opatření základů pro rozhodnutí první stolice tedy také k podáním, která podle § 13. vykonávacího nařízení ze dne 2. července 1885 (r. z. č. 99) sluší činiti o změnách v příjmech obročních a o změnách udavších se v podstatě jmění obročního.⁴⁷⁾

⁴⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 1. června 1860 č. 15.499. (Príl. p. Hal. č. 21, str. 101; p. Krak. č. 27, str. 165.)

Týmž rozhodnutím ministeria financí bylo dále vysloveno, že vklady do veřejných knih za přičinou nabytí práva vlastnického k nemovitostem nemají býti předmětem poplatku jak při farách a kostelích nadaných tak nenadaných, jakmile nemovitosti převedené jsou předmětem ekvivalentu poplatkového a dále, že jiné vklady do veřejných knih učiněné pro fary neb kostely nedotované jsou předmětem poplatku dle všeobecných pravidel poplatkového zákona, leda že by poplatek ten musel býti uhrazen z kmenového jmění benefícia, v jehož přičině při vedení sporu má místa osvobození od poplatku.

Toť jsou zásady, které při známém pravidle, že veškeré výjimky dlužno vykládati přísně a přesně, sotva bude lze v soulad uvéstí s ustanovením zákona poplatkového. Nelze jmenovitě nalézti podstatný důvod pro osvobození poplatku, který pod tímto jmenem nemá býti předepisován, kdežto pod jiným jmenem, totiž co ekvivalent poplatku, musí býti placen.

⁴⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 26. března 1886 č. 7913. (Věst. m. f. č. 12, str. 44); rozh. m. f. ze dne 25. ledna 1886 č. 1043 (Príl. p. Hor. Rak. č. 6, str. 18; p. Kor. č. 14, str. 58; p. Kruj. č. 1, str. 1; p. Čechy č. 13, str. 61 z r. 1888; p.

Pro stížnosti (rekursy) na rozhodnutí prvních stolice v záležitostech kongruy nelze dovolávat se osvobození.

Stížnosti (rekursy) beneficentů neb patronů na rozhodnutí politických úřadů v záležitostech přefarování a jednání s tím souvisejícím jsou poplatku prosty, poněvadž rekurenti nejví se zde býti osobami soukromě účastněnými, nýbrž osobami dotyčené obročí zastupujícími.⁴⁸⁾

Pro osobní osvobození správy kostelů, far atd. vyznání nekatolického nebylo vysloveno žádných zvláštních ustanovení a jest tedy pro objem jeho rozhodujícím všeobecné ustanovení zákona (sub *b*) uvedeného.

Zda-li ten klerý ústav lze míti za ústav veřejný pro veřejné účely zřízený, budíž v každém jednotlivém případě uvažováno. Za takové ústavy byly příležitostně na př. zvlášť poznamenány obchodní a živnostenské komory v jednotlivých zemích,⁴⁹⁾ deputace bursy v Terstu⁵⁰⁾ a bursa na obilí a plodiny v Černovicích.⁵¹⁾

Povždy musí však zákonem stanovená podmínka býti splněna, že listiny a spisy, jichž se dotýče, musí býti podobnými ústavy vydány v přičině svěřených jim účelů veřejných.

e) Jeho Veličenstvo a vůbec údové nejvyššího domu císařského při listinách a spisech, jež vlastnoručně vydají neb podepíší.⁵²⁾

Osvobození toto vztahuje se však pouze k listinám a poplatku z nich eo takových a nikoliv sebou k poplatkům

Mor. č. 3, str. 6); ze dne 24. listopadu 1886 č. 35.361 (Pril. p. Kor. č. 13, str. 48 z r. 1887; p. Kraj. č. 21, str. 130; p. Buk. č. 5, str. 17 z r. 1887); a ze dne 29. listopadu 1886 č. 34.543. (Pril. p. Hor. Rak. č. 3, str. 7 z r. 1888; p. Hal. č. 10, str. 34 z r. 1887; p. Čechy č. 13, str. 61 z r. 1888; p. Přim. č. 8, str. 100 z r. 1888; p. Buk. č. 1, str. 1 z r. 1887.)

⁴⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 24. dubna 1876 č. 9357. (Pril. p. Mor. č. 4, str. 15; p. Kraj. č. 5, str. 10; p. Dol. Rak. č. 2, str. 5; p. Hor. Rak. č. 15, str. 85; p. Kor. č. 11 a 15, str. 103 a 139.)

⁴⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 31. března 1851 č. 9311 (Felsenbrunn L. č. 144); zák. ze dne 26. března 1850 § 41. (č. z. č. 122); zák. ze dne 28. června 1868 (č. z. č. 85).

⁵⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. června 1855 č. 19.183. (Pril. p. Štyr. str. 162.)

⁵¹⁾ Rozh. min. fn. ze dne 1. září 1877 čis. 19.037. (Pril. p. Buk. čis. 11, str. 45.)

⁵²⁾ Pol. saz. $\frac{44}{76}$ c) popl. zák.

z právního jednání, jež spočívají na nemovitosti samé a které mají býti zapraveny, i kdyby listina nebyla vydána.⁵³⁾

d) C. k. říditelství fondovních pokladen rodinných při listinách a spisech, které se nevztahují k věcem nemovitým v zemích zdejších.⁵⁴⁾

e) Vyslancové cizích mocí, což nejsou zdejšími příslušníky, při listinách a spisech, které vydají sami neb za ně jejich splnomocnění neb zástupci, pokud se nejedná o zdejší věci nemovité aneb o pohledávky na zdejších nemovitostech pojištěné.⁵⁵⁾

f) Osoby ve vojsku skutečně sloužící od plukovníka dolů, tohoto sebou pojímajíc:

α) z veškerých podání a úředních vyhotovení, která se objevují při jednání a vyřizování sporných záležitostí auditoriátům přikázaných a pak z úředního jednání, které k žádosti auditoriátu v příčině těchto sporů předsevezmon úřady jiné;⁵⁶⁾

β) z obdržecích potvrzení příjmů, které jim co vojákům poskytuje stát, necht' pak se vyplátí jim, neb jejich příbuzným.^{57) 58)}

Mezi příjmy tyto sluší též čítati veškeré přídavky a podpory dle platných pravidel (reglementmässig) placené, jako diety, příbytečné a pod., necht' plyne příjem z pokladny státní aneb jak na př. relativně příbytečného z pokladny obecní.⁵⁹⁾

K vojsku aktivně sloužícímu budlež čítáni také auditori a vojenští duchovní (faráři, kuráti a kaplani).⁶⁰⁾

⁵³⁾ Rozh. min. fin. ze dne 26. října 1851 čís. 15.303 (Felsenbrunn I., čís. 225).

⁵⁴⁾ Pol. saz. ^{44/75} d) popl. zák.

⁵⁵⁾ Pol. saz. ^{44/75} e) popl. zák.

⁵⁶⁾ Pol. saz. ^{44/75} f) aa) popl. zák.

⁵⁷⁾ Pol. saz. ^{44/75} f) bb) popl. zák.

⁵⁸⁾ Sem spadají kvitanca na přídavky s památným penízem (médailli) spojené, je-li kvitujeť ve skutečné službě vojenské aneb je-li patentním invalidou. (Rozh. m. f. ze dne 4. září 1856 č. 26.933. Příl. p. Krak. str. 352.)

⁵⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 14. února 1889 č. 2538. (Příl. p. Kraj. č. 16, str. 63; p. Příl. č. 9, str. 75; p. Hal. č. 3, str. 9); dto ze dne 14. února 1889 č. 2538. — (Příl. p. Hor. Rak. č. 9, str. 30 z r. 1891.)

⁶⁰⁾ Rozh. min. fin. ze dne 10. srpna a 9. září 1850 čís. 23.150 a 24.865. (Chronol. výt. p. Čechy č. 162, str. 260.)

Jak důstojníci ve vojště mají výhod těchto též nezkráceně požívatí: Evidenění důstojníci při obraně zemské,⁶¹⁾ důstojníci praporečnických kádrů při obraně zemské,⁶²⁾ důstojníci ve výslužbě, když jsou zaměstnáni při místním velitelství, při domech transportních a pod.,⁶³⁾ důstojníci po dobu dovolené vůbec a s čekací zvlášť,⁶⁴⁾ voškové úředníci vojenští, jež jsou v seznamu obsaženém v oběžníku c. k. říš. min. voj. ze dne 6. března 1875 čís. 564 Pr. sub litera F) 1 — 12, od šesté třídní třídy dolů počínajíc, vyjma zvěrolékařské praktikanty k odstavci 10. náležející⁶⁵⁾ 66) a pod., úředníci válečného námořnictva, v náu. nar. listu XV. kus ze dne 15. května 1871 sub D) uvedení, vyjma chovance

⁶¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 26. listopadu 1869 č. 32,878. (Příl. p. Čechy č. 17, str. 64; p. Kraj. č. 1, str. 7 z r. 1870; p. Příh. č. 29, str. 141 z r. 1870; p. Mor. č. 17, str. 46; p. Slez. č. 9, str. 19; p. Štyr. č. 18, str. 43; p. Buk. č. 29, str. 176.)

⁶²⁾ Rozh. m. f. ze dne 19. července 1873 č. 18,684. (Příl. p. Hal. č. 7, str. 37.) — Potvrzení pravosti jejich podpisů na písemných přísahách služebných nejsou poplatku prosta. (Srov. rozh. m. f. ze dne 14. března 1873 č. 3711. — (Příl. p. Hal. č. 3, str. 15.)

⁶³⁾ Rozh. m. f. ze dne 5. dubna 1854 č. 12,712. (Příl. p. Hal. č. 27, str. 192 z r. 1855.)

⁶⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 19. července 1871 č. 18,775. (Věst. m. f. č. 27, str. 133; — příl. p. Mor. č. 9, str. 27; p. Hor. Rak. č. 2, str. 6 z r. 1872; p. Kraj. č. 6, str. 21; p. Dalm. č. 26, str. 71.)

⁶⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 16. května 1881 č. 14,968. (Příl. p. Čechy čís. 9, str. 28; p. Mor. č. 4, str. 17; p. Štyr. č. 3, str. 8; p. Kor. č. 10, str. 56; p. Hal. č. 15, str. 73; p. Příh. č. 9, str. 45.)

⁶⁶⁾ Do naznačené skupiny F) náleží:

1. Úředníci vojenské intendace,
2. Vojenští účetní úředníci kontrolní,
3. Úředníci vojenského ústavu zvěrolékařství,
4. Vojenští úředníci kasovní,
5. Vojenští úředníci zásobovací,
6. Vojenští úředníci registraturní,
7. Vojenští úředníci medikamentní,
8. Vojenští úředníci správy stavební,
9. Techničtí úředníci vojenského ústavu geografického,
10. Vojenští úředníci zvěrolékařství,
11. Techničtí úředníci zbrojnický dělostřeleckého a vojenského vozatajstva, pak technického a administrativního vojenského komitétu a
12. lesní vojenské akademie ve Vid. Novém Městě.

(elóvy) všech odborů (branží)⁶⁷⁾ ⁶⁸⁾ a kancelářští sluhové zemské obrany (zemských střelců).⁶⁹⁾ ⁷⁰⁾

V případě mobilisace k účelům válečným jsou veškeré osoby e. k. vojska válečného, loďstva námořského a obrany zemské, k nimž se mobilisace vztahuje, nehledě k šarži a branži v příčině potvrzování všelikých požitků přijatých, které jakožto osoby vojenské od státu berou, osobně sprostěny povinnosti, platíli poplatky.

Totéž osvobození vztahuje se v tomto případě též:

a) k osobám, náležejícím ku svolané hotovosti zemské a ku sborům dobrovolnickým, na čas války zřízeným;

b) k vojenským osobám těles již v době míru vojensky zřízených (četnictvo, branže hřebčinské atd.), přikázaným k mobilisovaným částem moci zbrojné, k hotovosti zemské a ke sborům dobrovolnickým; a též

c) k civilním služebníkům státním a k jiným osobám civilním, které nejsou ve svazku vojenském, když jsou přímo ve službě správy vojenské postaveny a při armádě v poli rozděleny, co se týče platů z státu vojenského jin dle normálu náležejících. Osvobození od poplatků trvá při osobách ad a) a c) uvedených po dobu svolání a při osobách ad b) a při mobilisované zbrojné moci vůbec ode dne, kterého osoby ty obdrží příspěvek na výpravu polní, potažité jsou-li postaveny ve službě úřadů vojenských, velitelství, vojáků a útstavů v pevnostech se nacházejících, od toho dne, kterého veli-

⁶⁷⁾ Rozh. m. l. ze dne 19. července 1881 č. 20.522. (Příl. p. Čechy č. 17, str. 59; p. Stry. č. 5, str. 15; p. Kor. č. 13, str. 72; p. Mor. č. 6, str. 27; p. Příl. č. 15, str. 73.)

⁶⁸⁾ Semu náleží: 1. Úřadníci námořnicko-techničtí,
2. Úřadníci námořnicko-komisariátní,
3. Úřadníci záležitostí hydrografických,
4. Úřadníci odboru vyučovacího.

⁶⁹⁾ Rozh. m. obr. zem. ze dne 23. února 1882 čís. 1825. (Příl. p. Stry. č. 3, str. 14.)

⁷⁰⁾ Kvitance důstojníků, kteří zachovali sobě charakter důstojnický a kterým propůjčil se systemisovaná civilní služební místa státní, nepožívají žádných výhod. (Nař. m. l. ze dne 19. února 1858 č. 4390. — Věst. m. l. č. 8, str. 53.)

telové pevnosti nabudou práva. žádati příspěvku na výpravu polní a pomine toho dne, kterého v příčině těch kterých osob nastane demobilisace, buď jen té neb oné osoby nebo tělesa vojenského, k němuž přísluší. ⁷¹⁾)

g) Poddůstojníci a mužstvo při vojsku, mužstvo při stráži finanční a při veřejné bezpečnosti, co se týče listu na dovolenou co listu průvodního. ⁷²⁾)

h) Mužstvo ve skutečné službě finanční strážě při požitcích, jakých se jim co stráži finanční třeba i ve způsobě záloh dostává od státu; při odvoláních z nálezů disciplinárních; při žádostech za promínutí, zmírnění neb výmaz trestu; dále za složení zkoušky pro dosáhnutí vyšších služebných míst předepsané ⁷³⁾) a konečně za povolení, by mohli se se dáti léčiti u přátel neb příbuzných. ⁷⁴⁾)

K mužstvu finanční strážě náleží jak dozorcí, tak nad-dozorci, respicienti a vrchní respicienti, nechť poslední jsou při-kázání úřadu aneb nechť úřadují samostatně, poněvadž při finanční stráži počíná úředník komisarem finanční strážě.

Osvobození od poplatku kvitančního nevztahuje se pouze k požitkům pravidelně vypláceným, nýbrž i k doplatkům na požitky z aktivity, k zálohám, paušálům na cesty, pohledávkám súčtovacím (Abrechnungs-Guthabungen) atd. bez rozdílu, zda-li bylo vyplaceno na výplatné listy neb na řádné kvitance. ⁷⁵⁾)

⁷¹⁾ Zák. ze dne 7. června 1881 §§ 1.—3. (ř. z. č. 68.)

⁷²⁾ Pol. saz. ^{44/75} g) popl. zák.

⁷³⁾ Sem náleží též žádosti za připuštění ku navštěvování kursu pro daň potravní, pak pro řízení celní a pro tovaroznalství. (Rozh. m. f. ze dne 23. července 1884 č. 18.867. — Příl. p. Hor. Rak. č. 8, str. 28; p. Kor. č. 5, str. 27; p. Kraj. č. 3, str. 8; p. Mor. č. 3, str. 10. — dto ze dne 16. srpna 1884 čís. 18.808. — Příl. p. Hor. Rak. čís. 8, str. 27 z r. 1887; p. Kor. čís. 2, str. 5 z r. 1888.)

⁷⁴⁾ Pol. saz. ^{44/75} h) popl. zák.

⁷⁵⁾ Nota m. f. ze dne 20. května 1873 č. 10.321. (Příl. p. Hor. Rak. č. 4, str. 16); rozh. m. f. ze dne 21. června 1873 č. 14.309 (Příl. p. Čechy č. 8, str. 30; p. Kor. č. 11, str. 24; p. Kraj. č. 7, str. 54; p. Příl. č. 15, str. 98; p. Soln. č. 3, str. 14). — Výn. nejv. dv. účet. ze dne 8. dubna 1887 č. 158. (Příl. p. Čechy č. 7, str. 20; p. Slez. č. 4, str. 11; p. Hor. Rak. č. 5, str. 18 z r. 1888; p. Kor. č. 19, str. 88 z r. 1888; p. Příl. č. 8, str. 101 z r. 1888.)

i) Mužstvo četnictva při vybírání požitků,⁷⁶⁾ pak mužstvo stráže při věznicích soudních.^{77) 78)}

k) Osoby k občanské obraně náležející při spisech k velitelstvu.⁷⁹⁾

l) Zástupce konkursní podstaty při všech jednáních a spisech týkajících se podstaty konkursní,⁸⁰⁾ pak správce podstaty a výbor věřitelů při všelikém řízení se správou konkursního jmění souvisícím, avšak pouze potud, pokud se nejedná o aktivní při podstaty samé aneb pokud při správě neb vymáhání podstaty neuzavírá se právní jednání s osobami jinými.⁸¹⁾

Proto sluší míti na př. inventář o jmění konkursní podstaty, návrh o jeho rozdělení, jaký podati má správce podstaty podle § 173. řádu konk., a účty, jaké tíž správce má klásti podle 10. oddělení řádu konk., stížnosti a rekursy v řízení administračním, pokud jde o záležitosti podstaty konkursní atd. za poplatku prosté;⁸²⁾ a podobně bude osobního osvobození požívati zástupce podstaty v řízení likvidačním i tenkrát, když o pohledávce přihlášené řádný proces byl by proveden. Osvobození toto nemá však místa, když zastupování a správa podstaty konkursní jsou v jediné osobě spojeny a šlo by o aktivní při podstaty neb o právní jednání s jinými osobami uzavřené a se správou neb realizování podstaty souvisící.⁸³⁾

⁷⁶⁾ Pol. saz. 44/76 i) popl. zák.

⁷⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 24. listopadu 1856 č. 37.758. (Věst. m. f. čís. 52, str. 507.)

⁷⁸⁾ Sem nelze řaditi mužstvo obecní stráže, nepřináleželi-li k žádnému strážnímu sboru po vojensku organisovanému. (Rozh. m. f. ze dne 22. dubna 1882 č. 9454. — Příl. p. Hor. Rak. č. 15, str. 86; p. Kor. č. 16, str. 142; p. Mor. č. 3, str. 8.)

⁷⁹⁾ Pol. saz. 44/76 k) popl. zák.

⁸⁰⁾ Pol. saz. 44/76 l) al. 1. popl. zák.

⁸¹⁾ Zák. ze dne 9. ledna 1869. Odst. 1. (ř. z. č. 7.)

⁸²⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 6. srpna 1858 č. 34.195. (Příl. p. Čechy č. 7, str. 26; dto ze dne 25. června 1878 č. 11.867. (Příl. p. Hor. Rak. č. 6, str. 26; p. Mor. č. 11, str. 41; p. Kor. č. 18, str. 55; p. Kraj. č. 6, str. 24.) — Nál. spr. soudu ze dne 7. července 1883 č. 1154. (Budw. XII. 4212.)

⁸³⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 29. dubna 1868 č. 11.736. (Příl. p. Dol. Rak. č. 9, str. 21; p. Štyr. čís. 30, str. 76; p. Kraj. č. 16, str. 64; p. Tyr. č. 7, str. 27; p. Buk. č. 33, str. 142.)

Na základě téhož ustanovení zákona (pol. saz. ^{44/76} l) má se dostati výhod s osobním osvobozením spojených též představenému (pokud se týče likvidatorům) společenstva s ručením neobmezeným, jakož i správci podstaty při společenstvu s ručením obmezeným při soudních krocích exekučních, jaké proti jednotlivým členům společenstva sluší zařídití za příčinou řízení rozpočetního (vypočtení příspěvků) dle zákona ze dne 9. dubna 1873 (ř. z. č. 70).⁸⁴⁾

Křidatář co takový nepoživá žádného osvobození od poplatků.

Protokoly sepsané v řízení konkursním v. § 101. odst. 4.

m) Trestanci při protokolech, jaké se sepiší v příčině jejich stížností podaných při prohlídkách trestnic.⁸⁵⁾

n) Osoby, jichž chudoba jest potvrzena vysvědčením dle zákona sdělaným, v soudním řízení o jejich vlastních záležitostech sporných a v příčině pomůcek a průvodů k nim náležitých.⁸⁶⁾ ⁸⁷⁾

⁸⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 4. února 1895 č. 3523. (Pril. k věst. m. f. čís. 2, str. 10.)

⁸⁵⁾ Pol. saz. ^{44/76} n) popl. zák.

⁸⁶⁾ Změn. pol. saz. ^{44/76} o) z r. 1862. — Nař. m. f. ze dne 20. října 1862 odst. 10. (ř. z. č. 102).

⁸⁷⁾ Pro osvobozování chudých od poplatků má sebou platnosti až posud dekr. dv. kanc. ze dne 26. července 1840 č. 457 §§ 1. — 6. (Sb. pol. zák. č. 92), jež zní:

§ 1. Vzhledem na poplatek budiž za chudého považován, kdož nedocílí ze své nemovitosti, ze svého důchodu, za svou práci neb za své služby vyšší příjem, než-li obnáší v místě chudého obyčejná mzda ná dennická.

§ 2. Vysvědčení, jež má sloužiti za doklad chudoby, obsahují mimo udání účelu, k jakému má sloužiti, též jasné, určité a zvrubné udání příčin chudoby v § 1. naznačených.

§ 3. Kdož vysvědčení chudoby vydáváji neb potvrzují, jsou pod uvarováním zákonného trestu povinni, vyšetřiti majetkové a výdělkové poměry žadatele a po případě odepriti vydání neb potvrzení vysvědčení, když by o správnosti okolností žadatelem uvedených podstatně objevily se pochybnosti. Kdož by klamem neb jiným způsobem vyloudil vysvědčení chudoby, na něž dle zákona nemá práva, spáchá tím přestupek v § 408. důchodkového zákona trestního naznačený.

§ 4. Sporná strana, jež žádá za právo chudých, předložíť rádně vydané vysvědčení soudci I. stolice, u kterého spor byl zahájen, a každý spis či každé podání ke sporu se tůlnoucí budiž na prvním archu a to na místě, kde jinak kolek se nachází, opatřen slovy: „Právo chu-

Osvobození od poplatku na základě práva chudých počíná, jakmile vysvědčení chudoby soudu bylo předloženo, nepůsobí však nijak zpět. Zvláštního předběžného snad povolení k tomu konci není potřeba.⁸⁸⁾

S povolením bezplatného zástupce jest již sebou spojeno též osvobození od poplatků a kolků.⁸⁹⁾

dých^a a sebou buďž udán den, kterého vysvědčení chudoby soudu bylo odevzdáno.

Tato vysvědčení chudoby mají platnosti v téže záležitosti i při II. a III. stolici.

§ 5. Soud první stolice uchovujež vysvědčení chudoby při spisech. Vysvědčení chudoby odůvodňující osvobození od poplatku má vůbec míti platnosti pouze pro tento zvláštní případ a nemá straně býti více vráceno.

§ 6. V případě, že by v rozepři bylo více účastníků, z kterých pouze někteří jsou chudí, zapravtež účastníci zámožnější poplatek celý a osvobození od poplatku by mohlo míti místa pouze když veškeri účastníci náleželi by mezi osoby chudé. Podobně nepřislší také osvobození od poplatku žalobci cesionáři, neměli-li sebou cedenti osobně dle zákona nárok na právo chudých. — — —

(Srov. nař. m. f. ze dne 16. dubna 1850 (ř. z. č. 140).

Žádostem za vydání vysvědčení chudoby a protokolům v přičině takových žádostí sepsaným nelze žádné osvobození od poplatku přičknouti. (Srov. rozh. m. f. ze dne 29. února 1876 č. 4495. — Pril. p. Čechy č. 10, str. 48.) V. 162 § 197. Uvedený dekret dv. kanc. ze dne 26. července 1840 č. 457 obsahuje v § 2. další ustanovení „že vysvědčení musí býti vydáno farářem místa, v kterémž chudá strana bydlí a potvrzeno úřadem politickým („polit. Obrigkeit“) (Rozh. m. f. ze dne 19. února 1878 čís. 2150. — Pril. p. Čechy č. 6, str. 36). Při nynějších změněných poměrech v přičině veřejné správy vůbec a správy chudinství zvláště bude moce soudem za dostatečné považováno býti vysvědčení, když bylo vydáno úřadem, kterému přislší správa chudinství a zaopatřování chudých dle zákonů platných v té zemi, v kteréž bydlí chudá strana, již se dotýče. (Srov. Allg. oester. Ger.-Ztg. — Dr. Förster: Welche Behörde ist zur Ausstellung der Anwaltszeugnisse zum Zwecke der Befreiung von der Stempel und Gebührenentrichtung competent?“ Oesterr. Zeitsch. f. Verw. XXII. r. 1889 č. 37, str. 165.

Rozhodování nejvyšších stolic bere se však různými cestami, povždy se však vyžaduje, by ve vysvědčení potvrzeno bylo, že příjmy žadatelovy nepřevyšují obyčejnou denní mzdu v jeho bydlišti obvyklou.

⁸⁸⁾ Nál. spr. soudu ze dne 1. července 1884 č. 1496. (Budw. VIII. 2189.)

⁸⁹⁾ Zák. ze dne 6. července 1868 § 16., al. 3. (ř. z. č. 96).

Výhody tyto mají být poskytnuty též cizincům ano i místním obcím, jež nemajetností svou legálními způsoby byly prokázaly.⁹⁰⁾

Osvobození toto vztahuje se ku všem spisům a vyhotovením, vyjmouc knihovni intabulace (vklady do knih veřejných a nikoliv pouhé prenotace), z kterých může býti poplatek odepsán pouze v případě jeho nedobytnosti⁹¹⁾ a co do subjektu nelze osvobození to rozšiřovati na osoby vedoucí rozepři společně s osobou chudou, nevyjímajíc ani osobu, co zastoupení poskytuje.⁹²⁾

Naproti tomu má platnosti toto právo chudých při řízení ve veškerých stolicích a sice jak při řízení řádném tak při řízení mimořádném a dále jak při řízení rozhodovacím tak i při řízení vykonávacím a i při útratách s exekucí rozsudku spojených.⁹³⁾

K výrokům rozhodčích se výhoda tato (právo chudých) nevztahuje.⁹⁴⁾

o) Osoby pod poručenstvím neb opatrovnictvím, jimž se dostává toliko potřebné výživy, pak-li jejich příbuzné, kterým dle zákona náleží o ně pečovati nebo je vyživovati, sluší též čítati mezi chudé —

⁹⁰⁾ Rozh. m. t. ze dne 19. března 1854 č. 10,924. (Přil. p. Halé č. 11, str. 91.) — Rozh. nejv. soudu ze dne 30. září 1891 č. 11,686. (Nár. hosp. XII, čís. 6.)

⁹¹⁾ Ustanovení § 70. popl. zák. ze dne 9. února 1850, že má býti poznamenáván poplatek za záznamy v knihách veřejných vymožené osobami chudými pozbylo platnosti ustanovením zákona ze dne 13. prosince 1862, kterým (změněnou pol. saz. $4\frac{1}{2}$ lit. o) veškeré poznamenávání poplatků při osobách chudých bylo odstraněno. (Srov. též rozh. m. t. ze dne 16. ledna 1865 č. 62,880. — Přil. p. Kor. čís. 8, str. 17; p. Mor. čís. 6, str. 24; p. Hal. čís. 34, str. 181 z r. 1867.)

⁹²⁾ Srov. nál. spr. soudu ze dne 1. února 1887 č. 362. (Budw. XI. 3372.)

⁹³⁾ Nař. m. t. ze dne 8. února 1853 (ř. z. č. 110); rozh. m. t. ze dne 29. května 1856 č. 11,395. (Přil. p. Krak. str. 124). — Zák. ze dne 24. května 1873 § 17. (ř. z. č. 97).

⁹⁴⁾ Srv. zák. ze dne 23. března 1874 art. V. (ř. z. č. 29), jenž jedná o výrocích rozhodčích, vnesených smířnými soudy obchodních a živnostenských komor a veřejných burs; pak nař. min. spr. a ln. ze dne 19. května 1875 (ř. z. č. 78); dto ze dne 16. prosince 1876 (ř. z. č. 139); a ze dne 6. února 1885 (ř. z. č. 19), jež jednají o výrocích rozhodčích ve sporech, vzešlých z nákladních smluv železnice, dále o rozhodčích výrociích obchodních skladů ve Vídni a v Innsbrucku.

jsou osvobozeny při spisech a přílohách, které jimi nebo v jejich záležitostech mají býti podávány úřadům poručenským neb opatrovnickým, jakož i úřední písemná zhotovení v příčině té od těchž úřadů vydaná.^{95) 96)}

Zákonně podmínky tyto pokládejtež se za splněny, když prokázány jsou buď 1.) vysvědčením chudoby, nebo 2.) potvrzením soudního úředníka poručenského neb opatrovnického soudu, jemuž jako referentovi náleží vésti příslušnou poručenskou neb opatrovnickou záležitost. —

ad 1. Předpisy o vydávání vysvědčení chudoby, aby dosaženo bylo právo chudých v soudním řízení sporném, vztahují se obdobně k vysvědčením chudoby právě uvedeným. Vysvědčení chudoby platí toliko pro to zvláštní projednávání, pro které bylo vydáno a budiž uschováno ve spisech. Podání a úřední spisy, osvobozené na základě vysvědčení chudoby, buďte opatřeny záznamem: „Na základě vysvědčení chudoby dle pol. saz. $44/73$ p) kolku prosto.“ Ad 2.) Vydávati potvrzení dotčené oprávněn jest k žádosti strany soudní úředník (referent), jemuž svěřeno jest vedení příslušné poručenské neb opatrovnické záležitosti, ve všech případech, v nichž na základě své znalosti příslušných poměrů jest s to, aby potvrdil chudinské majetkové poměry osob, k nimž při osvobození od poplatků se přihlídá. Toto potvrzení stanoví se v každé případnosti zvláště, a to tím způsobem, že soudní úředník opatří příslušné podání neb úřední spis záznamem: „Kolku prosto dle pol. saz. $44/73$ p)“ a tento záznam podepíše svým jménem, dolože svou hodnost. Proti odeprání potvrzení soudního rekurs místa nemá. Soudeci nevznikne ani ručení, ani povinnost k náhradě z potvrzení, jež v dobré víře (bona fide) byl vydal.⁹⁷⁾

Dle zřejmého znění uvedeného ustanovení vztahuje se osobní osvobození toto pouze k naznačeným osobám potud, pokud jsou pod poručenstvím neb opatrovnictvím; pročež nutno míti veškeré spisy, podané po nabytí zletilosti neb po zrušení opatrovnictví,

⁹⁵⁾ Pol. saz. $44/73$ p) pop. zák.

⁹⁶⁾ Spisy, kterými se podávají soudu účty poručenské neb opatrovnické ku prozkoumání, pak protokoly tytéž spisy zastupující jsou vůbec předmětem poplatku dle všeobecných pravidel, ač nejsou-li splněny uvedené podmínky osvobození odvádňující.

Účty samé v. § 121. — Účty popl. prostě § 186.

⁹⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 21. listopadu 1892 č. 30.982 (ř. z. č. 208).

dle všeobecných zásad poplatkového zákona za předměty poplatku, na př. žádosti za vydání deposit po nabytí zletilosti a pod.⁹⁸⁾

p) Pachtýřům přímých daní a nepřímých dávek pro stát, zem, okres neb obec vybíraných přísluší osvobození od poplatku při vybírání daní a dávek od poplatníků a v příčině spisů v příčině takového vybírání sepsaných v té míře, která přísluší c. k. úřadům nebo obcím, spravují-li zmíněné daně a dávky samy.⁹⁹⁾ ¹⁰⁰⁾

q) Obchodní a živnostenské komory, komory advokátní, notářské a lékařské,¹⁰¹⁾ hospodářské společnosti a vůbec jednoty a spolky, ježto nejsou spolky politickými, a ježto při nakládání se svým jměním a svými příjmy nehledí k zisku, nýbrž k účelům vědeckým, humanitním nebo dobročinným, pokud jde o korespondenci s veřejnými úřady, kromě řízení sporného.¹⁰²⁾

Obchodní a živnostenské komory byly co do poplatnosti jejich spisů úředních vůbec na roven postaveny s úřady veřejnými.¹⁰³⁾ ¹⁰⁴⁾

⁹⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 3. srpna 1856 č. 19.817. (Pril. p. Štyr. č. 29, str. 130.)

⁹⁹⁾ Pol. saz. $44/75$ q) pop. zák.

¹⁰⁰⁾ Osvobození toto vztahuje se též k obdržecím potvrzením, jaká vydávají pachtěři daní a dávek na částky, jaké vybírají ku pojištění pokuty v případě spáchaných přestupků; nevztahuje se ale nijak k jich obdržecím potvrzením na obdržené podíly postilaerské, odměny a pod. (Srv. rozh. m. f. ze dne 8. července 1895 č. 8679, Pril. k věst. m. f. č. 7, str. 77.)

¹⁰¹⁾ Zák. ze dne 22. prosince 1891 (č. z. č. 6 z r. 1892), kterým zřízeny byly komory lékařské, neuvádí sice zřejmě, že by těmto mělo se podobného dostati osvobození, jak komorám obchodním i živnostenským, advokátním a notářským, avšak vůči jejich postavení a vůči úkolům, jaké plníti jim jest uloženo, nebude lze odepřítí jim osvobození od poplatků, jak zmíněným komorám ostatním.

¹⁰²⁾ Pol. saz. $44/75$ r) pop. zák. Srv. též: Nota m. f. k un. orby ze dne 26. března 1889 č. 5016. (Pril. p. Čechy č. 32, str. 22.)

¹⁰³⁾ Zák. ze dne 28. června 1868 § 22. al. 2. (č. z. č. 85). (Advokátní a notářské komory, v. korespondence popl. prostá § 180. au.)

¹⁰⁴⁾ Za úřední spisy nelze však míti spisy (podání, rekursy a pod.) v záležitostech soukromoprávních, jako na př. podání a rekursy v příčině daně z příjmů předepsané ze jmění těmto ústavům náležejícího. (Srov. výn. m. f. ze dne 13. června 1855 č. 19.483. — Pril. p. Štyr. č. 32, str. 162.)

Za jednoty a spolky sem náležející byly zvláště uvedeny:

α) Spořitelny neberoucí se za ziskem pro podnikatele neb zástupce jejich.¹⁰⁵⁾

β) Německý řád a spolky ku podporování dobrovolného ošetřování onemocněných neb v poli raněných vojáků vůbec.¹⁰⁶⁾

γ) Úvěrní a záložní spolky (pokladny pro úspory a pro půjčky) v zákoně ze dne 1. června 1889 § 1. (ř. z. č. 91) blíže naznačené.¹⁰⁷⁾ (V. § 35.); pak spolky hospodářské.^{107a)}

δ) Hrabětem ze Skarbeků založený chudobinec a sirotčinec v Drahowyži.¹⁰⁸⁾

ε) Patriotické pomocné spolky pro chudé příbuzné a jejich rodiny.¹⁰⁹⁾

ζ) Konvent Feliciánek ve Lvově a Krakově.¹¹⁰⁾

η) Ženský výrobní spolek v Praze.¹¹¹⁾

ζ) Představení církevní při spisech, podaných v záležitostech církevní správy, církevní kázně, udržování neb stavby chrámů aneb církve co takové, pak společnosti církevní a náboženské při veškerých listinách, které jimi neb v jejich jmeně se vydávají o propůjčení církevních úřadů, hodností, o plnění povinnosti náboženských aneb o záležitostech kázně církevní, pokud se nevztahují k právům věcným neb

¹⁰⁵⁾ Slov. rozh. m. f. ze dne 31. března 1855 č. 10.298. (Pril. p. Tyr. č. 13, str. 41.)

¹⁰⁶⁾ Slov. rozh. m. f. ze dne 25. února 1864 č. 9569. (Věst. m. f. č. 11, str. 50); dto ze dne 2. ledna 1869 č. 41.488. (Pril. p. Čechy č. 2, str. 5; a ze dne 5. listopadu 1871 č. 33.823. (Věst. m. f. č. 39, str. 204.)

¹⁰⁷⁾ Nota m. f. k min. orby ze dne 26. března 1889 č. 5016. (Pril. p. Mor. č. 7, str. 30; p. Hor. Rak. č. 9, str. 30 z r. 1891.)

^{107a)} Zák. ze dne 1. června 1889 § 4. (ř. z. č. 91.)

¹⁰⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 1. listopadu 1875 č. 28.122. (Pril. p. Hal. č. 14, str. 81.)

¹⁰⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 25. června 1866 č. 29.272. (Pril. p. Korut. č. 7, str. 19; p. Krak. č. 13, str. 47.)

¹¹⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 17. ledna 1868 č. 1003. (Pril. p. Halič č. 23, str. 113 z r. 1869.)

¹¹¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 5. února 1870 č. 3302. (Pril. p. Čechy č. 6, str. 26.)

ku závazkům věcného konání aneb ku jmění společností.¹¹²⁾

s) Výhody, které před uvedením zákona ze dne 9. února 1850, jednotlivým osobám neb ústavům zvlášť a zřejmě byly povoleny, mají i na dále podřezeti platnosti v mezích těchto povolení.¹¹³⁾

Výhody takové byly vysloveny a poskytují se:

a) Na základě nejvyššího rozh. ze dne 14. července 1840 a ze dne 10. srpna 1841 (Pol. sb. zák. díl 69, č. 106) a na základě § 21. vydaného pro spořitelny regulativu z r. 1844 (Pol. sb. zák. díl 72 č. 123; S. sb. zák. č. 832) a pak na základě dek. dv. kanc. ze dne 3. července 1847 (Pol. sb. zák. díl 75, č. 72) spořitelnám (nehledíc k zisku podnikatelů) pro vkladní knížky co takové, jakož i pro veškerá obdržecí potvrzení do nich zanášená a taktéž pro obdržecí potvrzení stran na úroky a vklady spořitelnami ukládatelům vyplácené. Dále z veškerých listin a spisů, s kterými se při spořitelnách setkáváme v příčině poskytování půjček mají býti předmětem poplatku škálového pouze listiny, jež zastupují listy zástavní, bez ohledu na jejich formu a jméno.

Obdržecí potvrzení dané se strany spořitelny na zaplacený *úrok* v dlužných neb úrokových knížkách stranám vydaných, mají co kvitance podrobeny býti poplatku, kdežto podobná potvrzení na splátky *kapitálu dlužného* mají býti od poplatku osvobozena, když vedle tohoto potvrzení musí býti ještě vydána kvitance k výmazu spůsobilá, která poplatku musí býti podrobena, poněvadž intence uvedeného nejv. rozh. nijak nenese se za tím, by při poskytování půjček poplatek měl býti placen dvakrát proto, že pouhá mani-

¹¹²⁾ Pol. saz. ^{44/76} s) pop. zák.

Srv. též rozh. m. f. ze dne 13. dubna 1860 č. 3720. (Pril. p. Hal. č. 15, str. 81), dle kterého má příslušetí správěm duchovním osobní osvobození též v záležitostech udržování a stavby budov farních. V. též: Podání popl. prostá, § 180.

¹¹³⁾ Pol. saz. ^{44/76} v) pop. zák. — Gls. pat. ze dne 9. února 1850 čl. VII. (č. z. č. 50); rozh. m. f. ze dne 28. října 1851 č. 31703. (Pril. p. Lvov č. 5, str. 86 z r. 1856; p. Krak. str. 169 z r. 1856; p. Štyr. č. 35, str. 154 z r. 1856.)

pulace o jednom a též aktu vyžaduje dvojje vyhotovení.¹¹⁴⁾
V. předcházející odst. g) sub α).

β) Pozemkovému uvěrnému spolku Haličskému pro veškeré spisy, kvitance a potvrzení, které spolek tento aneb jeho zástupci v jeho jméně vydají, pojmájíc v ně též listy zástavní a jich postupy; pouze kupony úrokové mají býti co kvitance předmětem poplatku škálového.¹¹⁵⁾

γ) Půjčovnám a zastavárnám, které povolením úředním formálně se ustavily co ústavy vypomáhající pro nutné a potřebné třídy obyvatelstva, příkterých mají býti poplatku prosly:

αα) listy zástavní;

ββ) protokoly o prodeji zástav propadlých;

γγ) kvitance na částky, které po uhrazení požadavku půjčovny neb zastavárny vyběvají z docílených cen při prodeji zástav propadlých a které jednotlivým stranám se vyplácí a

δδ) listiny, jichž potřebuje pro půjčovnu neb zastavárnu dlužník zrativší lístek zástavní proto, by zpět obdržeti mohl buďsi zástavu, buďsi zbytek ceny při prodeji zástavy docílené.¹¹⁶⁾

Odehytku tvoří pouze půjčky na státní a jiné papíry cenové aneb na zboží a věci posud neupotřebené, z kterých má býti poplatek placen a to způsobem, jaký předepsán jest pro jiné podniky podobnými obchody se zanášející.¹¹⁷⁾ (V. § 33.)

¹¹⁴⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 31. března 1855 č. 10.298. (Pril. p. Tyr. č. 13, str. 41); dto ze dne 27. října 1855 č. 7763. (Pril. p. Rak. č. 41, str. 103); a nář. spr. soudu ze dne 28. února 1882 č. 431 (Budw. VI. 1319).

¹¹⁵⁾ Gl. pat. ze dne 3. listopadu 1841. Stanovy uvedeného spolku § 79. a) (J. sb. zák. č. 569).

¹¹⁶⁾ Dkl. dv. kan. ze dne 9. března resp. 8. května 1843. (Sb. pol. zák. č. 21. — Sb. pr. zák. p. Čechy, XXV. č. 81, str. 118.) — Rozh. m. f. ze dne 21. května 1851 č. 15.674 (Felsenbrunn I. č. 169); a ze dne 5. května 1885 č. 13.532. (Pril. p. Hor. Rak. č. 11, str. 56; p. Čechy č. 11, str. 57; p. Štyr. č. 3, str. 9; p. Kor. č. 8, str. 51; p. Kruj. č. 9, str. 35; p. Slez. č. 3, str. 8; p. Hal. č. 21, str. 85.)

¹¹⁷⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 1. září 1864 č. 16.072. (Pril. p. Štyr. č. 46, str. 204.)

δ) České společnosti škody z ohně vzájemně pojišťující jsou na základě nejv. rozh. ze dne 20. října 1827 poskytnuly výhody:

1. ze právní listiny vydané o poměrech mezi ústavem a pojištěncem jsou poplatnými dle škály I., nemají však míti jiné ani soudně ani nimosoudně jaké platnosti, než-li před soudem, jemuž ústav jest příslušným a musí býti pod uvarováním pokuty nadepsány „v záležitostech pojištění proti ohni.“

2. listiny zjišťující odhad a škodu, jež pro společnost byly sepsány, mohou — byť i jinak byly poplatnými — vyhotoveny býti bez poplatku, nemají však pojištěncům ani v prvopisu ani v přepisu býti vydávány a vůbec nesmí jich jinak býti upotřebeno.

Že knihy a zápisky jsou poplatku prosty v. § 188. lit. f) z). ¹¹⁸⁾

γ) Rakousko-Uherská banka co do veskerých knéh a záznamů, jakož i co do listin ní neb jejími firmujícími orgány sdělaných, ¹¹⁹⁾ ¹²⁰⁾

z) Rakouský kreditní ústav pro obchod a živnosti (Oesterr. Creditanstalt für Handel u. Gewerbe) co do listin vydaných při právním jednání naznačeném v §§ 4—5 statutu téhož ústavu, výjma akcie, směnky, záručitelné dlužní úpisy a smouvy o jmění nemovitém (§ 64. statutu). ¹²¹⁾

v) Rakouský ústav pro úvěr pozemk. co do veskerých listin vyhotovených při vykonávání obchodů v art. 6. odst. 1.—4. statutu ústavu toho uvedených, vyjma k výmazu způsobilé kvitance dlužníkovi zástavnímu vydané, kupony listů zástavních a dlužní úpisy (Art. 81. statutu ústavu). ¹²²⁾

¹¹⁸⁾ Tytéž výhody byly poskytnuty společností spojených venkovských obcí na Labi škody z ohně vzájemně pojišťujících. (Výn. m. f. ze dne 10. února 1858 č. 1233. — Příl. p. Čechy č. 3, str. 10) a dále spolku škody z ohně vzájemně pojišťovacímu v Krakově. (Rozh. m. f. ze dne 13. března 1861 č. 11.284. — Příl. p. Krak. č. 7, str. 24 z r. 1862; p. Lvov č. 25, str. 105.)

¹¹⁹⁾ Stat. banky art. 93. — Zák. ze dne 27. června 1878 (č. z. č. 66); měn. stat. art. 93. Zák. ze dne 21. května 1887 (č. z. č. 51).

¹²⁰⁾ Osвобоzení Rak.-Uh. bance prvotně poskytnuté bylo též rozšířeno na ní z tržby cenných papírů (v. § 152. odst. 5.) (Zák. ze dne 18. září 1892 § 20. z. č. 172; — Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 36. r. z. č. 197).

¹²¹⁾ Nař. m. f. ze dne 6. listopadu 1855 (č. z. č. 186).

¹²²⁾ Nař. min. ze dne 1. června 1864 (č. z. č. 50).

x) Hypoteční banka království Českého co do veškerých listin bankou vydaných v příčině právních jednání v §§ 1.—30. statutu banky naznačených, pojmové v ně též kupony a vyjmouc kvitance na placené úroky a splacený kapitál.¹²³⁾

y) Haličský spolek pro úvěr pozemkový jest na základě § 79. schválených stanov osvobozen od poplatků při veškerých jeho spisech, kvitancích a obdržecích potvrzeních, které vydá sám neb jeho zástupce v jeho jméně, včetně zástavní listy a postupy v § 9. jeho stanov naznačené. Kupony listů zástavních mají však podrobeny býti poplatku škálovému co kvitance.¹²⁴⁾

z) Komise pro upravení Dunaje.¹²⁵⁾

§ 204.

Meze osobního osvobození při setkání se s osobami neosvobozenými.

Osobního osvobození od poplatku může dovolávati se pouze ten, komu takové zákonem bylo dáno, a to v té míře, jakou bylo zřejmě vysloveno. Proto nemůže žádných zvláštních výhod poplatkových domáhati se osoba od poplatku neosvobozená při právních stycích s osobou od poplatku osvobozenou.¹⁾

V souhlase s tímto byly vysloveny zásady:

a) Co do poplatků stálých a škálových:

α) Z listiny vyhotovené o právním jednání uzavřeném mezi osobou osvobozenou a neosvobozenou zapravíž osoba neosvobozená poplatek z listiny poplatnou stranou vydané a po případě, že by byla vyhotovena listina pouze v jednom exempláři, zapravíž strana poplatná poplatek z tohoto exempláře jediného.

Kdyby byla podobná listina vydána ve více jak dvou exemplářích, buďlež dle povšechného pravidla (§ 9.) poplatku podrobeny veškeré exempláry až na exemplár osoby od poplatku osvobozené.²⁾

¹²³⁾ Vyhl. min. fn. a spr. ze dne 26. prosince 1864 (ř. z. č. 99).

¹²⁴⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 30. března 1872 č. 7699. (Příl. p. Hal. č. 10, str. 35.)

¹²⁵⁾ V. bližší v zák. ze dne 8. února 1869 (ř. z. č. 20); pak rozh. m. f. ze dne 31. července 1869 č. 22.278. (Příl. p. Dol. Rak. č. 5, str. 9.)

¹⁾ Popl. zák. § 13.

²⁾ Popl. zák. § 40. — Srv. též: Rozh. spr. s. ze dne 13. prosince 1887 č. 3468 (Budw. XI. 3816).

β) Při poplatných podáních učiněných osobami neosvobozenými společně s osobami osvobozenými zapravíž osoba poplatku podrobená úplný poplatek za podání, za přepisy rubrik a za přílohy a rovněž při poplatných protokolech a jich přílohách, pak při úředních přepisech a ověřování, která se vyhotoví k podané společně žádosti osob poplatku podrobených a osob osvobozených.³⁾

γ) Při právní rozepři mezi osobou osvobozenou a poplatku podrobenou zapravíž důchodkové pokladně poplatky za osobu osvobozenou osoba neosvobozená, když tato byla odsouzena k náhradě útrat soudních.^{4) 5) 6)}

Nebyla-li právní pře mezi stranami, z nichž jedna jest od poplatku osvobozena, rozhodnuta meritorně, nelze od strany poplatné požadovati poplatky za stranu osvobozenou, poněvadž zákon žádá zřejmě, by strana poplatná byla k náhradě útrat soudních odsouzena.⁷⁾

³⁾ Popl. zák. § 20.

⁴⁾ Post. ul. § 13.

⁵⁾ Při sporech osob chudých s osobami jinými, kde chudý zvítězil a druhá strana byla odsouzena k náhradě útrat, má v rozsudku a ve výměru exekucním povždy zřejmě býti uvedeno, že poplatky mají býti zapraveny přímo úřadu důchodkovému neb úřadu bernímu, který má současně o tom býti vyrozuměn a a kterému má též sebnu seznam poplatků býti sdělen. Zvláštní rozkazy platební nebudtež vydávány. (Srov. nař. m. f. ze dne 31. srpna 1858 č. 45.336; (č. z. č. 137). — Nař. m. f. ze dne 20. prosince 1862 odst. 9. (č. z. č. 102). — Srov. též: Nař. m. f. ze dne 22. září 1858 č. 31.218. Věst. m. f. č. 49, str. 352. — Rozh. m. f. ze dne 24. července 1867 č. 36.165. Příl. p. Štyr. č. 41, str. 169; p. Kraj. č. 18, str. 64; p. Příl. č. 4, str. 9 z r. 1868. — Výn. zem. řed. fin. v Praze ze dne 21. srpna 1872 č. 29.089 a nař. vreh. soudu v Praze ze dne 15. července 1872 č. 22.101. (Příl. p. Čechy č. 9, str. 34.)

⁶⁾ Ustanovení sub α)–γ) uvedená vztahují se k poměru mezi osobami od poplatku osvobozenými a osobami poplatku podrobenými při obyčejných stycích právních. Jde-li o styky právní, pro které zákonem zvláštní byly vysloveny výhody, pro které zákonem bylo vysloveno na př. osvobození od poplatků, mají ovšem platnosti tyto zákony zvláštní. Tak by nemohlo býti řeči o platnosti uvedených zásad při setkání se osob od poplatku osvobozených s osobami poplatku podrobenými při žádostech e. k. finanční prokuratury v zastoupení vyvazovacího fondu za exekuci realní, poněvadž zde má platnosti zvláštní ustanovení osvobozovací v pol. saz. ^{50/14} z) uvedené (v. § 180. lit. y). Srov. rozh. m. f. ze dne 6. července 1864 čis. 16.253. — Příl. p. Kraj. čis. 2, str. 19.)

⁷⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 29. dubna 1866 č. 16.476. (Příl. p. Buk. č. 16, str. 155.)

b) Co do poplatků procentových a hotovými splatných:

α) Při dědictvích, odkazech, darování, při vtělení věcných práv, platěť osoby poplatku podrobené při setkání se s osobami osvobozenými dle podílů účastníků poplatných a

β) v ostatních případech, v kterých jde při smlouvách obapólných o poplatek hotovými splatný,⁸⁾ zapravíť strana poplatná polovici poplatku a skládá-li se při řečených smlouvách jedna z obou stran ze dvou neb více osob, z nichž jedna jest osvobozena, druhá pak není, má jednáni býti osvobozeno od poplatku jen vedle účastenství, ježto má v jednáni osoba poplatku prostá. Nedá-li se částka tato ani poněkud ustanoviti, zapravtež osoby poplatku podrobené poplatek celý.⁹⁾

Nejčastější a též nejdůležitější případy směru tohoto jsou úplatné převody nemovitostí mezi stranami, z nichž jedna (na př. erar) jest od poplatku osvobozena.

§ 205.

Zaznamenání poplatků.

Poplatky se zaznamenávají, když

a) ve sporném řízení soudním

b) z moci úřední

c) pro někoho z té příčiny, že není známo, kde bydlí, (pro osobu nezvěstnou) zřídí se zástupce.

Zaznamenávání takové má ihned přestati, jakmile pomine toho příčina.¹⁾

Takový zástupce z moci úřední ustanovený nepotřebuje zvláštního povolení soudu, by poplatky byly zaznamenávány; po-

⁸⁾ Za poplatek hotovými splatný nebudíť zde považován poplatek stálý neb škalový, který vlastně ve formě kolků měl by býti vybírán a kterým se pouze z příčin finanční techniky a za příčinou pohodlnosti poplatnictva aneb z rozličných jiných příčin odvádí se hotovými (v. §§ 135., 136.).

⁹⁾ Popl. zák. § 69. — Srv. též: rozh. m. f. ze dne 4. září 1860 č. 50.183. (Pril. p. Styr. č. 40, str. 128; p. Hal. č. 30, str. 137.)

¹⁾ Popl. zák. § 20.

stačí totiž pouhé šetření formalit pro zaznamenávání poplatků předepsaných a předložení dotyčeného dekretu ustanovovacího.²⁾

In formalí jest předepsáno, že zmíněný zástupce osoby nezvěstné jest povinen, každému spornému spisu a vůbec každému podání neb spisu k rozepří se nesoucímu připojiti ním podepsaný seznamu kolků, kterými by spisy neb jejich přílohy jinak musely býti opatřeny, dovolávaje se článku zákona zaznamenání poplatku odůvodňujícího. Tyto seznamy, do kterých zástupcem strany mají býti pořaty též kolky (poplatky) za protokoly, úřední přepisy, rozsudky, nálezy atd., buďtež uschovány při spisech soudních až do ukončení rozepře. Jakmile soudem bylo rozhodnuto ve prospěch strany nezvěstné a jakmile taký rozsudek soudní nabyt právní moci, buďtež řečené seznamy výpravnou soudu sděleny úřadu finančnímu (e. k. úřadu pro vyměrování poplatků neb e. k. bernímu úřadu), v jehož obvodu též soud se nalézá, by vydobyl zaznamenané poplatky od strany ku zaplacení poplatku povinné, pokud tato zvláštěním v rozepří nabyt prostředků platebních. — Soudy první stolice jsou poukázány za tou příčinou podobné spory míti v pulnosti.³⁾

Nárok na zaznamenávání poplatků vztahuje se též na poplatky v řízení exekucím⁴⁾ a na poplatky za záznamy v knihách veřejných pro osoby, jimž povoleno bylo poznamenávání poplatků ve sporu o pohledávku, o níž právě jde.⁵⁾

Poplatkový zákon má na zřeteli případy obyčejné, v kterých mají býti hájeny zájmy přirozených osob nezvěstných a nezřídká sebou spolu nemajetných, pročez nebylo a není intencí poplatkového zákona poskytovatí výhody se zaznamenáváním poplatků spojené osobám právníckým. V témž smyslu bylo také vysloveno,

²⁾ Rozh. m. f. ze dne 4. září 1852 čís. 30.830. (Úř. vyd. zák. ze dne 9. února 1850 z r. 1886 str. 21.)

³⁾ Praes. dek. dv. kom. ze dne 26. července 1840 § 7. (Sb. pol. zák. čís. 92). — Nař. m. f. ze dne 16. dubna 1850 (r. z. č. 140). Srov. též: Nař. m. f. ze dne 24. července 1867 č. 36.165. (Přil. p. Štyr. č. 41, str. 169; p. Kraj. č. 18, str. 64; p. Přim. č. 4, str. 9 z r. 1868.)

⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 1. prosince 1853 č. 37.060, odst. 4. (Přil. p. Hal. č. 5, str. 35 z r. 1854; Chron. sb. předp. řin. p. Rak. čís. 191, str. 242. Sb. norm. p. Mor. č. 264, str. 485; p. Tyr. a Vorarl. II. č. 143, str. 378; p. Čechy II. č. 450, str. 828; p. Štyr. str. 786; zem. zák. p. Kraj. II. str. 7 z r. 1854.)

⁵⁾ Popl. zák. § 70; změn. pol. saz. ^{44/75} III. o) zák. ze dne 13. prosince 1862.

že ustanovení poplatkového zákona a zaznamenávání kolků nemá míti místa při kurátorech soudem zřízených ve smyslu § 811. v. z. o., pak §§ 78. a 128 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854 (ř. z. č. 203) pro kuratory pozůstalostí, pro kuratory na základě dv. dek. ze dne 11. května 1833 (S. sb. zák. č. 2612) zřízené pro žalované v cizozemsku s bydlištěm známým, pro společné zastupování práv majetníků částečných obligací majiteli svědčících nebo rubopisem převoditelných a pod.⁶⁾

§ 206.

Osobní osvobození od poplatku a země Uherské.

Výhody poplatkové, ježto v jednom neb druhém obvodu finančním (země Rakouské a Uherské) buď již povoleny jsou neb budoucně podle úmluvy mezi oběma částmi říše povoleny budou jistým osobám fysickým neb právním, mají platnost míti též i v druhém obvodu finančním, pokud výhody takové nejsou výslovně vázány k jistému místu a pokud se nevztahují k poplatku z převodů práva vlastnického, práva k užívání neb požívání věci nemovitých aneb k poplatkům soudním a vkladním.

Osvobození ustanovená pro jisté osoby a předměty budtž posuzována dle zákonů platných v tom místě, kde poplatek má býti zaprauen.

Těmito pravidly vyřčené osvobození budíž však poskytnuto i osobám takovým, které nenáleží k obvodu finančnímu, v němž za toto osvobození se žádá, takže k osobám, úředním, ústavům atd. v jedné části říše v přičině osvobození jim náležícího má se rovněž tak hleděti, jako k osobám, ústavům atd. v týchž poměrech se nacházejícím v této druhé části říše.⁷⁾

§ 207.

Osvobození bez výminky a pod výminkou.

Jak již uvedeno, jsou velmi rozdílné přičiny a účele, o které se osvobození od poplatků vůbec opírá. Trvalost podobných přičin a účelů odůvodňuje též osvobození bezvýminečné či osvobo-

⁶⁾ Zák. ze dne 24. dubna 1874 § 18. (ř. z. č. 40). Srov. též: Rozh. spr. soudu ze dne 28. listopadu 1882 č. 2298. (Budw. VI. 1570.) — Nař. m. f. ze dne 20. května 1895 č. 5341. (Příl. k věst. m. f. č. 6. str. 71.)

⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 2. října 1868 §§ 34., 35. (ř. z. č. 135).

zení trvalé a osvobození takové trvá také proto ve všech případech co do poplatku z právního jednání neb listin co takových.

Toto osvobození bez výminky má však místa pouze v případech, v kterých co takové bylo zřejmě a platně vysloveno. Vysloveno-li osvobození bez zvláštního udání, sluší předpokládati osvobození pod výminkou.

Osvobození pod výminkou a jeho trvání visí na příčině či účelu, za kterým osvobození bylo vysloveno. Z podobných příčin při jednotlivých případech uvedených lze seznati, že podmínky osvobození jsou brzy pozitivní, brzy negativní, visí totiž osvobození brzy na podněnce, že užije se listiny neb spisu k účelu, za jakým byly vyholoveny, aneb že neužije se za tím účelem listiny neb spisu, o něž jde.

Listiny a spisy druhu prvního lze naznačiti listinami a spisy pod výminkou od poplatku osvobozenými a listiny a spisy druhu posledního listinami a spisy pod výminkou poplatku podrobenými.

Jde-li o splnění podmínky pozitivní, může-li totiž vydána býti některá listina neb spis bez poplatku, budíž na tom místě, kde obyčejně bývá známka kolková, udán účel listiny a osoba, již k účelu tomu má sloužiti.^{1) 2)}

Použití takových listin neb spisů (na př. listin k účelům vojenským vydaných, výtahů z matrik od úradů školních k účelům úradními vyžádaných atd., atd.) k účelům jiným, než-li k jakým prvočně byly vydány, není nijak zakázáno, použiti takové (k účelům jiným) vyžaduje pak ale příslušný poplatek z listiny neb spisu, o něž jde, které povinnosti poplatkové sluší dříve za dost učiniti, než-li listiny neb spisu k účelu poplatnému bylo užito.³⁾

Jde-li o podmínku negativní, nemá-li totiž užito býti listiny neb spisu k účelu, za kterým byla vydána, stanoví zákon zásadu, že podobná listina má pozbyti výhod jí poskytnutých,

¹⁾ Předběžná příp. k sazbě popl. zák. z r. 1850 § 5.

²⁾ Na ustanovení toto, jehož nešetření mívá v zápětí mnohdy neodůvodněné obstavování listin, byly úřady opětně a opětně upozorněny a jmenovitě má ustanovení tohoto býti šetřeno, je-li úřad sebou stranou, která požívá osobního osvobození od poplatku, když se listiny, jako na př. o smlouvách nájemních a pod. ve více exemplářích bez poplatku vyhotoví.

³⁾ Popl. zák. § 12., al. 2.

jakmile se jí upotřebí k účelu pravému, vlastnímu. Máme totiž celou řadu listin a spisů, kterým bylo přiřknuto podobné osvobození z příčin národohospodářských vůbec a z příčin obchodu a živností zvlášť. Pokud se užívá listin a spisů podobných (jako na př. kupecké korespondence obsahující právní jednání) k účelům obyčejným, a pokud se jich neužije k účelům za jakými venkoncem byly vydány, pokud se jich neužije k tomu, by byly před soudem neb úřadem veřejným dokladem uzavřeného jednání právního, mají zůstati od poplatku osvobozeny.

Dle zákona má takové osvobození vzíti za své, jakmile se podobných listin a spisů užije úřadně či „k potřebě úřední“ a slovem „úřední potřeba“, ježto v sobě obsahuje i potřebu soudní, rozumí se, že se užívá listiny neb spisu u některé pokladnice neb některého veřejného úřadu k tomu účelu, za kterým byl vydán, nechť se předloží listina neb spis ten v prvopisu neb v přepisu, pročež odůvodňuje povinnost, platiti poplatek za prvopis listin a spisů pod výminkou poplatných, jakmile přepisu bylo užito k potřebě úřední. Naproti tomu nemá se pokládati za úřední potřebu, pro niž by se za původní listinu neb spis již samo sebou musil zapraviti poplatek, sdělá-li se úřední prostý nebo vidimovaný přepis neb vidimuje-li se přepis, stranou samou sdělaný, anebo podá-li se listina nebo spis k úřednímu uschování.⁴⁾

By poplatnost listin a spisů pod výminkou poplatných byla dána, jest zapotřebí, by jich bylo užito při pokladně neb úřadě veřejném neb při soudu, z čehož plyne, že užije-li se podobných listin při úřadech a soudech, které nelze míti za veřejné, na př. při smírčích soudech bursovních, obchodních a živnostenských komor a pod., nejví se tím býti odůvodněna poplatnost.⁵⁾

Upotřebení podobných listin při pokladně neb úřadě obecním a při autonomních úřadech vůbec

⁴⁾ Předh. připom. k sazbě popl. zák. z r. 1850 odst. 3.

⁵⁾ Srov. rozh. m. l. ze dne 21. dubna 1874 č. 10.670. (Pril. p. Čechy č. 6, str. 28; p. Mor. č. 14, str. 57; p. Dalm. č. 17, str. 47); a ze dne 22. července 1876 č. 19.071. (Pril. p. Mor. č. 5, str. 17 z r. 1877; p. Přím. č. 14, str. 70; p. Dalm. č. 16, str. 49 z r. 1877).

sluší míti za upotřebení poplatné, jedná-li se o záležitost, v příčině kterých poživá obec osobního osvobození od poplatků, kde jeví se býti dotčený orgán obecný úřadem veřejným neb pokladnou veřejnou, při čemž budiž doloženo, že záležitosti, týkající se obecního státku (naproti jmění obecnímu) nutno míti za záležitosti veřejné, jež odřívodňují osobní osvobození obce od poplatků (v. § 203., lit. b).⁶⁾ 7)

Při řízení bagatelním a upomínacím má býti považováno za úřadní neb soudní upotřebení listin od poplatku pod výminkou osvobozených, když v prvopisu neb přepisu přiloží se k žalobě neb protokolu projednacímú eo průvodu.⁸⁾

Nastala-li povinnost, platiti poplatek z listin a spisů pod výminkou osvobozených, budiž z nich zapraven poplatek, jakému by bez osvobození dle sazby prvotně byly musely býti podrobeny.⁹⁾ — Toto ustanovení zákona nemá však býti na závalu, když při podobných listinách učiní se povinností poplatkové zadost dle sazby a škály, která má platnosti v té době, kdy poplatnost těchž listin nastane.¹⁰⁾

Co uvedeno o listinách a spisech pod výminkou poplatných, má rovněž platnosti pro listiny a spisy pod výminkou nižšímu poplatku podrobené, když nastane povinnost, do-

⁶⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 4. června 1878 č. 5545. (Pril. p. Tyr. č. 10, str. 41.)

⁷⁾ Upotřebení legitimacních listin vydaných v cizozemsku pro obchodní cestující při železničních pokladnách zdejších za tím účelem, by dočtili snížení sazby pro dopravu jejich kufrů se vzorky (Musterkoffer) — nejeví se býti úřadním upotřebením ve smyslu poplatkového zákona a zůstávají tedy poplatku prosty. (Výn. m. f. ze dne 14. října 1893 č. 40311. — Pril. p. Dol. Rak. č. 32, str. 65; p. Hor. Rak. č. 10, str. 84; p. Štyr. č. 16, str. 117; p. Kor. č. 18, str. 100; p. Kraj. č. 22, str. 115; p. Přímu. č. 21, str. 161; p. Tyr. č. 6, str. 60; p. Čechy č. 80, str. 71; p. Mor. č. 29, str. 150; p. Sloz. č. 8, str. 38; p. Buk. č. 14, str. 65; p. Hal. č. 6, str. 67 z r. 1894.) Srov. též: Nál. spr. s. ze dne 9. dubna 1887 č. 515. (Budw. XI. 3471.)

⁸⁾ Zák. ze dne 24. května 1873 § 12. (ř. z. č. 92).

⁹⁾ Pozn. k pol. saz. ^{20/102} popl. zák.

¹⁰⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 24. dubna 1866 č. 17785. (Pril. p. Dol. Rak. č. 2, str. 6; p. Hor. Rak. č. 10, str. 55; p. Štyr. č. 25, str. 100; p. Kor. č. 10, str. 38; p. Kraj. č. 16, str. 76.)

vršiti poplatek, na př. při směnkách, dle škály I. kolkovaných, při poukázkách kupeckých a pod., když nastane povinnost při listinách těchto dovršiti poplatek dle škály II.

Co zvlášť se týče osvobození příloh od poplatku, v. násl. § 208.

§ 208.

Osvobození příloh od poplatku.

Zde platí pravidla:

1. Poplatnost podání vyžaduje sebou poplatek z příloh podání poplatných, třeba listina neb spis, jichž se co přílohy použije, nebyly jinak vůbec předmětem poplatku, aneb třeba byly bez výminky neb pod výminkou od poplatku osvobozeny.

Listiny neb spisy bez výminky osvobozené vyžadují v těchto případech povždy pouze poplatek, jaký pro přílohy co takové je předepsán, kdežto při listinách a spisech pod výminkou osvobozených sluší rozeznávati, zda-li upotřebení podobných listin co příloh jeví se býti upotřebením k účelům, za kterými byly vydány, čili nie, a když ano, zda-li podání, jehož tvoří přílohy, svědčí veřejnému úřadu neb veřejné pokladně aneb soudu, zda-li totiž jeví se upotřebení to býti upotřebením úředním. V případech posledních vyžaduje upotřebení takých listin co příloh, zapravení poplatku, jaký vychází z listiny neb spisu co takového, když pozbyde osvobození a stane se poplatným (v. § 207.); jinak, když totiž upotřebení listiny neb spisu co příloh podání poplatných nejví se býti „upotřebením úředním“ ve smyslu poplatkového zákona, budiž uhračován pouze poplatek, jaký za přílohy jest předepsán.

2. Osvobození od poplatku pro podání vyslovené zaujímá sebou osvobození pro přílohy podání těchto. Zásadou touto nebude však lze omlouvatí neb odňvodnovatí osvobození od poplatku pro listiny a spisy, jichž se použije co příloh podání od poplatku osvobozeného, a jež při jejich vyhotovení měly býti již poplatku podrobeny.

Upotřebení takových listin a spisů co příloh podání od poplatku osvobozených neomlouvá nijak přestupek nešetřením předpisů poplatkových již spáchaný.¹⁾

¹⁾ Popl. zák. § 11.

V. Přílohy poplatku podrobené (§ 96.).

V. Přílohy od poplatku osvobozené (§ 181.).

Úřady, jimž přísluší vyměřovati poplatky a obor jejich působnosti.

§ 209.

Poplatky vyměřovati jest uloženo:

- a) Berním úřadům (obyčejným neb hlavním);
- b) Úřadům pro vyměřování poplatků;
- c) Okresním ředitelstvům finančním, resp. zřízeným při těchto úřadech oddělením pro poplatky;
- d) Ústřednímu úřadu taxovnímu a sebou úřadu pro vyměřování poplatků;

e) Soudům.

ad a) Do oboru působnosti úřadů berních (obyčejných a hlavních) náleží:

1. *Vyměřovati* samostatně:

a) Poplatky škálové,

α) Když strany před sepsáním listiny za to žádají, chtějíce ihned zapraviti poplatek 25 zl. převyšující,

β) Poplatek z kvitancí, z dlužních úpisů a doznání dluhu, ze směnek a jim na roveň postavených listin kupeckých (§ 18. zák. ze dne 8. března 1876 (ř. z. č. 26), z postupů a listin závazných (prohlášení rukojejské smlouvy zástavní, upsání hypotéky), pokud veškeré tyto listiny jsou vydány pouze na částky určité a vedle hlavní věci neobsahují žádná vedlejší ustanovení poplatku zvlášť podrobená, i když by nebyl předložen přepis listiny poplatné¹⁾ a

γ) Poplatek z jiných listin předložených ku vyměření poplatku v přepisu ověřeném, aneb pouze v prvopise, když tento úřadu zůstane ponechán až do ukončení jednání úředního.

b) Poplatky procentové,

¹⁾ Vým. m. f. ze dne 17. listopadu 1891 č. 41.623. (Pril. p. Mor. č. 21, 6; p. Hal. č. 7, str. 25 z r. 1892.)